

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	1
1.1 Wettelijk kader.....	1
1.2 Het "ALGEMEEN BESTEMMINGSPLAN" van de gemeente Meerlo-Wanssum.....	2
1.3 Motieven voor een algehele planherziening.....	3
1.4 Gevolgde werkwijze.....	4
2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN SECTORALE ONTWIKKELINGEN	8
2.1 Gebiedsbeschrijving.....	8
2.1.1 Deelgebied 1.....	8
2.1.2 Deelgebied 2.....	13
2.1.3 Deelgebied 3.....	15
2.1.4 Deelgebied 4.....	18
2.1.5 Deelgebied 5.....	21
2.1.6 Deelgebied 6.....	22
2.2 Sectorale kijk op het buitengebied	24
2.2.1 Land- en tuinbouw.....	24
2.2.2 Natuur en landschap	27
2.2.3 Recreatie.....	28
2.2.4 Cultuurhistorie en Archeologie	29
3 UITGANGSPUNTEN BIJ OPSTELLEN BESTEMMINGSPLAN	31
3.1 Rijksbeleid	31
3.1.1 Vierde Nota over de Ruimtelijke Ordening Extra (Vinex)	31
3.1.2 Structuurschema Groene Ruimte	32
3.1.3 Nota Dynamiek en Vernieuwing	33
3.1.4 Natuurbeleidsplan.....	34
3.1.5 Nationaal Milieubeleidsplan/plus	34
3.1.6 Beleidsnota Openluchtrecreatie ‘kiezen voor Recreatie’.....	35
3.1.7 Beleidslijn ruimte voor de rivier.....	35
3.2 Provinciaal beleid	36
3.2.1 Streekplan Noord- en Midden Limburg.....	36
3.2.2 Provinciaal Waterhuishoudingsplan/evaluatie en actualisering.....	38
3.2.3 Beleidsnota Natuur en Landschap 1995-1999.....	39
3.2.4 Handleiding Plannen Buitengebied	39
4 GEMEENTELIJK BELEID	42
4.1 Centrale hoofddoelstelling.....	42
4.2 De land- en tuinbouw.....	42
4.3 Natuur en landschap.....	46
4.4 Recreatie	46
4.5 Niet in het buitengebied thuishorende activiteiten.....	47
4.6 Milieu.....	47
4.7 Cultuurhistorie en Archeologie.....	47
5 DE PLANKSTUKKEN	49
5.1 Toelichting op de plankaart.....	49
6 BESTEMMINGEN EN VOORSCHRIFTEN	51
6.1 Inleidende voorschriften	51
6.1.1 Begripsbepalingen	51
6.1.2 Wijze van meten	52
6.2 Beschrijving in hoofdlijnen.....	52
6.2.1 Toelichting op de overkoepelende beschrijving in hoofdlijnen.....	52
6.2.2 Beschrijving in hoofdlijnen in relatie tot de gebiedskenmerken.....	55
6.3 De hoofdbestemmingen	57
6.3.1 Agrarische doeleinden, bouwperceel A(b).....	57
6.3.2 Agrarische doeleinden A	65
6.3.3 Agrarische doeleinden, gebied met landschappelijke waarden en natuurwaarden Aln.....	76
6.3.4 Natuurgebied N	92
6.3.5 Bosgebied N(b).....	102
6.4 Overige bestemmingen.....	107
6.4.1 Agrarisch hulpbedrijf Ah.....	107
6.4.2 Champignonsubstraatfabriek Ah(c).....	107

6.4.3	Natuurgebied - voorlopige ontgroningen N-VO.....	108
6.4.4	Woondoeleinden W.....	108
6.4.5	Woonwagenterrein Ww.....	112
6.4.6	Maatschappelijke doeleinden M.....	112
6.4.7	Overslagdoeleinden Mo(o).....	113
6.4.8	Jeugdcentrum Mg(j).....	113
6.4.9	Rioolgemaal Mn(r).....	113
6.4.10	Begraafplaats Mr(b).....	113
6.4.11	Horecadoweinde Dh.....	113
6.4.12	Kapsalon Do(k).....	113
6.4.13	Galerie Do(g).....	113
6.4.14	Museum Do(m).....	113
6.4.15	Ambachtelijke en verzorgende bedrijven B(a).....	113
6.4.16	Opslagdoeleinden B(o).....	114
6.4.17	Sportvelden Rs(v).....	114
6.4.18	Golfterrein Rs(g).....	114
6.4.19	Manege Rs(m).....	114
6.4.20	Schietbaan Rs(b).....	114
6.4.21	Schutterij Rs(s).....	115
6.4.22	Ruitersportdoeleinden Rs(r).....	115
6.4.23	Kampeerberderij Rv(b).....	115
6.4.24	Zomerhuisjesterrein Rv(z).....	115
6.4.25	Kampeerterein Rv(k).....	115
6.4.26	Recreatiewoningen Rv(r).....	115
6.4.27	Hengelsport.....	115
6.4.28	Wegverkeer Vw.....	115
6.4.29	Waterweg Vs(w).....	116
6.4.30	Spoorweg Vr(s).....	116
6.4.31	Tevens ondergrondse leiding met beschermingszone.....	116
6.4.32	Tevens stroomvoerend winterbed van de Maas/Tevens waterbergend winterbed van de Maas.....	116
6.5	Algemene voorschriften.....	117
7	DIFFERENTIATIEVLAKKEN EN WAARDEVOLLE ELEMENTEN.....	120
7.1	Differentiatievlakken.....	120
7.1.1	Oud-bouwland.....	120
7.1.2	Landschappelijk open agrarisch gebied.....	127
7.1.3	Beekdal/Oude Maasgeul.....	132
7.1.4	Het Landgoed Geysteren.....	139
7.1.5	Het kamperen bij woningen.....	140
7.2	Waardevolle elementen.....	142
7.2.1	Houtopstanden.....	142
7.2.2	Cultuurhistorische waardevolle onverharde wegen.....	144
7.2.3	Steilranden.....	144
7.2.4	Waardevolle oever/watervegetaties en waardevolle berm/greppelvegetaties.....	145
8	RESULTATEN OVERLEG EN INSPRAAK.....	147
9	PLANPROCEDURE.....	175

Bijlagen

- 1 Toelichting wijze van behandelen verzoek tot vestiging van agrarisch bedrijf in het buitengebied van Meerlo-Wanssum.
  - 2 Aandachtsgebieden behoud infiltratie regenwater.
  - 3 Toetsing bestemmingsplan aan het Streekplan Noord- en Midden Limburg.
  - 4 Regeling van een aantal in het buitengebied voorkomende activiteiten
  - 5 PPC advies 9-6-1995
-

1 INLEIDING

In deze toelichting behorende bij het bestemmingsplan "BUITENGEBIED" van de gemeente Meerlo-Wanssum, wordt achtergrondinformatie over het te voeren ruimtelijk beleid in het buitengebied van Meerlo-Wanssum gegeven. In hoofdzaak bestaat de toelichting uit drie onderdelen.

- Een samenvatting van het onderzoeksrapport en de beleidsnota (hfd. 2,3,4);
- De motivering van de bestemmingen en de voorschriften (hfd. 5,6,7);
- De resultaten van de planprocedure (hfd. 8,9).

In dit inleidende hoofdstuk worden de volgende aspecten behandeld. Allereerst zal de wettelijke basis voor bestemmingsplannen buitengebied worden geschetst. Vervolgens zal kort ingegaan worden op de totstandkoming van het "ALGEMEEN BESTEMMINGSPLAN", dat in 1981 door de gemeenteraad is vastgesteld. In paragraaf 1.3 zal gemotiveerd worden waarom een nieuw bestemmingsplan buitengebied noodzakelijk was. In de afsluitende paragraaf zal een overzicht gegeven worden van de gevolgde werkwijze bij het maken van dit bestemmingsplan buitengebied.

Op 11 januari 1996 werd een plan in ontwerp ter inzage gelegd. In verband met de beperkingen welke het gevolg zijn van de overstromingen die in 1993 en 1995 plaatsvonden werd dit plan nooit vastgesteld. Thans is er een Kroonbesluit (d.d. 6 maart 1998) betrekking hebbende op het winterbed en wordt het plan opnieuw opgepakt.

1.1 Wettelijk kader

Sinds 1 augustus 1965 is in Nederland de Wet op de Ruimtelijke Ordening van kracht. Sedertdien werd deze wet enkele keren herzien.

Artikel 10, lid 1 W.R.O. verplicht elk Gemeentebestuur om een bestemmingsplan vast te stellen voor dat gedeelte van de gemeente dat niet tot de bebouwde kom behoort. Het betreffende artikel luidt als volgt:

"Voor het gebied van de gemeente, dat niet tot een bebouwde kom behoort, stelt de Gemeenteraad een bestemmingsplan vast, waarbij, voorzover dit ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening nodig is, de bestemming van de in het plan begrepen grond wordt aangewezen en zo nodig, in verband met de bestemming, voorschriften worden gegeven omtrent het gebruik van de in het plan begrepen grond en de zich daarop bevindende opstallen. Deze voorschriften mogen slechts om dringende redenen een beperking van het meest doelmatige gebruik inhouden en mogen geen eisen bevatten met betrekking tot de structuur van agrarische bedrijven. Onder grond wordt water mede begrepen"

Artikel 33 W.R.O. bepaalt, dat bestemmingsplannen ten minste eenmaal in de tien jaar worden herzien.

Het bestemmingsplan voor het buitengebied is een geëigend instrument om de ontwikkelingen in het buitengebied van een gemeente in de gewenste richting te sturen. Voorts kunnen ook minder gewenste ontwikkelingen worden voorkomen. Het coördineren en afwegen van belangen van de landbouw, natuur, landschap, recreatie, verkeer; kortom van alle in het buitengebied voorkomende activiteiten is een zeer complexe zaak. Bovendien dient ook rekening gehouden te worden met bovengemeentelijk beleid en algemeen maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op de gemeentelijke ruimtelijke ontwikkelingen.

Bij wijziging van de Wet in 1985 werd voorgeschreven dat ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding van ruimtelijke plannen worden betrokken (inspraak artikel 6a W.R.O.). De in de art. 23-31 van de W.R.O. geregelde procedure, welke tot het verkrijgen van rechtsgeldigheid van een bestemmingsplan leidt, is uitgebreid. Driemaal achtereenvolgend wordt een bestemmingsplan ter visie gelegd, waarbij de mogelijkheid bestaat tot het indienen van bezwaren. Wanneer het bestemmingsplan eenmaal rechtskracht bezit, is het bindend voor zowel overheid als burger en kan het grond voor onteigening geven.

Behalve de in de Wet op de Ruimtelijke Ordening bepaalde wijze, geeft ook het Besluit op de Ruimtelijke Ordening (B.R.O.) aan op welke manier de ordening van de ruimte middels het bestemmingsplan moet plaatsvinden.

Artikel 9 B.R.O. bepaalt, dat Burgemeester en Wethouders van een gemeente, ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening in de gemeente, een onderzoek instellen naar de bestaande toestand en naar de mogelijke en wenselijke ontwikkelingen binnen de gemeente. Voorzover op het plan van toepassing, worden de uitkomsten van dit onderzoek, alsmede de aan het bestemmingsplan ten grondslag liggende gedachten, in een toelichting vermeld.

1.2 Het "ALGEMEEN BESTEMMINGSPLAN" van de gemeente Meerlo-Wanssum

Dit plan behelst een algehele herziening van het "ALGEMEEN BESTEMMINGSPLAN" en de partiële herziening hiervan.

Het "ALGEMEEN BESTEMMINGSPLAN" van de gemeente Meerlo-Wanssum werd op 12-10-1981 door de gemeenteraad vastgesteld. Op 12-4-1983 hebben Gedeputeerde Staten dit bestemmingsplan goedgekeurd; in hoofdzaak werd goedkeuring onthouden aan:

- diverse agrarisch bestemde gronden in de directe omgeving van natuurgebieden (bufferzones);
- de aanduiding van monumenten, beken, ondergrondse leidingen en waterwingebied (Blitterswijk), omdat in de voorschriften daarvoor geen bescherming werd bepaald;
- het begrip volwaardig agrarisch bedrijf, het als "openbaar" benoemen van wegen en de wijzigingsbevoegdheid tot bedrijfsverplaatsing in het kader van een ruilverkaveling.

Bij raadsbesluit van 10-11 1986 werd de 1^e partiële herziening van het "ALGEMEEN BESTEMMINGSPLAN" vastgesteld. Bij besluit van 10-3 1987 onthielden Gedeputeerde Staten onder meer alsnog de goedkeuring aan:

- het voorschrift AG-LO, omdat nieuwe bedrijfsvestigingen in het open landschap getoetst dienen te worden aan de vestigingsnoodzaak;
- stroken langs de spoorlijn en de Spoorstraat voorzover daar (theoretisch) bedrijfswoningen konden komen, terwijl geen geluidsonderzoek was ingesteld naar het spoorweg- en verkeerslawaaï.

1.3 Motieven voor een algehele planherziening

Hoewel de wettelijke termijn voor herziening van het bestemmingsplan in 1995 nog niet was verstreken, is door de gemeenteraad van Meerlo-Wanssum besloten een nieuw bestemmingsplan buitengebied te maken. Actualisering van het bestemmingsplan was om meerdere redenen van belang:

- Op gemeentelijk niveau bestond in toenemende mate behoefte aan goede planologische regeling voor onder meer (bestaande) burgerwoningen in het buitengebied, en aan een beleidskader voor vrijkomende agrarische opstallen.
- Het landelijk en provinciaal beleid met betrekking tot het landelijk gebied is de laatste jaren sterk aan verandering onderhevig. Verscheidene recent uitgebrachte nota's geven een nieuwe visie over de toekomst van het buitengebied, te denken valt hierbij aan de Vierde Nota over de Ruimtelijke Ordening Extra en het Natuurbeleidsplan. Ook het milieubeleid is steeds verder ontwikkeld en krijgt meer raakvlakken met het ruimtelijk beleid. Het huidige vigerende bestemmingsplan is niet meer up-to-date zodat actualisering wenselijk werd.
- Na vaststelling van het "ALGEMEEN BESTEMMINGSPLAN" heeft de provincie Limburg, middels de "Handleiding Plannen Buitengebied" een nieuwe plansystematiek geïntroduceerd die de ruimere mogelijkheden van het Besluit op de Ruimtelijke Ordening 1985 benut. Een belangrijke wijziging is dat de plannen meer het karakter krijgen van een globaal eindplan waarbij het aantal bestemmingen sterk beperkt wordt. Essentieel is verder dat gebruik wordt gemaakt van het instrument "beschrijving in hoofdlijnen" waardoor het plan beleidsgerichter en inzichtelijker wordt. In zijn algemeenheid levert de nieuwe plansystematiek een beter hanteerbaar en controleerbaar bestemmingsplan op. De raad van Meerlo-Wanssum heeft besloten het bestemmingsplan conform de Handleiding op te zetten.
- In het kader van de actualisering van de bestemmingsplannen buitengebied is door het Rijk een subsidieregeling in het leven geroepen die gemeenten moet stimuleren hun bestemmingsplannen versneld aan de nieuwe beleidsvisies aan te passen. Deze financiële stimulans was voor de gemeente Meerlo-Wanssum mede een reden om het "ALGEMEEN BESTEMMINGSPLAN" versneld te herzien.

1.4 Gevolgde werkwijze

Ten behoeve van dit bestemmingsplan buitengebied zijn diverse werkzaamheden verricht. Begonnen is met een gebiedsgericht onderzoek waarbij vanuit diverse invalshoeken de gemeente Meerlo-Wanssum onder de loep is genomen. De Wet op de Ruimtelijke Ordening verplicht gemeenten om onderzoek te verrichten bij het opstellen van een bestemmingsplan. Onderzoek is noodzakelijk om alle betrokken belangen in beeld te krijgen. Dit is essentieel voor een verantwoorde toewijzing van de bestemmingen, en de formulering van de gebruiksvoorschriften.

In het **onderzoeksrapport** komt het beleid op bovengemeentelijk niveau aan de orde. De nationale en provinciale plannen en nota's die van belang zijn voor het buitengebied van Meerlo-Wanssum zijn hierin behandeld. Daarnaast is er gebiedsgericht onderzoek verricht naar onder meer:

- de abiotische gesteldheid;
- natuur, landschap;
- de land- en tuinbouw;
- recreatie en toerisme;
- het milieu.

In verband met de tijdsspanne die verlopen is vanaf 1995 werd het onderzoek in deze toelichting nog nader aangevuld.

In verband met de Wet geluidhinder is een **akoestisch onderzoek** verricht naar het wegverkeerslawaai. Omdat in het buitengebied nog diverse geluidgevoelige objecten kunnen worden gebouwd is het noodzakelijk te weten waar de 50 dB(A) contourlijn, zijnde de voorkeursgrenswaarde bij nieuwe gevallen, ligt. Omdat wat betreft nieuwbouw in principe alleen agrarische bedrijfswoningen in het plangebied zijn toegelaten is tevens de lijn bepaald welke voor deze bebouwing de hoogst toelaatbare grenswaardelijn is. Het betreft hier de 60 dB(A) contourlijn.

Een onderdeel van het basisonderzoek wordt gevormd door de **bedrijvenbezoeken**. Het rapport "agrarische bouwkavels" bevat alle agrarische bedrijven die in het bestemmingsplan een bouwkavel behoeven. Het toekennen van een agrarische bouwkavel is geschied na bezoek van een zogenaamde agrarische bouwkavelcommissie. Tegen het ontwerp zoals dit m.i.v. 11 januari 1996 ter inzage werd gelegd werden zienswijzen ingebracht. Voorzover daartoe aanleiding bestond werden bouwkavels aangepast.

De **beleidsnota** vormt een onmisbare schakel tussen de objectieve onderzoeksgegevens en de verdere planvormingsprocedure. Het bevat essentiële uitspraken die richting hebben gegeven aan de vormgeving en materiële inhoud van het bestemmingsplan "buitengebied".

Na vaststelling van de beleidsnota is een aanvang gemaakt met het maken van de plankaarten, de voorschriften en de toelichting.

Aan de hand van topografische ondergronden, luchtfoto's en diverse inventarisaties (o.a. recreatie, burgerwoningen, agrarische en niet-agrarische bedrijven) zijn een tweetal kaarten

gemaakt die gezamenlijk de **plankaart** vormen. Op deze kaarten zijn ook de wensen ten aanzien van het toekomstige ruimtegebruik verwerkt. Deze wensen komen deels voort uit de beleidsnota en deels uit het onderzoeksmateriaal. Het ontwerp werd inmiddels gedigitaliseerd.

De "**bestemmingenkaart**" bevat de verschillende bestemmingen waarop de gebruiksvoorschriften in hoofdlijnen zijn gebaseerd. Op een aparte kaart "**ruimtelijke en functionele karakteristiek**" zijn de diverse toevoegingen opgenomen die resulteren in een aanvullend beleid t.o.v. de onderliggende bestemmingen. Het gaat hierbij om differentiatievlakken (bijv. landschappelijke openheid of oud-bouwlandgebied) en waardevolle elementen (houtwallen, cultuurhistorisch waardevolle wegen e.d.).

Na de plankaart en de onderzoeksrapporten zijn de **voorschriften** gemaakt. De voorschriften bepalen wat wel of niet is toegestaan in het buitengebied van Meerlo-Wanssum, tevens worden ontwikkelingsmogelijkheden geboden.

Als laatste is deze **toelichting** tot stand gekomen. Hierin worden enkele gemeentelijke beleidslijnen belicht tesamen met de toelichting op de bestemmingen en voorschriften.

In het kader van het **overleg**, artikel 10 B.R.O. zal het voor-ontwerp-plan naar diverse instanties voor commentaar worden opgestuurd. Het voor-ontwerp-plan zal tevens overeenkomstig artikel 6A W.R.O. in de **inspraak** worden gebracht.

De **vaststellingsprocedure**, artikel 23 ev. W.R.O. neemt een aanvang wanneer het ontwerp-bestemmingsplan gedurende één maand voor een ieder ter inzage wordt gelegd.

Afb. 1: Vereenvoudigde stappenschema voor opstellen bestemmingsplan.**onderzoeksrapporten**

- beleidsanalyse
- gebiedsanalyse
- akoestisch onderzoek
- bedrijvenbezoek

beleidsnota

- gemeentelijke visie

bestemmingsplan

- plankaart
- voorschriften
- toelichting

planprocedure

- vooroverleg
- inspraak
- planvaststelling

DEEL I

GEBIEDSBESCHRIJVING EN (BOVEN)GEMEENTELIJK BELEID

2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN SECTORALE ONTWIKKELINGEN

Dit hoofdstuk bestaat uit twee gedeelten. Allereerst zal in par. 2.1 de karakteristieken van het plangebied door middel van een beschrijving van zes deelgebieden nader worden toegelicht. Vervolgens zal telkens vanuit één invalshoek (landbouw, recreatie en natuur en landschap) een beeld geschetst worden van Meerlo-Wanssum. Dit hoofdstuk kan dan ook gezien worden als een (summiere) samenvatting van het onderzoeksrapport. Aan de hand van inmiddels verschenen rapporten werd deze toelichting nog aangevuld.

2.1 Gebiedsbeschrijving

De gemeente Meerlo-Wanssum is in zes gebieden opgedeeld (zie afb. 2). Dit is gebeurd om bewoners/gebruikers van het buitengebied in staat te stellen snel kennis te nemen van de belangrijkste kenmerken/waarden in de verschillende delen van het buitengebied van Meerlo-Wanssum.

Bij de afbakening van de deelgebieden zijn verschillende criteria gebruikt:

- de deelgebieden dienen een bepaalde omvang te hebben, terwille van de hanteerbaarheid moet het aantal deelgebieden niet te groot worden;
- de grenzen van de deelgebieden dienen bij voorkeur samen te vallen met voor de gebruikers van het buitengebied herkenbare/bekende grenzen. Veelal zijn dit wegen en gemeentegrenzen;
- de deelgebieden dienen bij voorkeur een interne samenhang te hebben dat wil zeggen dat men het gebied ook als één geheel beschouwt.

De onderscheiden gebiedsdelen zijn dus géén landschappelijke eenheden op basis van bijvoorbeeld abiotische of historisch-geografische gegevens, en zijn daardoor niet te vergelijken met bijvoorbeeld de landschapstypen uit hoofdstuk 6 van het onderzoeksrapport. De verschillende deelgebieden omvatten immers (deels) identieke kenmerken (bijv. aanwezigheid van oud-bouwlanden).

Van belang is tevens dat er geen oorzakelijk verband bestaat tussen de hier onderscheiden deelgebieden en de toegekende bestemmingen en daarbij horende voorschriften. Het feit dat iets in deelgebied 1 ligt zegt niets over de wijze waarop het bestemd zal worden.

2.1.1 Deelgebied 1

Begrenzing

Dit deelgebied is gelegen tussen de N270 (Venrayseweg), de gemeentegrens met Venray en Vierlingsbeek, de rivier de Maas (gemeente Bergen) en de haven van Wanssum.

Totaalbeeld

Dit gebied is deels gelegen op de oostrand van het dekzandplateau (Geysterender- en Wanssummerheide) en deels gesitueerd in het Maasterrassenlandschap. De landschappelijke afwisseling is hier dan ook groot, dit wordt nog eens versterkt door de reliëfverschillen die het gevolg zijn van de combinatie van ingesneden beekdalen en hoger gelegen dekzandplateaus en oud-boulandvelden.

Het centrale deel heeft een tamelijk besloten karakter terwijl de randzones meer open zijn. De diverse beken en waterlopen zorgen voor een aantrekkelijke landschappelijke stoffering. Een groot deel van dit gebied valt onder de werking van de Natuurschoonwet en wordt tevens tot de zgn. kerngebieden van de ecologische hoofdstructuur gerekend.

Nadere beschrijving

Ten westen van de Cuypersstraat ligt een open **landbouwgebied** dat deel uitmaakt van een groter geheel dat voornamelijk in de gemeente Venray ligt. De bebouwingsinvloeden zijn hier zeer beperkt. De gronden zijn voornamelijk als akkerbouwgrond in gebruik, natuurwaarden zijn hier nauwelijks aanwezig. Het gebied maakt deel uit van het landgoed Geijsteren. In verband daarmee werd beplanting aangebracht (o.a. bomenrijen en solitaire bomen) waardoor het gebied een enigszins besloten karakter heeft gekregen.

Aan de overzijde van De Cuypersstraat ligt een **golfterrein** van circa 50 ha. Het is een belangrijk recreatief steunpunt in de gemeente. Het golfterrein, dat nog in de jaren 80 is uitgebreid, is landschappelijk zeer fraai aangelegd.

Ten oosten van het golfterrein ligt **De Vennen**, een in een oude Maasgeul gelegen waterloop die in de Oostrumsche Beek uitstroomt. Deze beek met begeleidende (broek)bossen heeft een grote natuurwetenschappelijke waarde. Centraal in De Vennen ligt het Geystersch Ven met één van de meest bijzondere oevervegetaties van Limburg met de (landelijk) zeldzame en zeer kwetsbare soorten zoals Moerashertshooi en Klein glidkruid. De vegetatie is hier verdrogingsgevoelig hetgeen blijkt uit de ecohydrologische atlas Limburg. De hoger gelegen gronden rond De Vennen zijn vooral met naaldbout bebost. Deze bossen zijn minder structuurrijk dan de vochtige broekbossen en hebben dan ook een geringere botanische en faunistische waarde. Ze zijn daarentegen wel van belang als buffergebied voor het centrale beekdal. De natte broekbossen en de drogere omliggende gronden vormen gezamenlijk een zeer belangrijk kerngebied voor amfibieën, met waarnemingen van onder meer de Kleine watersalamander, Rugstreeppad en Heikikker. Verder is het een kerngebied voor vogels die kenmerkend zijn voor bossen en parklandschappen (o.a. Braamsluiper, Fluiters en Boompieper). Tevens ligt er een belangrijke hoofdburcht van een dassenpopulatie.

Ten oosten van de Meerlose Baan liggen de **Nieuwlandsche Bossen** en de **Leeberg**. Het stroomdal tussen beide boscomplexen waarin de Nieuwlandsche Sloot loopt, is landschappelijk zeer fraai. Het geheel heeft door de duidelijk aanwezige hoogteverschillen belangrijke geomorfologische waarden. Het patroon van de terreinvormen is een duidelijke illustratie van een vlechtende rivier. Tevens ligt parallel aan de Meerlose Baan een terraswand. Hier zijn tevens relatienotagronden aangewezen als versterking van de kerngebieden van de ecologische hoofdstructuur. De twee boscomplexen bestaan

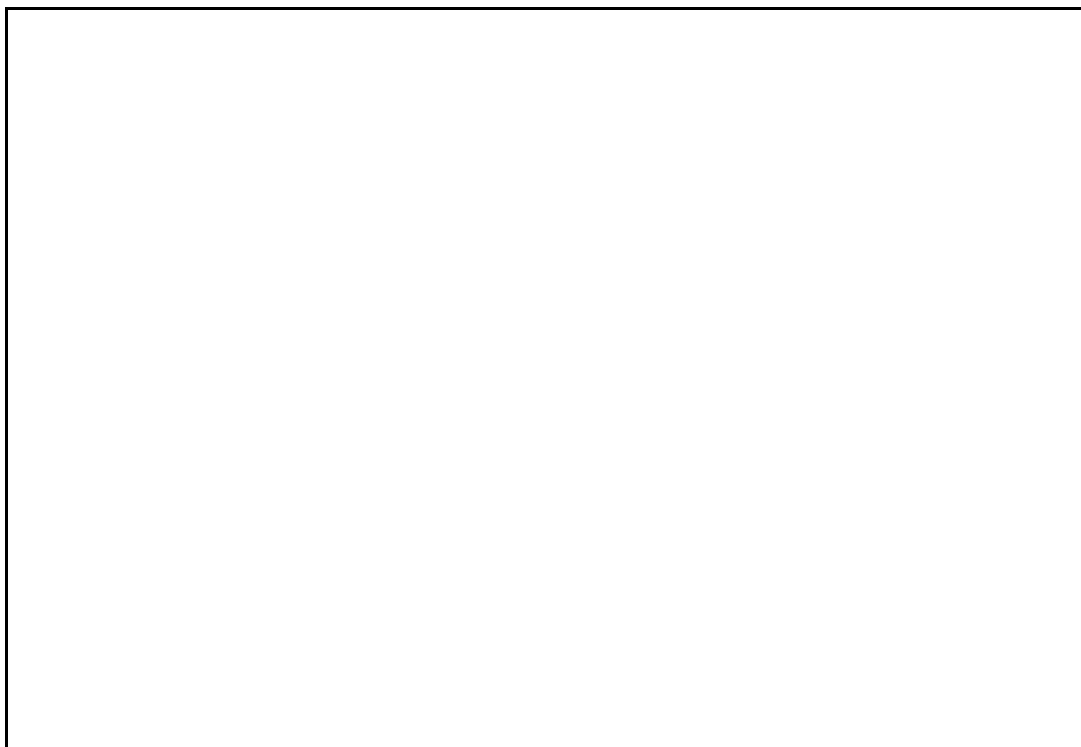
grotendeels uit loofbos op matig tot zeer voedselarme bodem met een soortenarme of weinig ontwikkelde ondergroei. In de ondergroei is braam deels dominant. Bij de Nieuwlandsche Bossen komt een strook broekbos voor. Voor de avifauna zijn de twee bossen van belang en tevens bevinden zich er drie dassenburchten waarvan één onbelopen.

Afb. 2: Deelgebieden buitengebied Meerlo-Wanssum.

Een groot deel van dit deelgebied wordt in beslag genomen door **oud-bouwlandvelden**. Ten westen en noordwesten van Geysteren liggen een aantal kleinere oud-bouwlandvelden. Het gaat hierbij om het Hoogveld, het Heiveld en twee noordelijk daarvan gelegen velden. Ze zijn nog tamelijk gaaf, de randbeplanting is veelal nog aanwezig en de velden zelf zijn nog nauwelijks bebouwd.

Ten oosten van de Leeberg is sprake van een agrarisch gebied met oudbouwlandvelden. De Wanssumse Weg, een oude doorgaande weg tussen Wanssum en Geysteren, loopt hier dwars doorheen. Langs deze weg staan een aantal relatief nieuwe agrarische bedrijven.

In het noorden van dit deelgebied stroomt de **Oostrumsche Beek** (Geysterensche Molenbeek) temidden van bossen, weilanden en bouwlanden (zie afb. 3). Hoewel deels gekanaliseerd en gestuwd is het beekdal duidelijk in het agrarisch landschap te herkennen mede door de beekbegeleidende beplanting. De hoogteverschillen met de aangrenzende bouwlanden is soms vrij groot. Houtwallen en steilranden markeren het beekdal. Het gedeelte van de Oostrumsche Beek dat door Meerlo-Wanssum stroomt is in het Provinciaal Waterhuishoudingsplan aangemerkt als een beek met een specifiek ecologische functie. De kasteelruïne aan de monding van de beek is van cultuurhistorische waarde terwijl de omliggende bossen een leefgebied is voor vele vogelsoorten. In het kader van de uitwerking van de ecologische hoofdstructuur zullen voor gronden langs de benedenloop van de Oostrumsche Beek beheersovereenkomsten afgesloten kunnen worden.

2.1.2 Deelgebied 2

Begrenzing

Dit deelgebied is gelegen tussen de N270 (Venrayseweg), Moleneind, de Tienraijse Weg, de Spoorstraat, de gemeentegrens met Horst en Venray.

Totaalbeeld

Dit deel van Meerlo-Wanssum is, met uitzondering van het dal van de Grootte Molenbeek, in het dekzandgebied gelegen. Het is dan ook grotendeels tot het jonge ontginningslandschap te rekenen. Het huidige landschapsbeeld is pas recentelijk ontstaan. Nog in de vorige eeuw lagen hier uitgestrekte heidevelden. Het landschap is hier strakker en rechtlijner dan in het vorige deelgebied. De aanwezige bosjes en wegbeplantingen geven het landschap toch een tamelijk kleinschalig karakter. Het dal van de Grootte Molenbeek heeft daarentegen een open uiterlijk. Dit laaggelegen dal is een structuurbepalend element in de gemeente Meerlo-Wanssum.

Nadere beschrijving

Het gebied dat globaal omsloten wordt door de Sparrendreef, de Meerlose weg (Helling) en de N270 is vanuit meerdere oogpunten waardevol te noemen.

Het dal van **De Grootte Molenbeek** tussen Meerlo en Wanssum is een karakteristiek element in de gemeente (zie afb. 4). Door het verdwijnen van de heggen e.d. is er open weidegebied ontstaan, met in de lengterichting een wijds uitzicht. Ten westen van het dal ligt op de oeverwal een natuurwetenschappelijke waardevolle bosstrook met onder meer een historisch kapelletje (St. Goarkapel). Deze tussen St. Goarkapel en Wanssum gelegen landschapselement accentueert niet alleen de grens van het beekdal, het is tevens een leefgebied van vele vogels. Ook bevindt zich hier een belangrijke hoofdburcht van een dassenpopulatie. Langs de Grootte Molenbeek zullen enkele hectares reservaatgronden verworven worden.

De verschillende **terrasranden en oude Maasgeulen** geven informatie over de insnijdingen en stroombaanverleggingen van de Maas. Het dal van de Grootte Molenbeek, een oude Maasgeul, is door zijn openheid en de aanwezige steilranden duidelijk in het landschap te herkennen. Ten noordwesten van St. Goarkapel accentueert een bosstrook de ligging van de voormalige benedenloop van De Vennen (Vossevennen). Daar waar de beplanting ontbreekt geeft een terreinzinking duidelijk het dal aan.

De **groenstrook in het dal van De Vennen (Vossevennen)** herbergt relatief veel vogels, ook ligt er een hoofdburcht van een dassenfamilie. Het is tevens een onderdeel van een ecologische verbindingzone.

Ten noorden van de Sparrendreef liggen nog een aantal verspreid liggende **boscomplexen van wisselende grootte**. De botanische waarde is veelal beperkt maar deze bosjes hebben wel een landschappelijke waarde en zijn voor een aantal dieren een onmisbare schakel in de ecologische infrastructuur. Te denken valt hierbij aan de das en aan vogels van bosachtige biotopen (Buizerd, Matkop, Grote bonte specht e.d.).

Er komen ten westen en noorden van St. Goarkapel diverse **archeologische vindplaatsen** voor. Sporen van begraving uit de Bronstijd en de IJzertijd (het zgn. vorstengraf van Meerlo) en bewoning uit het Mesolithicum en Neolithicum komen ten westen van St. Goarkapel voor. In het bosperceel ten noorden van St. Goarkapel bevinden zich vermoedelijk sporen van bewoning uit het Neolithicum.

Ten zuiden van de Sparrendreef zijn de natuurwaarden minder nadrukkelijk aanwezig. De verspreid liggende bospercelen en lijnvormige landschapselementen zorgen voor de landschappelijke stoffering en dienen tevens als leefgebied en verspreidingsweg voor vele levensvormen. Vooral tussen de Korenweg en de Sparrendreef komen relatief veel vogels voor die in bosranden, struwelen en ruigten leven. De aanwezigheid van bijvoorbeeld de geelgors wijst op een afwisselend landschap met houtopstanden.

Afgezien van de boscomplexen komen ten zuiden van de Korenweg nog een aantal andere waardevolle elementen voor.

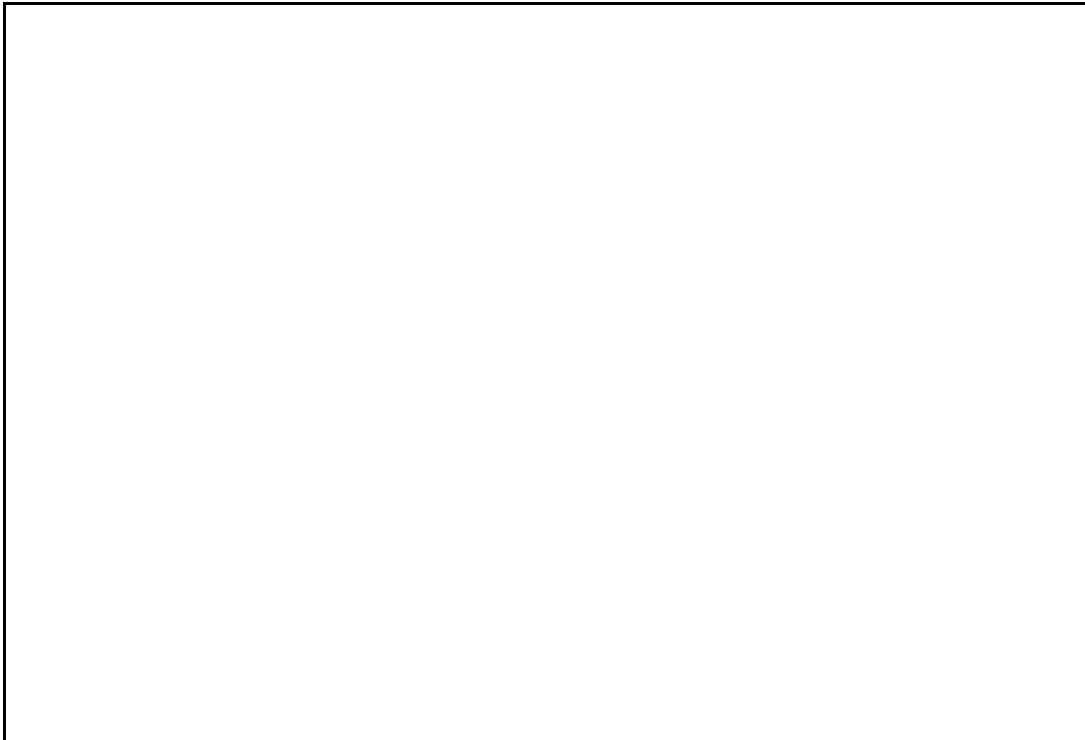
Uit cultuurhistorisch oogpunt is het oud-bouwlandcomplex "**Op de Hees**" van belang. Deze in het dekzandgebied gelegen enk is door zijn bolle ligging en aangrenzende houtopstanden nog redelijk goed in het landschap te herkennen.

Het **dal van de Leygraaf** is een geomorfologisch waardevol element. Dit kleinschalig gebied ten westen van de kern Meerlo is een oude, door steilranden omgeven, Maasgeul. Het dal van de Leygraaf zelf zal in het kader van de ruilverkaveling Melderslo van beplanting worden voorzien en onderdeel gaan uitmaken van de ecologische verbindingszone tussen Landgoed Geysteren en de Breehei.

De **Groote Molenbeek** ten zuiden van Meerlo maakt onderdeel uit van een ecologische verbindingszone, dit geldt ook voor de Lollebeek. De Groote Molenbeek wordt in de nota "evaluatie en actualisering waterhuishoudingsplan Limburg" aangemerkt als een beek met een "specifiek ecologische functie in onderzoek". Voor deze beek worden tot het vaststellen van het "waterhuishoudingsplan II" geen maatregelen genomen, gericht op het bereiken van een specifiek beschermingsniveau. De Lollebeek welke nog voor een klein gedeelte in de gemeente Meerlo-Wanssum loopt (bij de Diepeling) heeft een specifiek ecologische functie.

In het zuidwesten van dit deelgebied ligt de **zandwinningslocatie "De Diepeling"**. Na afronding van de werkzaamheden ± 2000 zal het gebied in hoofdzaak als natuurontwikkelingsgebied afgerond worden. Een beperkte mate van recreatief medegebruik (wandelen, fietsen, natuurobservatie) zal in het gebied toegestaan worden.

In het gebied komen enkele grote **intensieve veehouderijbedrijven** voor.

2.1.3 Deelgebied 3

Begrenzing

Dit deelgebied is gelegen tussen de rivier de Maas (gemeente Bergen), de gemeente Broekhuizen, de Ooijenseweg, de Langstraat, de Brugstraat en de haven van Wanssum.

Totaalbeeld

Dit deelgebied dat evenwijdig aan de Maas ligt bevindt zich voor een belangrijk deel in de dalbodem van deze rivier. Tegenwoordig heeft het een open en deels grootschalig uiterlijk, voorheen was hier sprake van het zgn. Maasheggenlandschap. Weilanden en akkerlanden bepalen grotendeels het agrarisch grondgebruik (zie afb. 5). De Galgenberg en in mindere mate de Kooische Berg zijn hier de belangrijkste boscomplexen. De lager gelegen gronden langs de Maas zullen voor een groot deel aangewend worden voor de versterking van de ecologische hoofdstructuur.

Nadere beschrijving

De **grens van de rivierdalbodem** is middels een steilrand nog grotendeels in het landschap terug te vinden. Deze steilrand vormt een terreintrede met een vrij grote spronghoogte, en is van geomorfologisch belang. De Elsholterweg en de Brugweg lopen bijna parallel aan de steilrand (zie afb. 5).

Het **voormalige besloten Maasheggenlandschap** is door het verdwijnen van de meeste heggen veranderd in een open landbouwgebied waar de bebouwingsinvloeden beperkt zijn. Doordat de Maas regelmatig buiten haar oever treedt is bebouwing hier ook niet mogelijk. Vooral in de Maasbocht ten noorden van Blitterswijk is sprake van een grote mate van openheid, alleen verstoord door de Koninginnebrug. Het voorkomen van vogelsoorten zoals de Patrijs, Gele kwikstaart en Veldleeuwerik duidt al op een open akker- en weilanden.

Het Marschveld dat in de rivierdalbodem ligt is een oud-bouwlandcomplex. De grens van dit hoger gelegen veld is nabij de Maas als steilrand terug te vinden.

In een zeer smalle zone langs de Maas liggen **natte ruigten** met karakteristieke flora waaronder het bedreigde Groot warkruid. Deze ruigtes vormen tevens een geschikt biotoop voor grasmussen en bosrietzangers, die dan ook hier in ruime mate voorkomen.

Nabij de ruïne van het kasteel te Blitterswijk stroomt **Wolterskamp** richting de Maas. De benedenloop heeft nog grotendeels zijn meandering behouden. In het Provinciaal Waterhuishoudingsplan heeft deze waterloop een specifiek ecologische functie gekregen. De oude Maasgeul vanaf de grens met de gemeente Broekhuizen aan weerszijden van de Wolterskamp en vanaf de Linkstraat tot Meerlo heeft in de nota “evaluatie en actualisering waterhuishoudingsplan Limburg” de aanduiding “specifiek ecologische functie (prioritaire verdrogingsgebieden)” gekregen.

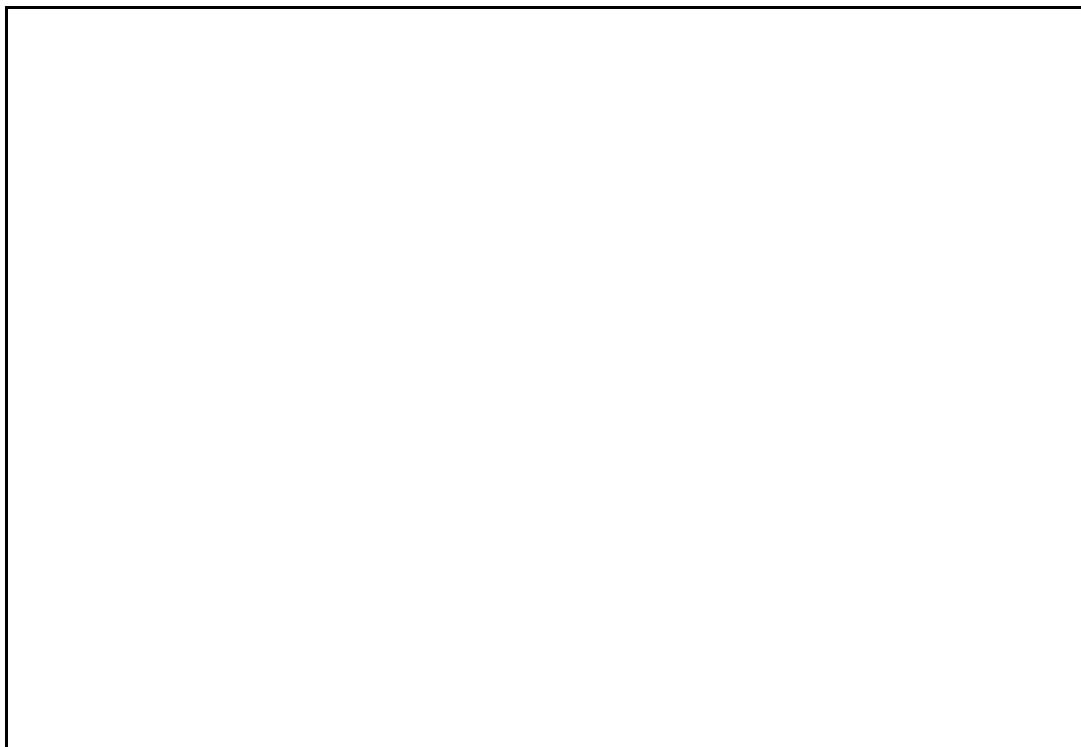
In de rivierdalbodem liggen **twee campings**. Nabij de oude veerovergang naar Well ligt camping De Kooy, een terrein van ongeveer 3 ha met 76 vaste staanplaatsen. Bij Blitterswijk ligt direct langs de Maas camping "Het Veerhuis" Deze camping heeft een oppervlakte van 1,5 ha met ongeveer 36 vaste staanplaatsen.

Buiten de rivierdalbodem komen in dit deelgebied twee beboste terreinen voor. **De Kooische Berg** is een beboste overgang van de Maasuiteerwaarden naar een hoger gelegen stroomrug. In het zuidelijk deel liggen particuliere (zomer)huisjes. Hoewel het Maasdal een geschikt foerageergebied genoemd mag worden, is de dassenburcht op de Kooische Berg verlaten. De versnippering van het landschap door het brugtalud en de nabije stedelijke invloeden zullen hier mede debet aan zijn.

De **Galgenberg** is een geïsoleerde rivierstuifduin. Het is reliëfrijk en in het Vroeg Holoceen door een stroombaanverlegging van de Maas los komen te liggen van de rivierstuifduincomplexen ten oosten van de Maas (o.a. De Hamert). De Galgenberg vormt met de aangrenzende uiterwaarden en de vochtige weilanden in de nabij gelegen Maasmeander een gradiëntrijk gebied. De Galgenberg is tevens een kerngebied voor vogels voor bossen en parklandschappen. Aan de westrand van de Galgenberg ligt een mestfermenteerbedrijf. In de toekomst zal een aangepaste bedrijfsvoering minder ammoniakuitstoot met zich meebrengen wat de vitaliteit van de bossen op de Galgenberg zal verbeteren.

Tussen Blitterswijck en de Veerweg ligt een landbouwgebied, deels laag gelegen. De sloten in het nattere gedeelte hebben waardevolle oever- en/of watervegetaties. De landbouwgronden ten westen van Blitterswijck (Hoogveld/ Wanssumerveld zijn geïsoleerde restanten van een voorheen groter oud-bouwlandcomplex dat door de aanleg van de toerit naar de Koninginnebrug is doorsneden. Natuurwaarden zijn hier niet of nauwelijks aanwezig.

In het gebied zelf liggen zeer weinig agrarische bedrijven. De bebouwingsinvloed is dan ook overwegend beperkt. Het nagenoeg ontbreken van (agrarische)bebouwing kan voornamelijk toegeschreven worden aan de overstromingskansen bij hoge Maaswaterstanden. Het beleid van Rijkswaterstaat met betrekking tot de winterbedlijnen van de Maas zal er op gericht om het watervoerend vermogen van de Maas zo min mogelijk door nieuwe bouwwerken e.d. te beperken.

2.1.4 Deelgebied 4

Begrenzing

Dit deelgebied is gelegen tussen de gemeentegrens met Broekhuizen, de Ooijense Weg, de Langstraat, de Brugstraat, de Meerlose Weg (Helling), Moleneind, Jenneskens Straat, Megelsum en de Kasteelweg.

Totaalbeeld

De ruggegraat van dit deelgebied wordt gevormd door de oude Maasgeul tussen Gubbelsvijver en Meerlo. Weilandjes, populierenbossen, broekbossen en moerasjes bepalen hier het beeld (zie afb. 6). De bossen van de Hooge Heide accentueren de overgang naar een hoger gelegen dekzandrestant.

In de omgeving van Blitterswijck zijn de blijvende teeltbedrijven (boomteelt, sierteelt) sterk in ontwikkeling. In dit deelgebied bevinden zich de twee grootste verblijfsrecreatieve complexen van de gemeente.

Nadere beschrijving

De **oude Maasgeul tussen Gubbelsvijver en Meerlo** (de Linkstraat, Legert) is vanuit verschillende invalshoeken uitermate waardevol. Mede door de breedte, de vlakke bodem en de scherpe begrenzing met het omliggende dalvlakterras is deze oude Maasgeul van geomorfologisch belang.

De natuurwetenschappelijke waarde van deze oude Maasgeul is aanzienlijk. Afgezien van de boscomplexen ligt het zwaartepunt van de biologische rijkdom van de gemeente vooral in de lager gelegen vochtige terreinen waarvan deze oude Maasgeul de meest omvangrijke is. Hoewel ten dele ontwaterd, ontgonnen en omgezet in grasland of populierenbossen komen in de nattere delen nog de verschillende successiestadia van open water naar moerasbos voor. Dit is vooral het geval in de Linkstraat en nabij Legert, hier kunnen zich vele vochtminnende plantesoorten handhaven. Elders zijn verdrogingsverschijnselen waarneembaar.

In de Linkstraat is nog een volledige successie van open water naar moerasbos. De aanwezigheid van verschillende milieugradiënten, van de hogere en droge zandgronden van de Hooge Heide naar de nattere rivierkleigronden in de Maasgeul, in samenhang met de op de meeste plaatsen goede (kwel)waterkwaliteit, komt hier tot uiting in uiteenlopende vaak soortenrijke en stabiele levensgemeenschappen. In het gebied komen verschillende planten voor die hydrologisch zeer gevoelig zijn en ook zeer goed ontwikkeld.

Het Maasmeanderrestant Legert is voor het overgrote deel in cultuur gebracht. In het vrij soortenrijke plasje bij Legert worden Waterpest, Klein egelskop, de zeldzame Slangewortel en soortenrijke oeverzones aangetroffen, welke eveneens zeer gevoelig zijn voor de hydrologische situatie.

De oude Maasgeul heeft een rijk geschakeerde fauna wat een afspiegeling vormt van de diversiteit aan biotopen. De gehele Maasgeul is van groot belang voor de avifauna, zowel voor soorten die karakteristiek zijn voor kleinschalige landschappen met bosranden en

struwelen (o.a. Grasmus en Bosrietzanger) alswel voor vogels van moerassen en plassen zoals Sprinkhaanrietzanger en Waterhoen. Wat betreft de zoogdieren kunnen ree, vos en haas genoemd worden evenals verschillende vleermuissoorten. Van deze beschermde dieren zijn waarnemingen van de Ruige en Gewone dwergvleermuis, de Laatvlieger en de Rosse vleermuis bekend. Door de vochtige condities is het gebied een geschikt leefgebied voor een aantal soorten amfibieën. Door de nabije ligging van hoger gelegen zandgronden met dassenburchten bevinden is de oude Maasgeul een belangrijke onderdeel in de habitat van de das. Hier bevinden zich immers geschikte foerageergronden. Tenslotte is het gebied te beschouwen als een belangrijk kerngebied voor amfibieën (Gewone pad, Bruine kikker).

De oude Maasgeul ontleent zijn waarde niet alleen aan de in het gebied voorkomende levensgemeenschappen maar ook aan zijn relatieve ligging ten opzichte van andere natuurwetenschappelijk waardevolle terreinen. Het is een belangrijke schakel in de ecologische verbindingzone tussen de Tienraijische en Swolgenderheide en Landgoed Geysteren. In het kader van de uitwerking van de ecologische hoofdstructuur zal in de Maasgeul tussen Gubbelsvijver en Korenbos relatienotagronden ingezet worden (zowel beheersgronden als reservaatgronden). In de Linkstraat zijn als gevolg van de ruilverkaveling beheersgronden en reservaatgronden aangewezen.

De landbouwkundige waarde van de oude Maasgeul is beperkt door de ongunstige externe productieomstandigheden (waterhuishouding en verkaveling). Het relatienotabeleid zal in de toekomst een aantal boeren de mogelijkheid bieden een vrijwillige beheersovereenkomst af te sluiten, waardoor een financiële tegemoetkoming verkregen kan worden ten behoeve van een meer natuurgerichte bedrijfsvoering.

De **Hooge Heide** is een geïsoleerde deel van een hoger gelegen dekzandgebied dat voornamelijk ten westen van de Grootte Molenbeek ligt. Het grootste deel is bebost met naaldhout (vnl. grove den) alleen langs de randen komen smalle stroken loofhout voor (Eiken-Berkenbos). De bossen hebben een meerwaarde door de nabijheid van de lager gelegen weilandjes, moerassen e.d. in de oude Maasgeul. Hierdoor is sprake van een gedifferentieerd gebied met interessante gradiëntzones.

Uit een recreatief oogpunt is de oude Maasgeul en aanpalende boscomplexen van belang. Het recreatief medegebruik is hier groot, niet alleen is het een aantrekkelijk fiets- en wandelgebied er zijn ook allerlei voorzieningen voor dag- en verblijfsrecreatie. De waterpartijen zijn veelal ingericht als visvijver. In het oostelijk deel van de Hooge Heide ligt het recreatiecentrum "**Het Roekenbosch**" met vrijliggende vakantiebungalows en ondersteunende voorzieningen. Ten zuiden van de Linkstraat ligt aan de Peschweg de grootste camping van Meerlo-Wanssum; **'t Karrewiel**. Op het terrein bevindt zich tevens een kampeerboerderij.

De belangrijkste gronden voor de land- en tuinbouw van deelgebied 4 liggen ten zuiden van Blitterswijck. De oudbouwlandgronden zijn hier voor een aanzienlijk deel in gebruik voor de teelt van sierbomen en rozenstruiken. Behalve cultuurhistorische waarden zijn in dit gebied, afgezien van de verspreid liggende bosjes, geen beletselen voor een doelmatige agrarische ontwikkeling.

2.1.5 Deelgebied 5

Begrenzing

Dit deelgebied is gelegen tussen de gemeentegrens met Broekhuizen, de Hulsweg, de Molenstraat, de Swolgenseweg, de Tienraijische Weg, de Mgr. Jenneskensstraat, Megelsum en de Kasteelweg.

Totaalbeeld

Dit centraal in de gemeente gelegen deelgebied heeft een sterk agrarisch karakter. Door het vrijwel ontbreken van bebouwing en hoge begroeiingen is er sprake van een open groot-schalig gebied. Door het bouwland lopen enkele lange smalle geulen, elementen behorend bij het vroegere rivierensysteem van de Maas. Het Megelsums Schuitwater is een lager gelegen natuurgebied.

Nadere beschrijving

Kenmerkend voor dit gebied is een vrijwel aaneengesloten **oud-bouwlandcomplex** met geringe bebouwing. Dit is vooral het geval bij "Op het Looiveld" (zie afb. 7). Deze enkeerdgronden vertegenwoordigen een cultuurhistorische waarde, ze geven een beeld van het oude agrarische landbouwsysteem. Door de vrij omvangrijke agrarische bebouwing in Gun en Legert is de bebouwingsinvloed vanuit de buurtschappen sterk toegenomen, waardoor de visuele kwaliteit van het gebied in de knel komt.

Uit cultuurhistorisch oogpunt is naast het behoud van de openheid ook de bolle ligging van de bouwlanden van belang, evenals de scherpe overgangen naar de lager gelegen weidegronden zoals bijvoorbeeld het geval is tussen Legert en Gun.

Door het oudbouwlandcomplex lopen een aantal **smalle stroomgeulen**, relictten van het oude Maasmeandersysteem. Tussen Swolgen en Megelsum loopt de van Smallenbroeklossing door een dergelijke geul. Tussen Swolgen en Osterbos is dit het geval met de Schelbergshoflossing. Behalve van geomorfologisch belang is het voor vele planten en dieren een laatste toevluchtsoord in een verder intensief gebruikte agrarisch gebied. In het kader van de ruilverkaveling Melderslo zullen structuurbepalende landschapselementen aangebracht worden waardoor er goede levensmogelijkheden voor zangvogels en kleine zoogdieren ontstaan. De geulen zijn tevens van belang als uitwijkplaats voor de hier veel voorkomende patrijzen.

Het **Megelsums Schuitwater** is een natuurwetenschappelijk waardevol terrein met hydrologisch zeer gevoelige vegetatie. Er treedt hier nog kwel op. In het Schuitwater komen relatief veel niet (duidelijk) verdroogde gedeelten voor die nog zeer nat zijn, en waar tal van freatofyten in grote aantallen voorkomen (o.a. Waterscheerling, Holpijp, Kleine watereppe, Dotter, Penningkruid en diverse zeggesoorten). Ook de sloot- en oevervegetaties zijn soortenrijk met soorten als Kikkerbeet, Watertorkruid, Kantig hertshooi. Tevens is het een geschikt habitat voor vele vogelsoorten die zowel kenmerkend zijn voor moerassen en plassen (o.a. Meerkoet en Waterhoen), voor loofbossen (o.a. Spotvogel en Nachtegaal) en voor bosranden, struwelen en ruigten

(o.a. Grasmus en Bosrietzanger). Ook amfibieën vinden hier een geschikt leefgebied (o.a. Gewone pad en Bruine kikker). Het relatienotabeleid is hier van toepassing.

In dit deelgebied liggen een groot aantal **intensieve veehouderijbedrijven** voornamelijk nabij de buurtschappen zoals Megelsum, Gun en Legert. De landbouwgronden zijn overwegend in gebruik als akkerbouwland, alleen de lager gelegen gronden in de oude

Maasgeulen zijn grotendeels als weiland in gebruik.

2.1.6 Deelgebied 6

Begrenzing

Dit deelgebied is gelegen tussen de Hulsweg, de Molenstraat, de Swolgenseweg, de Spoorstraat, de gemeentegrens met Horst en de gemeentegrens met Broekhuizen.

Totaalbeeld

Dit deelgebied wordt grotendeels in beslag genomen door de bossen van de Tienraijsche en Swolgender heide; een bosgebied met naaldhoutaanplant en kleine heideveldjes. Langs de Meerlose Baan liggen enkele grote landbouwpercelen, ook

komen er landbouwenclaves voor temidden van de bossen. Het Kapelaans Schuitwater, een geïsoleerd liggende Maasmeander, is een vochtig terrein, met hydrologisch gevoelige vegetatie, aan de voet van het dekzandgebied.

Nadere beschrijving

De **Tienraijsche en Swolgender heide** is het grootste aaneengesloten boscomplex in de gemeente, en sluit aan bij de bossen in de gemeente Broekhuizen waar ook het natuurreservaat "Het Broekhuizer Schuitwater" ligt. Deze tegen de zandverstuivingen aangeplante bossen zijn tamelijk structuurarm. Toch is het geheel uit natuurwetenschappelijk oogpunt van belang. Er liggen enkele komvormige laagten, met een plantengroei die kenmerkend is voor natte, voedselarme omstandigheden. Ook liggen er her en der kleine heideveldjes waaronder enkele vochtige. Behalve door de verspreid liggende bijzondere vegetatietypen zijn deze bossen vooral van belang door hun uitgestrektheid. Ze zijn een geschikt leefgebied voor veel (roof)vogels waaronder Havik, Sperwer, Nachtzwaluw en Boomleeuwerik. Behalve voor vogels zijn rustige bossen ook van levensbelang voor talloze insecten, kleine en grote zoogdieren zoals reeën en vossen.

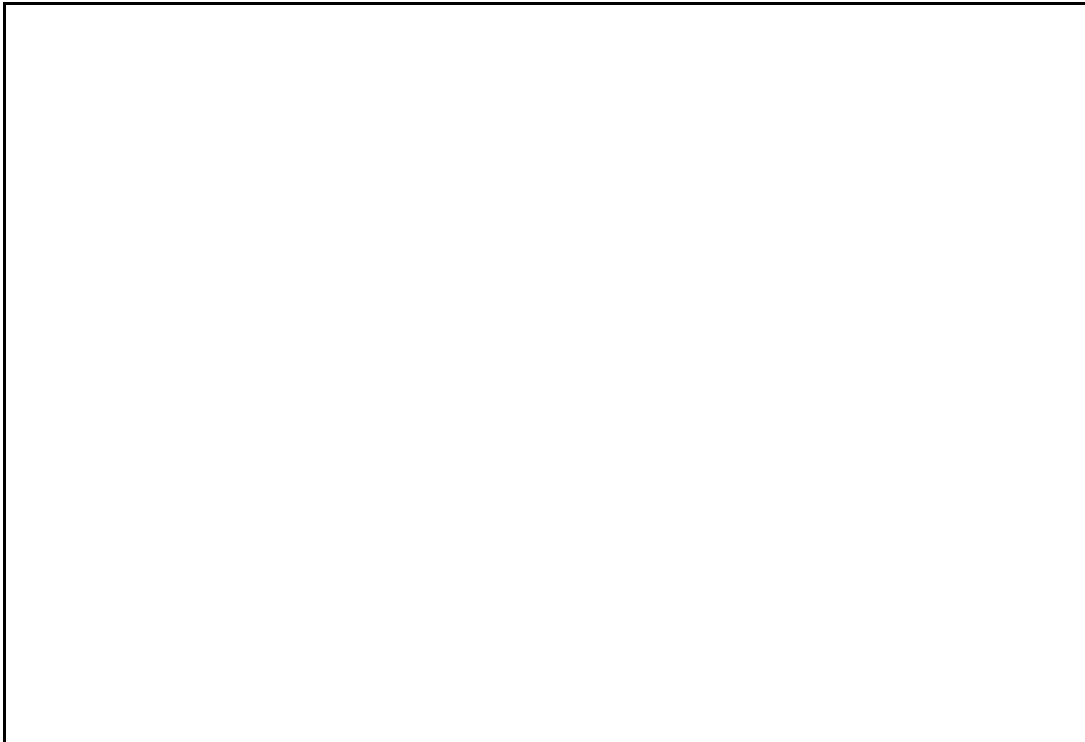
Een deel van de landbouwenclaves in het bosgebied zullen als uitvloeisel van de ruilverkaveling Melderslo ten behoeve van reservaatvorming/natuurontwikkeling verworven worden. Nabij de Babelse Loop bevindt zich een archeologisch interessant terrein met sporen van bewoning uit de Bronstijd en de Vroege IJzertijd.

Ook voor de openluchtrecreatie zijn de bossen van de Tienraijsche en Swolgender heide van belang, ze zijn een geliefd wandel- en fietsgebied.

Het **Kapelaans Schuitwater** is een sterk verlande plas in een geïsoleerde Maasmeander. Tussen de wilgen groeien naast Pijpestrootje, Wederik en Gele lis, ook veel soorten van voedselarme tot matig voedselrijke omstandigheden (o.a. Melkeppe, Snavelzegge, Zompzegge, Veenmos en Wateraardbei). In het kader van de ruilverkaveling Melderslo zullen aanpalende gronden reservaatgebied danwel beheersgebied worden, waardoor negatieve milieu-invloeden op het centrale deel zullen afnemen.

De ten oosten van de Meerlose Baan gelegen landbouwgronden hebben een functionele relatie met de omliggende bossen, vooral wat betreft de dieren van de bosrandzones.

De open landbouwgronden aan weerszijden van de Mackayweg behoren tot een jonge heideontginningslandschap. Er zijn hier geen bijzondere landschappelijke danwel natuurlijke waarden in het geding.

2.2 Sectorale kijk op het buitengebied

Het buitengebied van Meerlo-Wanssum vervult een meervoudige functie. Om de bestemmingen goed te kunnen onderbouwen is het in ieder geval noodzakelijk oog te hebben voor de ontwikkelingen bij de belangrijkste grondgebruiksvormen. Hierop zal nader ingegaan worden bij de sectoren landbouw, natuur en landschap en recreatie aangezien deze belangen het meest prominent vertegenwoordigd zijn.

2.2.1 Land- en tuinbouw

Van oudsher heeft de landbouw een dominerende rol gespeeld in het buitengebied, en nog steeds gebruikt en beheert de landbouw grote delen van Meerlo-Wanssum. In het onderzoeksrapport is een uitgebreide analyse opgenomen van de land- en tuinbouw. Hier worden enkele belangrijke hoofdlijnen/conclusies aangehaald.

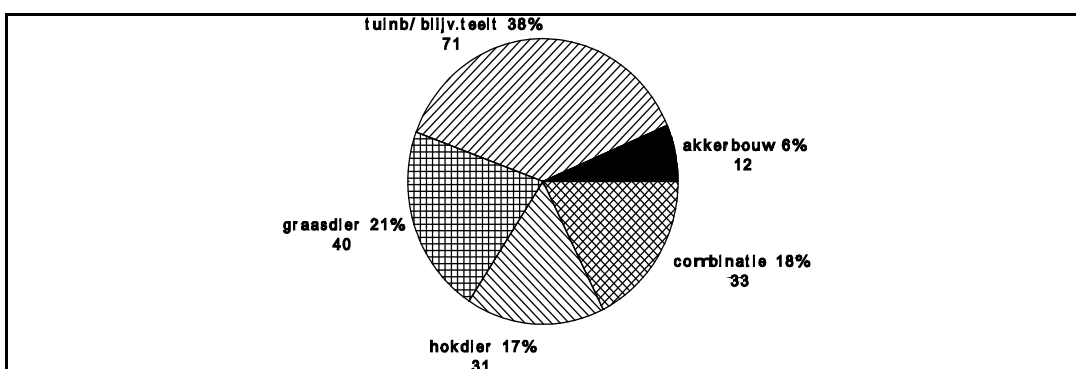
Het **aantal agrarische bedrijven** loopt de laatste decennia gestaag terug. Ook in de toekomst zal deze trend zich voortzetten. Dit betekent dat rekening gehouden moet worden met vrijkomende agrarische gebouwen. Anderzijds beginnen nog regelmatig

agrariërs met een nieuw agrarisch bedrijf in het buitengebied. Deels kan het hierbij gaan om bedrijven die elders om planologische en/of milieuhygiënische redenen dienen te wijken. Dit betekent dat de voorschriften van het bestemmingsplan de mogelijkheid moeten bieden om een agrarisch bedrijf te vestigen.

De **gemiddelde productie-omvang** van alle agrarische bedrijven in Meerlo-Wanssum, uitgedrukt in nge ¹, komt overeen met die van de overige gemeenten behorende bij de Noordelijke Maasvallei, maar ligt 10% boven het gemiddelde van geheel Limburg. Het percentage bedrijven met meer dan 50 nge in Meerlo-Wanssum vertoont een stijgende lijn. Deze bedrijven voldoen aan de vereiste nge voor tenminste één volwaardige arbeidskracht. Overigens had in 1991 ruim de helft van de bedrijven een productie-omvang van minder dan 50 nge. Daartegenover leveren de 27 grootste bedrijven bijna 40% van de totale productie-omvang. De landbouwproductie concentreert zich steeds meer op de grotere bedrijven. Uit gegevens 1997 blijkt dat 63% van het aantal bedrijven boven de 50 nge ligt.

In Meerlo-Wanssum zijn een aantal **bedrijfstypen** sterk vertegenwoordigd. Dit heeft consequenties voor het te voeren ruimtelijk beleid (zie afb. 9).

Afb. 9: Hoofdbedrijfstypen (in absolute aantallen en in procenten) in Meerlo-Wanssum in 1993.

Tuinbouwbedrijven/blijvende teeltbedrijven maken ruim 1/3 uit van het totaal aantal bedrijven in Meerlo-Wanssum. In vergelijking met andere Maasgemeentes is dit percentage

¹ nge = nederlandse grootte-eenheid; een economische maatstaf waarmee de saldi per diersoort en per hectare gewas wordt uitgedrukt. Hierdoor kunnen verschillende bedrijfstypen onderling met elkaar vergeleken worden. Het LEI (Landbouw Economisch Instituut) gaat ervan uit dat voor 1 volwaardige arbeidskracht een normaal bedrijf een omvang van ongeveer 43 nge (± 160 sbe) moet hebben.

niet exceptioneel. Bij de tuinbouwbedrijven gaat het voornamelijk om opengrond-groentebedrijven (asperges, prei). Er komen in Meerlo-Wanssum relatief veel kleinere opengrondgroentebedrijven voor. Een verdere schaalvergroting onder meer in verband met de milieu-eisen (extensivering) is te voorzien. Glastuinbouw komt in Meerlo-Wanssum in vergelijking met enkele buurgemeenten (Horst, Grubbenvorst) maar weinig voor. Gelet op het concentratieverschijnsel rond de veiling ZON te Grubbenvorst is het niet te verwachten dat zich veel glastuinbouwbedrijven in Meerlo-Wanssum zullen vestigen.

De blijvende teeltbedrijven worden vooral vertegenwoordigd door boomkwekerijen en (klein-)fruitbedrijven. De Noord-Limburgse Maasgemeenten profileren zich steeds meer als een regionale centrum voor de boom/sierteelt. Rond Blitterswijck is een duidelijke concentratie van deze bedrijven waarneembaar. Maar ook andere delen van de gemeente worden steeds meer gronden benut voor de boomteelt. Bij beide productierichtingen (boomteelt en fruitteelt) moet rekening gehouden met een nadrukkelijker beïnvloeding van het landschap door het gebruik van kassen, containers en boogtunnels.

Er zijn relatief veel **combinatiebedrijven** in Meerlo-Wanssum. Door hun geringe specialisatiegraad hebben deze bedrijven veelal een lagere productie-omvang. In de toekomst zullen deze bedrijven zich verder moeten specialiseren om zich te kunnen ontwikkelen tot economisch perspectiefrijke bedrijven.

Het percentage **hokdierbedrijven** in Meerlo-Wanssum ligt boven het gemiddelde van de Maasgemeenten en komt meer in de buurt van de gemeenten op de zandgronden. Deze intensieve veehouderijbedrijven hebben te maken met stringente milieubepalingen. Dit kan de continuïteit van een aantal bedrijven in gevaar brengen. Overigens is de gemiddelde productie-omvang bij de hokdierbedrijven in Meerlo-Wanssum hoog te noemen, waardoor deze in staat geacht moeten worden zich aan te passen aan de verscherpte normen. Om deze bedrijven zo min mogelijk in hun bedrijfsvoering te hinderen is het ongewenst milieugevoelige activiteiten in de nabijheid van deze bedrijven te ontwikkelen. Rekening zal daarom moeten worden gehouden met onder meer de stankcirkels rond deze bedrijven. Nieuwvestiging van dergelijke bedrijven is gelet op de bestaande miliedruk minder wenselijk. Uit gegevens van 1997 blijkt dat het aantal nge voor de hokdierbedrijven 34% bedraagt.

Meerlo-Wanssum is duidelijk geen gemeente met veel weidebouw. Het aantal **graasdierbedrijven** is beperkt. De productie-omvang per bedrijf is in vergelijking met geheel Limburg goed te noemen. De weidegronden liggen vooral in de lagere delen van de gemeente (langs de Maas, in de beekdalen en de voormalige Maasgeulen). Dit zijn tevens de gebieden die vanuit het oogpunt van natuur en landschap het meest waardevol zijn. Doordat een deel van deze gronden ten behoeve van de uitwerking van de ecologische hoofdstructuur door de overheid zullen worden verworven, kunnen een aantal graasdierbedrijven in continuïteitsproblemen komen.

Hoewel bijna de helft van de productiegronden akkerbouwmatig aangewend wordt, is het aantal gespecialiseerde **akkerbouwbedrijven** in Meerlo-Wanssum zeer beperkt. Een groot deel van de akkerbouwgronden wordt ingezet ten behoeve van de teelt van mais als voedergras. Suikerbieten en consumptieaardappelen zijn de belangrijkste andere

gewassen. De akkerbouwbedrijven hebben in vergelijking met de overige agrarische bedrijven in Meerlo-Wanssum de kleinste productie-omvang. Naar verwachting zal in de toekomst een deel van akkerbouwbedrijven hun bedrijfsvoering intensiveren door de overschakeling op de akkerbouwmatige teelt van groenten. Het bestemmingsplan zal ruimte moeten laten voor deze omschakeling.

2.2.2 Natuur en landschap

Meerlo-Wanssum bezit relatief veel ecologisch waardevolle terreinen. Voor een deel is dit een gevolg van het feit dat de gemeente op een overgangsgebied tussen twee landschapstypen ligt, namelijk het rivierengebied in het oostelijk deel van de gemeente en de hogere zandgronden in het westelijk deel van de gemeente.

In hoofdlijnen zijn de natuurwaarden geconcentreerd in de (droge) bossen op de zandgronden (rivierduinen, dekzandruggen) en in de lager gelegen (natte) beekdalen en voormalige verlande Maasgeulen. Deze terreinen vormen in hoofdzaak het **ecologisch raamwerk** in Meerlo-Wanssum.

De belangrijkste **boscomplexen** worden gevormd door de bossen van Landgoed Geysteren, de Hooge Heide, de Galgenberg en die van de Tienraysche en Swolgender heide.

De **beekdalen en oude Maasgeulen** verbinden deze boscomplexen onderling en zijn daarmee te beschouwen als de ruggegraat van de ecologische infrastructuur van Meerlo-Wanssum. De belangrijkste beekdalen/Maasgeulen zijn die tussen Gubbelsvijver en Meerlo (met o.a. Linkstraat en Legeterbos), het dal van de Groote Molenbeek, het Megelsums Schuitwater en de Oostrumsche Molenbeek.

Als uitvloeisel van het Natuurbeleidsplan en de ruilverkaveling Melderslo zal gestreefd worden naar een versterking van de natuurwaarden in Meerlo-Wanssum. De toewijzing van relatienotagronden en natuurontwikkelingsgronden gaat in hoofdzaak richting de lager gelegen beekdalen. Ook langs de Maas zal de functie natuur versterkt worden. Het bestemmingsplan zal hiermee rekening moeten houden.

Buiten het ecologisch raamwerk zijn de natuurwaarden beperkt tot verspreid liggende landschapselementen (houtwallen, bosjes e.d.). Ook deze elementen hebben ecologische waarden onder meer doordat ze als verblijf-schuilplaats dienen voor vogels en kleine zoogdieren. Bescherming van deze elementen is dan ook gewenst.

Bij de zuiver agrarische gebieden zonder specifieke natuurwaarden kan nog wel sprake zijn van landschappelijke/cultuurhistorische waarden. Dit is met name het geval bij de landschappelijk open gebieden en de oud-bouwlandvelden. Deze waarden brengen in het algemeen weinig beperkingen met zich mee voor het agrarisch gebruik. Alleen voor wat betreft agrarische nieuwbouw levert dit nadere eisen op.

Het bestemmingsplan zal vooral bescherming moeten bieden aan het hiervoor geschetste ecologisch raamwerk (bestaand en de voorgenomen versterking). Zonodig zullen hier

beperkingen opgenomen moeten worden omtrent het agrarisch gebruik. Daarbuiten zal, rekening houdend met de verspreid liggende natuur- en landschapswaarden, zoveel mogelijk ruimte gelaten moeten worden aan de agrarische sector.

2.2.3 Recreatie

Het buitengebied van Meerlo-Wanssum is bij recreanten in trek. De landschappelijke afwisseling en de aanwezigheid van bossen en natuurgebieden, dragen hiertoe bij. De verschillende campings (De Kooy, het Veerhuis, 't Karrewiel) en een bungalowpark (het Roekenbosch) bieden de recreant de gelegenheid om een langere tijd in de gemeente te verblijven.

In veel gevallen is bij de openluchtrecreatie in het buitengebied sprake van het zgn. **recreatief medegebruik**. Dit wil zeggen dat het recreatief gebruik ondergeschikt is aan de hoofdfunctie (bijv. landbouw of natuur). Ten behoeve van de recreant zijn dan veelal wel (eenvoudige) voorzieningen getroffen zoals bewegwijzerde routes (wandelen, fiets, auto), picknickplaatsen, visstekken e.d. Een bijzondere vorm van recreatief medegebruik is het "kamperen bij de boer". Voor een aantal agrarische bedrijven kan dit een welkome (zij het veelal een beperkte) aanvulling betekenen van de bedrijfsinkomsten. Daarnaast wordt hierdoor het aanbod aan kampeerplaatsen vergroot niet alleen in kwantitatieve zin maar ook wat betreft de kampeervormen. Voorts kan gezocht worden naar een mogelijkheid om bestaande bedrijfsgebouwen bij een agrarisch bedrijf om te laten bouwen tot recreatiewoonverblijven.

Gelet op het maatschappelijk en economisch belang van de openluchtrecreatie is het van belang een goed evenwicht te vinden tussen een eventuele groei in deze sector en de agrarische en ecologische belangen in het buitengebied. Bovendien is het niet in het belang van de recreant dat de kwaliteit van het buitengebied verloren gaat door een te grote recreatieve druk.

2.2.4. Cultuurhistorie en Archeologie

In de Monumentenwet 1988 worden naast gebouwde monumenten ook geregeld de archeologische monumenten. De archeologie is de wetenschap die zich toelegt op de bestudering van alles wat de mens in het verleden in en op de bodem heeft achtergelaten. Dit onderzoek heeft ten doel een beter beeld en een dieper inzicht in de maatschappij, de samenlevingsverbanden en de leefwijze van vroeger te verwerven en in de veranderingen die zich in die structuren hebben voltrokken. Het vinden van voorwerpen, die eventueel bij het onderzoek, de opgraving aan het licht komen, is geen doel op zichzelf, maar een middel om dat inzicht te verkrijgen. Sterker nog, in tegenstelling tot wat algemeen wordt gedacht, geeft de archeoloog er de voorkeur aan in vele gevallen niet tot een onderzoek over te gaan, omdat het uitvoeren van een onderzoek leidt tot het definitief verloren gaan van de oudheidkundige sporen. Archeologisch waardevolle situaties dienen te worden beschermd om op een later tijdstip wetenschappelijk onderzoek mogelijk te maken, eventueel pas over een lange tijd. De vraagstelling van onze generatie kan immers totaal verschillen van de vraagstelling over een eeuw, wanneer de archeologische onderzoeksmethodieken

ongetwijfeld nog nader zullen zijn verfijnd. Voorzover de archeologische vondsten beschermd worden via de Monumentenwet is deze wet van toepassing. Voor de overige vondsten zijn de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek van toepassing. Omdat bij opgravingen zowel sprake is van een algemeen als van een wetenschappelijk belang zijn alleen bepaalde instellingen of personen bevoegd tot het verrichten van opgravingen.

Volgens het “Europees verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed” (Verdrag van Malta) dient Nederland te streven naar een regeling waarbij archeologische belangen tijdig worden betrokken bij het ruimtelijke ordeningsbeleid. Archeologen dienen bij ontwikkelingsprojecten betrokken te worden.

Ten behoeve van de vervaardiging van de archeologische monumentenkaart van Limburg (AMKL) zijn systematische archeologische inventarisaties uitgevoerd. Deze AMKL bevat een selectie van de bekende archeologische gebieden. Bij de waardering werd uitgegaan van terreinen met zeer hoge archeologische waarden. Dit zijn terreinen die beschermenswaardig worden geacht. Ze zijn al beschermd middels de Monumentenwet of worden in de nabije toekomst daartoe voorgedragen.

Terreinen met hoge archeologische waarden. Dit zijn terreinen welke behoudens waardig worden geacht. Ze zijn nog niet opgenomen in het beschermingsprogramma op rijksniveau omdat de exacte kwaliteit en de omvang nog niet vaststaat.

Terreinen van archeologische betekenis. Dit zijn terreinen welke nog niet gewaardeerd zijn maar waar op grond van gedane vondsten en/of waarnemingen archeologische sporen of vondsten worden verwacht.

In de gemeente Meerlo-Wanssum komen een tweetal terreinen voor van hoge archeologische waarde en drie terreinen van archeologische betekenis. Daarnaast komen in Meerlo-Wanssum verschillende esdekken (esgronden) voor. Het oorspronkelijke oppervlak is op deze plaatsen vanaf de Middeleeuwen kunstmatig opgehoogd door bemesting. De archeologische resten uit de perioden van vóór de Middeleeuwen kunnen hier goed bewaard zijn gebleven. Ook in de oude meanders van de Maas en het dal van de Grootte Molenbeek kunnen vindplaatsen verwacht worden uit de Vroege- en Midden-Steentijd. Uit de archeologisch waardevolle terreinen en uit de indicatieve kaart van Archeologische Waarden blijkt dat de gemeente Meerlo-Wanssum archeologisch bijzonder rijk is. Daarnaast komen in het buitengebied cultuurhistorisch waardevolle wegen voor welke voor 1800 reeds ontstaan zijn alsmede karakteristieke gebouwen welke extra bescherming behoeven.

3 UITGANGSPUNTEN BIJ OPSTELLEN BESTEMMINGSPLAN

De vertaling van objectieve gebiedsgegevens naar concrete bestemmingen en voorschriften vindt niet willekeurig plaats. Doelstellingen omtrent de functies van het buitengebied sturen dit proces. De gemeente, hoewel een autonoom bestuursorgaan, kan hierbij niet (geheel) een eigen koers volgen. Er dient rekening gehouden te worden met diverse bovengemeentelijke beleidsdoelstellingen die veelal (in)direct als toetsingskader voor het bestemmingsplan gelden.

De afgelopen jaren zijn diverse rijks- en provinciale nota's uitgebracht die inhoud geven aan (nieuwe) visies ten aanzien van het buitengebied. Bij het opstellen van dit bestemmingsplan is, uitgaande van de lokale identiteit, zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij het bovengemeentelijk beleid voor het landelijk gebied.

In het onderzoeksrapport is het bovengemeentelijk beleid reeds uitgebreid behandeld. In dit hoofdstuk wordt enkel de belangrijkste hoofdlijnen van de meest relevante bovengemeentelijke nota's beschreven. In het volgende hoofdstuk wordt binnen het kader van het bovengemeentelijk beleid de beleidsuitgangspunten van de gemeente Meerlo-Wanssum verwoord.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Vierde Nota over de Ruimtelijke Ordening Extra (Vinex)

In de VINEX wordt onderscheid gemaakt in verschillende koersen voor het landelijk gebied. Elke koers betreft een andere wijze van ruimtelijke rangschikking van de diverse gebiedsfuncties. In geen van de koersen wordt een monofunctionele ontwikkeling nagestreefd. In elke ontwikkelingsrichting is ruimte voor een verscheidenheid aan functies. Deze functies krijgen per koers een verschillend accent.

Voor de gemeente Meerlo-Wanssum gelden meerdere koersen:

groene koers (Dalbodem van de Maas)

In gebieden waar voor de groene koers is gekozen, zijn ecologische kwaliteiten richtinggevend voor de ruimtelijke ontwikkeling. Er wordt voortgebouwd op de processen van extensivering en natuurontwikkeling.

blauwe koers (Het laagterras van de Maas)

In deze gebieden ontwikkelen zich verschillende functies in onderlinge samenhang. Daarbij zal de nadruk komen te liggen op economisch interessante combinaties van agrarische productie met bepaalde vormen van recreatie en toerisme, natuurbeheer, bosbouw, landschapsbeheer en watervoorziening.

gele koers (Jong ontginningslandschap)

Deze koers bouwt voort op concentratie-tendensen in de landbouw, waarbij de ontwikkeling van geconcentreerde regionale complexen richtinggevend is. Andere functies, zoals natuur en recreatie zullen binnen deze gebieden alleen tot ontwikkeling kunnen komen wanneer zij in duidelijk begrensde eenheden worden gesitueerd zodat ze ecologisch beheerbaar en handhaafbaar zijn (gescheiden van de omgeving), en de gewenste ontplooiingsmogelijkheden van de agrarische complexen niet wezenlijk in de weg staan. De landbouwkundig gebruikte ruimte zal aan bepaalde esthetische kwaliteiten dienen te voldoen. Waar dat niet conflicteert met de eisen vanuit het optimaal functioneren zal handhaving en gebruik van landschappelijke elementen en karakteristieken aan de orde zijn (beplantingen, verkavelingspatronen en -richtingen e.d.).

De koersen bepalen voor een deel de toewijzing van de hoofdbestemmingen. In de groene koersgebieden zullen verhoudingsgewijs meer AIn en N bestemmingen worden opgenomen dan in de gele koersgebieden, waar het landbouwkundig gebruik dominant is. Gelet op het streven om in de blauwe koersgebieden zoveel mogelijk uit te gaan van ruimtelijke verweving van diverse grondgebruiksvormen, is in deze zone ook meer de AIn bestemming te verwachten. Overigens zijn vooral de feitelijke waarden in de gebieden van groot belang bij het bepalen van de bestemmingen.

3.1.2 Structuurschema Groene Ruimte

Het structuurschema Groene Ruimte (S.G.R.) is min of meer een uitwerking van de Vinex en geeft aan hoe op maatschappelijke veranderingen wordt ingespeeld en welke keuzen daarbij op nationaal niveau worden gemaakt.

De **hoofddoelstelling** van het S.G.R. is als volgt geformuleerd:

Met het oog op een duurzame ontwikkeling en een verantwoord toekomstig ruimtegebruik in het landelijk gebied worden concrete maatregelen getroffen en acties ondernomen op de korte en middellange termijn die tot doel hebben om:

- voldoende ruimte te bieden voor het voortbestaan dan wel het ontwikkelen van de verschillende groene functies in het landelijk gebied,
- en daarbij de identiteit en gebruikswaarde van het landelijk gebied in zijn geheel zo goed mogelijk te behouden of te ontwikkelen.

Het ruimtelijk beleid wordt per sector beschreven:

Voor de **land- en tuinbouw** is het beleid gericht op een concurrerende, veilige en duurzame landbouw. Dit vergt aanpassingen van de landbouwstructuur en de bedrijfsvoering, hetgeen gevolgen kan hebben voor het gebruik en de inrichting van zowel grond als bedrijfsgebouwen. Het ruimtelijk beleid zal voldoende flexibiliteit moeten bieden voor uitbreiding en nieuwvestiging van agrarische bedrijven en veranderend grondgebruik.

Voor de **natuur** is het beleid gericht op het zo spoedig mogelijk begrenzen van de Ecologische Hoofdstructuur. Naast de uitwerking en begrenzing hiervan via sectorale regelingen zoals de Relatienota moet ook planologische verankering plaatsvinden.

Voor de **openlucht recreatie en toerisme** is het beleid gericht op het instandhouden van de recreatief-toeristische basisstructuur en het waarborgen van de kwaliteit en duurzaamheid daarvan.

Het beleid voor **bos** is gericht op het instandhouden van bestaand bos door bescherming via de Boswet en via planologische veiligstelling.

Het beleid voor het **landschap** is gericht op het bevorderen van de algemene landschapskwaliteit. Daartoe wordt gestimuleerd dat bij de planning en vormgeving van ruimtelijke structuren deze mede worden gebaseerd op de landschappelijke kenmerken die bepalend zijn voor de identiteit van de verschillende landschapstypen en voor specifieke gebieden en elementen in het landschap.

3.1.3 Nota Dynamiek en Vernieuwing

Deze nota staat in het teken van plattelandsvernieuwing. Uitgangspunt is dat het beleid de werkenden in de agrarische sector perspectief wil bieden en de belangen van natuur en landschap duurzaam wil veiligstellen.

Er zijn drie prioritaire beleidsthema's geformuleerd, namelijk:

Markt-en concurrentiekracht

Het belang van de land- en tuinbouw en van de agribusiness-sector voor economie en werkgelegenheid dient herkenbaar tot uitdrukking te komen in het kabinetsbeleid. De primaire verantwoordelijkheid voor deze sectoren ligt echter bij de ondernemingen zelf. De overheid versterkt die eigen verantwoordelijkheid door lastenverlichting, deregulering en het gericht stimuleren van vernieuwde ondernemingen. Het inkomen moet zoveel mogelijk in de markt worden verdiend. Daarom streeft de overheid in het beleid zoveel mogelijk marktwerking na, zowel in het internationale en Europese landbouwbeleid als in de diverse nationale regelingen. De agrarische productie dient ecologisch verantwoord plaats te vinden.

De dynamiek van het landelijk gebied

Overeenkomstig de uitgangspunten van de S.G.R. wordt gewerkt aan een snelle realisering van de ecologische hoofdstructuur. Waar mogelijk wordt de rol van particulieren bij het natuurbeleid versterkt. Het beleid voor het landelijk gebied is gericht op het realiseren van een zo goed mogelijk evenwicht tussen landbouw, natuur, bos en recreatie. Gezamenlijke kansen moeten beter worden benut (creëren van win-win-situaties). Naast de natuurwaarde wordt ook de cultuurwaarde van landschappen verder ontwikkeld. Er moet een goede afstemming komen tussen de stedelijke functies en groene functies. Ook internationaal is meer aandacht nodig voor natuurbeleid.

Kennis- en innovatiebeleid

Het kennis- en innovatiebeleid moet meer worden gericht op de behoeften van individuele ondernemingen of samenwerkingsverbanden van ondernemingen. De overheid behartigt de collectieve taken in het kennisbeleid. Zo draagt zij bij aan de instandhouding van een adequaat kennissysteem. De doelgerichtheid van de onderzoeksfinanciering wordt vergroot. Hiervoor wordt een andere vorm van financiering gebruikt, die zich sterker richt op het eindproduct van kennisinstellingen. Samenwerking tussen instellingen (ook internationaal) op het gebied van kennisbeleid wordt bevorderd.

3.1.4 Natuurbeleidsplan

In het Natuurbeleidsplan wordt de aanzet gegeven tot het creëren van een landelijk netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden; de zgn. ecologische hoofdstructuur. In de gemeente Meerlo-Wanssum zijn onderdelen van deze ecologische hoofdstructuur geprojecteerd (zie paragraaf 7.4 van het onderzoeksrapport).

De bossen van de Landgoed Geysteren en die van de Tienraijsche- en Swolgender heide worden tot kerngebieden gerekend die hun vervolg vinden in de buurgemeenten. Tussen de twee kerngebieden is een verbindingszone geprojecteerd. Deze volgt de oude Maasmeander tussen Meerlo en Gubbelsvijver, en kruist ten noorden van Meerlo het dal van de Grootte Molenbeek om vervolgens aan te sluiten bij de bosschages van St. Goarkapel. Een tweede verbindingszone zal het Landgoed Geysteren met de Schadijkse Bossen in de gemeente Horst en de bossen van Breehei in de gemeente Venray met elkaar gaan verbinden. Deze verbindingszone volgt globaal het dal van de Grootte Molenbeek tussen Meerlo en Tienray om daarna de Lollebeek te volgen.

De Maas en aanpalende gronden zijn als kern-natuurontwikkelingsgebied te beschouwen, terwijl tevens sprake is van een verbindingsfunctie.

Door middel van de aankoop van gronden ten behoeve natuurontwikkeling en reservaatvorming, en het aangaan van beheersovereenkomsten met boeren, zal de ecologische hoofdstructuur in Meerlo-Wanssum in de komende jaren versterkt worden (zie fig. 18 en 19 van het onderzoeksrapport).

De ecologische hoofdstructuur is van belang voor het bestemmingsplan aangezien de rijksoverheid verwacht dat de bestaande of nog te ontwikkelen delen van ecologische hoofdstructuur in voldoende mate planologisch worden beschermd. In gebieden waar gronden in de toekomst van functie zullen veranderen zal een wijzigingsbevoegdheid moeten worden opgenomen.

3.1.5 Nationaal Milieubeleidsplan/plus

Het Nationaal Milieubeleidsplan/plus bevat de strategie voor het milieubeleid voor de middellange termijn. Deze is ontwikkeld tegen de achtergrond van de wens binnen de duur van een generatie de milieuproblemen op te lossen dan wel beheersbaar te maken.

Door de regelgeving met betrekking tot met name de verzuring en de vermessing zijn de ontwikkelingsmogelijkheden van bepaalde typen agrarische bedrijven beperkt. De mogelijkheden voor uitbreiding danwel nieuwvestiging van vooral intensieve veehouderij-bedrijven is danig beperkt waardoor er van deze zijde nauwelijks een vestigingsdruk te verwachten is. Voor het bestemmingsplan heeft dit tot gevolg gehad dat er geen onderscheid gemaakt wordt tussen de grondgebonden agrarische bedrijvigheid en de niet grondgebonden bedrijven.

3.1.6 Beleidsnota Openluchtrecreatie ‘kiezen voor Recreatie’

Het rijksbeleid voor de openluchtrecreatie richt zich steeds meer op het behoud en het versterken van de kwaliteit van de openluchtrecreatie. Voor Midden-Limburg wordt onder meer gesteld dat een koppeling tussen de centra van verblijfsrecreatie en de dag- en recreatiegebieden bevorderd moet worden door middel van routes en een adequate bewegwijzering. Ook zal aandacht moeten worden besteed aan de afstemming van recreatie met natuur- en landschapswaarden door zonerings.

3.1.7 Beleidslijn ruimte voor de rivier

Om de bergings- en afvoercapaciteit van de grote rivieren te waarborgen en te vergroten en daarmee de kans op overstromingen te verkleinen, is de beleidslijn “Ruimte voor de rivier” in het voorjaar van 1996 uitgebracht. Deze beleidslijn is van toepassing op het oprichten van nieuwe en de uitbreiding van bestaande bebouwing in het winterbed van de grote rivieren. Het komt erop neer dat nieuwe ingrepen in het winterbed, die zouden leiden tot waterstandsverhoging, belemmering voor de vergroting van de toekomstige afvoercapaciteit en/of potentiële schade bij hoogwater, in principe niet zijn toegestaan. Concreet betekent het dat binnen de belijning van het bergend winterbed de oprichting van nieuwe en de uitbreiding van bestaande bebouwing alleen mogelijk is na de zogenoemde “nee-tenzij afweging” danwel de “Ja-mits” afweging in de zin van nieuwe riviergebonden activiteiten, waarbij voldaan moet worden aan de volgende voorwaarden:

- de ingreep zodanig situeren en uitvoeren dat de waterstandsverhoging en de belemmering voor de toekomstige verlaging zo gering mogelijk zijn;
- duurzame compensatie van resterende waterstandsverhogende effecten;
- een beschermingsniveau van 1:1250 voor potentiële schadegevallen.

De beleidslijn “Ruimte voor de Rivier” werd vastgelegd in een kroonbesluit d.d. 6 maart 1998. Deze beleidslijn werd in april 1997 bijgesteld. Het Provinciaal bestuur werd verzocht deze beleidslijn door te vertalen naar het gemeentelijk ruimtelijk beleid. Dit resulteerde in de circulaire “Bouwen langs de Maas”. Naast deze beleidslijn en circulaire is de Rivierenwet van toepassing. Ondertussen werd gestart met het Zandmaas/Maasroute project met als doel het verlagen van hoge waterstanden en verbetering van de vaarweg over de Maas. Voorzover dit project niet kan worden uitgevoerd via het onderhavige bestemmingsplan zal een partiële herziening noodzakelijk zijn. Grote delen van de gemeente Meerlo-Wanssum liggen binnen deze belijning.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Streekplan Noord- en Midden Limburg

In maart 1994 is het ontwerp streekplan voor Noord- en Midden Limburg uitgebracht. Dit plan werd eind 1994 door G.S. vastgesteld.

Als hoofdlijnen van beleid voor de ontwikkeling van het landelijk gebied gelden:

Een nieuw evenwicht

Het provinciaal bestuur streeft in het streekplangebied naar een nieuw evenwicht tussen milieu, water, natuur, landschap, land- en tuinbouw en toerisme. Het halen van milieu- en waterdoelstellingen is daarbij uiterst belangrijk.

Een grotere scheiding van functies

Om het nieuwe evenwicht in het landelijk gebied te bereiken streeft het provinciaal bestuur naar een grotere scheiding van ruimtelijk conflicterende functies.

Het ruimtelijk concept

In het ruimtelijk beleid voor de ontwikkeling van het landelijk gebied wordt een onderscheid gemaakt in produktieruimten en in een raamwerk.

produktieruimten

in de produktieruimten zijn flexibiliteit, ruime ontwikkelingsmogelijkheden en minimale beperkingen voor de economische functies de sleutelbegrippen. Voor de verschillende agrarische hoofdbedrijfstypen zijn binnen de produktieruimten centrumgebieden aangewezen waarin ruimere bebouwingsmogelijkheden aanwezig zijn (grotere bouwkvavels dan buiten de centrumgebieden).

In de produktieruimten wordt ook ruimte gecreëerd voor de intensieve vormen van recreatie.

raamwerk

In het landschappelijk-ecologisch raamwerk staan de stabiliteit en de duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden, en de ontwikkeling van het landschappelijk basispatroon centraal. De bestaande natuurgebieden zullen daartoe worden uitgebreid tot een robuuste ecologische structuur, vooral in gebieden die daarvoor zeer geschikt zijn qua huidige natuurwaarden, maar ook qua milieu-aspecten (water) en landschapspatronen (beekdalen). Binnen en in de directe nabijheid van het raamwerk wordt ingezet op een minder intensieve ontwikkeling van de land- en tuinbouw.

Bovenstaande beleidsuitgangspunten heeft geleid tot een inrichtingsbeleid dat op de Plankaarten staat weergegeven. Op de plankaarten zijn de volgende elementen terug te vinden:

1 Produktieruimten voor de land- en tuinbouw

In deze gebieden is het beleid gericht op flexibele ontwikkelingsmogelijkheden voor de land- en tuinbouw en de optimalisering van de externe productieomstandigheden. Vanwege bedrijfsstructurele ontwikkelingen zijn en worden veel bedrijven omvangrijker dan in het verleden. Binnen de produktieruimten is dan ook een aantal agrarische gebieden aangewezen waar de betreffende produktierichting zich optimaal kan ontwikkelen,

ruimtelijk gescheiden van de natuur- en bosgebieden. Dit levert zgn. **centrumgebieden** op voor zes specifieke produktierichtingen, waarbinnen voor alle bedrijfstypen, uitgezonderd de melkveehouderij, ruimere bouwkavels gelden dan in de overige agrarische gebieden.

Vanwege de verweving van landbouw en landschap wordt m.b.t. tot de ontwikkelingsmogelijkheden voor de land- en tuinbouw een nadere nuancering aangebracht door aan zowel de centrumgebieden als aan de overige agrarische gebieden een nadere aanduiding te geven, nml. gebied met:

- weinig bebouwingsmogelijkheden (langs de Maas, tussen Wanssum en Geysteren en langs de Maasgeul tussen Gubbelsvijver en Meerlo);
- gereguleerde bebouwingsmogelijkheden (overwegend de resterende landbouwgronden in de gemeente);
- ruime bebouwingsmogelijkheden (nagenoeg afwezig binnen de gemeente).

In gebieden met weinig bebouwingsmogelijkheden is nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf niet gewenst met uitzondering van plaatselijk een rundveehouderijbedrijf. Deze gebieden zijn alleen als centrumgebied aangewezen voor de melkveehouderij en de boomteelt (open teelten).

In gebieden met gereguleerde bebouwingsmogelijkheden zal bij de situering van nieuwe agrarische bebouwing rekening moeten worden gehouden met gebiedsspecifieke landschapspatronen. Agrarische bedrijven kunnen in deze gebieden flexibel ontwikkeld worden mits het cultuurhistorisch patroon behouden blijft. Nieuwe bebouwing en de uitbreiding van de agrarische bedrijven zal ook afgestemd moeten worden op de ordening volgens het geomorfologisch patroon. Een deel van deze gebieden is als centrumgebied voor de melkveehouderij en boomteelt aangewezen (tussen Wanssum en Blitterswijck, en ten noorden van de Meerlosche Heide) en de overige gebieden (ten zuiden van Meerlo) tevens voor de intensieve veehouderij, opengrondstuinbouw, de champignonteelt en gedeeltelijk voor de glastuinbouw (ten westen van de Mackayweg). In enkele gebieden worden expliciet de nieuwvestiging van specifieke bedrijfstypen om landschappelijke danwel milieuhygiënische redenen uitgesloten. Rond het Megelsums Schuitwater en langs de verlande Maasgeul tussen Gubbelsvijver en Meerlo is de vestiging van glastuinbouwbedrijven uitgesloten in verband met het behoud van het infiltratievermogen van de bodem. Door de bestaande landschappelijke kwaliteiten is het daarnaast niet altijd mogelijk/gewenst om de maximale bouwkavelgroottes te hanteren zoals die gelden voor de centrumgebieden. Gemeentes kunnen op dit punt gemotiveerd afwijken van de richtcijfers uit het streekplan.

2 Gebieden met het accent op (te ontwikkelen) ecologische waarden

In deze gebieden is het beleid gericht op een zo groot mogelijke rijkdom aan natuurlijke kwaliteiten, met de nadruk op specifiek Limburgse soorten en levensgemeenschappen. Tot deze gebieden behoren:

- de bestaande natuurgebieden zoals het Geystersch Ven, de Leeberg, het Megelsums Schuitwater;

- de ecologische ontwikkelingszones zoals de verlande Maasgeul tussen Gubbelsvijver en Meerlo, en diverse landbouwgronden langs de Maas en de bossen van de Tienraijske- en Swolgender Heide;
- de ecologische verbindingzones waartoe in Meerlo-Wanssum de Groote Molenbeek wordt gerekend.

In bovengenoemde gebieden zal in ieder geval gestreefd moeten worden naar het voorkomen van nieuwe bebouwing en infrastructuur, waaronder gerekend moet worden de uitbreiding van de agrarische bouwkavels of vestiging van nieuwe agrarische bedrijven. Rond de bestaande natuurgebieden zal in een zone van enkele honderden meters gestreefd moeten worden naar zo min mogelijk uitbreiding van de agrarische bouwkavels in de richting van het natuurgebied en geen nieuwvestiging van bedrijven.

3 Gebieden met het accent op bos

In deze gebieden is het beleid gericht op de instandhouding van bestaande bossen, waar nodig omvorming tot meer stabiele bossen, en op de aanleg van nieuwe bossen. In een zone van 250 meter rond de bossen is uitbreiding van de bouwkavel of vestiging van nieuwe agrarische bedrijven niet gewenst. In Meerlo-Wanssum zijn de bossen van de Leeberg, de Hooge Heide, de Galgenberg en deels van Landgoed Geysteren en deels van de Tienraijske en Swolgender Heide als (multifunctioneel) bosgebied aangemerkt.

4 Gebieden met mogelijkheden voor toerisme en recreatie

Binnen de toeristisch-recreatieve basisstructuur zijn gebieden aangewezen, waar het beleid gericht is op het aanbrengen van faciliteiten voor toeristische en recreatieve voorzieningen en op het bieden van vestigingsruimte voor nieuwe bedrijven. Voor de uitwerking van het beleid zijn nadere gebiedscategorieën aangewezen waaronder o.a.:

- zoekgebied recreatieve steunpunt; in deze gebieden kunnen kleinschalige en/of rustige, minder intensieve vormen van recreatie geplaatst worden. Voor route-ondersteunende voorzieningen kan worden gedacht aan bijv. een kleinschalige camping. In Meerlo-Wanssum zijn enkele van dergelijke zoekgebieden aangewezen nml. nabij Geysteren, ten noorden van Meerlo, ten zuidoosten van Tienray en Swolgen.
- zoekgebied toeristisch recreatieve bedrijvigheid; deze aanwijzing houdt in dat ontwikkelingen hier een grootschalig en intensief karakter kunnen hebben. Het verhard oppervlak mag groot zijn, de vorm van recreatie intensief. Voorbeelden zijn een grootschalig bungalowpark, activiteiten die veel verkeer aantrekken, een starcaravanpark e.d. In Meerlo-Wanssum is een dergelijk zoekgebied aangewezen ten noorden van het Roekenbosch tot aan de Brugstraat (Hoogveld).

3.2.2 Provinciaal Waterhuishoudingsplan/evaluatie en actualisering

Het Provinciaal Waterhuishoudingsplan met de actualisatie en actualisering daarvan geeft de hoofdlijnen van beleid voor de waterhuishouding in de provincie Limburg. De gewenste ontwikkeling van de regionale waterhuishoudkundige systemen wordt gestuurd door het toekennen van functies aan watersystemen (zie par. 3.4 van het onderzoeksrapport).

Een specifiek ecologische functie is toegekend aan de Oostrumsche Beek (incl. Geystersch Ven), de Linkstraat, de Pilmus, de Stendert, Schuitwater en Wolterskamp (incl.

Asbruggerweiden, Peschbenden, Swolgenbroek en Gun). Een ecologische functie in onderzoek is toegekend aan Nieuwland (incl. Herbroek), de Groote Molenbeek (incl. Vossevennen en Van Smallenbroek) en Bolt. Het verdrogingsproject Sohr-Legeterbos zal de ecologische potenties van de Maasmeander tussen Meerlo en Gubbelsvijver versterken.

Alle overige wateren en watersystemen hebben een algemeen ecologische functie toegekend gekregen. Hier overheersen de mensgerichte belangen in omvang en/of belang. De hier aanwezige waterafhankelijke natuur zal veilig gesteld dienen te worden en minimaal in stand gehouden te worden.

3.2.3 Beleidsnota Natuur en Landschap 1995-1999

Deze provinciale nota (vastgesteld 17-2-1995) vormt het kader voor de inzet van sectorinstrumenten en subsidieregelingen op het gebied van natuur en landschap. Als algemene doelstelling voor het landschapsbeleid wordt gehanteerd: het behoud, herstel en de ontwikkeling van verscheidenheid en duurzame samenhang in de landschappen waaraan Limburg in grote mate zijn eigenheid ontleent.

In de nota is onder meer de uitwerking van de Provinciale Ecologische Structuur opgenomen op de plankaart "Natuur in Limburg".

Als doelstellingen gelden hier onder meer een duurzame instandhouding van de aanwezige of nagestreefde ecosystemen, het bevorderen van omvorming van multifunctioneel bos tot bos met accent natuur, het terugdringen van vermestende en verzurende invloeden en het weren van nieuwe bebouwing en infrastructuur. De hiervoor aangewezen gebieden liggen voornamelijk in de oude Maasgeulen en beekdalen. Het betreffen o.a. gebieden ten noorden van de camping 't Karrewiel, gebieden bij het Megelsunse- en Kapelaans schuitwater, langs de Groote Molenbeek en de Pilmus en op de Swolgense en Tienrayse heide.

3.2.4 Handleiding Plannen Buitengebied

De provincie Limburg heeft in september 1990 de "**Handleiding Plannen Buitengebied**" gepresenteerd. De Handleiding bevat aanbevelingen voor de opstelling van plannen buitengebied. Het vervangt het verouderde "Peel en Maas" model. De Handleiding bestaat uit twee delen. Deels wordt een nieuwe plansystematiek/-opzet geïntroduceerd, daarnaast worden voor actuele deelonderwerpen, zoals bijvoorbeeld voor vrijkomende agrarische bebouwing, beleidsstandpunten geformuleerd. In 1994 is de Handleiding geëvalueerd en aangevuld.

Het plan buitengebied is zoveel mogelijk opgesteld volgens de nieuwe systematiek van de provinciale handleiding. Het grote verschil met het "Peel en Maas" model op basis waarvan het "ALGEMEEN BESTEMMINGSPLAN" werd ontworpen is, dat nu afgestapt wordt van het grote aantal bestemmingen, die zowel de landschappelijke waarden tot doelstelling hadden, als vestigingsrechten omschreven.

Uitgangspunt wordt dat het nieuwe bestemmingsplan buitengebied maar enkele hoofdbestemmingen zal kennen, te weten Agrarisch gebied, Agrarisch gebied met landschappelijke en/of natuurwaarden, Natuurgebied en Bosgebied. Dit komt de duidelijkheid ten goede.

Aanvullend op de bestemmingscategorieën wordt in de nieuwe opzet gewerkt met beschrijvingen in hoofdlijnen en differentiatievlakken.

In een **beschrijving in hoofdlijnen** wordt aangegeven op welke wijze met het plan de verschillende doeleinden worden nageleefd. Het is daarmee bij uitstek het middel het plan een beleidsgericht karakter te geven. Beschrijvingen in hoofdlijnen moeten het beleid verduidelijken en de voorschriften alsmede de onderlinge samenhang daartussen (o.m. voor de burger) inzichtelijker maken. De acceptatie en bruikbaarheid van een plan buitengebied wordt daarmee vergroot.

In een overkoepelende beschrijving in hoofdlijnen wordt de gemeentelijke visie ten aanzien van het gehele plangebied gegeven. Hiermee wordt aangegeven wat de gemeente met het plan wil bereiken en wat de relatie is tussen de verschillende bestemmingen en de daartoe behorende functies.

Daarnaast wordt voor elk van de (belangrijkste) bestemmingen een beschrijving in hoofdlijnen opgenomen. Essentiële punten voor de inhoud van deze beschrijvingen in hoofdlijnen zijn:

- het specifieke beleid voor de desbetreffende bestemming;
- het beleid voor de verschillende differentiatievlakken;
- de verhouding tussen de verschillende doeleinden en differentiatievlakken.

Een beschrijving in hoofdlijnen kan diverse functies vervullen:

Essentieel is de **toetsingsfunctie**. Een beschrijving in hoofdlijnen is bij uitstek geschikt voor het beoordelen van vergunningsplichtige activiteiten. Daartoe moeten naast kwantitatieve ook kwalitatieve criteria worden opgenomen, die mede zijn gebaseerd op de geïnventariseerde waarden.

Ook voor de toepassing van flexibiliteitsbepalingen kan een beschrijving in hoofdlijnen een toetsingsfunctie vervullen. Het gaat daarbij om het aangeven van het beleid met betrekking tot uitwerking, wijziging, vrijstelling en te stellen nadere eisen.

Een beschrijving in hoofdlijnen heeft ook een **uitvoeringsfunctie**, aangegeven kan worden op welke wijze de aan de bestemmingen verbonden doeleinden worden nagestreefd met andere dan de W.R.O. instrumenten.

Tenslotte heeft de beschrijving in hoofdlijnen een **afstemmingsfunctie**. Dit komt onder meer tot uiting bij het aangeven van de relatie tussen de hoofdbestemmingen en de differentiatievlakken.

Met een **differentiatievlak** wordt aanschouwelijk gemaakt dat voor een deel van een onderliggende bestemming extra beleidsregels en/of voorschriften gelden, toegespitst op een beleidsthema. Het specifieke beleid voor bepaalde differentiatievlakken vormt een aanvulling (of nuancering) op de voorschriften voor de onderliggende bestemming.

Enkele mogelijke onderwerpen die als differentiatievlak kunnen worden opgenomen zijn landschappelijke openheid, beekdalen, oud-bouwlandgebieden.

Het werken met een differentiatievlak heeft twee belangrijke voordelen. In de eerste plaats kan daarmee het aantal bestemmingen beperkt worden gehouden. In de tweede plaats is met behulp van differentiatievlakken op een inzichtelijke manier een beleidsmatige invulling van het plan mogelijk.

4 GEMEENTELIJK BELEID

Om het gemeentelijk beleid voor het buitengebied te verwoorden is een beleidsnota opgesteld. In deze nota zijn onder meer een aantal uitgangspunten geformuleerd die als leidraad hebben gediend bij de verdere planvormingsprocedure. Hier zullen de belangrijkste uitspraken worden herhaald.

4.1 Centrale hoofddoelstelling

De gemeente Meerlo-Wanssum streeft met het bestemmingsplan buitengebied naar de instandhouding en/of ontwikkeling van een duurzaam gebruik van het landelijk gebied. Medewerking zal worden verleend aan de uitvoering van de ruilverkaveling Melderslo.

Zowel aan de instandhouding en ontwikkeling van een duurzame agrarische productiefunctie alswel aan het behoud, herstel danwel ontwikkeling van natuurlijke, cultuurhistorische en landschappelijke waarden worden de hoogste prioriteiten gesteld. Recreatief (mede)gebruik wordt, rekening houdend met bovengenoemde belangen, zoveel mogelijk gestimuleerd. Niet noodzakelijkerwijs aan het buitengebied gebonden activiteiten worden daarentegen zoveel mogelijk geweerd.

Het beleid zal door het leggen van gebiedsgewijze prioriteiten zoveel mogelijk vertaald worden in een duidelijk ruimtelijk samenhangd stelsel van bestemmingen en differentiatievlakken. Gestreefd zal worden naar het behoud danwel de ontwikkeling van een **ecologisch raamwerk** bestaande uit de bosgebieden en de lager gelegen beekdal-, Maasmeander- en Maasuitwaardengronden. Daarbuiten zal in de **agrarische productieruimtes** de nadruk in het algemeen op de landbouw komen te liggen (zie afb. 10).

4.2 De land- en tuinbouw

Ten aanzien van de land- en tuinbouw wordt de instandhouding en ontwikkeling van een duurzame agrarische productiefunctie nagestreefd, waarbij het begrip duurzaamheid zowel een sociaal-economisch als een milieu-aspect omvat.

In de **agrarische productieruimten** zal de land- en tuinbouw zich tot een economisch concurrerende bedrijfstak moeten kunnen ontwikkelen. Een groot deel van de agrarisch productieruimte zal de bestemming "Agrarische doeleinden A" krijgen. Door middel van een differentiatievlak kunnen voor specifieke (landschappelijke/cultuurhistorische) waarden nadere eisen gesteld worden. Het aanlegvergunningstelsel zal in de agrarische productieruimten in hoofdzaak blijven tot de bescherming van de visueel-landschappelijke (houtopstanden) en geomorfologische waarden (reliëf).

De agrarische gebieden die in het ecologisch raamwerk liggen danwel als een buffer hiervan beschouwd kunnen worden zullen in het algemeen de bestemming "Agrarische doeleinden gebied met landschappelijke natuurwetenschappelijke waarden AIn" krijgen.

In het ecologisch raamwerk zullen in het algemeen meer activiteiten aan een aanlegvergunning worden verbonden; te denken valt hierbij aan: het beïnvloeden van het grondwaterpeil (drainages), het scheuren van grasland en het ophogen of afgraven van gronden. De meest ingrijpende beperkingen zullen voor die gebieden gelden waarvoor een differentiatievlak (beekdal) van toepassing is.

Alle bestaande agrarische bedrijven krijgen een **bouwperceel** toegewezen. Om in aanmerking te komen als bestaand agrarisch bedrijf geldt als uitgangspunt dat minimaal 25 standaardbedrijfseenheden² (sbe) aanwezig moeten zijn. De omvang van een volwaardig agrarisch bedrijf ligt tussen de 180 en 200 sbe. Indien er 25 sbe aanwezig zijn, wil dit zeggen dat 12 à 14% van het inkomen uit de agrarische activiteiten kan worden genoten. In het geval er minder dan sbe aanwezig zijn kan niet meer gesproken worden van een nevenberoep maar is er sprake van hobby-activiteiten.

De vorm en de omvang van de bouwblokken zullen tijdens de agrarische bedrijvenbezoeken na overleg met de betreffende agrariër worden bepaald.

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen grondgebonden en niet-grondgebonden bedrijvigheid, alle agrarische bedrijfskavels krijgen eenzelfde bestemming.

Een bouwkaavel wordt aangepast aan de bedrijfssituatie maar is in principe niet groter dan 1,5 ha voor melkveehouderijen, intensieve veehouderij en champignonenteeltbedrijven en 3 ha voor opengrondstuinbouwbedrijven, boomteeltbedrijven en glastuinbouwbedrijven³. In de centrumgebieden kan van deze maximale oppervlakte worden afgeweken voor de betreffende bedrijven.

Door middel van een wijzigingsbevoegdheid ex. artikel 11 W.R.O. kunnen de bouwkaavels later uitgebreid worden.

---

² In plaats van de sbe wordt de laatste jaren in de landbouwstatistieken meer gebruik gemaakt van de nge (nederlandse grootte-eenheid). De sbe is over te zetten in de nge; voor 1988 gold dat 1 sbe gelijk is aan ± 0,3 nge. De ondergrens van 25 sbe komt dus globaal overeen met 7,5 nge. 25 sbe wordt gehaald bij ongeveer 200 mestvarkens, danwel 8 melkkoeien, 11 ha grasland of 113 schapen.

³ Naar aanleiding van het nieuwe streekplan voor Noord- en Midden Limburg is uiteindelijk gekozen voor andere bouwkaavelgroottes (zie bijlage 4).

Op een bouwkaavel is in principe plaats voor één bedrijfswoning. Door middel van een vrijstelling is het in bepaalde gevallen mogelijk een tweede bedrijfswoning te bouwen. Huisvesting voor een rustende boer vormt géén argument om een tweede bedrijfswoning toe te staan. De toegestane omvang van de eerste bedrijfswoning is dusdanig, 750 m³, dat het mogelijk moet zijn hierbinnen extra woonruimte te creëren voor de rustende boer.

Afb. 10: Het ecologisch raamwerk en de agrarische productieruimtes.

In het nieuwe bestemmingsplan buitengebied zal **geen** sprake zijn van een **vrij vestigingsrecht**. Het oprichten van een agrarisch bedrijf op een nieuwe locatie zal in ieder geval verbonden zijn aan een planwijziging. Vestiging van een agrarisch bedrijf in het ecologisch raamwerk dient zo veel mogelijk vermeden te worden. In ieder geval zullen geen nieuwe agrarische bedrijven gevestigd mogen worden in die delen die als differentiatievlak "beekdal" zijn aangemerkt.

In geval van bedrijfsverplaatsing om planologische danwel milieuhygiënische redenen binnen de gemeente Meerlo-Wanssum zal ten volle medewerking worden gegeven binnen de mogelijkheden van de planvoorschriften. Advies zal ingewonnen worden bij de Adviescommissie.

In geval van nieuwvestiging dient telkens voldaan te worden aan de eis van een duurzame agrarische productiefunctie en van een volwaardig agrarisch bedrijf. Bij de noodzakelijke planwijziging dient een afweging gemaakt te worden van de ter plekke aanwezige belangen.

Vrijkomende agrarische bebouwing kan door middel van de wijzigingsbevoegdheid een woonbestemming krijgen, waarbij de bedrijfsgebouwen, voorzover die onder hetzelfde dak liggen als de bedrijfswoning, bij de woning getrokken kunnen worden. Omdat Rijks- en Provinciaal beleid zich, in principe hiertegen verzetten wordt afgezien van het verbouwen van bedrijfsgebouwen, geen woning zijnde, tot woning. Een wijziging in een andere bestemming dan "Woondoeleinden W" is alleen mogelijk wanneer het om activiteiten gaat die nadrukkelijk in het buitengebied thuishoren. Indien dit niet het geval is zullen aanvullende voorwaarden gesteld worden, waarbij gebieden gelegen langs doorgaande wegen en rondom kernen eerder in aanmerking dienen te komen voor bepaalde activiteiten dan andere gebieden. Bij de bestemmingswijziging zal rekening moeten worden gehouden met de belangen van de omliggende agrarische bedrijven (bijv. stankcirkels) en met de eventueel aanwezige natuur- en landschapswaarden.

Voor **cultuurhistorisch waardevolle (voormalige) boerderijcomplexen** wordt een aanvullend beleid geformuleerd. Om de grote, veelal beeldbepalende boerderijcomplexen als een geheel voor de toekomst te behouden, kan het wenselijk zijn meer activiteiten in de bedrijfsgebouwen toe te staan. Middels een partiële herziening zal dan een afweging moeten plaatsvinden. In principe wordt niet afwijzend gestaan tegenover deze activiteiten (horeca, kantoren e.d.). Door middel van een wijzigingsbevoegdheid zal B en W wel bevoegd worden een bestemmingswijziging uit te voeren op grond waarvan er één woning meer in het complex kan worden gebouwd. Hiervoor zullen een aantal beperkende voorwaarden geformuleerd worden. De karakteristieke (voormalige) boerderijcomplexen worden limitatief op de plankaart vermeld.

4.3 Natuur en landschap

De gemeente Meerlo-Wanssum streeft naar het behoud, herstel en ontwikkeling van de natuurlijke, landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden in het buitengebied. Behoud en versterking van het **ecologisch raamwerk** is hierbij een belangrijk uitgangspunt. De provinciale uitwerking van de Ecologische Hoofstructuur wordt dan ook zoveel mogelijk ondersteund.

Het ecologisch raamwerk zal, indien er sprake is van een agrarisch gebruik, in ieder geval een Aln-bestemming krijgen. Voor het behoud van meer specifieke waarden wordt gebruik gemaakt van differentiatievlakken.

Buiten het ecologisch raamwerk zal, wat betreft de natuurlijke en landschappelijke waarden, de nadruk komen te liggen op het behoud van de waardevolle landschapselementen (houtwallen, steilranden e.d.) en het behoud van de visuele en cultuurhistorische landschappelijke waarden (openheid, oud-bouwlanden).

De gemeente Meerlo-Wanssum streeft tevens naar het behoud van de ecologisch waardevolle **beekdalen en oude Maasmeanders**, en beschouwt deze als een essentieel onderdeel van het ecologisch raamwerk. Nieuwvestiging van (agrarische) bedrijven in de beekdalen/oude Maasmeanders wordt niet toegestaan.

De gemeente Meerlo-Wanssum wil de karakteristieke kenmerken van de **oud-bouwlandgebieden** behouden. In het bestemmingsplan zullen criteria worden opgenomen voor het wel of niet toelaten van nieuwe activiteiten op de oud-bouwlanden, hierbij behoren in ieder geval richtlijnen voor het vestigen van nieuwe bedrijven in de oud-bouwlandgebieden.

4.4 Recreatie

De gemeente Meerlo-Wanssum streeft naar een breed aanbod van toeristisch-recreatieve voorzieningen in het buitengebied. Behalve verblijfsrecreatieve voorzieningen gaat het hierbij ook om het recreatief medegebruik van het buitengebied (wandelen, fietsen, vissen e.d.).

De ontwikkelingen in de recreatiesector mogen niet ten koste gaan van natuur en landschap aangezien deze voor recreanten en toeristen een belangrijke reden vormen om Meerlo-Wanssum te bezoeken. Nieuwe verblijfsrecreatieve voorzieningen zullen daarom buiten het ecologisch raamwerk gerealiseerd moeten worden, dit geldt ook voor uitbreidingen van bestaande voorzieningen. Ook de agrarische bedrijven zullen geen hinder mogen ondervinden van eventuele nieuwe recreatieve ontwikkelingen.

De bestaande verblijfsrecreatieve voorzieningen zullen allen positief bestemd worden. Alleen bij 't Karrewiel is sprake aan een behoefte tot uitbreiding dit in verband met de beperkte parkeermogelijkheden. In het bestemmingsplan zal rekening worden gehouden met de gewenste uitbreiding, wel zal dit buiten de oude Maasgeul moeten plaatsvinden.

Het recreatief medegebruik van het buitengebied zal verder worden gestimuleerd. Kamperen bij de boer zal conform de Wet op de Openluchtrecreatie geregeld worden.

4.5 Niet in het buitengebied thuishorende activiteiten

De gemeente Meerlo-Wanssum voert een selectief beleid bij het toelaten van nieuwe activiteiten in het buitengebied. Niet aan het buitengebied gebonden bedrijven en burgerwoningen zullen zoveel mogelijk worden geweerd. Bestaande bedrijven en burgerwoningen zullen positief bestemd worden. Indien sprake is van een niet-aanvaardbare situatie, en wanneer verplaatsing of sanering binnen de planperiode aannemelijk is, dan zullen bedrijven onder het overgangsrecht geplaatst worden.

4.6 Milieu

De gemeente Meerlo-Wanssum zal bij haar ruimtelijk beleid de algemene bovengemeentelijke doelstellingen wat betreft het bereiken van de algemene milieukwaliteit als een belangrijke randvoorwaarde beschouwen. De huidige milieucodities van bodem, water en lucht mogen niet door nieuwe ruimtelijke ingrepen worden verslechteren.

4.7 Cultuurhistorie en Archeologie

De gemeente Meerlo-Wanssum streeft naar het behoud en herstel van de cultuurhistorische en archeologische waarden voorkomende in het buitengebied. Ter bescherming hiervan zullen ze waar nodig in de voorschriften aanvullend beschermd worden.

DEEL II

TOELICHTING OP DE VOORSCHRIFTEN EN BESTEMMINGEN

Als de onderliggende bestemming in voldoende mate zorgt voor een basisbescherming dan is een differentiatievlak niet nodig. Het specifieke beleid voor bepaalde differentiatievlakken vormt een aanvulling (of nuancering) op de voorschriften voor de onderliggende bestemming. In de doeleindenschrijving (behorende bij de onderliggende bestemming) wordt aangegeven dat de betreffende bestemming tevens bedoeld is ter behartiging van belangen aangegeven in een differentiatievlak.

Het beleid voor de verschillende vlakken wordt weergegeven in een beschrijving in hoofdlijnen (b.i.h.) en verder worden in aanvulling op het hoofdpakket van de onderliggende bestemming specifieke aanvullende bouw-, gebruiks- en/of aanlegvoorschriften gegeven.

De volgende differentiatievlakken zijn op de kaart aangegeven:

- Oud-bouwland,
- Landschappelijk open agrarisch gebied,
- Beekdal/oude Maasgeul.

In het plangebied komen diverse **waardevolle elementen** voor die om bijvoorbeeld geomorfologische danwel ecologische redenen beschermenswaardig zijn. De kleine landschapselementen zijn vaak kwetsbaar en dreigen door de hoge cultuurdruk geleidelijk aan uit het landschap te verdwijnen. Hoewel deze elementen geen aparte bestemming krijgen is het van belang dat ze behouden en/of verder ontwikkeld worden. De kaart "ruimtelijke en functionele karakteristiek" geeft, naast de differentiatievlakken, een actuele overzicht van de in Meerlo-Wanssum voorkomende essentiële (kleinschalige) elementen. In de voorschriften behorende bij de verschillende bestemmingscategorieën zal regelmatig verwezen worden naar deze kaart.

De volgende elementen zijn als waardevol op deze kaart aangegeven:

- houtopstanden,
- bomenrijen en solitaire bomen,
- houtwallen en erfbeplanting,
- waardevolle berm/greppelvegetaties,
- waardevolle oever/watervegetaties,
- cultuurhistorisch waardevolle onverharde wegen,
- steilranden,

Hoofdstuk 7 van deze toelichting zal nader ingaan op de kaart "ruimtelijke en functionele karakteristiek".

6 BESTEMMINGEN EN VOORSCHRIFTEN

In dit hoofdstuk zal voornamelijk worden ingegaan op de belangrijkste bestemmingen zoals die op de bestemmingenkaart zijn aangegeven. Allereerst worden enkele inleidende voorschriften toegelicht. De belangrijkste hieronder is de overkoepelende beschrijving in hoofdlijnen. Dit hoofdstuk zal worden afgesloten met een beschrijving van de overige bestemmingen. Voor zover nodig zal nader uitleg gegeven worden over het te voeren ruimtelijk beleid. Hiervoor worden regelmatig algemene beleidsuitgangspunten geformuleerd. Deze zijn niet altijd als een bindende voorschrift te beschouwen, maar als een aanbeveling / intentie. Dit is bijv. het geval wanneer ingegaan wordt onder welke voorwaarden gebruik kan worden gemaakt van de wijzigings- en vrijstellingsbevoegdheid.

6.1 Inleidende voorschriften

6.1.1 Begripsbepalingen

Hierin zijn opgenomen begrippen, welke in het algemeen spraakgebruik onvoldoende vastliggen en waarbij verschillen in interpretatie bij toepassing van deze voorschriften mogelijk zijn. Voor zover noodzakelijk worden onderstaand enkele begrippen nader toegelicht.

Bouwgrens Is een lijn, welke door gebouwen niet mag worden overschreden. In het verleden was veelal sprake van "bebouwingsgrens" welke suggereerde dat alle bebouwing achter deze lijn opgericht wordt. Dit is echter niet het geval, immers bouwwerken geen gebouwen zijnde, mogen deze grens wel overschrijden (bijv. een erfscheiding). Deze begripsbepaling kan niet worden aangemerkt als een bebouwingsvoorschrift, omdat verwezen wordt naar de voorschriften, waarin de bouwbeplanning is opgenomen.

Agrarisch bedrijf Omvat alle grondgebonden en niet-grondgebonden agrarische activiteiten met de daarbij behorende mengvormen. Onder het houden van vee is tevens het fokken en mesten van vee begrepen.

Adviescommissie Deze (provinciale) commissie verstrekt advies aan B & W omtrent agrarische, alsmede landschappelijke, cultuurhistorische, natuurlijke en bosbouwkundige aangelegenheden. De commissie kan worden beschouwd als een subcommissie van de P.P.C..

Omdat het sbe-stelsel in de voorschriften door de Kroon niet wordt geaccepteerd, zal de vraag of sprake is van een **volwaardig agrarisch bedrijf** voorgelegd worden aan de adviescommissie. Onder een volwaardig agrarisch bedrijf wordt verstaan een bedrijf in de

omvang van ten minste een éénmansbedrijf met een daarbij passende bedrijfsomvang en een daaruit te verwachten redelijk inkomen.

6.1.2 Wijze van meten

De goothoogte en hoogte van een bouwwerk zijn niet alleen gekoppeld aan de kruin van de weg, maar tevens aan het maaiveld, omdat het de bedoeling is het gewenste stedenbouwkundig beeld vast te leggen. Dit beeld wordt ervaren vanaf het aansluitend terrein (maaiveld). Indien alleen de kruin van de weg als uitgangspunt wordt genomen kunnen zich, bij grotere hoogteverschillen tussen de weg en het maaiveld ongewenste ontwikkelingen voordoen. Het verhogen of verlagen van een maaiveld, waardoor in feite een andere goothoogte mogelijk is, wordt ondervangen door uit te gaan van het bestaand maaiveld.

Onder dakvlak worden normaal geen dakkapellen e.d. verstaan, tenzij deze inderdaad een dakvlak vormen.

Bij het bepalen van de inhoud blijft een inpandige garage en berging groter dan 6 m² buiten beschouwing.

6.2 Beschrijving in hoofdlijnen

De beschrijving in hoofdlijnen is een nieuw element in de huidige bestemmingsplannen. Zoals in par. 3.2.3 is gesteld wordt hiermee bereikt dat het plan een meer beleidsmatig karakter krijgt. Het verwoordt de intentie van het gemeentelijk bestuur wat betreft het ruimtelijk beleid in het buitengebied. Een beschrijving in hoofdlijnen geeft aan op welke wijze met het plan de verschillende doeleinden worden nagestreefd. De inhoud van het gemeentelijk beleid zoals is verwoord in hoofdstuk 4 komt hier (gedeeltelijk) in tot uitdrukking. Nieuwe ontwikkelingen dienen dan ook tegen het licht van de beschrijving in hoofdlijnen gehouden te worden.

De gemeentelijke visie ten aanzien van het gehele plangebied (ontwikkelingsvisie) wordt in "artikel 2.01 Beschrijving in Hoofdlijnen, gemeenschappelijk aan alle bestemmingen"; een overkoepelende b.i.h., verwoord. Hierin wordt aangegeven wat de gemeente met het plan wil bereiken en wat de relatie is tussen de verschillende bestemmingen en de daartoe behorende functies.

Daarnaast is een beschrijving in hoofdlijnen opgenomen voor elk van de (belangrijkste) bestemmingen.

6.2.1 Toelichting op de overkoepelende beschrijving in hoofdlijnen

De beschrijving in hoofdlijnen, gemeenschappelijk aan alle bestemmingen, is gebaseerd op de centrale hoofddoelstelling uit de beleidsnota (zie ook par. 4.1).

Aan het buitengebied van Meerlo-Wanssum wordt in hoofdzaak een tweeledige functie toegekend. Allereerst is het buitengebied als productieruimte van belang voor de land- en tuinbouw, daarnaast liggen er in het buitengebied belangen op het vlak van behoud en/of ontwikkeling van cultuur-historische, visueel-landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden. Het grootste deel van de inhoud van het bestemmingsplan buitengebied heeft betrekking op een goede harmonieuze afstemming tussen beide, niet altijd parallel lopende, belangen.

Het recreatief medegebruik van het landelijk gebied, dat als een belangrijke nevenfunctie in het gebruik van het buitengebied wordt beschouwd, is gebaat bij een aantrekkelijke, en schone omgeving. Het is daarmee afhankelijk van het welslagen van een goede onderlinge afstemming tussen de belangen van de land- en tuinbouw en het streven naar het behoud en de verdere ontwikkeling van landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden.

Land en tuinbouw

Wat betreft de land- en tuinbouw wordt er in het bestemmingsplan ruimte gelaten voor een *duurzame agrarische productiefunctie*. Deze duurzame ontwikkeling bestaat uit twee, in belang gelijkwaardige, elementen:

I Een sociaal-economisch element

Voor het behoud van de werkgelegenheid in de agrarische sector is het van groot belang dat de agrariërs in staat worden gesteld een volwaardig inkomen te verwerven uit hun bedrijf. De land- en tuinbouw zal zich daarom steeds moeten kunnen aanpassen aan nieuwe marktontwikkelingen. Dit is ook noodzakelijk wil Nederland zijn positie als (agrarisch) exportland behouden. Een economisch ongezonde land- en tuinbouw is niet alleen uit sociale overwegingen ongewenst, maar ook ten behoeve van het behoud van de leefbaarheid van het platteland en de voorzieningenstructuur in de kernen zullen de overblijvende agrarische bedrijven ontwikkelingsmogelijkheden moeten hebben. Ook voor de noodzakelijke milieu-investeringen zal op bedrijfsniveau voldoende financiële armslag moeten zijn.

Niet alle veranderingen in de agrarische bedrijfsvoering zullen zich in het landschap manifesteren, een deel van het continue-aanpassingsproces zal zich binnen de bedrijfsgebouwen afspelen (bijv. verdere automatisering van het arbeidsproces onder meer door de toepassing van melkrobots). Echter sommige veranderingen brengen wel veranderingen in het agrarisch landschapsbeeld met zich mee, en zijn daardoor voor het bestemmingsplan van belang. Hierbij kan gedacht worden aan het verschijnen van nieuwe bedrijfsgebouwen. In de glastuinbouw bijvoorbeeld, maar ook in de intensieve veehouderij wordt steeds meer toegewerkt naar een gesloten systeem. Hierdoor zullen bedrijfsgebouwen moeten worden aangepast of worden uitgebreid. Een andere agrarische ontwikkeling die duidelijk van invloed is op het landschap is het toenemend gebruik van boogtunnels in o.a. de fruitteelt. Het bestemmingsplan buitengebied zal zoveel mogelijk ruimte laten voor dergelijke ontwikkelingen. De mate waarin dit mogelijk is zal deels afhangen van de aard van de agrarische ontwikkelingen; in hoeverre hebben deze invloed op het landschapsbeeld.

Daarnaast zal de gewenste landschappelijke en natuurwetenschappelijke kwaliteiten in bepaalde deelgebieden grenzen stellen aan de agrarische ontwikkelingsmogelijkheden.

In de **agrarische productieruimtes** (zie afb. 10) zal de land- en tuinbouw niet geconfronteerd worden met zware beperkingen. Wel zal hier rekening moeten worden gehouden met voornamelijk landschappelijke waarden (openheid, oud-bouwlanden), en de verspreid liggende kleine landschapselementen. Grote delen hebben de bestemming "Agrarische doeleinden A" gekregen. Randgebieden van bossen en belangrijke natuurterreinen hebben overwegend een AIn-bestemming gekregen, evenals de kleinschalige landschappen. De agrarische productieruimtes zijn door middel van kaartbeelden in de voorschriften nader onderverdeeld in zgn. centrumgebieden voor verschillende bedrijfstypen. Met het aanwijzen van centrumgebieden wordt een ruimtelijke differentiatie nagestreefd wat betreft de maximale grootte van de bouwkaavel (zie ook bijlage 4).

II Een milieu-element

Net als andere sectoren van de Nederlandse economie zal de land- en tuinbouw schoner moeten produceren. Onder invloed van de milieu-wetgeving zal de bedrijfsvoering in de land- en tuinbouw de komende decennia steeds meer in balans worden gebracht met het natuurlijk draagvermogen van de fysieke omgeving. Duidelijk komt dit bijvoorbeeld tot uiting in de gefaseerde afbouw van de bemestingsnormen waardoor op den duur een evenwichtsbemesting gerealiseerd zal zijn. Een meer milieu-vriendelijke bedrijfsvoering brengt met zich mee dat de bestaande conflicten tussen de land- en tuinbouw enerzijds en natuur en landschap anderzijds zullen afnemen.

Hoewel het milieu-element veelal beperkt blijft tot de milieuhygiënische aspecten (bodem, water en lucht), zal een duurzame landbouw ook moeten resulteren in een acceptabel landschapsbeeld en voldoende kansen moeten bieden voor planten en dieren die niet al te hoge eisen stellen aan hun leefomgeving. In de beschrijving in hoofdlijnen wordt dit verwoord door aan de land- en tuinbouw een belangrijke functie toe te kennen bij het beheer van het landschap. Dit betekent dat in alle gevallen zorgvuldig wordt omgegaan met de landschappelijke inpassing van nieuwe bedrijven en/of bedrijfsgebouwen. Tevens zullen de bestaande houtopstanden en andere kleine landschapselementen, die niet alleen bijdragen aan de landschappelijke stoffering maar tevens een toevluchtsoord bieden voor plant en dier, beschermd dienen te worden; in dit verband is de kaart "ruimtelijke en functionele karakteristiek" van belang waarop de waardevolle elementen zijn aangegeven.

Natuur en landschap

Wat betreft de functie natuur en landschap is het behoud van de bestaande bos- en natuurgebieden in Meerlo-Wanssum van groot belang. In dit verband wordt zoveel mogelijk gestreefd naar een bundeling van de natuurwaarden in een stabiel **ecologisch raamwerk** (zie afb. 10). In veel van deze gebieden is het beheer inmiddels afgestemd op het benutten van de ecologische potenties.

Vooral (agrarische) ontwikkelingen in de randzones van deze natuurgebieden dienen wanneer ze nadelig uitpakken voor de natuurwaarden zo veel mogelijk vermeden te worden. Doordat de bedrijfsvoering in de land- en tuinbouw, als gevolg van het generieke milieubeleid, op den duur minder milieubezwaren zal veroorzaken, zullen de natuurwaarden in de beschermde gebieden in het buitengebied minder onder druk komen te staan.

Behalve de grotere bos- natuurgebieden zijn ook de kleine landschapselementen het behouden waard, zeker ook in die gebieden die primair een agrarische functie hebben.

In aanvulling op de bestaande natuurgebieden zal in de komende decennia in het kader van de uitwerking van de ecologische hoofdstructuur de oppervlakte natuurgebied in Meerlo-Wanssum worden uitgebreid. Deels vindt dit plaats in het kader van de ruilverkaveling Melderslo. Deze aaneenschakeling van natuurgebieden zal vooral van belang zijn voor kritische soorten, d.w.z. organismen die een (relatief) ongestoord en (omvangrijk) leefgebied nodig hebben. Deze voorwaarden zijn in de agrarisch gebruikte gebieden niet of nauwelijks meer voorhanden. Een belangrijke beleidslijn van de gemeente Meerlo-Wanssum is om deze ontwikkeling te ondersteunen en zorg te dragen dat er geen onomkeerbare veranderingen plaatsvinden die de realisatie van de ecologische hoofdstructuur belemmeren danwel onmogelijk maken.

6.2.2 Beschrijving in hoofdlijnen in relatie tot de gebiedskenmerken

Bij het afhandelen van ruimtelijke relevante ontwikkelingen in het buitengebied van Meerlo-Wanssum zal in de geest van de beschrijving in hoofdlijnen gehandeld dienen te worden. In par. 6.2.1 is beschreven dat daarbij vooral gelet moet worden of er sprake is van een (bijdrage aan het ontstaan van een) duurzame landbouw en of er voldoende rekening is gehouden met de belangen van natuur en landschap. De wijze waarop inhoud moet worden gegeven aan de beschrijving in hoofdlijnen zal wel per deelgebied verschillen. De uitgangspositie en de gewenste toekomstige situatie zijn immers niet overal gelijk in Meerlo-Wanssum.

Conform het karakter van bestemmingsplannen buitengebied is bij het toekennen van de bestemmingen gebiedsgedifferentieerd te werk gegaan. Dit betekent voor het gebruik van het bestemmingsplan dat er geen sprake zal zijn van een eenvormig beleid, maar van een per gebied andere afweging van de betrokken belangen. In alle gevallen zal sprake moeten zijn van een zorgvuldige afweging waarbij zo min mogelijk schade wordt toegebracht aan de diverse betrokken belangen. De gebiedsdifferentiatie komt tot uiting in de ruimtelijke verdeling van de hoofdbestemmingen en de op kaart "ruimtelijke en functionele karakteristiek" aangegeven differentiatievlakken.

In deze paragraaf zal op een globaal niveau aangegeven worden welke belangen in de verschillende delen van de gemeente Meerlo-Wanssum in het geding zijn. Bij de interpretatie van de beschrijving in hoofdlijnen zal vooral op deze belangen gelet moeten worden. In de volgende paragrafen zal per (hoofd)bestemming en voor de differentiatievlakken uitgebreider worden ingegaan op het te voeren ruimtelijk beleid.

DE MAASDALZONE

Direct langs de Maas liggen de rivierdalgronden; deze gronden die bij hoger water onderlopen maken onderdeel uit van het rivierensysteem. Conform het beleid van de VINEX (groene koers) zal het beleid zich hier gaan richten op extensivering van het agrarisch grondgebruik ten gunste van natuurontwikkeling en recreatief gebruik. In de Maasdalzone van de gemeente Meerlo-Wanssum zal rekening moeten worden gehouden met de uitwerking van de ecologische hoofdstructuur. Gedurende de planperiode van het bestemmingsplan zal het agrarisch grondgebruik hier een stap terug moeten doen. De functie natuur en landschap uit de centrale hoofddoelstelling zal hier prioriteit krijgen. Grote grondgebonden bedrijven met veel cultuurgrond (akkerbouwbedrijven, graasdierbedrijven) zijn hierbij inpasbaar terwijl kleine bedrijven met een intensieve bedrijfsvoering (boomteelt, (glas)tuinbouw) hier nauwelijks inpasbaar zijn.

ZONE VAN DE MAASGEULEN, STUIFDUINEN EN OUDBOUWLANDVELDEN

In deze iets verder van de Maas afgelegen zone zal het ruimtelijk beleid zich conform de beleidsdoelstellingen van de zgn. blauwe koers (menging van functies) vooral moeten richten op het:

- behoud van de lager gelegen vochtige delen. De oude Maasgeulen, deels bekend staande onder de naam schuitwater, zijn niet alleen van geomorfologisch belang, maar ze bezitten ook belangrijke landschappelijke en/of natuurwetenschappelijke waarden. In combinatie met de grote boscomplexen herbergen zij de meeste ecologisch waardevolle levensgemeenschappen in Meerlo-Wanssum. Voorbeelden van deze gebieden zijn; de oude Maasgeul tussen Gubbelsvijver en Meerlo (Linkstraat en Legert), en het Megelsums Schuitwater. Vooral ingrepen in de waterhuishouding (peilverlaging) leiden tot afname van de natuurwaarden.
- veiligstellen van de bossen van de Hooge Heide, de Galgenberg, de Kooische Berg, de Leeberg en de Nieuwlandse Bossen. Doordat deze bossen voor een deel in de nabijheid liggen van de lager gelegen vochtige terreinen, komen ter plaatse interessante milieugradiënten voor waardoor veel levensgemeenschappen er een geschikt biotoop vinden.
- behoud van de cultuurhistorisch waardevolle oudbouwlandvelden in combinatie met een duurzame agrarische ontwikkeling. Het grootste deel van het middengebied van Meerlo-Wanssum wordt in beslag genomen door oudbouwlandvelden. Deze gronden bezitten een cultuurhistorische en visueel-landschappelijke waarde (openheid), maar zijn tevens productieve landbouwgronden. Het ruimtelijk beleid zal met inachtneming van niet-agrarische belangen voldoende ruimte moeten bieden aan landbouwkundige ontwikkelingen.
- het in balans houden van het recreatief gebruik en de landschappelijke en natuurwetenschappelijke kwaliteiten. In deze zone liggen twee grote verblijfsrecreatieve steunpunten van de gemeente, daarnaast is het een aantrekkelijk wandel-en fietsgebied. Door een zorgvuldig beleid dienen de landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden behouden te blijven zodat ook in de toekomst het recreatief medegebruik mogelijk blijft.

DE ZONE VAN DE ZANDGRONDEN

Het westelijk en meest zuidelijk deel van de gemeente hebben een betrekkelijk jonge ontginningsgeschiedenis, waardoor er zich hier nog relatief weinig (agrarische) bedrijven gevestigd hebben. De zgn. gele koers van de VINEX is hier van toepassing wat concreet inhoud dat het agrarisch gebruik, en met name de meer intensievere vormen, zo min mogelijk belemmerd dient te worden. Anderzijds zullen bestaande ecologische en visueel-landschappelijke waarden in acht moeten worden genomen. In Meerlo-Wanssum gaat het hierbij bijvoorbeeld om het grootschalige deels open karakter van delen van deze zone. Ook de bossen van de Geysterenderheide en de Tienraijsche en Swolgender heide dienen gevrijwaard te blijven van negatieve ontwikkelingen omdat dit kerngebieden zijn in de ecologische hoofdstructuur. De verspreid liggende bospercelen dragen er toe bij dat het landschap een afwisselend karakter krijgt.

6.3 De hoofdbestemmingen

In deze paragraaf zullen de belangrijkste bestemmingen worden toegelicht. Daarbij komen de volgende aspecten aan de orde:

- de globale betekenis van de bestemming, de doeleindenomschrijving;
- eisen waaraan een gebied moet voldoen om de betreffende bestemming te krijgen, de zgn. toewijzingscriteria danwel aandachtspunten;
- aanduiding van de gebieden die onder de betreffende bestemming vallen.
- nadere toelichting op de bij de bestemming horende voorschriften;

Achtereenvolgens zullen de volgende bestemmingen nader toegelicht worden; Agrarische doeleinden, bouwperceel A(b), Agrarische doeleinden A, Agrarische doeleinden, gebied met landschappelijke en natuurwaarden AIn, Bosgebied N(b), Natuurgebied N. In bijlage 5 wordt voor een aantal activiteiten in het buitengebied verwezen naar de juridische regeling en verklarende teksten in deze toelichting.

6.3.1 Agrarische doeleinden, bouwperceel A(b)

BETEKENIS BESTEMMING

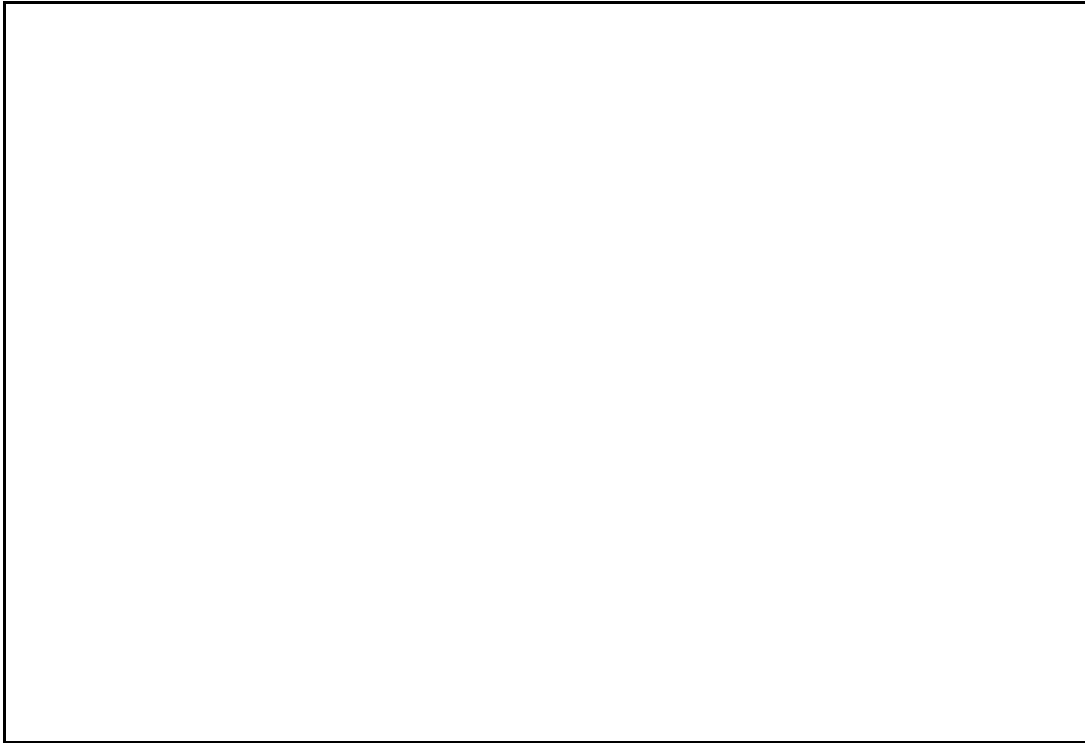
In de oppervlakten met de A(b) bestemming kunnen agrarische bedrijven, binnen een aantal randvoorwaarden, hun bedrijfsvoering voortzetten. Het aangegeven bouwblok laat in bijna alle gevallen uitbreiding van de bedrijfsgebouwen de eerste jaren toe. Buiten het bouwblok kunnen in principe geen bedrijfsgebouwen geplaatst worden. Een A(b) bestemming geeft aldus zekerheid aan de agrariër en voorkomt tevens een te grote uitwaaiing van de bedrijfsgebouwen.

TOEWIJZINGSCRITERIA BESTEMMING

Bij het wel of niet toekennen van een bouwperceel spelen de agrarische bedrijfsbezoeken een belangrijke rol. Mede naar aanleiding van deze bedrijfsbezoeken is bepaald of een bedrijf in aanmerking komt voor een bouwperceel, en zo ja waar deze komt te liggen. Hierbij hebben de volgende overwegingen een rol gespeeld:

- Alle **bestaande** agrarische bedrijven krijgen een bouwperceel toegewezen. Het moet daarbij steeds gaan om agrarische bedrijven met een daadwerkelijk bedrijfsmatig karakter. Dit geldt per definitie voor volwaardige agrarische bedrijven. Ook niet-volwaardige agrarische bedrijven, die zich overtuigend in de richting van volwaardigheid ontwikkelen, komen in aanmerking voor een bouwblok. De bevindingen van de bouwkavelcommissie zijn in eerste instantie bepalend bij de beoordeling en inschaling van een bedrijf. Als richtlijn wordt daarbij tevens gebruik gemaakt van een ondergrens van minimaal 25 standaardbedrijfseenheden of 7,5 Nederlandse grootte-eenheden (sbe/nge). Hantering van deze ondergrens houdt in dat zogenaamde hobby-activiteiten niet in aanmerking komen voor een bouwblok. De aanwezige agrarische hobby-activiteiten kunnen wel op grond van het overgangsrecht worden voortgezet. Een hogere ondergrens leidt tot een groter aantal woonbestemmingen in het buitengebied waardoor de resterende agrarische bedrijven door milieubepalingen in hun bedrijfsvoering gehinderd kunnen worden.
- De feitelijke grootte van het bouwperceel is op de individuele bedrijfssituatie afgestemd (maatwerk). Een bouwkavel is niet groter dan strikt noodzakelijk om daarmee een verspreiding van bedrijfsgebouwen in het buitengebied te vermijden. Aan de andere kant zal de omvang van de bouwkavel ook zodanig moeten zijn dat verwacht mag worden dat mogelijke uitbreidingen de eerste jaren binnen het aangegeven oppervlak kunnen plaatsvinden. Via de wijzigingsbevoegdheid kan de bouwkavel indien daaraan behoefte bestaat in de toekomst vergroot worden. De omvang van de bouwkavel is alleen afhankelijk gesteld van de voor de agrarisch bedrijfsvoering benodigde ruimte. Zo is het verschijnsel "kamperen bij de boer" geen aanleiding geweest om de bouwkavels groter te maken.
- De ligging van het agrarisch bouwperceel is bepaald na overleg met de betreffende agrariër. Daarbij is rekening gehouden met het soort agrarisch bedrijf, de behoefte aan uitbreiding, de ligging ten opzichte van burgerwoningen en bos- en of natuurgebieden, de eigendomsverhouding, de bereikbaarheid en de gegevenheden van het terrein.

- Bij de bepaling van de bestemming "agrarische doeleinden bouwperceel" is tevens een bebouwingsgrens aangegeven langs de weg. Deze bebouwingsgrens mag niet door bebouwing worden overschreden. De tussen de weg en de bebouwingsgrens gelegen

gronden zijn dikwijls als tuin of parkeerterrein in gebruik maar behoren deel uit te maken van de bestemming.

TOELICHTING OP DE VOORSCHRIFTEN

Bouwvoorschriften

Nieuwbouwactiviteiten en het overstromingsrisico

In verband met de nabijheid van de Maas moet ook in het waterbergend winterbed van de Maas, zoals dit op de plankkaart is aangegeven, rekening worden gehouden met een overstromingsrisico. De overstromingen in december 1993 en januari 1995 hebben duidelijk gemaakt dat bij (extreem) hoge waterstanden diverse woningen en bedrijfsgebouwen onder water komen te staan. Om de bergings- en afvoercapaciteit van de grote rivieren te waarborgen en te vergroten en daarmee de kans op overstromingen te verkleinen, is de beleidslijn "Ruimte voor de rivier" in het voorjaar van 1996 uitgebracht welke beleidslijn in april 1997 werd bijgesteld. Deze beleidslijn is van toepassing op alle nieuwe activiteiten en wijzigingen van bestaande activiteiten in het winterbed van de grote rivieren. Het komt erop neer dat nieuwe ingrepen en wijziging van bestaande activiteiten in het winterbed die niet riviergebonden zijn, en die zouden leiden tot waterstandsverhoging, belemmering voor de vergroting van de toekomstige afvoercapaciteit en/of potentiële schade bij hoogwater, in principe niet zijn toegestaan. Concreet betekent het dat binnen de belijning van het bergend winterbed de oprichting van nieuwe en de uitbreiding van bestaande bebouwing alleen mogelijk is na de zogenoemde "nee-tenzij afweging". Wanneer nieuwbouw wordt toegestaan, dient een beschermingsniveau van 1:1250 bereikt te worden. Bouwen op een lager beschermingsniveau dan 1:1250 is alleen aanvaardbaar indien vooraf duidelijk is hoe schade bij hoogwater geregeld zal worden, met garantie tot een vrijwaring van het verhalen van deze schade op het Rijk. Daarbij geldt als uitgangspunt bij de vergunning verlening op grond van de Rivierenwet een waakhoogte van 25 cm bovenop de hoogte van het maaiveld welke overeenkomt met het eerder genoemd beschermingsniveau.

Binnen het aangegeven bouwblok is normaal gesproken een bedrijfswoning aanwezig. Indien dit niet het geval is bijvoorbeeld bij een startend bedrijf of een kavel op afstand, is een aanduiding opgenomen "geen woning toegestaan". Van dit verbod kan onder bepaalde voorwaarden door het College van Burgemeester en Wethouders vrijstelling worden verleend. Een van de voorwaarden is dat de (2e)-woning voor het bedrijf absoluut noodzakelijk moet zijn.

De toegestane omvang van de eerste bedrijfswoning is dusdanig, 750 m³, dat het mogelijk moet zijn hierbinnen extra woonruimte te creëren voor de rustende boer. Voor de rustende boer zullen geen aparte bedrijfswoningen worden toegelaten, omdat hierdoor na verloop van tijd een burgerwoning in het buitengebied ontstaat. Woonruimte hiervoor zal gevonden dienen te worden binnen de bestaande bedrijfswoning danwel in de woonkernen.

Gebruiksvoorschriften

In de gebruiksvoorschriften worden een aantal gebruiksvormen van grond en gebouwen opgesomd die in principe niet mogen plaatsvinden op het bouwperceel. De genoemde activiteiten horen namelijk niet in het buitengebied plaats te vinden. Uitsluiting van deze activiteiten moet voorkomen dat het buitengebied in kwaliteit achteruitgaat en daarmee haar hoofdfuncties, agrarische productie en natuur en landschap, niet meer goed kan vervullen. De opsomming is niet uitputtend, ook andere niet passende activiteiten zijn verboden (zie par. 6.5) voorzover zij in strijd worden geacht met de bestemming.

Vrijstellingen

Het College van B en W kan in bepaalde gevallen vrijstelling verlenen van de bestaande voorschriften. Enkele belangrijke punten zijn:

(Tweede) bedrijfswoning

- vrijstelling voor het bouwen van een bedrijfswoning danwel een tweede agrarische bedrijfswoning. Hierbij zal de "adviescommissie" gehoord worden en, indien afgeweken wordt van hun standpunt, om goedkeuring van Gedeputeerde Staten gevraagd worden.

Bouwen buiten het bouwvlak

- vrijstelling voor het bouwen van gebouwen buiten het bouwvlak, daarbij mag het bestemmingsvlak niet overschreden worden. Deze regeling is met name van toepassing op garages, bergingen e.d. maar kan ook betrekking hebben op kassen én op boogtunnels en schaduwhallen die als gebouw moeten worden aangemerkt. Het gaat hierbij om de grotere boogtunnels die voor de mens toegankelijk zijn (hoogte groter dan 1,50 m) ⁴. Dergelijke agrarische voorzieningen dienen in verband met de landschappelijke consequenties zoveel mogelijk geconcentreerd te blijven rond de bestaande bedrijfsgebouwen/bedrijfswoning. De lagere boogtunnels worden niet als gebouw aangemerkt en kunnen daardoor in veel gevallen ook buiten het agrarisch bouwperceel opgericht worden.

Kamperen bij de boer op de bouwkaavel

Volgens artikel 21 van de Kampeerwet kan voor het **kamperen bij de boer** vrijstelling worden verleend door Burgemeester en Wethouders, tenzij het bestemmingsplan zich ertegen verzet. In de nieuwe Wet op de openluchtrecreatie is de vrijstellingsverlening voor het plaatsen van max. 15 kampeereenheden ook van toepassing op percelen van particulieren, mits het bestemmingsplan zich hier niet tegen verzet.

In een op 26-4-1994 vastgestelde notitie "Kamperen bij de boer" heeft de provincie een beleidslijn uitgezet, waarin op de agrarische bouwkaavel het kamperen bij de boer in ieder geval wordt toegestaan. Motivatie hierbij is onder meer het feit dat op de bouwkaavel al allerlei bouwwerken staan zodat er geen sprake is van een aanvullende landschappelijke aantasting. Bovendien vinden er op de bouwkaavel al veel agrarische activiteiten plaats

---

⁴ Hoogte is overeenkomstig de provinciale notitie "De toepassing van boogkassen in de provincie Limburg" ..

waardoor het gedurende een aantal maanden toelaten van kampeereenheden niet voor meer overlast voor de omgeving zal zorgen.

Regeling in het bestemmingsplan

Op het bouwblok mogen via de vrijstellingsregeling maximaal 15 kampeereenheden geplaatst worden. In tegenstelling tot het provinciaal model is hierbij geen sprake van een direct recht tot het plaatsen van kampeereenheden. Om uitwassen te voorkomen is een vrijstellingsregeling van toepassing. In het algemeen zal een vrijstelling wel verleend kunnen worden, mits voldaan wordt aan de voorwaarden. Een agrariër met een agrarisch bouwblok zal daarnaast overeenkomstig de Wet op de openluchtrecreatie ook een vrijstelling bij B en W moeten aanvragen voor de vereiste van een vergunning voor het houden van een kampeerplaats (art. 8 Wet op de openluchtrecreatie).

Artikel 11 van de Wet op de openluchtrecreatie biedt B en W de mogelijkheid om onder meer in het belang van de welstand en de natuur- en landschapsbescherming beperkingen en voorschriften te verbinden aan de vrijstelling. Met het oog op de landschappelijke inpassing zal daarbij vooral gelet moeten worden op het aanbrengen van een afschermdende groenstrook, waarbij de toepassing van gebiedseigen groen (loofhout) de voorkeur heeft.

Buiten de bouwkael is het plaatsen van kampeereenheden alleen mogelijk middels de toepassing van de vrijstellingsregel die is opgenomen bij de bestemmingen "Agrarische doeleinden A" en "Agrarische doeleinden, gebied met landschappelijke waarden en natuurwaarden" (zie o.a. 6.3.3). Het verlenen van een vrijstelling (vrijstellingsregel bestemmingsplan) is gekoppeld aan de aanwezigheid van agrarische activiteiten. Bij wijziging van de bestemming danwel bij beëindiging van de agrarische bedrijfsactiviteiten is er, volgens de voorschriften van het bestemmingsplan, geen juridische basis meer voor de verleende vrijstelling, en zullen de kampeeractiviteiten gestaakt dienen te worden.

Wijzigingsbevoegdheid

Een wijzigingsbevoegdheid voor B en W is opgenomen om de A(b) bestemming te veranderen in de aangrenzende bestemming, na het definitief aan de bedrijfsvoering onttrekken van het binnen de bestemming gelegen agrarisch bedrijf. Tegelijkertijd kan dan de bedrijfsbebouwing waaronder de bedrijfswoning worden gewijzigd in "Woondoeleinden W".

Een belangrijk criterium bij het wijzigen van de bestemming is de vraag of de bedrijfsgebouwen nog in redelijke mate bruikbaar zijn voor de vestiging van een agrarisch bedrijf. Aangezien er regelmatig behoefte bestaat tot de vestiging van een nieuw agrarisch bedrijf is, met het oog op een zo optimaal mogelijk gebruik van de ruimte, hergebruik van bestaande (leegstaande) bedrijfsgebouwen te prefereren boven nieuwbouw. In het laatste geval neemt immers de bouwmassa in het buitengebied toe wat veelal ten koste gaat van de visueel-landschappelijke kwaliteiten. Of een vrijkomend agrarisch bedrijf nog te gebruiken is voor nieuwe agrarische activiteiten zal mede door de "adviescommissie" bepaald kunnen worden.

Burgemeester en Wethouders kunnen de bestemming, als het bedrijfscomplex blijvend aan de agrarische bedrijfsvoering wordt onttrokken, ook wijzigen in de bestemming "Ambachtelijke en verzorgende bedrijven B(a)" en de bestemming "Agrarisch hulpbedrijf Ah".

In beginsel dient geen medewerking te worden verleend aan de vestiging van bedrijfsmatige activiteiten in voormalige agrarische bebouwing tenzij het gaat om activiteiten met een functionele binding aan het landelijk gebied danwel welke ter plaatse aanvaardbaar zijn. Bij agrarische hulpbedrijven is dit eerder het geval dan bij ambachtelijke en verzorgende bedrijven.

Een van de voorwaarden waaraan moet worden voldaan is dat er geen sprake mag zijn van een aantasting van de aangrenzende waarden en functies, welke het bestemmingsplan beoogt te beschermen. In dat verband moet worden gesteld dat:

- door vergroting van oppervlakteverharding, opslag en/of buitenactiviteiten geen afbreuk mag worden gedaan aan de visueel-, landschappelijke kwaliteiten;
- gelet op milieu-aspecten, geen zodanig ongewenste functievermenging ontstaat met als gevolg: beperking voor de gebruiksmogelijkheden van nabijgelegen functies (door verzwaring van de op grond van de Wet milieubeheer stellen normen en eisen), overlast voor omwonenden en/of aantasting van aangrenzende natuurwaarden c.q. bufferfuncties;
- de aanwezige infrastructuur niet wezenlijk extra wordt belast of aangepast zou moeten worden;
- op eigen terrein wordt voorzien in de behoefte aan parkeergelegenheid;
- geen belemmeringen optreden voor het recreatief medegebruik van de omliggende gronden;
- bij hergebruik er naar gestreefd wordt dat de ruimtelijke kwaliteit niet slechter wordt.

In verband met de verwachte toename van de bedrijfsbeëindigingen werd het wenselijk geacht de situaties voor vestiging van bedrijven welke geen binding hebben met het buitengebied, nader te preciseren en eventueel te verruimen. Uitgangspunt blijft steeds het handhaven van de kwaliteit en functie van een (bepaald) gebied. In sommige gebieden kan hergebruik van panden ruimer zijn dan in andere gebieden. Drie vormen van hergebruik zijn in principe mogelijk:

1. ten behoeve van een agrarisch bedrijf;
2. voor vestiging van andere bedrijven;
3. voor bewoning, anders dan t.b.v. een agrarisch bedrijf.

Op grond van kenmerken en waarden werd bepaald welk hergebruik acceptabel is. Het grondgebied van de gemeente werd verdeeld in een aantal deelgebieden:

- de kernrandgebieden;
- lintbebouwing/clusters;
- het overige gebied.

De kernrandgebieden worden gekenmerkt door:

- een verscheidenheid aan functies, ontwikkelingen die vanuit de kern verplaatst werden;
- relatief veel bebouwing;
- een relatie met de kern.

Omdat er voor de agrarische bedrijven weinig ontwikkelingen zijn, mede in verband met de thans geldende milieu-eisen en er een ruimtelijke en functionele samenhang met de woonkern is, wordt een ruim hergebruik mogelijk geacht. Voorzover de gebieden langs de doorgaande wegen liggen kunnen de hergebruiksmogelijkheden nog ruimer zijn. Vanuit verkeersoverwegingen worden er minder problemen verwacht. Onder doorgaande wegen worden verstaan de wegen die een verbinding vormen tussen de verschillende gemeenten en ook over het grondgebied van de gemeente lopen. Bij het bepalen van de omvang van de gebieden werd een afstand van ± 300 meter uit de grenzen van de woonkern aangehouden.

De lintbebouwing/clusters worden gekenmerkt door:

- ligging langs wegen welke een verbinding vormen tussen de dorpen;
- een menging van functies;
- relatief veel bebouwing.

Daarbij kan een onderscheid gemaakt worden in stroken gelegen in A-bestemming of Aln-bestemming. Voorzover er natuur- en landschapswaarden in het geding zijn zullen de hergebruiksmogelijkheden beperkt zijn en zal gezorgd moeten worden voor een landschappelijke inpassing. In enkele gevallen zal het wenselijk zijn dat overtollige bebouwing wordt gesloopt.

Het overige gebied

Voor het overige gebied wordt een onderscheid gemaakt in agrarische bedrijven gelegen in een A-bestemming en een Aln-bestemming, danwel gelegen in een differentiatievlak.

Omdat het gebruik van de agrarische bedrijfswoning als burgerwoning in alle gevallen wordt toegestaan wordt dit hergebruik niet nader gepreciseerd. Voor het overige wordt in de voorschriften een nadere regeling opgenomen. Omdat het uitsluitend agrarische bedrijven betreft wordt op een apart kaartje in de voorschriften aangegeven onder welke categorie de bedrijven vallen.

Middels de algemene wijzigingsbevoegdheid zijn B en W nog bevoegd de bouwkavel te verschuiven wanneer dit voor de agrarische bedrijfsvoering noodzakelijk mocht zijn.

6.3.2 Agrarische doeleinden A

BETEKENIS BESTEMMING

In gebieden met de bestemming agrarische doeleinden A zijn de agrarische belangen dominant. Het gebied is bestemd voor een duurzaam agrarisch grondgebruik. Bij afwezigheid van andere, niet agrarische belangen, zal de land-en tuinbouw zich kunnen ontplooiën rekening houdend met de algemene milieubepalingen en aanwezige landschapswaarden. Door middel van differentiatievlakken worden in bepaalde gebieden aan de hoofdbestemming nadere bepalingen gekoppeld, dit ter bescherming van de niet-agrarische waarden. Ook zal rekening gehouden moeten worden met de verspreid liggende waardevolle elementen.

TOEWIJZINGSCRITERIA BESTEMMING

Gebieden krijgen de bestemming agrarische doeleinden A toegewezen wanneer ze in gebruik zijn als agrarische productiegronden én wanneer er geen sprake is van andere zwaarwegende belangen die een AIn bestemming behoeven. Een groot deel van de in afb.

10 als agrarische productieruimte aangemerkte gebieden heeft de bestemming "Agrarische doeleinden A" gekregen.

Enkele niet-agrarische belangen zijn middels een **differentiatievlak** geregeld. Het gaat hierbij om landschappelijke waarden die op zich wel behoudenswaardig zijn, maar geen Aln bestemming nodig hebben. Het betreft hier de volgende aspecten:

- oud-bouwlandvelden
- landschappelijke openheid

In afb. 14 staat aangegeven voor welke als "Agrarische doeleinden A" bestemde gebieden tevens een differentiatievlak van toepassing is.

Behalve met de differentiatievlakken zal ook rekening moeten worden gehouden met de **kleine landschapselementen** zoals steilranden, houtwallen e.d., die verspreid in het gebied voorkomen (zie hfd. 7). De aangegeven landschapselementen zullen zo veel mogelijk behouden dienen te blijven.

De differentiatievlakken en kleine landschapselementen zijn opgenomen op de kaart "ruimtelijke en functionele karakteristiek".

TOELICHTING OP DE BESTEMDE GEBIEDEN

In Meerlo-Wanssum zijn de volgende delen bestemd als "Agrarische doeleinden A" (zie afb. 13):

- 1 Het zuidelijke gelegen open agrarisch gebied ten westen van Lange Ven. Deze in agrarisch gebruik zijnde gronden bezitten geen natuurwetenschappelijke waarden. De openheid wordt beschermd middels een differentiatievlak.
- 2 De landbouwgronden ten noorden van Wanssum tussen de Wanssumseweg, de Gouverneur Houbenstraat en de bossen nabij de Leeberg. Het gebiedsgericht onderzoek geeft geen aanleiding tot een zwaardere bestemming, het is primair een agrarisch gebied.
- 3 De oud-bouwlandgronden globaal gelegen tussen de kernen Wanssum, Blitterswijk en Meerlo. Dit gebied wordt door diverse wegen doorsneden en bezit geen bijzondere landschappelijke of ecologische waarden. De overgang naar het dal van de Groote Molenbeek zal zoveel mogelijk gevrijwaard dienen te blijven van nieuwe bebouwing. De steilrand is van geomorfologisch belang. In het gebied ten zuiden van de Kooischeberg is een terrein van archeologische betekenis aanwezig en op de Meerlose Heide een terrein met hoge archeologische waarden.
- 4 Gebied globaal gelegen tussen de Holstraat, de gemeentegrens met Venray, de spoorlijn, de Katersweg, een lijn westelijk van de Leygraaf, en de Stieven Akker. In dit deel van het jonge ontginningslandschap zijn niet-agrarische waarden maar in beperkte mate aanwezig. Behalve de houtopstanden gaat het hierbij om het oud-bouwlandveld "Op de Hees". Het laatste is als differentiatievlak oudbouwland opgenomen en de grotere houtopstanden zijn als bos bestemd, de kleinere percelen zijn daarentegen als waardevol element opgenomen. Behoud van de houtopstanden (bosjes, ruigtes e.d.) is niet alleen wenselijk voor het handhaven van het relatief kleinschalig karakter van delen van dit gebied, maar het is ook van belang voor de avifauna (o.a. Geelgors en Grasmus).
- 5 Gebied ten zuidwesten van Tienraij, rond de Mackayweg. In dit deel van het jonge ontginningslandschap zijn geen belangrijke landschappelijke en natuurwaarden in het geding. Alleen de struwelen en ruigtes langs de spoorlijn zijn voor bepaalde vogelsoorten van belang (Grasmus en Bosrietzanger).
- 6 De agrarische gronden in de driehoek Hogenbos, Swolgenseweg en de Tienraijseweg. Een gedeelte van deze gronden zijn oud-bouwlanden (Merthees), voor het overige zijn er geen bijzondere waarden in het geding.

Afb. 13: Deelgebieden bestemd als "Agrarische doeleinden A"

- 7 Op het Looiveld. Dit oud-bouwlandgebied ligt globaal tussen Swolgen, Gun, Legert en Osterbos. De niet-agrarische waarden zijn gelegen in de cultuurhistorische waarden van de oud-bouwlanden, de landschappelijke openheid en geomorfologische/ecologische waarden van de steilranden en stroomgeulen.

Het gebied heeft een belangrijke cultuurhistorische betekenis doordat het het grootste aaneengesloten, nog relatief weinig aangetaste, oudbouwlandcomplex in Meerlo-Wanssum is. Door middel van een differentiatievlak zijn de cultuurhistorische waarden in voldoende mate gewaarborgd. Voor het overige zijn de steilranden die de overgang naar de Maasgeul tussen Gubbelsvijver en Meerlo markeren van geomorfologische en cultuurhistorisch belang. Nieuwe aanplant in ruilverkavelingsverband zal een gedeelte van de steilranden tussen Gun en Legert duidelijker in het landschap herkenbaar maken. De smalle stroomgeul tussen Swolgen en Osterbos, waarin de Schelbergshoflossing ligt, is een oude Maasgeul en daarmee van geomorfologisch belang. Het landschapsplan van de ruilverkaveling Melderslo voorziet in de aanplant van extra groen in deze geul.

Behoud van de openheid, de geulen en steilranden komt mede ten goede aan de kenmerkende avifauna van deze velden (Patrijs en Veldleeuwerik). De bossages en ruigten in de oude stroomgeul en op de steilranden bieden voldoende schuil en nestmogelijkheden aan deze vogels. Ook kleine zoogdieren vinden er een geschikt leefgebied.

Afb. 14: Relatie tussen gebieden bestemd als "Agrarische doeleinden A" en de differentiatievlakken".

(delen van)deelgebied	Aanwezigheid van (delen van) differentiatievlakken		
	oud-bouwland	landschappelijk open agrarisch gebied	beekdal/oude Maasgeul
1		x	
2	x	x	
3	x		
4	x		
5			
6	x		
7	x	x	

TOELICHTING OP DE VOORSCHRIFTEN

Doeleindenomschrijving

In de doeleindenomschrijving wordt aangegeven welke functies worden toegekend aan de bestemming "Agrarische doeleinden A". De belangrijkste functie voor het gebied is een

duurzame agrarische productiefunctie, de overige doeleinden zijn hieraan in principe ondergeschikt. De overige doeleinden zijn het recreatief medegebruik (extensieve dagrecreatie), en de waterafvoer via de watergangen. De agrarische ontwikkeling dient beleidsmatig afgestemd te worden op in ieder geval het behoud danwel het bereiken van de algemene milieukwaliteit. Tevens wordt aan de land- en tuinbouw een belangrijke functie met betrekking tot het beheer van het landschap toebedeeld (behoud waardevolle elementen). Voor zover aanwezig zal ook rekening dienen te worden gehouden met waarden die door middel van een differentiatievlak worden beschermd (oud-bouwland, landschappelijk open agrarisch gebied).

Beschrijving in hoofdlijnen

In de beschrijving in hoofdlijnen wordt, aanvullend op de doeleindenomschrijving, beschreven op welke wijze met het plan de doeleinden worden nagestreefd.

Hoewel in zijn algemeenheid aan de agrarische productiefunctie de meeste waarde wordt toegekend, zijn de belangen die op de kaart "ruimtelijke en functionele karakteristiek" middels differentiatievlakken zijn aangegeven gelijkwaardig aan de agrarische belangen. Het gaat hierbij om het behoud van de cultuurhistorische waarden van de oudbouwlandvelden en om het behoud van de landschappelijke openheid. Ook de opgenomen landschapselementen dienen zoveel mogelijk behouden te blijven. Ze vertegenwoordigen belangrijke visueel-landschappelijke, cultuurhistorische, natuurwetenschappelijke en geomorfologische waarden. In hoofdstuk 7 zal nader worden toegelicht op welke wijze met deze belangen kan worden omgegaan.

In de beschrijving in hoofdlijnen wordt nog eens aangegeven dat er geen sprake meer is van een vrij vestigingsrecht, ook niet in de gebieden waar de agrarische belangen prefereren. In alle gevallen zal gebruik moeten worden gemaakt van de wijzigingsbevoegdheid ex artikel 11 W.R.O., waardoor een zorgvuldige afweging van alle betrokken belangen gewaarborgd is. In zijn algemeenheid zal nieuwvestiging danwel uitbreiding van agrarische bedrijven in gebieden met de bestemming "Agrarische doeleinden A" meer op zijn plaats zijn dan in gebieden met landschappelijke en/of natuurwetenschappelijke waarden. Daarbij dient wel in het oog gehouden te worden of mogelijke differentiatievlakken beperkingen stellen aan het vestigen of uitbreiden van (agrarische)bedrijven.

Om conflicten tussen agrarische en niet-agrarische belangen zoveel mogelijk te beperken zullen binnen de milieucirkels, zoals die op basis van de geldende milieubepalingen rond een agrarisch bedrijf getrokken kunnen worden, geen nieuwe milieugevoelige activiteiten mogen worden gesitueerd. Nieuwvestiging van bijvoorbeeld woningen of verblijfsrecreatieve voorzieningen kunnen de agrarische ontwikkelingsmogelijkheden ongewenst belemmeren.

Ter bevordering van het recreatief medegebruik van het buitengebied is de aanleg van (kleinschalige) recreatieve voorzieningen, zoals parkeer- en picknickplaatsen, rust-, uitzicht en informatiepunten, toegestaan. Dergelijke voorzieningen leiden niet tot wezenlijke beperkingen van het agrarisch gebruik, het recreatief gebruik blijft ondergeschikt aan de agrarische belangen.

Inrichting

Op de gronden bestemd tot "Agrarisch gebied A" mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden opgericht. Gebouwen mogen alleen middels een vrijstelling gebouwd worden. Onder bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden behalve erfafscheidingen, kuilvoer- en hemelwateropslag en soortgelijke voor het agrarisch bedrijf noodzakelijke bouwwerken ook verstaan eenvoudige recreatief ondersteunende voorzieningen zoals wegwijzers en zitbanken.

Bouwvoorschriften

In de bouwvoorschriften worden alleen eisen geformuleerd voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

Gebruiksvoorschriften

In de gebruiksvoorschriften worden een aantal gebruiksvormen voor gronden en gebouwen opgesomd die verboden zijn. Het gaat hierbij met name om activiteiten die niet behoren bij een normaal agrarisch gebruik van de gronden, of zelfs een belemmering kunnen gaan vormen voor een duurzame agrarische productiefunctie. Wanneer bepaalde gebruiksvormen niet genoemd worden wil dit niet zeggen dat deze activiteiten plaats kunnen vinden. In artikel 3.03 is bepaald dat het verboden is de gronden te gebruiken op een wijze of tot een doel, strijdig met de in het plan aan de grond gegeven bestemming. In dit verband is de doeleindenomschrijving en de beschrijving in hoofdlijnen van belang.

Aanlegvoorschriften

In de aanlegvoorschriften wordt aangegeven dat voor bepaalde werkzaamheden een vergunning vereist is. Genoemd worden: het aanbrengen van verhardingen, het kappen van bomen, het aanplanten van bomen in de landschappelijk open agrarische gebieden die als zodanig zijn aangegeven op de kaart "ruimtelijke en functionele karakteristiek".

Infiltratiegebieden en oppervlakteverhardingen

In Meerlo-Wanssum liggen in de beekdalen/oude Maasgeulen natuurterreinen die hun natuurwetenschappelijke waarden (groten)deels ontleen aan de vochtige milieucondities. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het Megelsums Schuitwater en broekbosjes e.d. in de oude Maasgeul tussen Gubbelsvijver en Meerlo. Gedeeltelijk is er nog sprake van kwel van grondwater dat in de nabijheid in de hogere gronden is geïnfiltreerd. Om de toestroom van grondwater ook in de toekomst mogelijk te houden is in de directe nabijheid van de natte natuurterreinen terughoudendheid geboden met het aanbrengen van bodemverhardingen in de vorm van bijvoorbeeld weg- erfverhardingen, nieuwe bouwwerken (bedrijfsgebouwen maar ook kassen en boogtunnels). In bijlage 3 zijn de aandachtsgebieden, waar de infiltratie van regenwater zo min mogelijk beperkt dient te worden, weergegeven. Omdat het aanbrengen van oppervlakteverhardingen in de bos- en natuurgebieden nauwelijks voorkomt zijn alleen agrarische gronden weergegeven. De aandachtsgebieden zijn deels afkomstig van het (ontwerp)streekplan Noord- en Midden Limburg.

Omdat de agrarische belangen in de tot "Agrarische Doeleinden A" bestemde gebieden overheersen is het aantal vergunningplichtige werkzaamheden beperkt gehouden. Alleen die werkzaamheden zijn opgenomen die uit een agrarisch oogpunt niet direct noodzakelijk zijn en/of een grote invloed hebben op de kwaliteit van het landschap, en met name op die waarden die middels een differentiatievlak beschermd zijn of als een waardevol element zijn opgenomen.

Ter bescherming van het archeologisch monument zijn voor de nader aangeduide gebieden enkele werkzaamheden gebonden aan een vergunning. De Rijksdienst voor het Oudheidkundig bodemonderzoek wordt gehoord alvorens een vergunning wordt beoordeeld.

In sommige gevallen is een aanlegvergunning niet nodig. Een belangrijke uitzondering wordt gemaakt voor werkzaamheden die gerekend kunnen worden tot de normale onderhoudswerkzaamheden omdat deze bijdragen tot het doelmatig gebruik van de gronden.

Bij de beoordeling van de voorwaarden waaronder werken of werkzaamheden toelaatbaar zijn, is de "beschrijving in hoofdlijnen, gemeenschappelijk aan alle bestemmingen" en de b.i.h. behorende bij de bestemming "Agrarische Doeleinden A" van belang. Dit betekent dat de werkzaamheden moeten passen binnen het algemeen beleid dat de gemeente in gedachten heeft voor het gehele buitengebied en voor het specifieke beleid voor de primair agrarische gebieden, waarbij tevens rekening gehouden moet worden met de door differentiatievlakken aangegeven belangen en met de waardevolle elementen.

Vrijstellingen

Voor een aantal aspecten is een vrijstellingsregeling opgenomen. Enkele onderwerpen zijn:

Bedrijfsgebouwen

In sommige gevallen vindt de agrariër het noodzakelijk ten behoeve van de bedrijfsvoering enkele (kleine) bedrijfsgebouwen op te richten. Hieronder kunnen worden verstaan schuilgelegenheden voor mens en/of dier en opslagruimten. Omdat de bedrijfsvoering vanuit de bouwkaavel plaatsvindt zal deze behoefte gering zijn en ook maar beperkt van oppervlakte behoeven te zijn. De totale oppervlakte mag niet meer bedragen dan 100 m².

Lage boogtunnels

Overeenkomstig de provinciale notitie "de toepassing van boogkassen in de provincie Limburg" is een vrijstellingsregeling opgenomen voor het gebruik van lage boogtunnels (minder dan 1,50 meter) in de agrarische gebieden met een differentiatievlak "landschappelijk open agrarisch gebied" en "oud-bouwland". In de overige gebieden kunnen deze zonder vrijstelling worden opgericht. Voor de Aln-gebieden daarentegen is een algemene vrijstellingsregeling opgenomen voor de lagere boogtunnels.

Hoewel bij de lagere boogtunnels het zichtveld minder wordt beïnvloed dan bij de hoge tunnels kan er wel degelijk sprake zijn van een aantasting van de landschapswaarden. Aangezien bij de oud-bouwlanden en de landschappelijk open agrarische gebieden sprake is van cultuurhistorische en visuele waarden, is voor deze gebieden een vrijstellingsregeling

opgenomen. Een uitgangspunt bij de vrijstellingsverlening is dat de visuele openheid niet wezenlijk wordt aangetast daarbij zal gelet moeten worden op:

- de hoogte van de tunnels; onder de grens van 1,50 meter is nog veel variatie mogelijk, bij bijvoorbeeld de aspergeteelt en de aardbeienteelt worden zeer lage tunnels gebruikt. Tunnels die wat hoogte betreft de 1,50 meter benaderen zullen de openheid sterker aantasten;
- de duur van het gebruik van de tunnels; sommige tunnels worden maar een beperkt deel van het jaar gebruikt om het groeiproces te bevorderen of vorstschade te voorkomen. Indien gebruikt voor een beperkte periode kan een vrijstelling eerder verleend worden dan wanneer de boogtunnels een permanent (enkele jaren op dezelfde plek) karakter hebben;
- huidige visuele aanzien van het gebied; wanneer de percelen nabij bestaande bebouwing liggen is een vrijstelling minder bezwaarlijk dan wanneer de boogtunnels midden in het open veld geplaatst worden;
- ligging van de betrokken percelen t.o.v. het totale differentiatievlak; boogtunnels aan de randen tasten het totaalbeeld minder aan dan in het centrum gelegen tunnelvelden.

Behalve met de openheid zal bij de plaatsing van de boogtunnels binnen de differentiatievlakken ook rekening gehouden moeten worden met:

- de infiltratiegebieden rondom de natte lager gelegen natuurgebieden (zie ook bijlage 3). Het afdekken van de bodem in de randzone van hydrologisch gevoelige natuurgebieden met tunnels vermindert de hoeveelheid neerslag dat in de bodem kan infiltreren waardoor de nabijgelegen natte natuurterreinen die nu nog kwelwater ontvangen nadelig worden beïnvloed. Dit betekent dat het ontstaan van aaneengesloten velden met boogtunnels in de randzone van natte natuurterreinen (± 200 meter breed) zo veel mogelijk vermeden dient te worden. Daarbij dient wel inacht te worden genomen dat afvoer van hemelwater niet zal plaatsvinden, zodat infiltratie toch kan plaatsvinden mits hiervoor eventueel voorzieningen worden getroffen.

In het algemeen hebben de infiltratiegebieden een Aln-bestemming gekregen zodat daar altijd gebruik moet worden gemaakt van de vrijstellingsregel.

Tussen Gun en Osterbos grenst het als "Agrarische doeleinden A" bestemde oud-bouwlandveld "Op het Looiveld" aan op de lagere dalgronden van de oude Maasgeul. Omdat deze grenszone ook als differentiatievlak "oud-bouwland" is aangemerkt kan bij de vrijstellingsregeling voor de boogtunnels de hydrologische aspecten een nevenargument vormen. Dit bevordert ook de herkenbaarheid van het oud-bouwlandgebied omdat de randzone met steilranden het oud-bouwlandveld accentueert.

Kamperen bij de boer buiten de bouwkaavel

Voor het kamperen bij de boer buiten de agrarische bouwkaavel is een vrijstellingsregeling opgenomen. Bij het kamperen bij de boer moet in eerste instantie de kampeereenheden op de bouwkaavel geplaatst worden. Wanneer op de bouwkaavel geen plaats (meer) is kan onder voorwaarden uitgeweken worden naar de aangrenzende landbouwgronden. Bij de toelichting op de vrijstellingsregelingen van de Aln-bestemming zal nader worden ingegaan op de aandachtspunten voor het kamperen buiten de bouwkaavel.

Wijzigingsbevoegdheid

Het vestigen van nieuwe agrarische bedrijven is alleen mogelijk middels een wijziging van het plan. Dit geldt ook voor de vergroting van de agrarische bouwvlakken.

Maximale grootte bouwkel bij wijzigingsbevoegdheid

In het bestemmingsplan wordt overeenkomstig het streekplan voor Noord- en Midden-Limburg een ruimtelijk gedifferentieerd beleid gevoerd wat betreft de maximale bouwkelgroottes (voor meer achtergrondinformatie zie bijlage 4). Uitgangspunt zal in elk geval dienen te zijn dat de bouwkel niet groter wordt dan strikt noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering van het bedrijf (kel op maat). De in de voorschriften vermelde maten zijn dan ook geen standaardnormen. Een kleinere kel heeft de voorkeur, een grotere kel is echter alleen in bepaalde gevallen mogelijk m.b.v. een partiële herziening.

Onderscheid wordt onder meer gemaakt tussen centrumgebieden en de overige agrarische gebieden. In de voorschriften zijn kaartjes opgenomen waarin voor de verschillende bedrijfstypen de centrumgebieden in Meerlo-Wanssum staan aangegeven. In de centrumgebieden kunnen de bouwkelen voor een bepaalde bedrijfstype een grotere omvang krijgen dan in het overig deel van de gemeente. Door deze regeling ontstaan zgn. agrarische stimuleringsgebieden waarin de bedrijven, rekening houdend met de niet-agrarische waarden, zich optimaal kunnen ontwikkelen. Overigens bieden de maximale bouwkelgroottes buiten de centrumgebieden de daar gelegen agrarische bedrijven voldoende ontwikkelingsmogelijkheden voor een normale bedrijfsvoering.

De te hanteren bouwkelgroottes worden niet alleen bepaald door de ligging in of buiten een centrumgebied, ook zijn er verschillen tussen de hoofdbedrijfstypen onderling. Voor een rundveehouderijbedrijf geldt bijvoorbeeld in alle gevallen een maximale bouwkelgrootte van 1,5 ha. Voor een opengrondstuinbouwbedrijf is dit binnen het centrumgebied 6 ha en daarbuiten 3 ha. Dit verschil komt doordat sommige bedrijfstypen meer ruimte nodig hebben voor hun bedrijfsgebouwen (inclusief kassen en hoge boogtunnels) dan andere bedrijven. Bij opengrondstuinbouwbedrijven is de ruimere omvang opgenomen in verband met het mogelijk gebruik van hogere boogtunnels die op de bouwkel geplaatst moeten worden.

De in de voorschriften opgenomen toetsingscriteria moeten er voor waken dat alleen bedrijfsvestigingen/uitbreidingen plaatsvinden die bedrijfseconomisch noodzakelijk zijn en geen onevenredige aantasting van natuur- en landschapswaarden veroorzaken. De genoemde criteria geven gemeente en andere betrokkenen de mogelijkheid na te gaan of de voorgestane agrarische bedrijfsvestiging danwel uitbreiding op die locatie gewenst is.

Enkele belangrijke criteria zijn:

- Het moet om een volwaardig agrarisch bedrijf gaan, danwel om een bedrijf waarvan verwacht mag worden dat dat binnen afzienbare tijd tot een volwaardig agrarisch bedrijf zal uitgroeien. Deze regeling is opgenomen om te voorkomen dat allerlei pseudo-agrarische activiteiten zich in het buitengebied gaan vestigen, waardoor het buitengebied langzaam maar zeker versnipperd raakt.
- Indien er elders in de gemeente, uit een oogpunt van ruimtelijke ordening en/of milieubeleid, betere uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden aanwezig zijn, dan zal er bij voorkeur naar gestreefd moeten worden om de uitbreiding/nieuwvestiging aldaar te laten plaatsvinden. In dit verband dient bekeken te worden of leegstaande danwel vrijkomende agrarische bebouwing benut kan worden, voordat tot nieuwbouw wordt overgegaan. Uiteraard dienen alternatieve vestigingslocaties ook voor de betrokken agrariërs acceptabel te zijn. Kwetsbare gebieden voor nieuwvestiging van bedrijven zijn met name de delen die zijn opgenomen in de differentiatievlakken openheid en oudbouwlandgebied.
- Een nieuw te vestigen agrarisch bedrijf zal de benodigde milieuvergunningen moeten aanvragen waarbij bijvoorbeeld gelet moet worden op de ammoniak-uitstoot op verzuurings-/vermestingsgevoelige natuurgebieden. Het is dan ook niet zinvol een bestemmingsplanwijziging door te voeren wanneer van te voren met redelijkheid valt te voorzien dat een milieuvergunning niet verleend kan worden.

Voordat een bouwaanvraag tot vestiging of uitbreiding van een agrarisch bedrijf getoetst wordt aan de in de voorschriften vermelde regels (nr 1-8) zal bekeken moeten worden of een dergelijke ontwikkeling past binnen het algemeen beleid geldend voor het hele buitengebied danwel geldend voor de gebieden bestemd als "Agrarische doeleinden A" (art 2.01 b.i.h., gemeenschappelijk aan alle bestemmingen, resp, de b.i.h. van dit artikel).

De vestiging van een nieuw agrarisch bedrijf betekent veelal ter plekke een grote ingreep in het buitengebied. Een zorgvuldige afweging is dan ook op zijn plaats. Om dit te garanderen zijn in de voorschriften een aantal voorwaarden opgenomen waaraan moet worden voldaan voordat een bedrijf zich kan vestigen. In bijlage 1 wordt nog eens stap voor stap duidelijk gemaakt op welke wijze de gemeente moet omgaan met een verzoek tot vestiging van een agrarisch bedrijf in het buitengebied.

Een belangrijk element bij de toepassing van de wijzigingsbevoegdheid ingeval van bedrijfsvestiging danwel bedrijfsvergroting is het raadplegen van de "adviescommissie". Deze provinciale commissie zal onder meer beoordelen of er sprake is van een volwaardig agrarisch bedrijf, maar tevens zal bekeken worden of de beoogde planwijziging binnen de doelstellingen van het bestemmingsplan past. Het advies is niet bindend, de gemeente kan hier van afwijken. Aangezien G.S. goedkeuring moeten verlenen bij toepassing van artikel 11 van de W.R.O., zal afwijking van het advies in de praktijk alleen in geval van gegronde redenen een kans van slagen hebben.

Nieuwbouwactiviteiten en het overstromingsrisico

In verband met de nabijheid van de Maas moet ook in het waterbergend winterbed van de Maas, zoals dit op de plankaart is aangegeven, rekening worden gehouden met een overstromingsrisico. De overstromingen in december 1993 en januari 1995 hebben duidelijk gemaakt dat bij (extreem) hoge waterstanden diverse woningen en bedrijfsgebouwen onder water komen te staan. Om de bergings- en afvoercapaciteit van de grote rivieren te waarborgen en te vergroten en daarmee de kans op overstromingen te verkleinen is de beleidslijn “Ruimte voor de rivier” in het voorjaar van 1996 uitgebracht, welke beleidslijn in april 1997 werd bijgesteld. Deze beleidslijn is van toepassing op alle nieuwe activiteiten en wijzigingen van bestaande activiteiten in het winterbed van de grote rivieren. Het komt erop neer dat nieuwe ingrepen en wijziging van bestaande activiteiten in het winterbed die niet riviergebonden zijn, en die zouden leiden tot waterstandsverhoging, belemmering voor de vergroting van de toekomstige afvoercapaciteit en/of potentiële schade bij hoogwater, in principe niet zijn toegestaan. Concreet betekent het dat binnen de belijning van het bergend winterbed de oprichting van nieuwe en de uitbreiding van bestaande bebouwing alleen mogelijk is na de zogenoemde “nee-tenzij afweging”. Wanneer nieuwbouw wordt toegestaan, dient een beschermingsniveau van 1:1250 bereikt te worden. Bouwen op een lager beschermingsniveau dan 1:1250 is alleen aanvaardbaar indien vooraf duidelijk is hoe schade bij hoogwater geregeld zal worden, met garantie tot een vrijwaring van het verhalen van deze schade op het Rijk. Daarbij geldt als uitgangspunt bij de vergunningverlening op grond van de Rivierenwet een waakhoogte van 25 cm bovenop de hoogte van het maaiveld welke overeenkomt met het eerder genoemd beschermingsniveau.

6.3.3 Agrarische doeleinden, gebied met landschappelijke waarden en natuurwaarden Aln BETEKENIS BESTEMMING

In gebieden met de Aln bestemming is zowel sprake van agrarisch gebruik als het aanwezig zijn van landschappelijke, natuurlijke of cultuurhistorische waarden die beschermd dienen te worden. Terwille van de niet-agrarische belangen is het veelal nodig beperkingen op te leggen aan het overig (agrarisch) gebruik. Dit zal het geval zijn wanneer de gewenste activiteiten een achteruitgang in de kwaliteit van de te beschermen waarden met zich meebrengen. De opgelegde beperkingen zullen in redelijke mate een normaal economisch gebruik mogelijk moeten laten.

TOEWIJZINGSCRITERIA BESTEMMING

Het toewijzen van de Aln-bestemming is gebaseerd op de aanwezigheid van de volgende waarden/belangen (of een combinatie daarvan):

- in agrarisch gebruik zijnde gronden die (in de toekomst) deel (gaan) uitmaken van de ecologische hoofdstructuur van het Natuurbeleidsplan. De figuren 17,18 en 19 uit het onderzoeksrapport geven hierover uitsluitel. Het rijksbeleid met betrekking tot de natuur in Nederland richt zich deels op de realisatie van een netwerk van natuurgebieden. Dit netwerk is reeds grotendeels afgebakend. De geselecteerde gebieden hebben actuele danwel potentiële natuurwaarden. Een deel van de ecologische hoofdstructuur

zal pas in de komende decennia verworven kunnen worden. Dit zal gebeuren door middel van vrijwillige verwerving (natuurontwikkelingsgebieden en reservaatgronden) en door het afsluiten van beheersovereenkomsten. De rijksoverheid verwacht van de gemeenten dat zij middels hun bestemmingsplannen buitengebied de ecologische hoofdstructuur beschermen (bestaande natuurgebieden) en vrijwaren van onomkeerbare veranderingen (met name de nog te verwerven gebieden). Een Aln-bestemming voor (nog) in agrarische gebruik zijnde gronden die nu reeds of in de toekomst onderdeel gaan uitmaken van de ecologische hoofdstructuur, komt aan deze richtlijn tegemoet;

- randgebieden van kerngebieden en verbindingzones van de ecologische hoofdstructuur. De kerngebieden (veelal boscomplexen) van de ecologische hoofdstructuur grenzen veelal direct aan landbouwgronden. Voor veel organismen uit de kerngebieden zijn de omringende gronden van belang als foerageergebied, er is dan sprake van een uitwisselingsfunctie. Deze functionele relatie tussen bossen/natuurgebieden en landbouwgronden is bijvoorbeeld waarneembaar bij de das. De dassenburchten liggen in de hogere (beboste) zandgronden terwijl de foerageergronden zich vooral in agrarisch gebied bevinden. Daardoor is het leefgebied van de das veel groter dan alleen de bossen en natuurgebieden (zie fig. 13 onderzoeksrapport). Ook bij andere dieren doet zich een dergelijk verschijnsel voor. Om deze uitwisselingsfunctie niet negatief te beïnvloeden zijn in de directe nabijheid (± 250 m) van met name de kerngebieden bepaalde nieuwe agrarische ontwikkelingen minder gewenst.
- gebieden met hoge dichtheden aan houtopstanden maar die buiten de ecologische hoofdstructuur vallen. De bij het onderzoeksrapport horende kaart (820 A) geeft hierover nadere informatie. Deze gebieden hebben niet alleen een besloten park-achtig karakter (coulissenlandschap), maar de bossages zijn veelal ook van belang voor de avifauna en kleine zoogdieren;
- de (zeer) belangrijke kerngebieden voor de amfibieën (zie fig. 16 onderzoeksrapport);
- de avifaunistische kerngebieden voor zover gelegen in agrarisch gebied (zie fig. 15 onderzoeksrapport);
- gebieden met hydrologische gevoelige vegetaties (zie fig. 31 van het onderzoeksrapport);
- de geomorfologisch waardevolle gebieden, waarbij de waarden niet zo zeer bestaan uit losse elementen maar uit een samenhang van een door hun ontstaanswijze met elkaar verwante elementen. Deze gebieden zijn in fig. 6 van het onderzoeksrapport vermeld als patronen. De te beschermen waarden zijn in het landschap zichtbaar in de vorm van reliëf.
- beekdalen die in het Provinciaal Waterhuishoudingsplan aangeduid zijn als een water(systeem) met een algemeen danwel een specifiek ecologische functie. Beekdalen zijn uit een oogpunt van natuur en landschap van grote waarde. Ze hebben een kenmerkende fauna en flora en vormen een natuurlijke verbindingzone tussen hoger gelegen natuurgebieden. Door veranderingen in de waterhuishouding (beeknormalisaties e.d.) zijn nog maar weinig beken in hun oorspronkelijke situatie. Toch bezitten veel beekdalen nog aanzienlijke natuur- en landschapswaarden;

Sommige landschappelijke/ecologische waarden worden door middel van een differentiatievlak met aanvullende gebruiksvoorschriften beschermd. In afb. 17 staat aangegeven voor welke gebieden tevens een differentiatievlak van toepassing is.

De hiervoor vermelde criteria geven de belangrijkste aandachtspunten voor het toewijzen van een Aln-bestemming. Niet elk criterium geeft op zich voldoende aanleiding voor een Aln-bestemming. Sommige waarden kunnen ook op een andere manier worden beschermd. Dit is bijvoorbeeld het geval bij kleinschalige landschappen, waar behoud van de houtopstanden door middel van de kaart "ruimtelijke en functionele karakteristiek" bijdraagt aan het continueren van de kleinschaligheid. In het algemeen is vooral in de als agrarische productieruimte (zie afb. 10) aangemerkte gebieden bekeken of een Aln-bestemming noodzakelijk is voor de bescherming van de aanwezige natuur- en landschapswaarden. Daarentegen zijn de agrarische gronden gelegen in het ecologisch raamwerk zonder uitzondering als Aln-gebied aangemerkt. Ook agrarische gronden die gelegen zijn nabij belangrijke onderdelen van het ecologisch raamwerk hebben ten behoeve van de bufferwerking en de uitwisselingsfunctie een Aln-bestemming gekregen.

Voor sommige Aln-gebieden geldt een aanvullend beleid ter bescherming van specifieke waarden die door middel van een **differentiatievlak** zijn aangegeven. Afbeelding 17 geeft aan in welke Aln-gebieden rekening moet worden gehouden met een differentiatievlak.

TOELICHTING OP DE BESTEMDE GEBIEDEN

In Meerlo-Wanssum zijn de volgende gebieden bestemd als "Agrarische doeleinden, gebied met landschappelijke en natuurwaarden Aln" (zie afb. 16):

- 1 Dit deelgebied omvat grote delen van het landgoed Geysteren dat onder de Natuurschoonwet valt. De bossen zijn als "Bosgebied N(b)" of als "Natuurgebied N" bestemd. Het hele gebied bevat belangrijke landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwetenschappelijke waarden en is daarmee één van de interessantere deelgebieden van Meerlo-Wanssum.

De AIn-gebieden zijn deels als buffergebied te beschouwen van de bossen die tot de ecologische hoofdstructuur gerekend worden. Verschillende dieren waaronder de das gebruiken de landbouwgronden als foerageergebied (uitwisselingsfunctie). Voor de landbouwgronden aan weerszijden van de Meerlosebaan zullen relatienotagronden ingezet worden in het kader van de uitwerking van ecologische hoofdstructuur (zie fig. 18/19 van het onderzoeksrapport). In het noorden stroomt de Oostrumsche beek; een

beek met actuele en potentiële ecologische waarden die in het Provinciaal Waterhuishoudingsplan met een specifiek ecologische functie is gewaardeerd. De graslanden in het beekdal zijn voor de das belangrijke foerageergronden. Langs de beek zal in de toekomst voor ongeveer 16 ha beheersovereenkomsten afgesloten kunnen worden, waardoor de natuurwaarden behouden/versterkt worden.

Cultuurhistorische waarden zijn vooral aanwezig in de omgeving van het rustieke Geysteren. De oude landbouw drie-eenheid: bouwland, natte weide/hooilanden en droge "woeste gronden", is hier nog duidelijk in de vorm van scherpe overgangen (reliëf) in het landschap herkenbaar. De oud-bouwlandvelden: het Hoogveld en met name de velden ten noorden hiervan zijn nog grotendeels onbebouwd. Langs de Oostrumsche beek overheersen nog steeds de weilanden. Alleen de Geysterenderheide is nu deels bebost. De ruïne van kasteel Geysteren completeert het geheel.

In het gebied zijn nog oude Maasgeulen met de daarbij horende hoogteverschillen te herkennen. Het gebied is dan ook deels als geomorfologisch waardevol aan te merken. De Nieuwlandsche Sloot bijvoorbeeld, die op de overgang van het Laagterras naar het Middenteras ligt, loopt door een oude Maasgeul.

- 2 De landbouwgronden tussen de Maas en Maasheseweg/Wanssumseweg liggen grotendeels in de rivierdalbodem van de Maas en lopen bij hoog water onder. Zoals alle landbouwgronden langs de Maas zijn ook deze gronden als Aln-gebied bestemd. Daar deze gronden in de groene koersgebieden van de VINEX liggen en in het Natuurbeleidsplan als kerngebied/natuurontwikkelingsgebied worden aangemerkt is deze keuze gerechtvaardigd. De gronden worden minder intensief gebruikt als de hoger gelegen gronden en bieden daardoor meer mogelijkheden voor plant en dier, met name gaat dit op voor de ruigtes direct langs de Maas. De ecologische potenties van dit gebied zullen door de inzet van relatienotagronden versterkt worden.

Afb. 16: Deelgebieden bestemd als "Agrarische doeleinden, gebied met landschappelijke en natuurwaarden Aln".

- 3 Dit Aln-gebied omvat die delen van de Grootte Molenbeek die in het buitengebied van Meerlo-Wanssum liggen. Ten zuiden van Meerlo is het Aln-gebied breder dan het eigenlijke dal van de Grootte Molenbeek. Door de beekkanalisatie is het voormalige dal hier minder goed in het landschap terug te vinden.

Het dal van de Grootte Molenbeek is een belangrijk structuurbepalend element in de gemeente Meerlo-Wanssum, en tevens een essentiële schakel in het ecologisch raamwerk. Omdat een deel van de beek door de bebouwde kom van Meerlo loopt is het dal van de Leygraaf als een alternatieve verbinding opgenomen. Het dal van de Leygraaf ligt westelijk van een inmiddels bijna volgebouwde groot oud-bouwlandveld van de kern Meerlo en een smalle strook oud-bouwlandvelden op de overgang naar de zandgronden. Vooral tussen Meerlo en Wanssum is het dal van de Grootte Molenbeek, onder meer door de goed zichtbare steilranden, zeer prominent in het landschap aanwezig. De lager gelegen gronden zijn hier overwegend als weiland in gebruik. Doordat de heggen en andere bossages zijn verdwenen resteert nu een open weidegebied (zie afb. 4). Op de hoger gelegen voormalige oud-bouwlandgronden tussen het beekdal en de Postbaan is recentelijk sprake van een intensivering van het agrarisch grondgebruik. De gronden worden hier in toenemende mate gebruikt voor de boomteelt.

Ten zuiden van Elshout wordt het dal van de Grootte Molenbeek steeds smaller en grenzen de akkerbouwgronden (o.a. mais) nagenoeg aan de beek. Nabij de zandwinning "De Diepeling" is het dal weer duidelijker in het landschap herkenbaar onder meer door de beekbegeleidende beplantingsstroken (zie foto voorblad).

Het dal van de Grootte Molenbeek is in het Natuurbeleidsplan deels als verbindingzone aangewezen. Mede hierdoor zullen de natuurwaarden versterkt worden. Tussen Meerlo en Wanssum zal een tweetal hectares landbouwgrond tussen de beek en de bosstrook nabij St. Goarkapel als reservaat worden aangewezen. De hier gelegen weilanden zijn belangrijke foerageergronden voor de dassen van de nabijgelegen burchten. Ook door de ruilverkaveling Melderslo zullen langs de Grootte Molenbeek diverse beplantingsstroken worden aangebracht onder meer ten noorden van Meerlo en nabij Elshout. Hetzelfde geldt voor het dal van de Leygraaf (een oude Maasgeul) ook hier zullen als uitvloeisel van de ruilverkaveling Melderslo structuurbepalende landschapselementen worden aangebracht.

In het gebied komt een terrein voor met hoge archeologische waarde bij de Meerlose Heide en een terrein met archeologische betekenis bij de Grootte Molenbeek/Reynbroeckerweg.

- 4 Dit Aln-gebied bestaat nagenoeg geheel uit delen van de rivierdalbodem van de Maas. Op diverse plaatsen is door middel van steilranden duidelijk de grens van de rivierdalbodem te zien (Veerweg, Brugstraat). Deze geomorfologische elementen zijn als waardevol te beschouwen (zie ook afb. 5). De nattere gronden zijn als grasland in gebruik, de hoger gelegen gronden (o.a. Marschveld) ook als bouwland. Op termijn zal in grote delen van deze zone het agrarisch gebruik geëxtensiveerd worden door de inzet van relatienotagronden. In andere delen zijn natuurontwikkelingsgronden aangewezen (zie fig. 18/19 van het onderzoeksrapport). Deze ontwikkeling kan gezien worden als een invulling van het groene koersbeleid uit de Vinex dat van toepassing is op de gronden langs de Maas.

De bestaande ruigtes langs de Maas zijn nu al een belangrijk leefgebied voor Bosrietzangers en Grasmussen. In het grote open landbouwgebied in de Maasbocht bij de Koninginnebrug komen veel Patrijzen, Veldleeuwerikken en Gele kwikstaarten voor, en is daarom aangemerkt als kerngebied voor soorten van open akker- en weidegebieden. Deze vogels zijn gebaat bij het behoud van het onbebouwde karakter van het gebied.

- 5 Het oud-bouwlandveld ten zuiden van Blitterswijck wordt grotendeels gebruikt voor de boom/sierteelt. De Aln-bestemming is deels gebaseerd op de cultuurhistorische waarden van de oud-bouwlanden en daarnaast op de nabijheid van de bossen van de Hooge Heide.

Afgezien van de verharding van de voorheen onverharde Beeteweg (een oude akkerweg) en enige nieuwe bebouwing aan de rand van Blitterswijck is het oud-bouwlandveld nog weinig veranderd.

De agrarische gronden hebben tevens een functie als buffer- en uitwisselingsgebied voor de bossen van de Hooge Heide. Deze bossen zijn een leefgebied voor vele vogelsoorten en tevens huizen er diverse dassen.

- 6 Dit Aln-gebied bestaat grotendeels uit landbouwgronden gelegen in voormalige, inmiddels grotendeels verlande, Maasgeulen. Deze lager gelegen delen van Meerlo-Wanssum zijn veelal van groot natuurwetenschappelijk en landschappelijk belang. Net als het dal van de Grootte Molenbeek vormen ze een belangrijke schakel in het ecologisch raamwerk van de gemeente.

De oude Maasmeanders en beekdalen zijn door hun hoge grondwaterstanden minder geschikt voor agrarisch gebruik en worden daarom vrij extensief gebruikt. De actuele en potentiële natuurwaarden zijn hier daarom groot. Grote delen worden dan ook inmiddels als natuurgebied beheerd. Zo ook de oude Maasmeanders tussen Gubbelsvijver en Meerlo, en die in de driehoek Megelsum, Keuter en Meerlo. Voor zover nog niet bestemd als "Natuurgebied N" danwel "Bosgebied N(b)" is een goed beheer van de omliggende agrarische gronden van groot belang voor het behoud van de landschappelijke en ecologische kwaliteiten en samenhang (zie afb. 15). Een Aln-bestemming voor de nog resterende landbouwgronden maakt een dergelijk ruimtelijk beleid mogelijk.

De samenhang in de oude **Maasgeul tussen Gubbelsvijver en Meerlo** is van belang om inhoud te geven aan het streven deze terreinen te benutten als ecologische verbindingzone tussen Landgoed Geysteren en de Tienraijsche en Swolgender Heide. De lager gelegen gronden die door de aanwezigheid van steilranden duidelijk begrensd worden zijn verder van belang als leefgebied voor vele vogelsoorten (zie fig 15 van het onderzoeksrapport) die niet alleen verbonden zijn aan de bestaande houtopstanden. Vooral de soorten van bosranden, struwelen en ruigten komen in ruime mate voor in deze Maasgeul. Met name grasmussen en bosrietzangers komen in grote aantallen voor. Deze soorten zijn kenmerkend voor een afwisselend kleinschalig landschap met veel bossages. Ook de aanwezigheid van de das duidt er al op dat hier sprake is van een afwisselend landschap. De dassen die hun burchten buiten het dal hebben gebruik de lager gelegen terrein als foerageergebied.

Door de nadere uitwerking van de ecologische hoofdstructuur en de ruilverkaveling Melderslo zal het oppervlakte natuurgebied uitgebreid worden en zullen er verder zullen er meer landbouwgronden voor een beheersovereenkomst in aanmerking komen. Ook voor de amfibieën die hun broedgebieden hebben in vochtige kernen van de Linkstraat en Legert zijn de omliggende landbouwgronden een belangrijk onderdeel van hun leefgebied. Behoud van het afwisselende en vochtige milieu is hier gewenst.

De agrarische gronden rond het **Megelsums Schuitwater** zijn als buffergebied richting de natte natuurterreinen van belang. Ook hier zullen als gevolg van de ruilverkaveling Melderslo relatienotagronden ingezet worden.

- 7 De landbouwgronden tussen de Veerweg/Busweiderweg en de Boltweg zijn om diverse redenen als Aln-gebied bestemd. Doordat ze deels tussen de hoger gelegen bossen van de Galgenberg en de nattere gronden in de oude Maasgeul liggen zijn ze zowel buffergebied als verbindingsgebied. Vooral het behoud en de versterking van de ecologische relatie tussen de Galgenberg en de Maasgeul biedt perspectieven voor vele planten en dieren. Er ontstaat immers een interessante overgang van droge arme zandgronden naar natte meer voedselrijke beekdalgronden. De tussenliggende landbouwgronden vergroten de variëteit aan biotopen. De lager gelegen vochtige gronden achter het Wijnhoverhof kennen bijvoorbeeld een ander grondgebruik dan de hogere oud-bouwlandgronden langs de Boltweg.
- 8 De agrarische gronden die als enclaves in de bossen van de Tienraijsche en Swolgender heide liggen zijn evenals de aangrenzende landbouwgronden als Aln-gebied bestemd. Aangezien bosgebied als kerngebied van de ecologische hoofdstructuur wordt aangemerkt heeft de toekenning van deze bestemming deels een beschermende functie. Een duidelijk voorbeeld hiervan zijn de in de omgeving van het Kapelaans Schuitwater gelegen gronden. De randgebieden hebben daarnaast als foerageergebied voor de in het bos levende dieren (o.a. reeën) een waarde op zich. Een groot deel van de in het bosgebied gelegen landbouwpercelen zal in verband met de ruilverkaveling Melderslo als reservaat/natuurontwikkelingsgebied opgeleverd worden. Dit is bijvoorbeeld het geval met de gronden langs de Babelsche Loop. Ook het Kapelaans Schuitwater zal beter beschermd worden.
In dit gebied komt een terrein voor van archeologische betekenis.

Afb. 17: Relatie tussen de gebieden bestemd als "Agrarische doeleinden, gebied met landschappelijke en natuurwaarden Aln" en de differentiatievlakken.

(delen van)deelgebied	Aanwezigheid van (delen van) differentiatievlakken		
	oud-bouwland	landschappelijk open agrarisch gebied	beekdal/oude Maasgeul
1	x		x
2	x		
3			x
4		x	
5	x		
6			x
7			
8			

TOELICHTING OP DE VOORSCHRIFTEN

Doeleindenomschrijving

In de doeleindenomschrijving wordt aangegeven dat er sprake is van twee gelijkwaardige belangen namelijk een duurzaam agrarisch grondgebruik en het behoud, herstel danwel ontwikkeling van natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Zo mogelijk komen er andere, door middel van differentiatievlakken aangeduide, waarden voor waarmee rekening moet worden gehouden. Aln-gebieden zijn veelal bij uitstek gebieden die ook voor recreanten aantrekkelijk zijn; het recreatief medegebruik behoort dan ook nadrukkelijk tot de doeleinden van deze bestemming. De in Aln-gebieden gelegen waterlopen zullen de aan hun in het kader van de waterhuishouding toegekende taken moeten kunnen vervullen. Daarnaast worden de archeologische monumenten beschermd.

Beschrijving in hoofdlijnen

Voor deze bestemming geldt ook de algemene b.i.h. aangevuld met een specifieke beschrijving in hoofdlijnen. Hierin worden de beperkingen ten aanzien van het agrarisch gebruik beschreven door de aanwezige waarden. Nieuwvestiging of vergroting van agrarische bedrijven kan alleen via wijziging.

De in het gebied aanwezige landschapselementen, die mede aan de basis hebben gestaan voor het toekennen van de Aln bestemming, zullen zoveel mogelijk moeten worden behouden. De te behouden elementen zijn op de kaart "ruimtelijke en functionele karakteristiek" aangegeven.

De uitwerking van de ecologische hoofdstructuur van het Natuurbeleidsplan zal niet door nieuwe planologische ontwikkelingen belemmerd mogen worden.

In de Aln gebieden zal gestreefd worden naar het aanbrengen van gebiedseigen erfbeplanting rond of op agrarische kavels voorzover deze niet aanwezig is.

Het recreatief medegebruik zal worden bevorderd door het treffen van speciale voorzieningen voor met name wandelaars en fietsers (picknickplaatsen, fietsroutes e.d.).

Gebruiksvoorschriften

In verband met het behoud en herstel van de voorkomende waarden is in de gebruiksvoorschriften) een stringente regeling voor het gebruik van de gronden opgenomen. De opsomming is uitgebreider dan bij de bestemming Agrarische doeleinden A omdat er meer waarden in het geding zijn. Niet genoemde activiteiten zijn niet zondermeer toelaatbaar; indien ze strijdig zijn met de aan de grond gegeven bestemming zal op basis van artikel 3.03 "algemene voorschriften omtrent het gebruik van de grond anders dan voor bebouwing" een vergunning in principe geweigerd worden (zie ook par. 5.2.5).

Aanlegvoorschriften

Voor en aantal werkzaamheden is een aanlegvergunning vereist. Het wel of niet verlenen van deze vergunning zal afhangen van het feit of de aangevraagde werkzaamheden afbreuk doen aan de te beschermen belangen. Hierbij zal nadrukkelijk bekeken worden of de gewenste werkzaamheden passen binnen de algemene beschrijving in hoofdlijnen en bij de Aln-bestemming behorende beschrijving in hoofdlijnen. Een vergunning kan eventueel verleend worden onder bepaalde voorwaarden. Bij het vellen en/of rooien van houtgewas moet daarbij bijvoorbeeld gedacht worden aan een herplantingsplicht (compensatiebeginsel), zodat de landschappelijke/ecologische kwaliteiten van het betreffende gebied behouden blijven. Een aantal werkzaamheden zijn alleen vergunningplichtig in gebieden waar als gevolg van een differentiatievlak een aanvullend beleid geldt (zie ook hoofdstuk 7). Ter bescherming van de archeologische monumenten zijn, voor de nader aangeduide gebieden, enkele werkzaamheden gebonden aan een vergunning. Alvorens een vergunning te verlenen wordt de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek gehoord.

Infiltratiegebieden en oppervlakteverhardingen

In Meerlo-Wanssum liggen in de beekdalen/oude Maasgeulen natuurterreinen die hun natuurwetenschappelijke waarden (groten)deels ontleen aan de vochtige milieucondities. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het Megelsums Schuitwater en broekbosjes e.d. in de oude Maasgeul tussen Gubbelsvijver en Meerlo. Gedeeltelijk is er nog sprake van kwel van grondwater dat in de nabijheid in de hogere gronden is geïnfiltreerd. Om de toestroom van grondwater ook in de toekomst mogelijk te houden is in de directe nabijheid van de natte natuurterreinen terughoudendheid geboden met het aanbrengen van bodemverhardingen in de vorm van bijvoorbeeld weg- erfverhardingen, nieuwe bouwwerken (bedrijfsgebouwen maar ook kassen en boogtunnels). In bijlage 3 zijn de aandachtsgebieden waar de infiltratie van regenwater zo min mogelijk beperkt dient te worden weergegeven. Omdat het aanbrengen van oppervlakteverhardingen in de bos- en natuurgebieden nauwelijks

voorkomt zijn alleen agrarische gronden weergegeven. De aandachtsgebieden zijn deels afkomstig van het (ontwerp)streekplan Noord- en Midden Limburg.

Vrijstellingen

In bepaalde gevallen kan B en W vrijstelling geven voor het oprichten van een bouwwerk. De noodzaak voor de bouw van deze bouwwerken zal aangetoond moeten worden. Vrijstelling kan alleen verleend worden aan agrariërs danwel beheerders van natuur- en landschapswaarden.

Ondergeschikte gebouwen

Voor de bouw van ondergeschikte gebouwen, zoals een melkstal, schuilgelegenheden e.d. geldt, in tegenstelling tot gebieden die bestemd zijn als "Agrarische doeleinden A", een maximale omvang van 50m² per bedrijf. Dit ter bescherming van de landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden.

Lage boogtunnels (< 1,50 meter)

Overeenkomstig de provinciale notitie "de toepassing van boogkassen in de provincie Limburg" is een vrijstellingsregeling opgenomen voor het gebruik van lage boogtunnels (lager dan 1,50 meter) in de agrarische gebieden met een Aln-bestemming. In aanvulling op het gestelde in par. 6.3.2 (vrijstellingen) zijn in de Aln-gebieden aanvullende aandachtspunten te noemen:

- In Aln-gebieden met een differentiatievlak "beekdal/oude Maasgeul" is het beleid onder meer gericht op het behoud van de relatief hoge grondwaterstanden. Plaatsing van boogtunnels past niet in het streven om de waterhuishouding zo min mogelijk negatief te beïnvloeden omdat het regenwater minder mogelijkheden krijgt om te infiltreren en het grondwater aldus aan te vullen. Plaatsing van boogtunnels betekent ook veelal een intensivering van het grondgebruik terwijl het overheidsbeleid juist gericht is op een verdere versterking van de natuurwaarden in de betrokken gebieden. Daarnaast is door de lage ligging van de beekdalen en oude Maasgeulen de visuele overlast groot, boogtunnels in bijvoorbeeld het dal van de Groote Molenbeek (zie afb. 4) moet daarom als ongewenst beschouwd worden. Overigens maken de relatief hoge grondwaterstanden en de overstromingsrisico's (deels winterbed van de Maas!) de plaatsing van boogtunnels in de beekdalen en oude Maasgeulen niet zo waarschijnlijk.
- Sommige Aln-gebieden hebben een bufferende functie t.o.v. nabijgelegen natuurterreinen. Om de uitwisselingsfunctie met de omliggende gronden mogelijk te houden is aansluitend aan de grotere bos- en natuurterreinen in een zone van ± 200 m een terughoudend beleid m.b.t. het toelaten van boogtunnels gewenst. Dit is met name het geval wanneer de boogtunnels grote aaneensluitende oppervlakten gaan beslaan en langdurig blijven staan (langer dan een jaar).

Kamperen bij de boer buiten de bouwkevel

Overeenkomstig de provinciale notitie is voor het kamperen bij de boer buiten de bouwkevel een vrijstellingsregeling opgenomen. Aan de vrijstellingsregeling is onder meer de voorwaarde verbonden dat er geen sprake mag zijn van een wezenlijke aantasting van natuur- en landschapswaarden. In dit verband zijn de volgende gebieden het meest kwetsbaar (zie kader):

Kamperen bij de boer buiten de bouwka­vel

Bij het wel of niet verlenen van een vrijstelling voor het plaatsen van kampeereenheden buiten de bouwka­vel zullen de volgende gebiedsdelen gevrijwaard dienen te blijven:

- de beekdalgronden, oude Maasgeulen en de Maas­uiterwaarden voor zover niet al bestemd als natuur- of bosgebied. Door hun lage ligging zijn ze kwetsbaar voor visuele aantasting door kampeereenheden. Daarnaast vormen ze een belangrijk onderdeel van het ecologisch raamwerk zoals weergegeven in afb. 10. Grotendeels zijn genoemde gebieden opgenomen in het differentiatievlak "beekdal\oude Maasgeul", echter ook voor het dal van de Groote Molenbeek voor zover niet aangemerkt als differentiatievlak is deze richtlijn van toepassing;
- de uitwerkingsgebieden van de ecologische hoofdstructuur. De plaatsing van kampeereenheden in de aangewezen Relatienotagebieden kan beschouwd worden als een door de rijksoverheid bedoelde ongewenste ontwikkeling waartegen het bestemmingsplan zich zal moeten richten;
- de directe randzones van de grotere boscomplexen en overige natuurterreinen. In verband met de functionele relatie tussen de bossen en de omliggende landbouwgronden levert de plaatsing van kampeereenheden veelal een verstoring op voor vele dieren. In dit verband is onder meer de locatie van de dassenburchten van belang (zie o.a. figuur 13 van het onderzoeksrapport). Een afstand van ongeveer 200-300 meter zou minimaal aangehouden dienen te worden om de versturende invloeden op de natuurterreinen te beperken.

Van de vrijstellingsregeling zal dan pas gebruik moeten worden gemaakt indien het op de bouwka­vel niet meer mogelijk is om kampeereenheden te plaatsen. In het algemeen zullen de kampeereenheden bij voorkeur aansluitend aan de bestaande bouwka­vel geplaatst moeten worden en ieder geval niet midden in het veld geheel los van de agrarische bouwka­vel. Ten opzichte van verstoring­gevoelige natuurterreinen zal het kampeerveldje bij voorkeur aan de andere zijde van het bouwperceel geplaatst dienen te worden zodat de afstand tot de kwetsbare functies maximaal is. Een goede landschappelijke inpassing met gebiedseigen groen (loofhout) is daarbij van groot belang om de visuele overlast te beperken. Door middel van de Wet op de openluchtrecreatie kan aan het verlenen van een vergunning dergelijke aanvullende eisen gesteld worden.

In het algemeen kan een vrijstelling eerder worden afgegeven in de als "Agrarische doeleinden A" bestemde gronden omdat hier natuurwaarden beperkt aanwezig zijn. Wel dient daarbij, voor zover aanwezig, rekening te worden gehouden met de landschappelijke openheid en de cultuur-historische waarden van de oud-bouwlanden.

Wijzigingsbevoegdheid

Vestiging agrarisch bedrijf/uitbreiding bouwka­vel bestaand agrarisch bedrijf

Via de wijzigingsbevoegdheid kunnen B en W van de gemeente Meerlo-Wanssum een agrarisch bedrijf vestigen in een gebied met een AIn-bestemming. Ook kunnen bestaande bouw kavels vergroot worden.

Maximale grootte bouw kavel bij wijzigingsbevoegdheid

In het bestemmingsplan wordt overeenkomstig het streekplan voor Noord- en Midden-Limburg een ruimtelijk gedifferentieerd beleid gevoerd wat betreft de maximale bouw kavelgroottes (voor meer achtergrondinformatie zie bijlage 4). Uitgangspunt zal in elk geval dienen te zijn dat de bouw kavel niet groter wordt dan strikt noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering van het bedrijf (kavel op maat). De in de voorschriften vermelde maten zijn dan ook geen standaardnormen. Een kleinere kavel heeft de voorkeur, een grotere kavel is echter alleen in bepaalde gevallen mogelijk m.b.v. een partiële herziening.

Onderscheid wordt onder meer gemaakt tussen centrumgebieden en de overige agrarische gebieden. In de voorschriften zijn kaartjes opgenomen waarin voor de verschillende bedrijfstypen de centrumgebieden in Meerlo-Wanssum staan aangegeven. In de centrumgebieden kunnen de bouw kavels voor een bepaalde bedrijfstype een grotere omvang krijgen dan in het overig deel van de gemeente. Door deze regeling ontstaan zgn. agrarische stimuleringsgebieden waarin de bedrijven, rekening houdend met de niet-agrarische waarden, zich optimaal kunnen ontwikkelen. Overigens bieden de maximale bouw kavelgroottes buiten de centrumgebieden de daar gelegen agrarische bedrijven voldoende ontwikkelingsmogelijkheden voor een normale bedrijfsvoering.

De te hanteren bouw kavelgroottes worden niet alleen bepaald door de ligging in of buiten een centrumgebied, ook zijn er verschillen tussen de hoofd bedrijfstypen onderling. Voor een rundveehouderijbedrijf geldt bijvoorbeeld een maximale bouw kavelgrootte van 1,5 ha. Voor een opengrondstuinbouwbedrijf kan dit binnen het centrumgebied 6 ha en daarbuiten 3 ha bedragen. Dit verschil komt doordat sommige bedrijfstypen meer ruimte nodig hebben voor hun bedrijfsgebouwen (inclusief kassen en hoge boogtunnels) dan andere bedrijven. Bij opengrondstuinbouwbedrijven is de ruimere omvang opgenomen in verband met het mogelijk gebruik van hogere boogtunnels die op de bouw kavel geplaatst moeten worden.

Omdat uit een oogpunt van ruimtelijk beleid de voorkeur uitgaat naar vestiging van nieuwe agrarische bedrijven in gebieden met een A-bestemming, worden er stringente voorwaarden gesteld aan het gebruik van de wijzigingsbevoegdheid. Enkele voorwaarden zijn: het ontbreken van reële alternatieve vestigingslocaties (in of buiten de gemeente), de vereiste dat er sprake moet zijn van een volwaardig agrarisch bedrijf danwel een bedrijf die zich overtuigend in die richting ontwikkelt. Tevens zal de provinciale "adviescommissie" gehoord worden. Deze commissie zal beoordelen of het gemeentelijk standpunt wel voldoende is afgewogen. Bij het ontbreken van een gemeentelijk standpunt zal het zelf een

advies uitbrengen. Deze procedure moet garant staan voor een zorgvuldige afweging van alle betrokken belangen.

De vestiging van een nieuw agrarisch bedrijf betekent veelal ter plekke een grote ingreep in het buitengebied. Een zorgvuldige afweging is dan ook op zijn plaats. Om dit te garanderen zijn in de voorschriften een aantal voorwaarden opgenomen waaraan moet worden voldaan voordat een bedrijf zich kan vestigen. In bijlage 1 wordt nog eens stap voor stap duidelijk gemaakt op welke wijze de gemeente moet omgaan met een verzoek tot vestiging van een agrarisch bedrijf in het buitengebied.

Vestiging van nieuwe agrarische bedrijven in Aln gebieden is niet in alle gevallen ongewenst, in sommige gevallen kan de vestiging van een grondgebonden bedrijf (bijv. een rundveehouderij) zelfs voorkomen dat een gebied te veel verdicht raakt met kleine intensieve bedrijven. Er zijn echter een aantal situaties waarin (bepaalde vormen van) nieuwvestiging zeer kritisch bekeken dient te worden. Enkele aandachtspunten in dit verband:

- In de uitwerkingsgebieden van de ecologische hoofdstructuur (zie kaart 4c van het onderzoeksrapport) geeft de bouw van nieuwe agrarische bedrijven problemen bij de realisatie van de natuurdoelstellingen. Mogelijkerwijs dienen de gebouwen later alsnog weer aangekocht te worden wat tot kapitaalvernietiging zal leiden. De rijksoverheid benadrukt in dit verband de rol van het bestemmingsplan bij het vermijden van dergelijke conflicten.
- Ten behoeve van de uitwisselingsfunctie is vooral nabij de grotere bosgebieden (o.a. Tienraijske en Swolgender Heide, de bossen Landgoed Geysteren, Hooge Heide en de Galgenberg) voorzichtigheid geboden. De agrarische gronden aan de voet van de bossen worden als foerageergebied benut. Vestiging van nieuwe bedrijven betekent voor verstoringsgevoelige dieren dat zij hun potentieel leefgebied minder optimaal kunnen benutten. In het streekplan wordt nieuwvestiging of uitbreiding van de bouwkael in een zone 250 meter rond de bosgebieden niet gewenst geacht (zie par. 3.2.1).
- Nieuwvestiging van bedrijven in gebieden die opgenomen zijn in het differentiatievak "Beekdal/Oude Maasgeul" is niet toegestaan. Deze gebieden zijn van ecologisch belang, en door hun lage ligging in het landschap worden de visuele kwaliteiten snel nadelig beïnvloed.
- Ter bescherming van de dassenpopulatie in Meerlo-Wanssum moet zoveel mogelijk vermeden worden dat hun leefgebied in kwaliteit achteruitgaat. Vestiging van nieuwe agrarische bedrijven nabij hun burchten (zie fig. 13 van het onderzoeksrapport), hun belangrijkste foerageergronden (veelal de lager gelegen natte gronden/beekdalen) en hun trekroutes is uit dit oogpunt minder gewenst.
- Bij nieuwvestiging is het van belang onderscheid te maken tussen de verschillende bedrijfstypen. Met name bedrijfsactiviteiten die gepaard gaan met grote veranderingen in het landschap waardoor deze niet meer gebruikt kunnen worden als foerageergronden

dienen bij voorkeur zoveel mogelijk geweerd te worden in de nabijheid van belangrijke natuur- en bosgebieden. Te denken valt hierbij aan:

- glastuinbouwbedrijven; glasopstanden zijn niet alleen uit een landschappelijk oogpunt moeilijk inpasbaar, ze beperken ook de foerageermogelijkheden ter plekke;
- intensieve vormen van opengrondstuinbouw; deze bedrijven stellen niet alleen hoge eisen aan de externe productieomstandigheden waaronder de waterhuishouding, waardoor mogelijk nabijgelegen verdrogingsgevoelige natuurgebieden worden beïnvloed, ook de wijze van bedrijfsvoering is intensief waardoor voor veel dieren een ongeschikt leefgebied ontstaat. Te denken valt hierbij aan het gebruik van afdekfolie (asperges) en het relatief hoog gebruik van bestrijdingsmiddelen.
- blijvende teeltbedrijven (fruitbedrijven/boomkwekerijen); het kweken van boomgewassen wordt in toenemende mate intensiever. Het gebruik van containers en kassen zal belangrijker worden waardoor de landschappelijke effecten zullen toenemen. Ook worden er hoge eisen gesteld aan de waterhuishouding. Bij kleinfruit wordt steeds meer gebruik gemaakt van boogtunnels waarbij dezelfde bezwaren gelden als bij kassen.

Nieuwbouwactiviteiten en het overstromingsrisico

In verband met de nabijheid van de Maas moet ook in het waterbergend winterbed van de Maas, zoals dit op de plankaart is aangegeven, rekening worden gehouden met een overstromingsrisico. De overstromingen in december 1993 en januari 1995 hebben duidelijk gemaakt dat bij (extreem) hoge waterstanden diverse woningen en bedrijfsgebouwen onder water komen te staan. Om de bergings- en afvoercapaciteit van de grote rivieren te waarborgen en te vergroten en daarmee de kans op overstromingen te verkleinen, is de beleidslijn "Ruimte voor de rivier" in het voorjaar van 1996 uitgebracht, welke beleidslijn in april 1997 werd bijgesteld. Deze beleidslijn is van toepassing op alle nieuwe activiteiten en wijzigingen van bestaande activiteiten in het winterbed van de grote rivieren. Het komt erop neer dat nieuwe ingrepen en wijziging van bestaande activiteiten in het winterbed die niet riviergebonden zijn, en die zouden leiden tot waterstandsverhoging, belemmering voor de vergroting van de toekomstige afvoercapaciteit en/of potentiële schade bij hoogwater, in principe niet zijn toegestaan. Concreet betekent het dat binnen de belijning van het bergend winterbed de oprichting van nieuwe en de uitbreiding van bestaande bebouwing alleen mogelijk is na de zogenoemde "nee-tenzij afweging". Wanneer nieuwbouw wordt toegestaan, dient een beschermingsniveau van 1:1250 bereikt te worden. Bouwen op een lager beschermingsniveau dan 1:1250 is alleen aanvaardbaar indien vooraf duidelijk is hoe schade bij hoogwater geregeld zal worden, met garantie tot een vrijwaring van het verhalen van deze schade op het Rijk. Daarbij geldt als uitgangspunt bij de vergunning verlening op grond van de Rivierenwet een waakhoogte van 25 cm bovenop de hoogte van het maaiveld welke overeenkomt met het eerder genoemd beschermingsniveau.

Wijziging in bestemming "Natuurgebied N"

In 1975 is de "Nota betreffende de relatie tussen landbouw en natuur- en landschapsbehoud" kortweg de Relatienota uitgebracht. In de nota wordt geconstateerd dat de modernisering van de landbouw en de daarmee gepaard gaande wijzigingen in het grondgebruik op veel plaatsen hebben geleid tot een aantasting van natuur- en landschapswaarden. Als maatregel wordt in de Relatienota daarom voorgesteld om in bepaalde gebieden een meer op natuur en landschap afgestemd grondgebruik te gaan voeren. Daartoe zijn en worden in Nederland gebieden als beheersgebied of als reservaatgebied aangewezen (in totaal 200.000 ha ongeveer gelijkelijk verdeeld).

In de beheersgebieden wordt er naar gestreefd de landbouw blijvend een bestaan te bieden, terwijl tegelijkertijd de bedrijfsvoering is gericht op doeleinden van natuur en landschap. Op vrijwillige basis kan de boer hier een beheersovereenkomst afsluiten waardoor hij een vergoeding ontvangt voor een actieve beheersprestatie (bijv. het later maaien van de graslanden). De beheersgronden van Meerlo-Wanssum liggen allen in gebieden met een Aln-bestemming en worden deels aanvullend beschermd middels een differentiatievak (zie fig. 18 en 19 van het onderzoeksrapport).

In de reservaatgebieden wordt er naar gestreefd om de betreffende gronden op basis van vrijwilligheid te verwerven ten behoeve van een terreinbeherende natuurbeschermingsorganisatie⁵.

In het algemeen zullen de toegewezen reservaatgronden in Meerlo-Wanssum aansluitend aan de bestaande natuurterreinen danwel langs de Maas en in de beekdalen/oude Maasgeulen liggen.

Een duurzaam agrarisch grondgebruik, waarbij economische motieven (mede) een doorslaggevende rol spelen, zal na verwerving van de reservaatgronden niet meer mogelijk zijn, zodat een wijziging in de bestemming "Natuurgebied N" op zijn plaats is. Hierdoor krijgen de verworven gebieden eenzelfde beschermende regeling als de bestaande, veelal aangrenzende natuurgebieden.

De begrenzing van de Relatienotagebieden geschiedt in eerste instantie door de Provinciale Commissie Beheer Landbouwgronden (PCBL) in de vorm van een beheersplan. Na voorlichting en inspraak biedt de PCBL het voorontwerp-beheersplan aan GS aan die het plan uiteindelijk vaststellen. De gronden zullen uiteindelijk op vrijwillige basis verworven worden.

---

⁵ Als uitvloeisel van het Natuurbeleidsplan worden aanvullend op de Relatienotagronden in geheel Nederland 50.000 ha zgn. natuurontwikkelingsgronden verworven ten behoeve van de versterking van de ecologische hoofdstructuur. Ook dit zal op basis van vrijwilligheid geschieden.

6.3.4 Natuurgebied N

BETEKENIS BESTEMMING

Sommige delen van Meerlo-Wanssum zijn uit natuurwetenschappelijk oogpunt zo belangrijk dat de bestemming "Natuurgebied N" op zijn plaats is. Deze bestemming is de meest zware bestemming, in die zin dat er weinig of geen menselijke activiteiten toegestaan zijn. Natuurgebieden herbergen veelal zeldzame planten- en diersoorten die elders in de gemeente door de grote cultuurdruk zijn verdwenen. Deze gebieden zijn dan ook voor veel soorten van levensbelang waardoor een uiterst zorgvuldig beleid gerechtvaardigd is. Rustige vormen van recreatief medegebruik (wandelen, natuurobservatie) zijn in een aantal gevallen mogelijk mits de ecologische draagkracht van het gebied niet overschreden wordt. Terreinen in beheer van natuurbeherende instanties zijn echter niet altijd voor bezoekers toegankelijk.

TOEWIJZINGSCRITERIA BESTEMMING

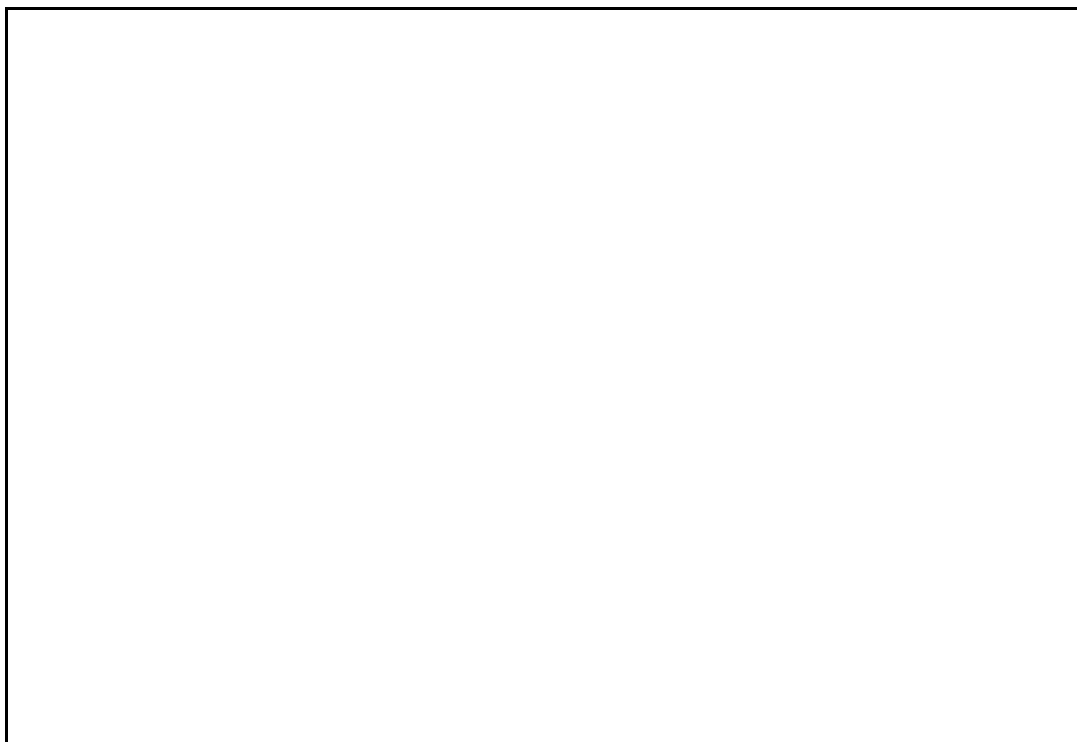
Of een gebied bestemd is als natuurgebied is bepaald aan de hand van diverse criteria:

- er is geen sprake van een normaal agrarisch gebruik, een op natuurbeheer aangepaste vorm van landbouw is daarentegen wel mogelijk;
- terreinen die in eigendom/beheer zijn van natuurbeherende instanties en waarbij het beheer gericht is op het behoud danwel herstel van specifieke natuurwaarden, krijgen in principe de bestemming "Natuurgebied N". In dergelijke gevallen is veelal sprake van een zeer extensief beheer (de natuur zoveel mogelijk zijn eigen gang laten gaan) en zijn exploitatiedoelstellingen zoals bijvoorbeeld de houtproductie (nagenoeg) afwezig;
- terreinen die onder invloed staan van kwel en waar een hydrologisch gevoelige vegetatie voorkomt, krijgen in principe de bestemming "Natuurgebied N". Door verdroging neemt het areaal met grondwatergebonden vegetatie sterk af. De nog resterende gebieden dienen met zorgvuldigheid behandeld te worden. Fig. 31 van het onderzoeksrapport geeft de verdrogingsgevoelige vegetatie in Meerlo-Wanssum aan.
- bossen die voor een groot deel uit loofhout bestaat komen in principe eerder in aanmerking voor de bestemming natuurgebied dan naaldhoutbossen. Loofbossen zijn in het algemeen structuurrijker en herbergen een grotere verscheidenheid aan planten en dieren. De vegetatiekaart behorende bij het onderzoeksrapport (kaart 820A) geeft aan waar zich de loofbossen bevinden.
- de faunagegevens uit het onderzoeksrapport zijn mede bepalend geweest bij het toekennen van de bestemming "Natuurgebied N". Voor fauna belangrijke terreinen zijn onder meer de in het onderzoeksrapport vermelde kerngebieden voor vogels en

voor amfibieën. Ook de aanwezigheid van bedreigde diersoorten zoals de das is in dit verband relevant.

- terreinen die in het ecologisch raamwerk liggen, zoals is weergegeven in afb. 10 zijn zo veel mogelijk, rekening houdend met het bestaand gebruik, als "Natuurgebied N" bestemd. Hiermee wordt een samenhangend stelstel van natuurterreinen bereikt. Dit maakt een beter beheer mogelijk doordat de negatieve randinvloeden bij een groter natuurgebied, in vergelijking met kleine versnipperde natuurterreinen, geringer zijn.

TOELICHTING OP DE BESTEMDE GEBIEDEN

In Meerlo-Wanssum zijn de volgende gebieden bestemd als "Natuurgebied N" (zie afb. 19):

- 1 Ten oosten van het golfterrein ligt in het bed van een oude Maasmeander het **Geystersch Ven**. Dit, in een terreindepressie gelegen ven, maakt onderdeel uit van

een zijtak van de Oostrumsche Beek. De geul is kenmerkend voor een vlechtend afwateringssysteem en daarom van geomorfologisch belang. Deze waterloop (De Vennen) is vanaf de Venrayseweg middels de beekbegeleidende (smalle) groenstrook duidelijk in het landschap herkenbaar. Het Geystersch Ven is onder meer door de aanwezigheid van vochtminnende vegetatie van groot natuurwetenschappelijk belang. Zo is er sprake van één van meest bijzondere oevervegetaties van Limburg, met o.a. de (op nationale schaal) zeldzame soorten als moerashertshooi en klein glidkruid. Aansluitend aan de oever ligt een smalle zone met elzen/berkenbroek-achtig bos. Er is sprake van verdrogingsverschijnselen waardoor de grondwatergebonden planten (freatofyten) zich alleen nog maar in de lagere delen kunnen handhaven. De hoger gelegen bossen zijn vrij structuurarm met overwegend naalddhout. Deze bossen zijn wel van belang als buffer voor het centraal gelegen ven. Het Geystersch Vengebied is niet alleen uit floristisch oogpunt interessant. Ook de fauna is divers, zo is het een zeer belangrijk kerngebied voor amfibieën onder meer door het voorkomen van de Kleine watersalamander, de Heikikker en de Rugstreeppad. De bosstrook langs de waterloop is een kerngebied van vogelsoorten van bossen en parklandschappen (o.a. Boompieper, Groene specht, Grote bonte specht en Buizerd). Ook de aanwezigheid van een belangrijke dassenburcht is vermeldenswaardig.

Ten noorden van de Oostrumscheweg stroomt de Geysterensche beek (De Vennen) in de Oostrumsche Beek. Hier heeft de beek nog grotendeels zijn oorspronkelijke (meanderende) karakter behouden. De beek is deels diep ingesneden, door het verval is er plaatselijk sprake van terugschrijdende erosie.

In het provinciaal Waterhuishoudingsplan heeft de Oostrumsche Beek en het Geystersch Ven een specifiek ecologische functie gekregen. Om ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan is het wenselijk de waterlopen zoveel mogelijk een aaneensluitende bestemming te geven. De bestemming "Natuurgebied N" omvat dan ook al die gedeelten van de beek die niet door agrarisch gebied lopen.

- 2 Nabij de Maas liggen diverse boscomplexen met overwegend loofhoutbegroeiing in het dal van de benedenloop van de Oostrumsche beek:
  - De ruïne van kasteel Geysteren is omgeven door een dichte begroeiing met een flora die nog deels kenmerkend is voor parkbossen. Langs de doorgaande weg is sprake van populieraanplant. De voormalige slotgracht en de monding van de beek is voor vogelsoorten van moerassen, plassen en beken (o.a. waarneming van IJsvogel). De overige bossages zijn van belang voor vogels van bossen en parklandschappen (Koekoek, Grote lijster, Matkop).
  - Ten oosten van de Maasheseweg ligt in het Maasdal een perceel met houtopstanden. Het gedeelte nabij de Maas bestaat uit een droog loofbos op een voedselrijke bodem met een goed ontwikkelde ondergroei. Hier komen onder meer voor Haagbeuk, Aalbes en de in Nederland beschermde Gewone vogelmelk. In het bos nestelen o.a. de Braamsluiper, de Boomklever en Holenduif.

Afb. 19: Deelgebieden bestemd als "Natuurgebied N".

Beide boscomplexen kunnen beschouwd worden als ecologische steunpunten in de benedenloop van de Oostrumsche Beek. Ze zullen op termijn, door de inzet van relatienotagronden, geïntegreerd worden in de ecologische hoofdstructuur langs de Maas. Gecombineerd met een meer natuurlijker beheer van de Oostrumsche Beek en aanpalende gronden ontstaat er rondom Geysteren een samenhangend stelsel van natuurgebieden.

- 3 De Leeberg en Nieuwlandsche bossen** maken onderdeel uit van het Landgoed Geysteren. Ze liggen op zandruggen die tussen de verschillende Maasgeulen zijn blijven liggen. De bossen bestaan in hoofdzaak uit loofbos (Zomereik en berk) op matig tot zeer voedselarme bodem met een soortenarme of weinig ontwikkelde ondergroei. In bepaalde delen is in de ondergroei de braam dominant. Aan de voet van de Nieuwlandsche bossen (nabij Meerlose Baan) is er sprake van een afwijkende vegetatie. Nabij de steilrand ligt aan weerszijden van een tak van de Nieuwlandsche Sloot een strook Elzenbroekbos met o.a. diverse algemene zeggesoorten (Scherpe zegge, Snavelzegge e.d.), Gele lis en Aalbes. In een afgegraven perceel aan de Meerlose Baan is overwegend naaldhout aangeplant met een ondergroei van loofhoutsoorten, in het meest zuidelijk deel ligt een heideperceel met struikheide.

Beide boscomplexen zijn uit avifaunistisch oogpunt interessant. De Leeberg is een kerngebied voor vogelsoorten van loofbossen (Wielewaal, Glanskop). De Nieuwlandsche Bossen is een kerngebied is voor vogels van bossen en parklandschappen (Buizerd, Havik) terwijl ook de Sperwer hier regelmatig broedt. Tenslotte liggen er een drietal dassenburchten in de bossen waarvan er twee belopen worden. De vochtige weilanden langs de Nieuwlandsche Sloot zijn een geschikt foerageergebied.

Door de inzet van relatienotagronden (beheersgronden) zullen de bossen van de Leeberg en de Nieuwlandsche bossen meer geïntegreerd worden met de bossen langs het Geystersch Ven.

- 4** Ten zuiden van Wanssum liggen haaks op elkaar een tweetal bosstroken die van landschappelijk, geomorfologisch en natuurwetenschappelijk belang zijn.

- Aan de westrand van het beekdal van de Groote Molenbeek ligt op de hoger gelegen oeverwal tussen Wanssum en St. Goarkapel een bosstrook (zie ook afb. 4). Om meerdere redenen is de bestemming "Natuurgebied N" hier op zijn plaats. Deze groenzone markeert duidelijk de overgang tussen het open beekdal en de hoger gelegen zandgronden (landschappelijke overweging). De terraswand is van geomorfologisch belang. Het bos bestaat deels uit loofhout op een matig tot zeer voedselarme bodem met een soortenarme of weinig ontwikkelde ondergroei waarbij de braam domineert. Ook liggen er percelen met naaldhoutaanplant.

De bossen zijn een leefgebied voor vele vogels. Het is door provinciaal onderzoek aangemerkt als kerngebied voor: vogels van de loofbossen (Appelvink, Boomklever en Kleine bonte specht) en voor de overige vogels van bossen en parklandschappen (Torenvalk, Gekraagde roodstaart, Grauwe vliegenvanger) en ook de schaars in Limburg voorkomende Sperwer broedt er. In deze bosstrook ligt tevens een hoofdburcht van een dassenfamilie. De weilanden in het beekdal zijn voor deze dieren een geschikt foerageergebied.

- Haaks op de hierboven beschreven bosstrook ligt tussen St. Goarkapel en de Venrayseweg in een oude stroomgeul van de Maas ook een (onderbroken) groenstrook waarvan het gedeelte nabij de Venrayseweg als een Berkenbroekbos wordt aangemerkt. Daar waar de begroeiing ontbreekt geeft een depressie in het veld duidelijk de voormalige ligging van de Maasgeul weer. Ook deze strook herbergt gedurende het broedseizoen vele vogels (o.a. Buizerd, Goudvink en Gekraagde roodstaart). En ook hier ligt een belangrijke dassenburcht.

Beide bosstroken maken onderdeel uit van een ecologische verbindingszone richting het Landgoed Geysteren. Om deze functie te versterken zal ten zuiden van St. Goarkapel als uitvloeisel van het beplantingsplan van de ruilverkaveling een groenstrook worden aangelegd. Meer noordelijker zijn in het dal van de Grootte Molenbeek enkele hectares reservaatgronden aangewezen.

- 5 De verlande Maasmeander tussen Gubbelsvijver en Meerlo** is een belangrijke schakel in het ecologische raamwerk van Meerlo-Wanssum (zie afb. 10). Met de aangrenzende bossen van de Hooge Heide en de Galgenberg is het een ecologisch sterk samenhangend gebied met grote actuele en potentiële natuurwaarden. Dit is onder meer het gevolg van de vele milieugradiënten (droog-nat, voedselarm-voedselrijk).

De Maasgeul zelf is van geomorfologisch belang, door steilranden, het afwijkende grondgebruik en vochtige karakter onderscheid het gebied zich duidelijk van de aangrenzende landbouw- en bosgebieden.

Het is een afwisselend gebied, vochtige weilanden, populierenbossen, moerasbossen en open water wisselen elkaar hier af. Deze landschappelijke geschakeerdheid komt tot uiting in een gevarieerde planten- en dierenleven. In het gebied komen de verschillende successiestadia van open water naar (moeras)bos voor. Met name is dit het geval in de Linkstraat (zie afb. 6) en nabij Legert.

Uit avifaunistisch oogpunt is het één van de meest interessante gebieden in Meerlo-Wanssum; het is een kerngebied voor vele vogelsoorten. Door de kleinschaligheid is het een ideaal gebied voor vogels van bosranden, struwelen en ruigten. Plaatselijk is er dan ook sprake van een grote dichtheid aan broedplaatsen van de Bosrietzanger, en ook de Grasmus komt er veel voor. In en rond de moerasachtige terreinen bij Legert komt de Kleine karekiet veelvuldig voor. In de (loofhout)bossen broeden tenslotte nog vogels als Buizerd, Havik, Grauwe vliegenvanger, Nachtegaal, Wielewaal en Appelvink.

De aanwezigheid van vochtige biotopen in combinatie met een kleinschalig afwisselend landschap en de nabijheid van hogere droge beboste zandgronden (Galgenberg, Hooge Heide) levert een ideaal leefgebied voor verschillende amfibieën (Gewone pad, Bruine kikker, Middelste groene kikker). Ook de das is in het gebied aanwezig. Belopen dassenburchten komen in en langs de Maasgeul voor. De Maasgeul zelf is voor de das een ideaal foerageergebied. Andere zoogdieren die in het gebied gesignaleerd worden zijn: verschillende soorten vleermuizen (o.a. Laatvlieger en Rosse vleermuis), reeën en vossen.

Voor de veiligstelling en verdere ontwikkeling van het gebied is het behoud van de samenhang en een goede waterhuishouding (vochtig milieu) van zeer groot belang. Een groot deel van de vegetatie is verdrogingsgevoelig. In het Provinciaal Waterhuishoudingsplan wordt de waarde van dit systeem erkend; het gebied heeft dan ook de status

van een watersysteem met een specifiek ecologische functie. Het verdrogingsproject Maasmeanders zal moeten resulteren in concrete maatregelen voor de regeneratie van natte natuurwaarden. Het feit dat de Maasgeul in het Natuurbeleidsplan is aangewezen als onderdeel van de ecologische verbindingszone tussen de bossen van de Tienraijske en Swolgender heide en die van Landgoed Geysteren geeft ook aan dat versnippering en intensivering van het grondgebruik vermeden zal moeten worden. In de nabije toekomst zullen de natuurwaarden in het gebied aanzienlijk worden uitgebreid; in verband met de ruilverkaveling Melderslo en de uitwerking van de ecologische hoofdstructuur zullen gronden voor reservaatvorming worden verworven en ook zullen er beheersovereenkomsten afgesloten kunnen worden. Omdat de gronden voor de landbouw minder geschikt zijn is een extensivering van het grondgebruik hier op zijn plaats.

Recreatief medegebruik (wandelen, fietsen en vissen) is goed inpasbaar. De nabijheid van enkele grote verblijfsrecreatieve centra ('t Karrewiel, het Roekenbosch) vormt een bedreiging van het gebied. Eventuele nieuwe ontwikkelingen van deze centra moeten goed afgewogen worden tegen de belangen van natuur en landschap in deze Maasgeul, en hier in ieder geval buiten blijven.

Een beperkt deel van de aangrenzende **Hooge Heide** heeft de bestemming "Natuurgebied N" gekregen. Het betreft hier de overgang van de hogere gronden naar de lager gelegen vochtige oude Maasgeul. Deze overgangszone heeft een meer diverse vegetatiestructuur en door de aanwezige milieu-gradiënten een hogere ecologische potentie. Ook liggen hier een tweetal dassenburchten.

- 6 De bossen van de **Kooische Berg** ten noorden van Wanssum liggen op een geïsoleerde stuifduin ten weerszijden van De Kooy op de overgang naar de rivierdalbodem van de Maas. Hoewel het gebied grenst aan het industrieterrein en deels met recreatiewoningen is volgebouwd, bezit het niet bebouwde gedeelte voldoende actuele en potentiële natuurwaarden voor de bestemming "Natuurgebied N". Als onderdeel van het rivierenlandschap, waarvoor de groene koers van de Vinex van toepassing is, kan het in de toekomst onderdeel gaan uitmaken van een meer natuurlijker rivierenlandschap. De vegetatie bestaat deels uit loofbos op matig tot zeer voedselarme bodem met een soortenarme of weinig ontwikkelde ondergroei, en voor het overige uit naalddhoutaanplant met een redelijk ontwikkelde ondergroei met loofhoutsoorten. Wat betreft de avifauna kan gewezen worden op de aanwezigheid van broedvogels als Buizerd, Sperwer en Torenvalk. In het deel ten westen van De Kooy ligt een verlaten dassenburcht. Mogelijk zal deze burcht in de toekomst weer gebruikt worden wanneer de natuurontwikkelingsprojecten en beheersgebieden langs de Maas zijn gerealiseerd.
- 7 De **Galgenberg**, waarvan een deel op het grondgebied van de gemeente Broekhuizen ligt, is een reliëfrijk gebied tussen de uiterwaarden van de Maas en de hierboven beschreven Maasgeul. Het één van de weinige rivierduincomplexen ten westen van de Maas. Op de arme droge zandgronden heeft zich een naalddhoutbos ontwikkeld met op de overgang naar de Maasuiterswaarden een strook droog loofbos op voedselrijke bodem met een goed ontwikkelde ondergroei. Aan de overzijde van de Ooijenseweg bestaat de

bosrand uit loofbos op matig tot zeer voedselarme bodem met een soortenarme of weinig ontwikkelde ondergroei waarbij de braam domineert.

Het boscomplex is een kerngebied voor vogels van bossen en parklandschappen (o.a. Bonte vliegenvanger, Buizerd en Gekraagde roodstaart). De bossen zijn verzuringsgevoelig waardoor de nabijheid van een compostbedrijf nadelig is voor de kwaliteit van het boscomplex. De immissie van ammoniak zal door bedrijfsmaatregelen op termijn echter verminderen.

Hoewel de Galgenberg nu al geomorfologische, landschappelijke en natuurwetenschappelijk waarden bezit zal in de toekomst het belang van de Galgenberg door de extensivering van het agrarisch grondgebruik in de Maasuitwaarden toenemen. In verband met de uitwerking van de ecologische hoofdstructuur, en in overeenstemming met het zgn. groene koersbeleid van de Vinex, zijn aansluitend aan de Galgenberg relatienotagronden aangewezen en meer richting Blitterswijk natuurontwikkelingsgronden. Hierdoor zullen aantrekkelijke milieugradiënten gegenereerd gaan worden. Op termijn zal hierdoor mogelijk ook de das weer terugkomen. Er bevindt zich nog een onbelopen dassenburcht op de Galgenberg. De Ooijense Weg vormt echter een belangrijke barrière tussen de natuurgebieden in de Maasgeul en de Galgenberg.

8 Het Megelsums Schuitwater is een geïsoleerd liggende verlande Maasgeul. Het complex bestaat uit twee gedeelten:

- Het noordelijk gedeelte bestaat grotendeels uit open water, omringd door een (elzen)broekbos waarvan stukken verdroogd zijn en een ondergroei van bramen hebben. In de nattere delen komen diverse vochtminnende planten voor (zeggesoorten, gele lis e.d.). Verder zijn er enkele percelen met populierenaanplant waarbij in de ondergroei planten voorkomen die wijze op vochtige omstandigheden (Dotterbloem, Moeraszegge, Moeraspirea, Gele lis).

In dit gedeelte broeden vooral vogels van het open water (waterhoen, meerkoet).

- Het zuidelijk gedeelte bestaat uit een afwisseling van populierenbosjes (met in ondergroei broekbossoorten), broekbosjes, en vochtige weilanden met sloten met waardevolle water- en oevervegetatie. De vogelrijkdom van dit gedeelte is bijzonder. Ondanks de beperkte oppervlakte is het een kerngebied voor drie soortgroepen van vogels. Grasmus en Bosrietzanger gebruiken vooral de bosranden, struwelen en ruigtes. De loofbossoorten worden hier vertegenwoordigd door onder meer de Spotvogel, Wielewaal en de Kleine bonte Specht. Ook soorten van bossen en parklandschappen komen hier voor met onder meer de Holenduif, de Wespendif en de Buizerd.

Beide deelgebieden worden aangemerkt als een geschikt leefgebied voor amfibieën (waarnemingen van o.a. Bruine kikker en Middelste groene kikker). Omdat in beide gebieden verdrogingsgevoelige vegetatie aanwezig is, moet verlaging van de grondwaterstanden vermeden worden. Om de randinvloeden te beperken worden beide gebieden in het kader van de ruilverkaveling Melderslo uitgebreid met reservaatgronden en beheersgronden. Hierdoor is een meer op de natuurbelangen gericht waterbeheer mogelijk.

- 9 In de uitgestrekte bossen van de Tienraijische en Swolgender heide liggen enkele terreinen die van groter natuurwetenschappelijk belang zijn dan de omliggende naaldbossen. Deze terreinen hebben daarom in afwijking van de overige als "Bosgebied N(b)" bestemde delen een natuurbestemming gekregen. In de geselecteerde delen komen enkele (verzuurde) vennen en heidevelden voor. De vennen herbergen planten als Veenpluis en Snavelzegge. Ze vertonen allen verdrogingsverschijnselen. Door grondwaterwinning is de grondwaterstand in het bosgebied sinds de jaren 50 met meer dan 60 cm gedaald. De grootste ven nabij de grens met de gemeente Broekhuizen wijkt wat betreft de vegetatie enigszins af. Deze ven herbergt ook soorten kenmerkend voor vochtige (hoog)veenvegetaties (o.a. Witte snavelbies, en het in Nederland beschermde Ronde zonnedauw). Het grootste heideveld (tegen de grens met de gemeente Broekhuizen) bestaat voornamelijk uit struikheide maar ook Gewone dopheide komt er voor. De (kleine) heidevelden worden (nog) als broedgebied gebruikt door enkele in Limburg zeldzame vogelsoorten zoals de beschermde Boomleeuwerik en Nachtzwaluw. Het verder dichtgroeien van de heideveldjes zal ten koste gaan van deze soorten.
- 10 Het Kapelaans Schuitwater is een geïsoleerd liggende restant van een Maasmeander aan de voet van de Tienraijische en Swolgender heide. Het is nagenoeg geheel verland. Rond het vennetje komt een wilgenstruweel (o.a. Snavelzegge, Gele lis, Melkeppe, Wateraardbei en Moeraswederik) en broekbos (o.a. Pluimzegge en Gele lis) voor. De vegetatie is verdrogingsgevoelig. Het Kapelaans Schuitwater is voor amfibieën zeer belangrijk, er zijn waarnemingen van de sterk bedreigde Kamsalamander, maar ook van meer algemene soorten zoals de Kleine watersalamander, de Heikikker en Poelkikker. In en rond de waterplas kunnen vogelsoorten van moerassen en plassen aangetroffen worden (Kleine Karekiet, Waterhoen en de zeldzame Wintertaling).
De relatie met de hogere bosgronden van de Tienraijische en Swolgender heide zal hersteld worden; door de ruilverkaveling zal enkele hectares landbouwgrond aan het natuurgebied worden toegevoegd. Ook zijn er hectares beheersgebied aangewezen.
- 11 In het dal van de Grootte Molenbeek nabij de zandwinningslocatie "De Diepeling" liggen diverse bospercelen. Het gaat hierbij om loofhoutaanplant (dominantie van één soort) en om loofbosjes op droge matig tot zeer voedselarme bodem met een dominantie ondergroei van de Adelaarsvaren (duidt op droge omstandigheden). Deze bosjes zijn ook voor de avifauna van belang, zowel voor soorten van bossen en parklandschappen (o.a. Matkop, Tortelduif en Koekoek) als voor soorten van bosranden en struwelen (o.a. Bosrietzangen, Grasmus en Geelgors).
Aangezien deze bosjes in een ecologische verbindingszone van het Natuurbeleidsplan liggen en daarnaast aansluiten bij de zandafgraving "De Diepeling", dat na het jaar 2000 als een natuurontwikkelingsproject wordt afgerond, hebben deze bosjes de bestemming "Natuurgebied N" gekregen. De ontgrondingslocatie "De Diepeling" zelf heeft de bestemming "**Natuurgebied - voorlopige ontgrondingen N-VO**" gekregen.

TOELICHTING OP DE VOORSCHRIFTEN

Doeleindenomschrijving

In de doeleindenomschrijving wordt beschreven dat aan het behoud, herstel en de ontwikkeling van natuurwaarden en de cultuurhistorische en landschappelijke waarden de hoogste prioriteit wordt gesteld. Daarnaast is een beperkt recreatief medegebruik zoals wandelen, fietsen en paardrijden toegestaan. Voor zover er in het gebied waterlopen liggen wordt het behoud en herstel van de genoemde waarden gesteld boven de keur van het Waterschap.

Gebruiksvoorschriften

Een groot aantal gebruiksvormen van grond en gebouwen worden met nadruk uitgesloten omdat deze niet passen danwel noodzakelijk zijn bij een natuurgebied.

Het feit dat ook agrarische doeleinden worden genoemd sluit niet uit dat op bepaalde gronden in het natuurgebied landbouwkundige handelingen plaatsvinden die overeenkomsten vertonen met een normale agrarische bedrijfsvoering. Deze handelingen, zoals het maaien van gras en het weiden van vee, kunnen onder directe toezicht staan van de terreinbeherende instantie, maar ook uitbesteed worden aan een agrariër. Het gaat hierbij dan veelal om beheersgerichte activiteiten, waarbij niet de voedselproductie centraal staat, maar het bevorderen van bepaalde milieucondities, waardoor zich specifieke planten- of dierengemeenschappen kunnen ontwikkelen. Te denken valt hierbij aan verschrallingsbeheer ten behoeve van de vegetatie, en begrazingsbeheer voor het bereiken van een structuurrijke biotoop.

Deze agrarische activiteiten vallen niet onder het strijdig gebruik zoals genoemd bij de gebruiksvoorschriften. Commerciële landbouw waarbij "natuurproductie" ondergeschikt danwel afwezig is, is conform de gebruiksvoorschriften echter niet toegestaan in natuurgebieden.

Aanlegvoorschriften

Zoals verwacht mag worden, zijn een groot aantal werkzaamheden zonder een vergunning niet mogelijk in gebieden met de bestemming "Natuurgebied N". De genoemde werkzaamheden dragen er allen in meer of mindere mate toe bij dat net name de abiotische condities negatief worden beïnvloed waardoor de in het gebied voorkomende ecosystemen onder druk komen te staan, en dit is in strijd met de doeleindenomschrijving.

Vrijstelling

Van het algemene voorschrift dat in natuurgebieden niet gebouwd mag worden kunnen B en W alleen vrijstelling verlenen wanneer het gaat om brandtorens, hoogzitten voor natuurstudie of de jacht op een voederberging. Ook hieraan zijn wat betreft de omvang grenzen gesteld.

6.3.5 Bosgebied N(b)

BETEKENIS BESTEMMING

De bossen die als N(b) zijn bestemd hebben een meervoudige functie. Ze zijn niet uitsluitend als productiebos te beschouwen. Naast de houtexploitatie worden deze bossen ook benut voor de recreatie, met name wandelen en fietsen, verder hebben deze bossen een zekere landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarde. Met de bestemming N(b), en de daarmee samenhangende voorschriften, wordt aangegeven dat geen der functies uitgesproken dominant is. In de bossen kunnen tevens percelen wei- en bouwland liggen alsmede heidevelden, zandverstuivingen e.d., deze niet-beboste delen zijn een integraal onderdeel van de bossen maar in het algemeen beperkt van omvang. Bossen met hoge natuurwaarden, zijn als natuurgebied bestemd (zie par. 6.3.4).

TOEWIJZINGSCRITERIA BESTEMMING

Bij het bepalen of een gebied in aanmerking komt voor de bestemming "Bosgebied N(b)" hebben de volgende criteria een rol gespeeld:

- Op basis van de vegetatiekaart uit het onderzoeksrapport zijn de vegetatieve kwaliteiten van de bospercelen bekeken. Bossen waar loofhout domineert hebben veelal een hogere ecologische waarde dan naaldhoutbossen, in deze laatste bossen overheerst vaak de houtproductie. Uiteindelijk hebben daarom de meeste loofhoutbossen de bestemming "Natuurgebied N" gekregen. Voor naaldhoutpercelen waar geen exploitatie meer plaatsvindt en die door natuurlijke verjonging geleidelijk overgaan in een gemengd of loofbos geldt hetzelfde.
- De houtopstanden dienen een bepaalde minimum oppervlakte te bezitten. Houtpercelen kleiner dan 2 ha (houtwallen, postzegelbosjes) zijn in principe als waardevol element vermeld op de kaart "ruimtelijke en functionele karakteristiek".
- Boscomplexen die qua omvang niet in aanmerking komen om positief bestemd te worden, maar die van belang zijn voor de (avi)fauna hebben alsnog de bestemming "Bosgebied N(b)" gekregen. In dit verband is onder meer gekeken naar de in het onderzoeksrapport aangemerkte avifaunistische kerngebieden.
- bossen gelegen in de ecologische hoofdstructuur, en niet bestemd als "Natuurgebied N" zijn bestemd als "Bosgebied N(b)", dit om invulling te geven aan het streven te komen tot een duurzame, stabiel raamwerk van ecologisch waardevolle gebieden.

TOELICHTING OP DE BESTEMDE GEBIEDEN

In Meerlo-Wanssum zijn de volgende gebieden bestemd als "Bosgebied N(b)" (zie afb. 21):

- 1** De bossen van Landgoed Geysteren voor zover ze niet de natuurbestemming hebben gekregen. Deze bossen maken onderdeel uit van een groter complex waarvan het grootste gedeelte op het grondgebied van de gemeente Venray ligt. Het geheel is in het Natuurbeleidsplan als kerngebied aangewezen, terwijl het tevens onder de Natuurschoonwet valt. Er is hier duidelijk sprake van een multifunctioneel gebruik (o.a. houtproductie en recreatie). De bossen zijn door hun omvang ook van natuurwetenschappelijk belang. De bossen bestaan voor het merendeel uit naaldhoutaanplant met in de ondergroei loofhoutsoorten. De bossen zijn vrij toegankelijk voor recreanten.
- 2** In het jonge ontginningslandschap ten westen van de Grote Molenbeek liggen diverse bospercelen van wisselende grootte die er toe bijdragen dat het landschap hier een kleinschalige verschijningsvorm heeft. Bij het oud-bouwlandveld "Op de

Hees" markeren de houtopstanden de grenzen van de akker. De grotere en uit een ecologisch oogpunt (avifauna en das) waardevolle percelen hebben een bosbestemming gekregen. De kleinere houtopstanden zijn daarentegen als waardevol landschapselement opgenomen op de kaart "ruimtelijke en functionele karakteristiek. Hierdoor wordt er in dit hoofdzakelijk als agrarische productieruimte aangemerkt gebied meer ruimtelijke flexibiliteit verkregen (zie par 7.2.1).

Ondanks het feit dat de houtopstanden bijna geheel uit eenvormige, aangeplante naaldopstanden bestaan, zijn ze voor veel dieren een belangrijke schakel in hun leefgebied. Een aantal bosjes herbergen voldoende vogels op aangemerkt te worden als een kerngebied voor de avifauna. Dit is met name het geval met de houtopstanden aan weerszijden van de Holstraat (o.a. Buizerd, Matkop, Grote Bonte Specht en Wielewaal).

- 3** De relatief jonge bossen van de Tienraijsche en Swolgender heide zijn in de vorige eeuw mede om verstuingen tegen te gaan aangeplant. Deze bossen groeien op een voedselarme en droge ondergrond (duinvaaggronden) en hebben een overwegend structuur-arme opbouw (zie afb. 20). De boomlaag wordt gedomineerd door naaldhoutsoorten terwijl in de ondergroei loofhoutsoorten zitten. Verspreid in het gebied liggen enkele heideterreintjes en vennetjes, deze gebieden hebben de bestemming "Natuurgebied N" gekregen. De Babelse loop stroomt door de bossen naar het Broekhuizer Schuitwater.

Het boscomplex, dat in de gemeente Broekhuizen onder meer het natuurgebied het Broekhuizer Schuitwater bevat, is door zijn uitgestrektheid van ecologisch belang. Vanwege de afwisseling tussen open en gesloten gedeelten in combinatie met de aanwezige rust, zijn de bosgebieden rijk aan broedvogels waaronder diverse soorten roofvogels. Het boscomplex is onder meer een kerngebied voor vogels die kenmerkend zijn voor naaldbossen en heide (o.a. Sperwer, Boomleeuwerik en Nachtzwaluw {kapvlakten}). Ook voor zoogdieren (o.a. ree, eekhoorn en konijn) is het een aantrekkelijk gebied.

Het bosgebied is ook voor de recreatie van belang, wandelpaden (o.a. Pieterpad) en fietspaden ontsluiten het gebied.

De oprukkende bebouwing van Tienraij en Swolgen (o.a. Zevenberg en bebouwing langs Jan van Swolgenstraat) verbreekt het boscomplex, beperkt de uitwisseling met de omliggende landbouwgronden en is een bedreiging voor de rust. Verdere bebouwing van de bossen en bosranden dient vermeden te worden.

In verband met de ruilverkaveling Melderslo zullen de diverse landbouwenclaves in het boscomplex op den duur een natuurgericht beheer krijgen (reservaatvorming) terwijl langs de Babelse loop gedacht wordt aan natuurontwikkeling.

Afb. 21: Deelgebieden bestemd als "Bosgebied N(b)".

- 4 Nabij Blitterswijck liggen enkele grote boscomplexen waarvan de Hooge Heide het omvangrijkst is. Ten westen van het oud-bouwlandveld liggen daarnaast nog enkele wat kleinere boscomplexen. De Hooge Heide is een met overwegend naalddhout begroeide dekzandgebied dat in het Holoceen door overcultivatie is gaan verstuiven. In samenhang met de aangrenzende Maasgeul (Linkstraat) kenmerkt het gebied zich door een overgang van hoge, droge en voedselarme gronden naar laaggelegen, natte en voedselrijke gronden. Vooral de gradiëntzone is van actueel en potentieel ecologisch belang.

Net als op de Tienraijsche en Swolgender heide liggen er overwegend naalddhoutbossen. Op de overgang naar de Maasgeul heeft het bos een andere samenstelling (loofbos met ondergroei van bramen). Plaatselijk komen er kleine terreintjes met een heidevegetatie of een vennetje voor. In het oostelijk gedeelte van de Hooge Heide ligt het bungalowcomplex "Het Roekenbosch".

In de Hooge Heide liggen een tweetal dassenburchten waarvan één als een hoofdburcht kan worden aangemerkt. Beide burchten liggen in gedeelten die als "Natuurgebied N" zijn bestemd. De bossen worden verder als broedbiotoop gebruikt door vogels zoals de Buizerd, Matkop, Grauwe vliegenvanger e.d..

TOELICHTING OP DE VOORSCHRIFTEN

Doeleindenomschrijving

In de doeleindenomschrijving wordt een opsomming gegeven van de functies van een multifunctioneel bos. Behalve de eerder genoemde functies worden ook nog de bodembescherming en de waterbeheersing genoemd. Door hun relatief extensieve gebruik blijven bosbodems redelijk onaantast. In de bossen kan het regenwater rustig infiltreren en daarmee de grondwatervoorraad aanvullen met schoon water. Dit is voor de watervoorziening van zowel mensen (drinkwater, beregeningswater e.d.) als de natuur (bijv. voor kwelwaterafhankelijke natuur) van groot belang.

Gebruiksvoorschriften

Willen bossen hun multifunctioneel karakter en hun kenmerkende waarden (rust, natuurlijkheid) behouden dan zal een stringent beleid moeten worden gevoerd bij het toelaten van nieuwe activiteiten. In de gebruiksvoorschriften worden een groot aantal activiteiten genoemd die strijdig zijn met de algemene doelstelling van deze bestemming, zoals de bouw van (recreatie) onderkomens en voorzieningen voor economische activiteiten anders dan de bosbouw. De expliciet genoemde activiteiten zullen zonder planherziening niet mogen plaatsvinden.

Aanlegvoorschriften

Ook een aantal niet-bosbouwkundige werkzaamheden dienen bij voorkeur niet te geschieden in de bossen. De genoemde werkzaamheden leiden tot een aantasting van de bodem (vergraving, verharding) of brengen overlast met zich mee (dagcamping, ligweiden).

Vrijstelling

Voor het bosbeheer is het soms nodig enige voorzieningen aan te leggen zoals een toren voor de brandpreventie en een hoogzit ten behoeve van de jacht of voor natuurobservatie en een voederberging.

Een vrijstelling mag geen aantasting van de bossen of waarden met zich mee brengen.

6.4 Overige bestemmingen**6.4.1 Agrarisch hulpbedrijf Ah**

Agrarische hulpbedrijven zijn bedrijven waarbinnen uitsluitend of overwegend arbeid wordt verricht ter produktie of levering van goederen of diensten ten behoeve van agrarische bedrijven. Hieronder vallen: loonwerkbedrijven, bedrijven voor reparatie en verkoop van landbouwmachines, grondverbeteringsbedrijven, landbouwmachinever-huurbedrijven e.d.. In verschillende gevallen is ook een agrarische bedrijfstak aanwezig.

Onder de bestemming "Agrarisch hulpbedrijf Ah" zijn ook de zgn. agrarische nevenbedrijven gebracht. Op deze bedrijven wordt uitsluitend of overwegend arbeid verricht door bewerking of door opslag, vervoer of verhandeling van produkten, die in een agrarisch bedrijf zijn voortgebracht. Deze activiteiten mogen geen industrieel karakter hebben. Onder dit soort bedrijven kunnen worden verstaan een aardappelhandel, een tuinbouwvereniging of een handel in land- en tuinbouwzaden.

Het gaat hierbij in beide gevallen om bedrijven welke noodzakelijk zijn teneinde de agrarische bedrijven goed te kunnen laten functioneren. Ondanks hun verbondenheid met de agrarische sector is vestiging in het buitengebied lang niet altijd noodzakelijk, vestiging op een goed ontsloten bedrijventerrein biedt voldoende mogelijkheden. Alle reeds bestaande agrarische hulpbedrijven in het buitengebied zijn desondanks positief bestemd.

Per bestemmingsoppervlak is voor zover aanwezig één woning toegestaan. In principe is detailhandel niet toegestaan.

Door middel van de wijzigingsbevoegdheid kan de bestemming "Agrarisch hulpbedrijf Ah" omgezet worden in de bestemming "Woondoeleinden W" indien het bedrijf zijn activiteiten staakt.

In de gemeente Meerlo-Wanssum vallen een aantal bedrijven onder deze bestemming. Het gaat hierbij om enkele loonwerkbedrijven (o.a. bij Geysteren).

6.4.2 Champignonsubstraatfabriek Ah(c)

Aan de Veerweg ligt aan de voet van de Galgenberg een bedrijf dat substraat (compost) t.b.v. champignonbedrijven maakt.

6.4.3 Natuurgebied - voorlopige ontgrondingen N-VO

Ten westen van Tienraij wordt zand gewonnen, na voltooiing van de zandwinningsactiviteiten zal het gebied, overeenkomstig het Provinciaal Ontgrondingenplan, als een natuurontwikkelingsproject worden afgerond (zie ook blz. 81 punt 11). Het gebied maakt dan onderdeel uit van de ecologische verbindingzone tussen het kerngebied Schadijksebossen/Castenrayse vennen en de Maas via het dal van de Grote Molenbeek/Lollebeek. Slechts enkele vormen van recreatief medegebruik zullen zijn toegestaan, dit om de natuurontwikkeling zo min mogelijk te storen en de overlast voor de omwonenden zo beperkt mogelijk te houden. Wandelen, natuurobservatie, fietsen en sportvissen zal hier (deels) worden toegestaan.

6.4.4 Woondoeleinden W

De bestaande burgerwoningen in het buitengebied worden alle gelegaliseerd via deze bestemming. Uitgangspunt is de situatie op het moment dat het ontwerp-plan ter inzage werd gelegd. Binnen elk bestemmingsvlak is maximaal één woning toegestaan, tenzij door middel van een aanduiding op de kaart meerdere woningen worden toegestaan. In dat geval is het aangegeven aantal woningen aanwezig.

Enkele panden kunnen aangemerkt worden als karakteristieke bebouwing waarvan het behoud in het landschap gewenst is. Daarom worden hiervoor aparte regels opgenomen.

Bouwvoorschriften

Bouwvoorschriften voor woningen

Bij de bouwvoorschriften wordt als uitgangspunt genomen de situatie zoals die aanwezig is op het moment van de ter visie legging van het ontwerpplan. Vanuit landschappelijke overwegingen kunnen grote uitbreidingen problemen opleveren. Het zou kunnen voorkomen dat door grote uitbreidingen het pand niet of minder past in de agrarisch-/landschappelijke omgeving. Middels een vrijstelling en onder voorwaarden kan een uitbreiding plaatsvinden. Een uitzondering wordt gemaakt voor enkele woningen. Het betreft (deels) houten gebouwen welke ooit als tijdelijke woning bedoeld zijn geweest (onder meer als een tijdelijke woning bij een agrarisch bedrijf) en waarvan de bewoning niet werd gestaakt. Deze woningen mogen een maximale inhoud van 110% krijgen van de huidige inhoud (dus maximaal 10% groter worden).

Bouwvoorschriften voor bijgebouwen

Het bouwen van bijgebouwen, tot een oppervlakte van max. 70 m², bij woningen is toegestaan; de reeds bestaande bijgebouwen dienen hierbij meegerekend te zijn. Een aantal andere aanvullende maatregelen voorkomt daarnaast een te grote uitwaaiing van de bebouwing op het bestemmingsvlak:

- van het bestemmingsvlak zal ten minste 60% onbebouwd dienen te blijven;
- er mag niet dichter op de tot "Wegverkeer Vw" bestemde gronden gebouwd worden als op het moment dat het ontwerpplan ter inzage ligt;
- bijgebouwen mogen niet verder dan 30 meter van de woning gebouwd worden.

percelen van niet-agrariërs 10-15 kampeereenheden geplaatst worden:

- Door de vele burgerwoningen in het buitengebied kunnen theoretisch een groot aantal mini-campings ontstaan wat ten koste gaat van het landschap. Ook voor de agrarische bedrijven kan dit nadelige consequenties hebben (stankcirkels);
- Bestaande campings kunnen bij een te groot aanbod van mini-campings te veel concurrentie gaan ondervinden wat de kwaliteit van het toeristisch product kan aantasten;
- In verband met de hoeveelheid (burger-) woningen kunnen eerder de in een gebied voorkomende waarden worden aangetast. Dit maakt het noodzakelijk opengebieden, beekdalen, natuur- en bosranden uit te sluiten van het plaatsen van kampeereenheden. Daardoor blijft een gebied over dat wel voor het kamperen bij woningen in aanmerking komt.

Vrijstellingen

Na beëindiging van de agrarische activiteiten blijven er vaak grootschalige onbenutte bijgebouwen achter die door verwaarlozing zorgen voor een "verrommeling" van het landschap. Omdat het aantal agrarische bedrijven ook in de toekomst zal afnemen is voor deze grootschalige bijgebouwen een aanvullend beleid geformuleerd. Daar waar overtollige, niet karakteristieke en/of verwaarloosde bijgebouwen worden gesloopt is door middel van een vrijstellingsregeling een maximale oppervlakte van 120 m² mogelijk.

Deze regeling is primair bedoeld om de sloop van landschapsontsierende bijgebouwen, veelal met een voormalige agrarische functie, die niet of onvoldoende worden onderhouden, te bevorderen. De eigenaren worden via een hogere bebouwingsoppervlak "beloont" voor het verwijderen van dergelijke lelijke bijgebouwen. Deze regeling is alleen bedoeld in gevallen waarbij in de bestaande situatie sprake is van meer dan 120 m² aan bijgebouwen ⁶. De regeling is daarentegen niet bedoeld ter bevordering van de sloop van karakteristieke, goed onderhouden bijgebouwen.

Een voorbeeld: bij een woning met garage (opp. 25 m²) liggen nog stallen en andere bedrijfsgebouwen met een totale oppervlakte van 300 m². De eigenaar wil de garage met 75 m² uitbreiden. Dit kan niet omdat de totale oppervlakte dan 100 m² bedraagt. Hij mag tot 70 m² uitbreiden. Onder de voorwaarde dat hij de stallen afbreekt mag hij 20% van de oppervlakte daarvan gebruiken voor een verdere uitbreiding waarbij de totale oppervlakte aan bijgebouwen niet meer dan 120 m² mag bedragen. In principe is dus de afbraak van 250 m² voldoende om een uitbreiding tot 120 m² te realiseren.

Wijzigingsbevoegdheid

Door middel van de wijzigingsbevoegdheid kunnen B en W, in bepaalde gevallen, de bestemming "Woondoeleinden W" wijzigen in de bestemming "Agrarische doeleinden, bouwperceel A(b)". In het geval dat nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf in de gemeente gewenst danwel planologisch aanvaardbaar is, is het gebruik van reeds bestaande (burger)bebouwing in beginsel als positief te beschouwen aangezien hierdoor de hoeveelheid bouwmassa in het buitengebied minder toeneemt.

Historisch gebouwencomplex

⁶ In situaties waarbij de bijgebouwen een totale oppervlakte hebben tussen de 70 m² en 120 m² zal op basis van het overgangsrecht geen uitbreiding van de bijgebouwen mogen plaatsvinden. De bestaande bijgebouwen mogen slechts gedeeltelijk vernieuwd worden. De vrijstellingsregeling is op dergelijke gevallen niet van toepassing.

In het buitengebied van Meerlo-Wanssum liggen diverse beeldbepalende gebouwen (zie afb. 22). Meestal zijn het (voormalige) boerderijen die deels een andere bestemming hebben gekregen. Behoud van dergelijke complexen komt de kwaliteit van het buitengebied ten goede. Om te voorkomen dat verval optreedt na beëindiging van hun huidige (agrarische) functie is wat betreft een aantal geselecteerde complexen ⁷ in de voorschriften een aanvullend beleid opgenomen.

---

⁷ De historische gebouwencomplexen zijn in eerste instantie met behulp van historische kaarten (situatie rond 1890) achterhaald, waarna door middel van een bezoek bekeken is of er werkelijk nog sprake is van een beeldbepalend complex. Hierbij was alleen het uitwendige (visuele) karakter van het complex doorslaggevend.

De als "Woondoeleinden W" bestemde woningen die op de bestemmingskaart nader zijn aangeduid als "historisch gebouwencomplex", kunnen in tegenstelling tot de overige woningen in het buitengebied door middel van de wijzigingsbevoegdheid inpandig verbouwd worden ten behoeve van een extra woning⁸. Daarnaast hebben de "historische gebouwencomplexen" de extra mogelijkheid om verbouwd te worden tot maximaal 5 vakantie-appartementen met een vloeroppervlakte (d.w.z. de oppervlakte van de begane grond + eventuele verdiepingen) van maximaal 100 m².

Afb. 22: Historisch gebouwencomplex; 't Kasteelke bij Meerlo.

Voormalig agrarische bedrijfscomplex

Ten slotte is voor voormalige agrarische bedrijfscomplexen (woning + bedrijfsgebouwen) een wijziging in de bestemming "Ambachtelijke en verzorgende bedrijven B(a)" of "Agrarisch hulpbedrijf Ah" mogelijk. Doel daarvan is om een kwaliteitsverbetering van deze voormalige agrarische bedrijfsgebouwen, groter dan 250 m², te bewerkstelligen en

---

⁸ Deze regeling wijkt af van de in de beleidsnota voorgestelde regeling. In de beleidsnota werd via de wijzigingsbevoegdheid de mogelijkheid geboden voor de vestiging van appartementen voor de verblijfsrecreatie, horecavoorzieningen en kantoren (zie par. 2.4.1.3 van de beleidsnota). Intussen is echter duidelijk geworden dat de provincie van mening is dat een dergelijke regeling afwijkt van het provinciaal beleid, en dat een functieverandering zoals voorgesteld via een planherziening geregeld dient te worden.

daarmee verpaupering te voorkomen. Bedrijfsgebouwen kleiner dan 250 m² kunnen gebruik maken van de afbraakregeling waarmee een extra oppervlakte aan bijgebouwen is toegestaan. Omdat vestiging van een bedrijf in het buitengebied in principe niet wenselijk is, gaat het hier alleen om bedrijven welke een functionele binding hebben met het buitengebied danwel ter plekke aanvaardbaar zijn.

Een van de voorwaarden waaraan moet worden voldaan is dat er geen sprake mag zijn van een aantasting van de aangrenzende waarden en functies, welke het bestemmingsplan beoogt te beschermen. In dat verband moet worden gesteld dat:

- door vergroting van oppervlakteverharding, opslag en/of buitenactiviteiten geen afbreuk mag worden gedaan aan de visueel-, landschappelijke kwaliteiten;
- gelet op milieu-aspecten, geen zodanig ongewenste functievermenging ontstaat met als gevolg: beperking voor de gebruiksmogelijkheden van nabijgelegen functies (door verzwarende van de op grond van de Wet milieubeheer stellen normen en eisen), overlast voor omwonenden en/of aantasting van aangrenzende natuurwaarden c.q. bufferfuncties;
- de aanwezige infrastructuur niet wezenlijk extra wordt belast of aangepast zou moeten worden;
- op eigen terrein wordt voorzien in de behoefte aan parkeergelegenheid;
- geen belemmeringen optreden voor het recreatief medegebruik van de omliggende gronden;
- bij hergebruik er naar gestreefd wordt dat de ruimtelijke kwaliteit niet slechter wordt.

Omdat in sommige gebieden meer mogelijkheden liggen voor hergebruik door bedrijven dan in andere, zijn voor de diverse deelgebieden in de gemeente (kernrandgebied, lintbebouwing en verspreide bebouwing) de mogelijkheden in een tabel opgenomen. Het ligt voor de hand dat nabij de bestaande kernen de mogelijkheden het grootste zijn.

6.4.5 Woonwagenterrein Ww

Deze bestemming is van toepassing op het woonwagenterrein aan de Cocq. van Haefenstraat ten westen van Meerlo.

6.4.6 Maatschappelijke doeleinden M

Deze bestemming is van toepassing op "het Raayke", een kort-verblijf-tehuis voor verstandelijk gehandicapten aan de Swolgensweg.

6.4.7 Overslagdoeleinden Mo(o)

Tussen Blitterswijck en Wanssum ligt aan de Kulertsweg een terrein waar in de regio verzamelde huisvuil wordt overgeslagen.

6.4.8 Jeugdcentrum Mg(j)

Op een tweetal locaties in de gemeente staan onderkomens van verenigingen, namelijk bij de sportterreinen van Blitterswijck en ten zuiden van Swolgen.

6.4.9 Rioolgemaal Mn(r)

In het buitengebied staan, ter ondersteuning van riooltransportleidingen, een aantal van deze voorzieningen.

6.4.10 Begraafplaats Mr(b)

Ten oosten van Geysteren ligt bij de ruïnes van het kasteel de begraafplaats.

6.4.11 Horecadooelinden Dh

In het plangebied liggen een tweetal restaurants die onder deze bestemming vallen. Het gaat hierbij om een restaurant bij Geysteren en een bij camping De Kooy.

6.4.12 Kapsalon Do(k)

Aan de Broekhuizerweg bij Swolgen is een kapsalon gelegen.

6.4.13 Galerie Do(g)

De galerie bij de Stendert werd als zodanig bestemd.

6.4.14 Museum Do(m)

De activiteiten van de tegelhandel bij de Postbaan in Wanssum werden gestaakt. Op particulier initiatief werd hier een museum gevestigd.

6.4.15 Ambachtelijke en verzorgende bedrijven B(a)

Deze bedrijven horen in feite niet thuis in het buitengebied. Omdat verplaatsing niet direct noodzakelijk wordt geacht en ook de financiële middelen hiervoor ontbreken, zijn de bestaande bedrijven positief bestemd. Alle bedrijven welke qua overlast/hinder en type bedrijvigheid onder de categorie 2 van de *bedrijvenstaat* gerangschikt zijn danwel kunnen worden, zijn via deze bestemming geregeld. Daarnaast zijn er op een aantal met Romeinse cijfers aangeduide locaties bedrijven uit een hogere milieucategorie gevestigd.

De bedrijvenstaat is als bijlage bij de voorschriften opgenomen. Inrichtingen die vallen onder art 41 van de Wet geluidhinder (de voormalige A-inrichtingen) zijn uitgesloten.

Omdat het bedrijven zijn, welke niet of nauwelijks detailhandel uitoefenen, wordt teneinde ongewenste ontwikkelingen te voorkomen detailhandel verboden. Alleen voor ter plaatse vervaardigde of bewerkte producten kan via een vrijstelling een uitzondering gemaakt worden.

Een wijzigingsbevoegdheid is opgenomen, waardoor deze bestemming kan worden gewijzigd in "Agrarische doeleinden, bouwperceel". Een dergelijke functiewijziging past binnen de algemene hoofddoelstelling om het buitengebied mede zoveel mogelijk te bestemmen voor de land- en tuinbouw. Uiteraard is de functiewijziging alleen onder bepaalde planologische en milieutechnische voorwaarden mogelijk.

6.4.16 Opslagdoeleinden B(o)

Onder deze bestemming valt een bedrijf aan de Groenweg bij Swolgen.

6.4.17 Sportvelden Rs(v)

In de gemeente Meerlo-Wanssum liggen meerdere sportveldencomplexen. In het plangebied liggen sportvelden bij Geysteren, Wanssum, Blitterswijk, Meerlo en Swolgen. Al deze terreinen hebben dezelfde bestemmingsregeling gekregen.

6.4.18 Golfterrein Rs(g)

Op de voormalige Geysterenderheide is een golfcomplex aangelegd met 18 holes en een oppervlakte van ongeveer 50 ha. Het is een belangrijk dagrecreatief steunpunt in de gemeente. Op het terrein liggen tevens diverse voorzieningen waaronder een clubhuis.

6.4.19 Manege Rs(m)

In de gemeente liggen diverse voorzieningen voor de ruitersport. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt in manege's en een ruitershal voor de ruiters- en ponyclub. Deze laatste is uitsluitend voor de recreatie, terwijl manege's een commerciële basis hebben. Nabij camping 't Karrewiel ligt de manege Kortenbos Hier wordt les gegeven en tevens is er een paardensportcomplex bestaande uit een manege en ruiterswinkel gevestigd.

6.4.20 Schietbaan Rs(b)

Ten zuiden van Wanssum ligt in de beboste oeverwal grenzend aan het dal van de Grootte Molenbeek een ondergrondse schietbaan.

6.4.21 Schutterij Rs(s)

Omdat de schutterij vanuit Geijsteren moet vertrekken in verband met woningbouw werd een nieuwe locatie gevonden aan de Wilbertsweg ten noorden van Geijsteren.

6.4.22 Ruitersportdoeleinden Rs(r)

Nabij manege Kortebos ligt aan de weg Megelsum het terrein van een ruiters- en ponyclub. Behalve een buitenmanege is ook een ruitershal aanwezig.

6.4.23 Kampeerboerderij Rv(b)

Een pand aan de St. Wilbertsweg bij Geysteren in gebruik als kampeerboerderij werd als zodanig bestemd.

6.4.24 Zomerhuisjesterrein Rv(z)

Deze bestemming is van toepassing op het recreatiecentrum "Het Roekenbosch".

6.4.25 Kampeerterrein Rv(k)

In de gemeente liggen de volgende campings: 't Karrewiel, De Kooy, Het Veerhuis, en het terrein van de NCC op de Geysterenderheide.

6.4.26 Recreatiewoningen Rv(r)

Zowel in de bossen van de Kooische Berg alswel die van de Tienraijsche en Swolgender heide (Park Zevenberg) ligt een complex zomerhuisjes; hierbij handelt het zich niet om een recreatiecentrum, maar om vrijstaande en individueel in gebruik zijnde vakantiewoningen. In de voorschriften is onder meer opgenomen dat deze zomerhuisjes niet voor permanente bewoning gebruikt mogen worden. Om deze reden kunnen de huisjes, in vergelijking met de bestemming "Woondoeleinden W", minder uitgebruid worden. De max. oppervlakte van de huisjes mag 100 m² bedragen. Onder deze m² worden begrepen alle vloeroppervlakken van het huisje zelf maar ook van de berging en de verdieping voorzover die aanwezig is of nog gebouwd zou worden.

6.4.27 Hengelsport

Bij de Legert en de Tienrayse Heide worden visvijvers aangelegd voor de hengelsportverenigingen. Gebouwen worden hierop niet toegelaten, omdat deze voor de hengelsport niet noodzakelijk zijn.

6.4.28 Wegverkeer Vw

Onder deze bestemming zijn alle verharde openbare wegen in de gemeente Meerlo-Wanssum opgenomen. De bestemming laat op de betreffende gronden voorts toe:

verhardingen, groenvoorzieningen bouwwerken en bijbehorende voorzieningen. Het mag hierbij niet gaan om gebouwen en/of verkooppunten voor motorbrandstoffen.

6.4.29 Waterweg Vs(w)

De rivier de Maas is in deze bestemming opgenomen. Deze rivier is een belangrijke schakel in het Rijksvaarwegennet en is tevens van belang voor de waterhuishouding in het stroomgebied.

6.4.30 Spoorweg Vr(s)

De spoorlijn Nijmegen - Venlo -Roermond loopt ten westen van Tienraij door het gemeentelijk grondgebied. De bestemming omvat de rails en een werkpad. Bij het bepalen van de breedte van de bestemming werd rekening gehouden met een verdubbeling van het spoor en het bouwen van een relaishuis en/of een onderhoudsgebouw.

6.4.31 Tevens ondergrondse leiding met beschermingszone

Door de gemeente lopen een aantal gas- en riooltransportleidingen. Voor een gasleiding wordt voor het direct ruimtebeslag een strook van 4 meter aan weerszijden van de leiding aangehouden en voor een riooltransportleiding 2,5 meter.

6.4.32 Tevens stroomvoerend winterbed van de Maas/Tevens waterbergend winterbed van de Maas

Een strook langs de Maas stroomt bij hoog water regelmatig onder. Behalve de riviergronden direct langs de Maas gaat het hierbij ook om delen van oude Maasgeulen die verder van de Maas liggen. Een voorbeeld hiervan is de oude Maasgeul tussen Gubbelsvijver en Meerlo. Om het stroomvoerend en waterbergend vermogen van de Maas niet te beperken zijn binnen de op de bestemmingenkaart aangegeven gebieden nadere voorschriften van toepassing. Op grond van artikel 16 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening kan in een bestemmingsplan worden voorgeschreven dat bouw- en aanlegvergunningen uitsluitend mogen worden verleend indien vooraf van Gedeputeerde Staten een verklaring van geen bezwaar is ontvangen. Voor de gronden op de bestemmingenkaart aangewezen als “Tevens stroomvoerend winterbed” alsmede “Tevens waterbergend winterbed” geldt dat een bouwvergunning alleen mag worden afgegeven indien genoemde verklaring van geen bezwaar is ontvangen. Daarnaast is ook de Rivierenwet van toepassing. Op grond waarvan sommige werken alleen mogen worden uitgevoerd als de benodigde vergunning is afgegeven. In het stroomvoerend gedeelte mag onder een aantal voorwaarden alleen gebouwd worden voor riviergebondenactiviteiten en ter bescherming van solitaire bebouwing (ja, tenzij principe). In het waterbergend gedeelte mag alleen gebouwd worden als het noodzakelijk is: een zwaarwegend maatschappelijk belang betreft, er geen alternatief is buiten het winterbed en de afvoercapaciteit niet wordt belemmerd (het nee-tenzij principe). In beide gevallen mag bestaande bebouwing met 10% van het bebouwd oppervlak worden vergroot.

6.5 Algemene voorschriften

Algemene bepaling

In de algemene bepaling (art. 3.01) is opgenomen dat, voorzover elders in de voorschriften wordt verwezen naar andere wetten, deze gelezen dienen te worden, zoals die luiden op het tijdstip van de ter visie legging van het ontwerp bestemmingsplan. Daarmee wordt enerzijds voorkomen dat deze tekst telkens moet worden opgenomen indien een andere wet wordt aangehaald en anderzijds dat bij wijziging van de aangehaalde wet ook het bestemmingsplan (zonder procedure) wordt gewijzigd.

Algemene voorschriften omtrent bebouwing

In artikel 3.02 staan verschillende bepalingen, welke in acht genomen moeten worden bij het beoordelen van bouwaanvragen. De als eerst genoemde bouwbeperking heeft betrekking op de zogenaamde dubbel-tel-bepaling; deze geeft aan dat voorwaarden welke in acht werden genomen bij het verlenen van een bouwvergunning, bij het verlenen van een volgende bouwvergunning niet weer opnieuw gebruikt mogen worden.

In verband met de Wet geluidhinder dient in gevallen van nieuwbouw in het buitengebied rekening te worden gehouden met mogelijke geluidsoverlast door het verkeer. Bij nieuwe woningen in het buitengebied geldt een voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A). Volgens de nieuwe wet hebben alle wegen een geluidszone, met uitzondering van die wegen waar een maximum snelheid van 30 km/h geldt, woonerven en die, waarvan d.m.v. een geluidsniveaukaart is aangegeven dat de 50 dB(A)-contour is gelegen op 10 m of minder uit de as van de meest nabijgelegen rijbaan.

Uit de geluidsniveaukaart van de gemeente Meerlo-Wanssum blijkt dat bij een aantal wegen sprake is van een geluidszone (breder dan 10 m). In principe kunnen er geen nieuwe woningen in de geluidszones gebouwd worden. De in de voorschriften aangegeven afstanden komen voort uit het akoestisch onderzoek behorend bij de geluidsniveaukaart. Mocht uit een aanvullend akoestisch onderzoek blijken dat de feitelijke 50 dB(A) in bepaalde situaties dichterbij de weg ligt, bijvoorbeeld als gevolg van een geluidwerende wal, dan kan afgeweken worden van de in de voorschriften vermelde afstanden.

Algemene voorschriften omtrent het gebruik van de grond anders dan voor bebouwing

Om te vermijden dat bij elke bestemming moet worden vermeld dat het verboden is gronden te gebruiken in afwijking van de aan de grond gegeven bestemming, is dit algemene voorschrift opgenomen.

Gebruik van de grond in afwijking van de bestemming wordt, voorzover niet vallende onder het overgangsrecht, in artikel 3.08 strafbaar gesteld. Overtreding van deze bepaling is op grond van artikel 59 en 60 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening strafbaar met een hechtenis van maximaal 6 maanden danwel een geldboete. Indien strikte toepassing van deze verbodsbepaling zou leiden tot een niet door dringende redenen te rechtvaardigen beperking van het meest doelmatige gebruik wordt vrijstelling gegeven. Deze

ontsnappingsclausule staat bekend als de zgn. "toverformule". De vrijstelling mag niet leiden tot een wijziging van de bestemming.

Bij enkele bestemmingen zijn nog gebruiksbepalingen opgenomen waaruit blijkt welk gebruik in ieder geval strijdig wordt geacht met de bestemming. In het algemeen kan voor deze gebruiksvormen dan ook geen beroep worden gedaan op de zgn. "toverformule". Het opslaan van autowrakken e.d. danwel de opslag van oude materialen e.d. wordt volgens een bepaling, opgenomen in dit artikel, ook niet in overeenstemming geacht met de bestemming, tenzij de opslag nodig is in verband met de aan de grond gegeven bestemming (bijv. opslagterrein).

Algemene voorschriften omtrent het gebruik van de bouwwerken

In deze bepaling wordt het gebruik van de bouwwerken nader geregeld. De leden 1 en 2 van deze regeling zijn nagenoeg identiek met de hiervoor beschreven artikel over het gebruik van de grond, zodat voor wat betreft de nadere toelichting hiernaar kan worden verwezen. In verband met de gewenste duidelijkheid worden de artikelen 3.03 en 3.04 niet samengevoegd. In de verschillende gebruiksbepalingen van de bestemmingen wordt meestal ook naar een van de genoemde artikelen verwezen.

Algemene wijzigingsbevoegdheden

Deze regeling heeft betrekking op de wijziging van meerdere bestemmingen. Indien het om een wijziging van één bestemming gaat dan is de wijzigingsbevoegdheid van toepassing die bij de betreffende bestemming is opgenomen.

In dit artikel is de bepaling opgenomen op grond waarvan met de situering van een agrarische bouwkaavel kan worden geschoven. Dit wordt noodzakelijk geacht omdat zich in de toekomst situaties kunnen voordoen, die een wijziging van de ligging van een agrarische bouwkaavel rechtvaardigen en waarvoor een partiële herziening niet nodig worden geacht. Te denken valt hierbij bijvoorbeeld aan bedrijfseconomische/-technische veranderingen, danwel milieutechnische eisen die een andere ligging van de bouwkaavel wenselijk maken.

In de algemene wijzigingsbevoegdheid is tevens, onder voorwaarden, voorzien in een mogelijke bestemmingsverandering van allerlei vormen van niet-agrarische bedrijvigheid in de bestemming "Woondoeleinden W".

De wijzigingsbevoegdheid is in alle gevallen gebonden aan de procedure genoemd in artikel 3.4. van de Algemene wet bestuursrecht.

Algemene vrijstellingsbevoegdheden

De vrijstellingsbepaling wordt nodig geacht om de bruikbaarheid van het plan te bevorderen. Het gaat hierbij om kleine afwijkingen van de bestaande voorschriften, die geen afbreuk doen aan de bestemmingsdoeleinden. Hieronder vallen o.a. het afwijken met 10% van de voorgeschreven goothoogten, bouwhoogten, dakhellingen e.d. en voorts het bouwen van kleine gebouwtjes, welke in elk gebied voorkomen en waarvan de invloed op de bestemming zeer beperkt is.

Ook voor het beter ruimtelijk inpassen van bouwwerken kan middels vrijstelling van het plan worden afgeweken. Dit kan bijvoorbeeld nodig zijn om het bouwvlak enigszins aan te passen zodat het beter aan het terrein is aangepast.

Overgangsbepalingen

In de overgangsbepalingen is opgenomen dat het gebruik van gronden en bouwwerken in afwijking van het in dit bestemmingsplan voorgeschreven gebruik, mag worden voortgezet. Omdat deze bouwwerken niet direct aangekocht zullen worden, mogen deze ook gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd. De afwijking ten opzichte van het plan mag daarbij niet toenemen. Uitbreiding van bouwwerken kan alleen plaatsvinden via een vrijstelling waarbij een vergroting van 10% is toegestaan.

Bij het bepalen van het grondgebruik wordt als peildatum het van kracht worden van dit bestemmingsplan aangehouden. Uitbreiding van een afwijkend gebruik is daarna niet meer toegestaan.

Voortzetting van het afwijkende gebruik mag niet plaatsvinden indien het betreft een afwijkend gebruik waartegen het gemeentebestuur wil optreden. In verband daarmee is de overgangsbepaling aangevuld met een regeling op grond waarvan de overgangsbepaling niet geldt voor bouwwerken welke werden gebouwd in strijd met het geldende plan en ook niet geldt voor het gebruik van gronden en gebouwen dat reeds in strijd was met het geldende plan.

Strafbepaling

Teneinde gebruik te kunnen maken van artikel 59 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening worden verschillende artikelen danwel onderdelen daarvan aangemerkt als een strafbaar feit. Overtreding van deze voorschriften kan daarmee worden gestraft met een hechtenis van ten hoogste zes maanden danwel een geldboete.

Slotbepaling

In de slotbepaling staat vermeld op welke manier naar de voorschriften verwezen kan worden.

7 DIFFERENTIATIEVLAKKEN EN WAARDEVOLLE ELEMENTEN

In dit hoofdstuk wordt achtergrondinformatie gegeven over de op de kaart ruimtelijke en functionele karakteristiek (bladnr. 825) opgenomen differentiatievlakken en waardevolle elementen.

7.1 Differentiatievlakken

Zoals in paragraaf 3.2.3 al is vermeld moet een differentiatievlak beschouwd worden als een nadere nuancering/aanvulling op de onderliggende bestemming. Een differentiatievlak beoogt een specifieke waarde/belang te beschermen door middel van aanvullende voorschriften. Deze waarden zijn niet ondergeschikt aan de doelstellingen van de onderliggende bestemming.

Per differentiatievlak zal allereerst een korte probleemschets gegeven worden, vervolgens zal beschreven worden aan de hand van welke criteria bepaald is of een gebied in aanmerking komt om als differentiatievlak te worden aangemerkt.

Om de bescherming van de in het differentiatievlak opgenomen waarden te effectueren dienen bepaalde maatregelen genomen te worden. Deze worden in een aparte subparagraaf toegelicht. Niet alle maatregelen zijn in de voorschriften terug te vinden, een deel van de opgesomde maatregelen moeten meer beschouwd worden als aandachtspunten/adviezen. De gemeente kan bij het verlenen van vergunningen e.d., rekening houden met deze adviezen.

Afsluitend wordt per differentiatievlak een toelichting gegeven op de geselecteerde gebieden.

7.1.1 Oud-bouwland

BETEKENIS DIFFERENTIATIEVLAK

Het Nederlandse landschap is vooral een cultuurlandschap. Nederland is in de loop der eeuwen, met name ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering, in gebruik genomen. De agrarische bedrijfsvoering kenmerkte zich door een gemengde bedrijfsvoering. In dat systeem "bezat" iedere boerderij naast bouwland een hoeveelheid weidegronden (weiland, heide, bos) en hooiland. De verschillende bedrijfsonderdelen waren ruimtelijk gescheiden.

De bouwlanden lagen op de gronden met de beste ontwatering en in de nabijheid van de woonkernen. Om de bodemvruchtbaarheid op peil te houden werden de bouwlanden intensief bemest. De bemesting bestond uit een mengsel van stalmest, huisafval, bosstrooisel en plaggen van de heide en uit de beek- rivierdalen. Omdat met het mest veelal ook zand op het land werd gebracht werden de bouwlanden langzaam maar zeker opgehoogd en kregen ze hun bolle vorm. In Meerlo-Wanssum werden relatief veel plaggen gewonnen

in de lagere beekdalen en de uiterwaarden van de Maas waardoor veelal bruine enkeerdgronden zijn ontstaan. Daar waar voornamelijk heideplaggen werden gebruikt ontstonden zwarte enkeerdgronden (ten westen van Tienraij).

Landschappelijk gezien kenmerkten de bouwlandcomplexen zich door hun hoge ligging ten opzichte van de directe omgeving, een open karakter door het afwezig zijn van hoog opgaande perceelsrandbegroeiingen tussen de kavels, en een typerende kleinschalige verkaveling. Om het vee en groot wild van het bouwland te weren, werden bouwlandvelden omheind door een haag of een dichte houtwal.

Heden ten dage is de agrarische bedrijfsvoering van een heel andere orde; de landbouwstructuur is veel complexer geworden, de gemengde bedrijven maken steeds meer plaats voor gespecialiseerde bedrijven. Daarnaast is het grondgebruik grootschaliger en intensiever geworden. De voormalige drie-eenheid bouwland, hooiland en weiland (inclusief woeste gronden) is verdwenen. Voor de oud-bouwlandvelden heeft dit een aantal gevolgen:

- De overgangen naar de omliggende gronden zijn in het landschap minder duidelijk waarneembaar geworden. Er is sprake van een landschappelijke nivellering. Dit komt niet alleen door het verdwijnen van omringende hagen en houtwallen, maar ook doordat de voormalige hooi- weilanden en woeste gronden inmiddels ook een intensieve agrarische productievoering kennen die nauwelijks meer afwijkt van de voormalige bouwlanden.
- De oud-bouwlandvelden zelf worden ook bedreigd:
  - de oud-bouwlandvelden worden steeds meer in beslag genomen door nieuwbouwwijken en bedrijfsterreinen. Dit is vooral een gevolg van het feit dat deze gronden van oudsher om de kernen lagen en daardoor als eerste aan bod kwamen bij de uitbreiding van de kernen. Door hun hoge ligging zijn ze ook aantrekkelijk om te bebouwen omdat de kosten lager zijn. Zo is onder meer de uitbreiding van de kern Meerlo ten koste gegaan van het oud-bouwlandveld ten oosten van het dal van de Leygraaf;
  - de oud-bouwlandvelden verliezen ook hun openheid door de toegenomen agrarische bebouwing, waarbij de bebouwing niet beperkt blijft tot de randen van de akkers. Agrarische bebouwing is vooral rond de kleinere buurtschappen zoals Megelsum, Gun en Legert sterk toegenomen;
  - voorheen onverharde wegen over de oud-bouwlandvelden zijn inmiddels verhard.

Ondanks het bovenstaande zijn de oude bouwlanden ook nu nog redelijk goed in het landschap te herkennen, dit door hun bolle, relatief hoge ligging en de grote mate van openheid. Om hun cultuur-historische betekenis zijn de oud-bouwlandvelden het waard om te beschermen, dit is ook een expliciete wens van het gemeentebestuur geweest (zie par 4.3).

De oud-bouwlandvelden zijn als **differentiatievlak** opgenomen. Een differentiatievlak biedt voldoende mogelijkheden om de typerende kwaliteiten van de oudbouwlandvelden

te behouden. Een Aln-bestemming, alleen ter bescherming van deze cultuurhistorische aspecten, legt een te (onnodig) zware beperking op het agrarisch gebruik van deze gronden.

TOEWIJZINGSCRITERIA DIFFERENTIATIEVLAK

De afbakening van de differentiatievlakken is als volgt tot stand gekomen:

- In eerste instantie is gekeken naar historische kaarten uit de vorige eeuw waarop de oud-bouwlandvelden duidelijk zijn aangegeven (zie fig. 10 van het onderzoeksrapport).
- Ook de bodemkaart geeft aanwijzingen omdat door het regelmatig opbrengen van de potstalmest een specifieke bodemtype is ontstaan nml. de enkeerdgronden (zie fig. 7 van het onderzoeksrapport; dikke eerdgronden). De enkeerdgronden zijn gronden met een humushoudende bovengrond die dikker is dan 50 cm. Dikke eerdgronden zijn ontstaan door eeuwenlange bemesting en ophoging van de gronden met potstalmest, vermengd met zand. De oud-bouwlandvelden in Meerlo-Wanssum vallen grotendeels samen met de enkeerdgronden.
- Ten behoeve van de overzichtelijkheid zijn bij de feitelijke begrenzing van de differentiatievlakken voornamelijk wegen aangehouden. Hierdoor kunnen de randzones van de akkercomplexen in sommige gevallen niet helemaal samenvallen met de grenzen van de differentiatievlakken.
- Niet alle oude bouwlanden zijn als differentiatievlak aangemerkt. Hoewel in principe alle oud-bouwlandvelden van cultuurhistorisch belang zijn, is er wel onderscheid te maken in de mate waarop ze nog duidelijk herkenbaar zijn in het landschap. Bepaalde gedeeltes zijn door allerlei stedelijke ontwikkelingen reeds danig aangetast, waardoor nieuwe ontwikkelingen, mits zorgvuldig gedaan, geen onoverkomelijke bezwaren met zich mee hoeven te brengen. Dit is bijvoorbeeld het geval tussen Blitterswijck en Wanssum alwaar de N272 (Brugstraat), het industrieterrein en de diverse verspreid liggende bebouwingen geresulteerd hebben in een verbrokkeld en nog moeilijk herkenbaar oud-bouwlandveld. Delen van de oud-bouwlanden die in fig. 10 van het onderzoeksrapport voorkomen maar niet als differentiatievlak "oud-bouwland" zijn bestempeld, kunnen over het algemeen als minder waardevol/onaangetast worden beschouwd.

Om ook in de toekomst een beeld te kunnen vormen van het oude landbouwsysteem is het verstandig een selectief beleid te voeren waarbij de nadruk komt te liggen op de minst aangetaste oud-bouwlandvelden. Voor deze delen zal een zeer zorgvuldig beleid gevoerd moeten worden. In de niet als differentiatievlak aangemerkte oud-bouwlandgebieden is meer ruimte voor nieuwe (agrarische) ontwikkelingen.

TOELICHTING OP DE GESELECTEERDE OUD-BOUWLANDEN

De volgende delen van Meerlo-Wanssum zijn als differentiatievlak "oud-bouwland" opgenomen (zie afb. 24):

- 1** De oud-bouwlandvelden ten westen (Hoogveld en Heiveld) en noordwesten van Geysteren hebben, door hun relatief onaangetaste verschijning, belangrijke cultuurhistorische waarden. Doordat ze deels omsloten worden door bosranden en steilranden zijn ze ook duidelijk herkenbaar. Ze zijn onlosmakelijk verbonden met de agrarische historie van het dorp Geysteren. Mede door de nabije ligging van de beekdalgronden en de bossen is hier sprake van een samenhangend geheel dat een duidelijk beeld geeft van het oude agrarische landschap. Het ideaalbeeld wordt alleen verstoord door de nieuwe vestigingen langs de inmiddels verharde Oostrumseweg en door de nieuwbouwwijken van Geysteren.
- 2** Ter weerszijden van de Geysterseweg/Wanssumseweg ligt een grotendeels open agrarisch gebied met een gemengd grondgebruik. Een groot deel van deze gronden

maakten deel uit van een oud-bouwlandveld dat van Wanssum tot aan Geysteren liep. Tegenwoordig is het oud-bouwlandveld niet meer zo duidelijk in het landschap herkenbaar. De gronden worden nu ook deels als weiland gebruikt terwijl de overgangen naar de omliggende voormalige natte weidegronden langs de Maas en in het dal van de Nieuwlandsche Sloot vervaagd zijn.

Ook de vestiging van diverse nieuwe agrarische bedrijven langs de Wanssumseweg heeft de cultuurhistorische herkenbaarheid van de oud-bouwlanden verminderd. Tenslotte heeft de uitbreiding van Wanssum en de aanleg van het haven- en industrieterrein grotendeels plaatsgevonden op oud-bouwlandgronden. Uit de relatief open ligging van de resterende agrarische gronden kan echter nog wel afgeleid worden dat hier sprake geweest is van een groot oud-bouwlandveld. Verdere versnippering is vanuit cultuurhistorisch oogpunt ongewenst.

- 3 Het oud-bouwlandveld aan weerszijden van de Beeteweg nabij Blitterswijck is nu overwegend in gebruik ten behoeve van de boomteelt. Op de bouwlanden zelf is nagenoeg geen sprake van bebouwing. In combinatie met omliggende bosranden is dit oud-bouwlandveld nog goed in het landschap herkenbaar.
- 4 Het oud-bouwlandgebied ten oosten van het dal van de Grootte Molenbeek maakte onderdeel uit van een uitgestrekter akkercomplex. Een groot deel is door allerlei ingrepen, zoals de aanleg van het weglichaam naar de Koninginnebrug en uitbreiding van Blitterswijck (o.a. sportvelden), sterk aangetast. Dit gedeelte is nog relatief gaaf. De bouwbeperkingen die het gevolg zijn van het differentiatievlak komen ook ten goede aan de nabijgelegen bossen van de Hooze Heide en het dal van de Grootte Molenbeek.
- 5 Tussen de kernen Meerlo, Tienraij, Swolgen, Gun en Legert ligt een nagenoeg aaneengesloten oud-bouwlandveld dat alleen door oude (verlande) Maasgeulen wordt doorsneden ("Op het Looiveld, Merthees). Nog steeds is dit gebied, ondanks de diverse aantastingen als redelijk gaaf aan te merken. De hoogteverschillen vaak in de vorm van steilranden geven op sommige plaatsen duidelijk de oude grenzen van de bouwlanden aan. Vooral de overgang naar de oude Maasgeul tussen Gubbelsvijver en Meerlo is nog duidelijk herkenbaar. De velden zelf hebben een enigszins bolle ligging, de centrale delen liggen hoger dan de randen.
De herkenbaarheid van deze oud-bouwlanden heeft wel te leiden gehad van de diverse agrarische bedrijfsvestigingen waarvan enkele centraal op de oud-bouwlanden (langs de Keuterseweg en langs Legert). Ook zijn de vele oude onverharde akkerwegen inmiddels verhard en verbreed. Desalniettemin zijn er voldoende cultuurhistorische waarden overgebleven om een zorgvuldig ruimtelijk beleid te rechtvaardigen.

Afb. 24: Deelgebieden opgenomen als differentiatievlak "oud-bouwland".

- 6 "Op de Hees" is een voorbeeld van een kleine geïsoleerd liggende akker in het jonge ontginningslandschap. Komend vanaf De Stendert is duidelijk de hogere ligging van de akker te herkennen (zie afb. 23). Ook de bossages aan de randen versterken de ruimtelijke afbakening van dit veld. Het agrarische bedrijf is van relatief recente datum en naast de eigenlijke akker gevestigd.

GEWENST RUIMTELIJK BELEID VOOR DE OUD-BOUWLANDEN

Het ruimtelijk beleid binnen het differentiatievlak oud-bouwland zal zich op de volgende aspecten dienen te richten:

- behoud van de landschappelijke openheid door het weren van nieuwe bebouwing. Vooral de locatiekeuze van de veelal grootschalige en uniforme agrarische bebouwing, waaronder met name de intensieve veehouderij-, de glastuinbouw- en champignonbedrijven gerekend kunnen worden, dient met de grootste zorgvuldigheid te gebeuren. Uitgangspunten zullen daarbij moeten zijn dat:
  - nieuwe (agrarische) vestigingen bij voorkeur niet vestigen in de zone met oud-bouwlandvelden, maar elders in de gemeente waar dit minder bezwaarlijk is;
  - mocht het om bijvoorbeeld bedrijfstechnische redenen nodig zijn een bedrijf te vestigen in de zone met de oud-bouwlanden dan zal aansluiting gezocht moeten worden bij de bestaande agrarische bebouwing aan de randen van de oud-bouwlanden. Delen van de oud-bouwlandzone die nog het meest hun oude open karakter behouden hebben dienen het meest vergaand beschermd te worden. Nieuwvestiging midden in de oud-bouwlandvelden betekent in ieder geval een onevenredige aantasting van de cultuurhistorische waarden en vaak ook van de visueel landschappelijke kwaliteiten. Dat de vestiging van grote dominante agrarische bedrijfsgebouwen centraal op de oud-bouwlanden een sterke negatieve invloed heeft op de landschappelijke kwaliteiten van het gebied is duidelijk waarneembaar nabij Keuter (bedrijf aan de Keuterseweg) en tussen Legert en Swolgen. Doordat de centrale delen van de oud-bouwlanden hoger liggen dan de omgeving zijn de hier geplaatste bedrijfsgebouwen, in een verder onbegroeide omgeving, van verre te zien.
  - Bij nieuwvestiging is ook de vorm van het bouwperceel van belang. Veelal zijn compacte bouwpercelen in dit verband gunstiger dan langgerekte.
- Behoud van de door de mens aangebrachte reliëfverschillen. De bolle ligging van de velden is een gevolg van het eeuwenlang opbrengen van plaggen, en daardoor een belangrijke karakteristiek van de oud bouwlanden. Ook de steilranden die de grenzen van de velden markeren zijn van cultuurhistorisch belang (deze steilranden zijn terug te vinden op de kaart "ruimtelijke en functionele karakteristiek"). Dergelijke steilranden zijn onder meer te vinden op de overgang van het grote oud-bouwlandcomplex ten noorden van Swolgen, en de oude Maasgeul tussen Gubbelsvijver en Meerlo. De steilranden zijn doordat ze veelal met bossages begroeid zijn ook van belang voor vogels en kleine zoogdieren.

- Behoud van de nog bestaande oude onverharde wegen over de oud bouwlandvelden (zie par. 7.2.2).

7.1.2 Landschappelijk open agrarisch gebied

BETEKENIS DIFFERENTIATIEVLAK

De visuele variatie in het landschap neemt steeds verder af door de nivellering van de verschillen tussen open gebieden en de besloten, coulissenachtige landschappen. In het gehele Nederlandse landschap is een tendens naar de vorming van "middenschalige" ruimtes zichtbaar. Door de toename van de massa (bebouwing en bos) worden de grootschalige open gebieden steeds voller, terwijl door het verdwijnen van houtopstanden de kleinschalige landschappen een grotere ruimtemaat krijgen. Deze ontwikkeling heeft tot gevolg dat kenmerkende schaalverschillen steeds minder bijdragen tot de identiteit van de verschillende landschapstypen.

In Meerlo-Wanssum lagen van oudsher zowel grootschalige open gebieden als meer besloten landschappen. In het oude cultuurlandschap lagen de open oud-bouwlandvelden met daar tussen door de natte Maasmeanders en beekdalen die door de vele houtopstanden een kleinschalig karakter hadden. Ook de Maasuitewaarden hadden door de aangeplante heggen een kleine ruimtemaat. In het dekzandgebied kwamen in het begin nog uitgestrekte open heidegebieden voor, deze gebieden zijn later door bosaanplant veel beslotener geworden. Weer later is een deel van deze jonge bossen omgezet in landbouwgronden. Omdat hierbij een aantal houtpercelen gehandhaafd bleef, ontstond er geen open grootschalig landbouwgebied. Een uitzondering hierop is het gebied ten westen van De Cuyperstraat (de vml. Oostrumsche Heide) waar nu wel sprake is van een open landbouwgebied.

Bepaalde delen van Meerlo-Wanssum hebben hun openheid verloren terwijl enkele voorheen kleinschalige landschappen nu getypeerd kunnen worden als open gebieden. In het oude cultuurlandschap zijn een aantal oud-bouwlandvelden door bebouwing verdwenen of verdicht geraakt. Verdichting is sterk waar te nemen rond de buurtschappen Gun, Legert en Megelsum. De bij het onderzoeksrapport horende kaart 820B (Bebouwingsinvloed) geeft duidelijk de visuele aantasting van de open oud-bouwlandvelden weer. Aan de andere kant heeft bijvoorbeeld het kleinschalige heggenlandschap in de uiterwaarden tussen Wanssum en Blitterswijck plaats gemaakt voor een open landbouwgebied.

TOEWIJZINGSCRITERIA DIFFERENTIATIEVLAK

De gemeente Meerlo-Wanssum heeft zich uitgesproken voor het behoud van de open gebieden (zie par. 4.3). Kaart 820C van het onderzoeksrapport (ruimtemaat) diende als basis voor het localiseren van de open gebieden, tevens is gebruik gemaakt van veldwaarnemingen. Bij het bepalen van de open gebieden is als volgt te werk gegaan:

- De op kaart 820 C "ruimtemaat" aangeduide deelgebieden met een code 4 of hoger zijn in eerste instantie aangemerkt als aandachtsgebieden die mogelijk in aanmerking komen

om als differentiatievlak "landschappelijk open agrarisch gebied" te worden opgenomen.

- De aanwezigheid van één klein deelgebied met code 4 of hoger is op zich onvoldoende reden om gebruik te maken van een differentiatievlak. Een differentiatievlak zal een redelijke omvang moeten hebben. Dit uitgangspunt is in overeenstemming met de beleving van openheid. Bij het begrip openheid zal men vooral denken aan wijdse vergezichten in een ruim opgezet landschap.
- Deelgebieden met een ruimtemaat kleiner dan 4 die als een enclave temidden van gronden met een grotere ruimtemaat liggen worden bij deze gebieden gerekend.
- Ter aanvulling van de meer objectieve basisgegevens is in het veld bekeken in hoeverre de feitelijke situatie (beleving) overeenkomt met de gegevens op kaart. Er is vooral gekeken naar die gebieden waarvan op basis van de ontginningsgeschiedenis openheid verwacht mocht worden maar waar dit volgens de codes nu niet meer of minder het geval is. Omdat de provinciale karteringsmethode "gevoelig" is voor houtopstanden, kan niet alleen worden afgegaan op de kaart "ruimtemaat". Met deze invalshoek wordt ook aandacht besteed aan de oorspronkelijke situatie waardoor cultuurhistorische waarden beschermd kunnen worden.
- Als afsluiting hebben de differentiatievlakken een logische begrenzing gekregen waardoor er geen onduidelijkheid bestaat over waar exact het differentiatievlak begint. Concreet betekent dit dat bij de afbakening voornamelijk de bestaande wegen zijn aangehouden.

TOELICHTING OP DE GESELECTEERDE LANDSCHAPPELIJK OPEN AGRARISCHE GEBIEDEN

De volgende delen van Meerlo-Wanssum zijn als differentiatievlak "landschappelijk open agrarisch gebied" opgenomen (zie afb. 26):

- 1** In de Maasbocht bij de Koninginnebrug is het voormalig Maasheggenlandschap veranderd in een open agrarisch gebied met geringe bebouwingsinvloeden. Hoewel hier geen sprake is van een oorspronkelijk landschapsbeeld is de huidige ruime maatvoering van het gebied behoudenswaardig. De aanwezigheid van de Maas en de open vlakke roepen duidelijk de sfeer op van een wijds rivierengebied. De vergezichten richting de bossen op de rivierduinen aan de overzijde van de Maas versterken nog eens het verschil met de meer coulissenachtige landschappen rond de Hooge Heide. Behoud van de openheid komt ook ten goede aan de kenmerkende vogels van open akkerweidegebieden (Patrijs, Veldleeuwerik, Gele kwikstaart en Wulp). Op termijn zal de openheid direct langs de Maas als gevolg van natuurontwikkelingsprojecten minder worden. Omdat het hierbij grotendeels gaat om een smalle lager gelegen strook, zal de openheid van het totale gebied naar

verwachting niet noemenswaardig afnemen. In verband met de winterbedlijnen van de Maas is in principe bebouwing langs de Maas niet toegestaan.

- 2 Op de overgang van de hoger gelegen Galgenberg naar de Maas ligt een open gebied met weilanden. Vanaf de Buisweiderweg heeft men een wijde panorama over de lager gelegen rivierdalbodem van de Maas en de beboste rivierduinen aan de overzijde van de Maas. Ook hier beperken de winterbedlijnen van de Maas de gebruiksmogelijkheden van de gronden.
- 3 Het grote oud-bouwlandveld tussen Gun, Legert en Swolgen heeft zijn openheid nog grotendeels bewaard. Dit blijkt onder meer uit de aanwezigheid van vogelsoorten die kenmerkend zijn voor open akker- en weidegebieden (Patrijs, Veldleeuwerik en Gele Kwikstaart). Behoud van de openheid is niet alleen van landschappelijk belang, maar vergroot ook de cultuurhistorische herkenbaarheid van het oude agrarische landschap (zie par. 7.1.1). De beleving van de openheid wordt in bepaalde delen negatief beïnvloed door veelal dominantie agrarische bebouwing. Dit is onder meer het geval nabij Gun, Legert en Swolgen.

GEWENST RUIMTELIJK BELEID VOOR DE LANDSCHAP PELIJK OPEN AGRARISCHE GEBIEDEN

Het ruimtelijk beleid binnen het differentiatievlak "landschappelijk open agrarisch gebied" richt zich op de volgende zaken:

- Het zoveel mogelijk tegengaan van bebouwing in de open gebieden. Nieuwvestiging van (agrarische)bedrijven bij voorkeur niet binnen het differentiatievlak "openheid". Ook de bouw van kassen en boogtunnels moet hiertoe gerekend worden omdat deze de openheid sterk nadelig beïnvloeden. Ook ondergeschikte bebouwing (melkstallen e.d.) dient zoveel mogelijk vermeden te worden. De vestiging van een graasdierbedrijf (melkveehouderij) of een akkerbouwbedrijf kan voor het behoud van de openheid wel van groot belang zijn wanneer dit bedrijf een grote oppervlakte landbouwgrond binnen het differentiatievlak bezit. Nieuwvestiging van een dergelijk bedrijf zal dan ook in beginsel positief benaderd dienen te worden. De wijze waarop deze bedrijven hun gronden gebruiken (gras- en bouwland) draagt er immers toe bij dat er weinig kans is op verdichting van de ruimte. Wanneer nieuwvestiging onomkoombaar/wenselijk is gaat de voorkeur sterk uit naar een locatie aan de rand van het gebied nabij bestaande bebouwing. Daarbij moet wel in het oog worden gehouden of deze randlocatie voldoet aan andere planologische/milieuhygiënische vereisten. Daarbij spelen de bestemmingen van de nabijgelegen gronden een belangrijke rol.

Afb. 26: Deelgebieden opgenomen als differentiatievlak "landschappelijk open agrarisch gebied".

- Nieuwe beplantingen dienen zorgvuldig te worden afgewogen. Dichte hoogopgaande houtpercelen doen afbreuk aan de openheid. Transparante beplantingsvormen zoals een enkele rij bomen langs de hoofdwegen zijn minder bezwaarlijk en kunnen in het jonge ontginningslandschap de rationele, rechthoekige, opzet accentueren. Beplantingen die het gevolg zijn van de uitwerking van de ecologische hoofdstructuur dienen in beginsel ook positief beoordeeld te worden. Beplanting kan ook nodig zijn om landschappelijk detonerende bebouwing te camoufleren.

7.1.3 Beekdal/Oude Maasgeul

BETEKENIS DIFFERENTIATIEVLAK

De beekdalen en voormalige Maasgeulen zijn een belangrijke schakel in het ecologisch raamwerk van de gemeente Meerlo-Wanssum (zie afb. 10). De beekdalen en de oude Maasgeulen zijn de natte, relatief voedselrijke, lage gebieden in het omliggende droge, en tegenwoordig voedselrijke hoge landschap. Voorbeelden van deze veelal structuurbepalende landschapsdragers zijn: de oude Maasgeul tussen Gubbelsvijver en Meerlo, de benedenlopen van de Grote Molenbeek en van de Oostrumsche Beek. Deze gebieden zijn om een aantal redenen van groot ecologisch belang:

- De natuurwaarden van beekdalen zijn deels gebaseerd op de aanwezigheid van veel geleidelijke overgangen (gradiënten) door verschillen in waterhuishouding, maar ook door verschillen in bodem (zand, veen, leem). Dit heeft geleid tot een grote soortenrijkdom aan planten en dieren. Dit is duidelijk het geval in de oude Maasgeul tussen Gubbelsvijver en de Linkstraat waar zich een groot aantal ecologisch waardevolle terreinen bevinden (Linkstraat, Legert). Met name de aanwezigheid van hydrologisch gevoelige vegetaties in de beekdalen duidt op hoge grondwaterstanden. Deze vegetatie is zeer gevoelig voor daling van het grondwaterpeil. De natte milieucondities maken sommige delen van de beekdalen voor de mens ook moeilijk toegankelijk waardoor de natuur hier met relatief weinig verstoringen te maken heeft. Dit is bijvoorbeeld het geval in het Megelsums Schuitwater waar dichte broekbosvegetaties zorgen voor een ondoordringbare "muur".
- De beekdalen kennen in vergelijking met de overige gronden in het algemeen een minder intensieve agrarische bedrijfsvoering. De actuele en potentiële ecologische waarden van de beekdalen zijn daarom over het algemeen groot. Hoewel de agrarische gebruiksmogelijkheden van de beekdalen, door de kanalisatie van de beken en door waterpeilverlaging, de afgelopen decennia zijn vergroot, zijn de lager gelegen gronden vaak alleen nog maar geschikt voor weidebouw. Intensievere agrarische productievormen zoals de tuinbouw en de boomteelt komen in de centrale delen van de beekdalen nog niet voor.
- Door hun langgerekte vorm zijn de beekdalen ideale verbindingszones tussen de verschillende verspreid liggende natuurgebieden. Niet voor niets wordt in het Natuurbeleidsplan gewezen op de belangrijke rol van beekdalen in de Ecologische Hoofdstructuur.

- De beekdalen zijn ook uit een landschappelijk oogpunt van belang; de lagere ligging, het afwijkende grondgebruik en de aanwezigheid van open water maken ze tot herkenbare landschapsbepalende elementen. Duidelijk is dit het geval bij de benedenloop van de Grootte Molenbeek (zie afb. 4) en de Oostrumsche Beek (zie afb. 3).

De beekdalen en oude Maasgeulen hebben ook in Meerlo-Wanssum te maken (gehad) met diverse aantastingen. Door het rechttrekken van de beken, het plaatsen van stuwen en het draineren van de natte gronden heeft het merendeel van de beekdalen in deze eeuw een sterke gedaanteverwisseling ondergaan. In Meerlo-Wanssum is de Grootte Molenbeek ingrijpend aangepakt. De beek zelf heeft zijn natuurlijke meandering overal verloren en is in een strakke keurslijf gestopt. Hierdoor zijn de overstromingen grotendeels verleden tijd, alleen bij hoog Maaswater stroomt het dal tussen Meerlo en Wanssum onder water. De beekmonding ten noorden van Wanssum is getransformeerd in een rivierhaven met industrieterreinen. Ook ten zuiden van Meerlo is het beekdal nog maar moeilijk te herkennen, akkerbouwgronden grenzen plaatselijk tot aan de beek. Steilranden en taluds wijzen op de oorspronkelijke grenzen van het beekdal.

Door de betere afwatering zijn de agrarische gebruiksmogelijkheden vergroot waardoor vanuit de hoger en droger gelegen randen intensievere grondgebruiksvormen opdringen (o.a. siergewassen en maïs). Tegelijkertijd worden hierdoor de hydrologisch gevoelige vegetaties door verdroging bedreigd.

Ondanks de veranderingen zijn een aantal beekdalen en Maasgeulen het waard om een terughoudend beleid te voeren wat betreft het toelaten van nieuwe ontwikkelingen. Als (kwetsbaar) onderdeel van het ecologisch raamwerk is een zorgvuldig beleid op zijn plaats. De gemeente Meerlo-Wanssum heeft zich in de beleidsnota ook uitgesproken voor het behoud van de beekdalen en oude Maasgeulen (zie par. 4.3).

TOEWIJZINGSCRITERIA DIFFERENTIATIEVLAK

Bij de bepaling welke beekdalen en oude Maasgeulen als differentiatievlak moeten worden aangemerkt is gebruik gemaakt van verschillende informatiebronnen:

- Verschillende afbeeldingen van het onderzoeksrapport geven aan waar (van oudsher) sprake is (geweest) van een beekdal danwel een oude Maasgeul. De volgende figuren moeten met name genoemd worden:
  - Figuur 5: de stroomgeulen van de Maas; geeft een zeer globale indruk van de ligging van de oude Maasgeulen;
  - Figuur 6: geomorfologische waarden; van belang bij de afbakening van de Maasgeul tussen Gubbelsvijver en Meerlo en de benedenloop van de Grootte Molenbeek;
  - Figuur 7: de bodemkundige eenheden; de beekdalen hebben een karakteristieke bodemeenheid;
  - Figuur 8: geeft globaal de beekdalen en oude Maasgeulen aan;
  - Figuur 9: de beekdalen en oude Maasgeulen onderscheid(d)en zich door (zeer) natte omstandigheden;

- Figuur 31: de aanwezigheid van hydrologisch gevoelige vegetaties geeft veelal aan dat er sprake is van lager gelegen vochtige beekdalgronden.
- Figuur 32: de beekdalen staan in de provinciale kartering apart vermeld;
- De waardevolle beekdalen zijn er vervolgens uitgehaald door middel van de volgende overwegingen:
  - er moet nog sprake zijn van een duidelijk lager gelegen dal met overwegend weidegronden en/of moeras- broekbosachtige vegetaties.
  - De beekdalen en oude Maasgeulen moeten onderdeel uitmaken van het ecologisch raamwerk zoals is afgebeeld in afb. 10. Om deze reden zijn een aantal oude smalle Maasgeulen in het oud-bouwlandgebied ten zuiden van Megelsum/Gun afgevalen. Het gaat hierbij met name om de oude stroomgeul (van Smallenbroeklossing) ten westen van het oud-bouwlandveld "Op het Looiveld".
  - Beekdalen en oude Maasgeulen met hoge actuele natuurwaarden komen vooral in aanmerking opgenomen te worden in een differentiatievlak. De aanwezigheid van hydrologisch gevoelige vegetaties is hiervoor een belangrijke indicatie evenals het gegeven of het beekdal een belangrijk foerageergebied voor de das is. Ook het feit of in een gebied veel amfibieën worden waargenomen is een aanwijzing dat er sprake is van vochtige milieucondities. Tenslotte is ook gekeken naar de avifaunagegevens (voorkomen van soorten van loofbossen, struwelen en ruigtes en van moerassen, plassen en beken)
  - beleidsbepalingen van hogere overheden geven aan voor welke beekdalen en oude Maasgeulen sprake moet zijn van een aangescherpt beleid.
    - * In het Provinciaal Waterhuishoudingsplan hebben een aantal beekdalen en oude Maasgeulen een specifiek ecologische functie toebedeeld gekregen. Het gaat hierbij om de benedenloop van de Oostrumsche Beek, de oude Maasgeul tussen Gubbelsvijver en Meerlo en de daar vanuit stromende Wolterskamp.
    - * De Ecologische Hoofdstructuur uit het Natuurbeleidsplan duidt op het belang van de oude Maasgeul tussen Gubbelsvijver en Meerlo als verbindingzone tussen de bossen van de Tienrajsche en Swolgender heide en de bossen van Landgoed Geysteren.
    - * De toewijzing van relatienotagronden en reservaatgronden in de ruilverkaveling Melderslo gaat voor een deel richting de oude Maasgeulen (Linkstraat en Megelsums Schuitwater).

TOELICHTING OP DE GESELECTEERDE BEEKDALEN/OUDE MAASGEULEN

De volgende delen van Meerlo-Wanssum zijn als differentiatievlak beekdal/oude Maasgeul (zie afb. 28):

- 1 De benedenloop van de Oostrumsche beek (Geysterensche Molenbeek) stroomt grotendeels door de bossen van Landgoed Geysteren. Een klein deel van de benedenloop, grenzend aan de Maas, ligt in een landbouwgebied (zie afb. 3). De benedenloop van de beek is door de meandering karakteristiek voor een natuurlijke beek. Voor de regulatie van de waterafvoer zijn stuwen aangelegd waaronder één in Meerlo-Wanssum. In samenhang met de hoger gelegen bouwlanden is er sprake van een afwisselend landschap. Het beekdal vormt een schakel tussen de zandgronden van Landgoed Geysteren en het Maasdal. In het beekdal liggen enkele verdrogingsgevoelige vegetaties. De vochtige weilanden langs de beek zijn als foerageergebied voor de das van belang. In de nabijheid liggen meerdere belopen dassenburchten. De benedenloop van de Oostrumsche beek is in het Provinciaal Waterhuishoudingsplan aangewezen als een water met een specifiek ecologische functie. In het kader van de uitwerking van de Ecologische hoofdstructuur zijn in het beekdal globaal beheersgebieden van de Relatienota aangewezen.

Een groot deel van het beektraject (incl. het Geystersch Ven) in Meerlo-Wanssum ligt in als "Natuurgebied N" bestemde gronden en is daarmee in voldoende mate beschermd (zie par. 6.3.4).

- 2** Het dal van de Grootte Molenbeek tussen Meerlo en Wanssum is van groot landschappelijk belang (zie afb. 4 en 27). Het open weide-gebied met duidelijke overgangen naar de hoger gelegen oeverwallen is zeer typerend voor Meerlo-Wanssum. Het vormt tevens een schakel in een ecologische verbindingszone, waarbij de randzone tussen de beek en de bosstrook richting St. Goarkapel grote ecologische potenties heeft. Op beperkte schaal zal hier natuurontwikkeling plaatsvinden. De graslanden worden onder meer door dassen gebruikt. Aansluitend aan het brede beekdal van de Grootte Molenbeek is ook het smalle dal van de Leygraaf in een differentiatievlak opgenomen. Deze smalle oude Maasgeul kan beschouwd worden als een alternatieve ecologische verbindingroute om Meerlo heen. Volgens het inrichtingsplan van de ruilverkaveling Melderslo zal hier beplantingen worden aangebracht.
Voor de Grootte Molenbeek ten zuiden van Meerlo zal de ecologische functie zoveel mogelijk worden hersteld.
- 3** De oude Maasgeul tussen Gubbelsvijver en Meerlo is vooral door de relatief hoge grondwaterstanden van groot ecologisch belang (zie uitgebreide beschrijving par. 6.3.4. nr. 5). Het maakt onderdeel van het ecologisch raamwerk en vormt een schakel tussen de bossen van de Tienraijische en Swolgender heide en Landgoed Geysteren. Door de vochtige omstandigheden is het agrarisch gebruik beperkt gebleven tot diverse graslandenclaves temidden van broekbosachtige percelen (deels doorplant met populieren). Een groot deel van de vegetatie is verdrogingsgevoelig. Door het extensieve agrarisch gebruik is ook de fauna (o.a. das, vleermuizen en vele soorten vogels) bijzonder. De Maasgeul is inclusief de aftakking richting de Maas (Wolterskamp) aangewezen als een water(systeem) met een specifiek ecologische functie. Om de verdroging tegen te gaan is het voorgedragen als één van de prioritaire gebieden waar maatregelen genomen moeten worden. Zowel in het kader van de ruilverkaveling Melderslo als de uitwerking van de Ecologische Hoofdstructuur zijn er beheersgronden en reservaatgronden aangewezen.
- 4** Het Megelsums Schuitwater is een geïsoleerd liggende voormalige Maasgeul met grote actuele ecologische waarden (zie uitgebreide beschrijving par. 6.3.4 nr. 7). Ook hier is het grondwaterpeil van doorslaggevend belang. De successiestadia van open water naar (broek)bos is gediend bij hoge grondwaterstanden. Middels de ruilverkaveling Melderslo zal het natuurgebied met reservaatgronden worden uitgebreid en door beheersgebieden worden gebufferd ten opzichte van de omgeving.

Afb. 28: Deelgebieden opgenomen als differentiatievlak "beekdal/oude Maasgeul".

GEWENST RUIMTELIJK BELEID VOOR DE BEEKDALEN/OUDE MAASGEULEN

Het ruimtelijk beleid binnen het differentiatievlak beekdal/oude Maasgeul zal zich op de volgende aspecten dienen te richten:

- géén nieuwvestiging van (agrarische) bedrijven in de beekdalen en oude Maasgeulen. Hetzelfde geldt bij voorkeur ingeval van uitbreiding van bestaande bedrijven. De beekdalen en oude Maasgeulen die in een differentiatievlak zijn opgenomen zijn allen een belangrijke en kwetsbare schakel in het ecologisch raamwerk. Vestiging van nieuwe bedrijvigheid moet hier als een onevenredige aantasting van de natuurwaarden beschouwd worden (o.a. verstoring, intensivering grondgebruik). Door hun open en lagere situering zijn sommige beekdalen (met name de Groote Molenbeek en de Oostrumsche beek) uit een visueel landschappelijk oogpunt kwetsbaar voor nieuwe gebouwen.

Overigens zijn de beekdalen door hun vochtige omstandigheden en het overstromingsrisico (vooral bij hoog Maaswater) niet als een geschikte vestigingslocatie te beschouwen.

- het handhaven van het bestaande areaal grasland in de beekdalen. Voor het blijvend scheuren van grasland is om die reden een aanlegvergunning nodig. Het gaat hierbij dus niet om onderhoudswerkzaamheden aan de graszoden maar om het overschakelen naar andere vormen van grondgebruik (bijv. tuinbouw). Ook het scheuren van grasland in het kader van natuurontwikkeling valt hierbuiten.

Het opnemen van een aanlegvergunningstelsel voor het scheuren van grasland vindt onder meer zijn grondslag in het streven de beekdalen zoveel mogelijk te vrijwaren van intensieve productievormen zoals de (glas)tuinbouw en de sierteelt. Dergelijke vormen van agrarisch grondgebruik komen van oudsher niet in de beekdalen voor. Gelet op hun hoge eisen wat betreft de waterhuishouding en de bodemsamenstelling zouden er ingrijpende maatregelen genomen moeten worden om deze vormen van bedrijvigheid mogelijk te maken in de beekdalen. De intensivering van het grondgebruik zal door de grotere waterbehoefte en -verdamping ook de verdroging bevorderen. Ook de akkerbouw (bijv. maïs) komt van oudsher niet in de beekdalen voor.

Het handhaven van het grasland is in alle geselecteerde beekdalen/ oude Maasgeulen van belang voor het behoud van de foerageermogelijkheden van de das. Alle weilanden waarvoor een aanlegvergunning voor het scheuren van grasland wordt geëist liggen in de nabijheid van dassenburchten.

Voor de Groote Molenbeek en de Oostrumsche beek is de regeling ook van belang voor het behoud van de openheid van de beekdalen. De graslanden versterken de herkenbaarheid van de beekdalen.

Bij het bepalen of een aanlegvergunning verleend kan worden zal vooral gekeken moeten worden naar het toekomstig gebruik van de gronden, ook de tijdsduur van de nieuwe grondgebruiksvormen is van belang. Een omschakeling naar (glas)tuinbouw, sier-boomteelt moet in principe vermeden worden. Een kortdurende grondgebruiksverandering (vormen van wisselteelt) is over het algemeen beter inpasbaar dan een langdurige/permanente grondgebruiksverandering (bijv. boomteelt). Ook de ligging

binnen het differentiatievlak is van belang. Vooral in de centrale delen zal het scheuren van grasland zoveel mogelijk vermeden dienen te worden.

- het behoud van de vochtige/natte milieucondities door het tegengaan van een verlaging van het grondwaterpeil. Een relatief hoge grondwaterstand is van doorslaggevend belang voor de natuurwaarden in de beekdalen en oude Maasgeulen. Met name in de oude Maasgeul tussen Gubbelsvijver en Meerlo, en in het Megelsums Schuitwater is een groot deel van de vegetatie afhankelijk van een hoge grondwaterstand, en daarom verdrogingsgevoelig. Het Rijks- en Provinciaal beleid is er op gericht het aantal natuurterreinen met verdrogingsverschijnselen terug te dringen. Mede om die reden is in het differentiatievlak beekdal/oude Maasgeul een aanlegvergunningstelsel opgenomen voor het draineren en het winnen van diepgrondwater.

Bovengenoemde maatregelen beperken de agrarische gebruiksmogelijkheden, zij het in beperkte mate. De bestaande externe productie-omstandigheden zijn nu immers veelal ook al niet toerijkend om de gronden anders te gebruiken dan voor weiland. Ook de ruilverkaveling Melderslo zal wat betreft de beekdalen/oude Maasgeulen een terughoudend beleid voeren wat betreft zaken als kavelverbetering en ontwatering (gebieden met beperkte agrarische inrichting). Het beekdal ten noorden van Meerlo en de Maasgeul bij Legert zullen niet beneden de "grasland-norm" worden ontwaterd (slootpeil maximaal 80 cm beneden maaiveld). Een verdergaande drainage is voor grasland niet noodzakelijk.

Ook behoren delen van de beekdalen en de oude Maasgeulen tot het bergend gedeelte van de winterbed van de Maas. Enkele gebieden waaronder grote delen van de Maasmeander tussen Gubbelsvijver en Meerlo worden zelfs tot het stroomvoerend gedeelte van het winterbed gerekend. Binnen het winterbed van de Maas moet rekening gehouden worden met een overstromingskans van eens per 2 jaar tot eens per 10 jaar of meer. In de praktijk zal dit betekenen dat er weinig behoefte bestaat aan bijv. het blijvend scheuren van grasland en het vestigen van een bedrijf.

In een deel van de beekdalen en oude Maasgeulen zal in de toekomst op vrijwillige basis beheersovereenkomsten kunnen worden afgesloten, hierdoor worden de beperkte externe productie-omstandigheden (deels) gecompenseerd door een aanvullend inkomen. Beheersovereenkomsten kunnen dan het aanlegvergunningen systeem Ook zullen sommige gronden verkocht kunnen worden aan het Rijk (reservaatsgronden).

7.1.4. Het Landgoed Geysteren

Onder een landgoed wordt verstaan een eigen bedrijfsvorm waarbij een aantal gebruiksvormen, functies en/of waarden, zoals landbouw-bosbouw, natuur, landschap, cultuurhistorie, wonen en recreatie een ruimtelijke eenheid vormen, welke eenheid als zodanig is/ wordt ontwikkeld en beheerd. Als doelstelling van de landgoedeigenaar kan genoemd worden de wens het landgoed minimaal in de huidige situatie in stand te houden en liefst met een verdere ontwikkeling van de aanwezige waarden en functies aan het nageslacht door te geven. Rond het dorp Geysteren ligt het landgoed Geysteren dat valt onder de Natuurschoonwet 1928. Het landgoed wordt in verband met de grote waarden die het vertegenwoordigd hoog gewaardeerd. Het voortbestaan van het landgoed is danook van groot

belang. Het is danook gewenst met het behoud en de verdere ontwikkeling van de aanwezige waarden en functies het landgoed in stand te houden en wel zodanig dat de eigenaar flexibel kan inspelen op zich wijzigende omstandigheden. Het is gewenst dat landgoederen, economisch gezien zich zelf kunnen bedruipen. Niet renderende onderdelen b.v. natuurgebied dient bekostigd te worden uit opbrengsten van wel renderende onderdelen b.v. landbouw. Om dit te bereiken geeft de Natuurschoonwet fiscale tegemoetkomingen aan eigenaren van onroerende zaken, mits deze eigenaren hun onroerende zaken als landgoed instandhouden en daarmee het natuurschoon bevorderen. Op deze manier wordt er een soort subsidie verstrekt. Rangschikking onder de Natuurschoonwet is onderhevig aan een aantal strikt omschreven criteria welke betrekking hebben op een minimale oppervlakte van 5 ha., de aaneengeslotenheid, een minimale oppervlakte van 30% van het landgoed moet bos zijn en de gebruiksvormen mogen geen inbreuk maken op het natuurschoon. Om het landgoed als N.S.W.-landgoed te behouden moet het karakter van het landgoed behouden blijven. Gebrek aan behoorlijk onderhoud kan het karakter aantasten en de rangschikking in gevaar brengen. De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en de Staatssecretaris van Financiën houden hier toezicht. Onttrekking van het landgoed aan de Natuurschoonwet heeft dikwijls ernstige financiële gevolgen voor de eigenaar. Omdat de werkzaamheden, welke een aantasting van het karakter van het landgoed tot gevolg hebben, verboden zijn worden voor deze werkzaamheden geen aanlegvergunningen vereist. Daarmee kan de eigenaar flexibel inspelen op zich wijzigende omstandigheden.

7.1.5. Het kamperen bij woningen

De wet op de Openlucht recreatie maakt het mogelijk middels een vrijstellingsregeling dat Burgemeester en Wethouders 10-15 kampeereenheden op erven in het buitengebied laten plaatsen. Daarmee is de koppeling, zoals die in de kampeerwet was geregeld losgelaten waardoor de mogelijkheid ontstaat het kleinschalig kamperen op meerdere plaatsen toe te laten, dus ook bij burgerwoningen.

Er zijn een aantal argumenten om dit niet te doen:

1. Door de vele burgerwoningen in het buitengebied kunnen theoretisch een groot aantal mini-campings ontstaan wat ten koste gaat van het landschap. Ook voor de agrarische bedrijven kan dit nadelige consequenties hebben (een kampeerplaats bij een burgerwoning moet als stankgevoelig object worden aangemerkt).
2. Bestaande campings kunnen bij een te groot aanbod van minicampings te veel concurrentie gaan ondervinden wat de kwaliteit van het toeristisch product kan aantasten.
3. Het beleid om primair de agrarische sector te laten profiteren van de vraag naar kleinschalige kampeermogelijkheden is mede ingegeven door het streven om de bestaansbasis van de agrarische bedrijven te verbreden. Het argument om met de extra recreatieve neveninkomsten eventuele beperkingen als gevolg van natuur- en landschapswaarden te compenseren doet zich bij burgers niet of nauwelijks voor.

Omdat de gemeente Meerlo-Wanssum ontwikkelingen wenst op het recreatief-toeristisch vlak is het voorstelbaar om in minder kwetsbare en toeristische gebieden de extensieve

recreatie in de vorm van het kamperen bij burgers toe te staan. In waardevolle gebieden waar reeds een extensieve vorm van recreatie bestaat (wandelen, fietsen, paardrijden) dient het kamperen bij burgerwoningen uitgesloten te worden, teneinde de extensieve recreatie niet aan te tasten.

In de praktijk zou dit betekenen dat in het buitengebied het kleinschalig kamperen wordt toegestaan, met uitzondering van gebieden waar dit planologisch niet gewenst is.

De gebieden die niet in aanmerkingen komen voor het kamperen bij burgerwoningen zijn:

1. Gebieden met de bestemmingen “Natuurgebied N” en “Bosgebied N(b)”.
2. Relatienotagebieden; de plaatsing van kampeermiddelen in deze gebieden kan beschouwd worden als een door de rijksoverheid bedoelde ongewenste ontwikkeling waartegen het bestemmingsplan zich zal moeten richten.
3. De gebieden die zijn aangemerkt als differentiatievak “Beekdal/oude maasgeul”.
Door hun veelal lage ligging zijn ze kwetsbaar voor visuele aantasting door kampeermiddelen. Daarnaast vormen ze een belangrijk onderdeel van het ecologisch raamwerk. Ook de aanwezigheid van dassen rechtvaardigen een terughoudend beleid in deze.
4. De gebieden die zijn aangemerkt als differentiatievak “oud bouwland“, daar waar ze grenzen aan de bestemmingen “Natuurgebied N” en “Bosgebied N(b)”.
5. De gebieden die zijn aangemerkt als differentiatievak “landschappelijk open agrarisch gebied”.
Het beleid in deze gebieden is erop gericht om zo weinig mogelijk activiteiten toe te laten die de openheid nadelig beïnvloeden. Het plaatsen van kampeermiddelen en de daarmee gepaard gaande landschappelijke inpassing moet hiertoe gerekend worden.
6. De gebieden aangemerkt als landgoed en de gronden die niet daartoe behoren maar als een enclave daarin liggen.
Het beleid van het gehele gebied is erop gericht de waarden van het landgoed te behouden. Kampeermiddelen bij burgerwoningen kunnen verdere ontwikkelingen van het landgoed danwel het in standhouden belemmeren.

In de overige gebieden mogen maximaal 15 kampeermiddelen geplaatst worden binnen het bestemmingsvlak voor woondoeleinden. Daarbij dient er wel voor gezorgd te worden dat het terrein wordt voorzien van een passende beplanting, zodat een landschappelijke overgang plaatsvindt. Het aanbrengen van deze beplanting dient gewaarborgd te zijn alvorens de vergunning wordt afgegeven. Voor bestemmingsoppervlakken die erg klein zijn wordt een vrijstelling opgenomen op grond waarvan ook op de direct naast gelegen gronden kampeereenheden geplaatst mogen worden.

7.2 Waardevolle elementen

De kaart "ruimtelijke en functionele karakteristiek" bevat naast differentiatievlakken ook kleinschalige landschapselementen, zoals houtwallen en steilranden. Deze elementen zijn van groot belang voor de nadere detaillering van het landschap. Ze dragen niet alleen bij aan de visuele variatie in het landschapsbeeld, ze hebben veelal tevens ecologische, cultuurhistorisch en geomorfologische waarden.

Veel van deze elementen zoals bijv. houtwallen hebben hun oorspronkelijke functie verloren en dreigen door gebrekkig onderhoud danwel bewuste verwijdering uit het landschap te verdwijnen. Hierdoor gaan de karakteristieke verschillen tussen de landschapsdelen verloren, er is in dat geval dus sprake van een nivellering van het landschap. Het verdwijnen van de kleine landschapselementen beperkt ook het leefgebied van een aantal dieren

Het opnemen van de waardevolle elementen in de kaart "ruimtelijke en functionele karakteristiek" moet ertoe bijdragen dat het landschap niet sluipenderwijs aan kwaliteit gaat inboeten. Planologische veiligstelling van de landschapselementen is daarbij een noodzakelijk uitgangspunt maar alleen niet voldoende. De meeste elementen hebben daarnaast ook een zorgvuldig beheer nodig.

Hieropvolgend zullen de verschillende waardevolle elementen nader worden toegelicht.

7.2.1 Houtopstanden

De diverse houtopstanden in Meerlo-Wanssum zijn onder verschillende benamingen opgenomen op de kaart "ruimtelijke en functionele karakteristiek". Het gaat hierbij zowel om solitaire (alleenstaande) bomen alswel bomenrijen, houtwallen en bospercelen. Al deze elementen hebben gemeenschappelijk dat ze bijdragen aan de landschappelijke stoffering van het buitengebied. Ze bezitten dus visueel-landschappelijke waarden. Het geeft een gebied een meer besloten karakter. In open gebieden is het aanbrengen van beplantingen daarom in het algemeen minder aan te bevelen omdat hierdoor de ruimtemaat wordt verkleind (zie par. 7.1.2). Een enkelvoudige transparante bomenrij langs de ontsluitingswegen is daarentegen minder bezwaarlijk omdat deze beplanting de landschappelijke structuur accentueert. Dit is met name het geval in het jonge ontginningslandschap.

De houtopstanden hebben niet alleen visuele waarden, ze zijn daarnaast voor plant en dier van belang, bijvoorbeeld als leefgebied en geleidingsbaan. Veel diersoorten, waaronder de das, gebruiken houtwallen e.d. bij hun trekbewegingen tussen de diverse deelbiotopen van hun leefgebied (zie fig. 20 van het onderzoeksrapport).

Houtwallen en singels hebben tevens een cultuurhistorische waarde, ze zijn door de mens aangelegd als veekering, houtleverancier e.d. Ze geven aldus informatie over de agrarische bedrijfsvoering in voorgaande eeuwen. Daar waar houtwallen en houtsingels de overgang markeren tussen twee onderdelen van het oude landbouwsysteem (oud-bouwlanden-beekdalen) versterken deze elementen de herkenbaarheid van het oude landschap.

Vooraf de solitaire bomen en de lijnvormige houtopstanden (singels, houtwallen) verdwijnen langzaam uit het agrarisch gebied, of worden teruggedrongen tot de berm van de wegen. De oude functies van dergelijke landschapselementen (veekering, houtleverantie) zijn vervallen, en daarvoor zijn geen nieuwe economische functies voor in de plaats gekomen. Daarnaast zijn ze door de schaalvergroting en mechanisatie in de landbouw soms hinderlijke obstakels geworden. Verval door gebrekkig onderhoud, danwel verwijdering is vervolgens hun lot.

Houtwallen bijvoorbeeld dienen regelmatig bijgesnoeid te worden zodat ze niet verwilderen, ook zullen ze door een zorgvuldige afrastering gevrijwaard dienen te blijven van vraat door vee. Wanneer dit niet plaatsvindt verjongen de houtopstanden zich niet en worden de houtwallen steeds transparanter. Bij solitaire bomen doet zich het verschijnsel voor dat deze nauwelijks meer worden aangeplant, waardoor na het verdwijnen van de huidige oude bomen (stormschade, ouderdom) nog maar weinig vrijstaande bomen midden in het veld zullen resterend.

De resterende beplanting in het buitengebied zal dan ook zoveel mogelijk beschermd dienen te worden. Planologische bescherming is hierbij het uitgangspunt. Bij de selectie van de houtopstanden is vooral gebruik gemaakt van de vegetatiekaart van het onderzoeksrapport (kaart 820 A).

Een deel van de vlakelementen (bospercelen) is als "Bosgebied N(b)" of als "Natuurgebied N" bestemd, voor het overige zijn dergelijke percelen als waardevol element aangemerkt. Het verschil in benadering zit voornamelijk in de ruimtelijke fixatie van de houtopstanden. In het geval dat de bospercelen positief zijn bestemd wordt aangegeven dat de gronden niet voor andere doeleinden gebruikt mogen worden. Alleen middels planherziening is dit mogelijk. De percelen die daarentegen voorkomen op de kaart "ruimtelijke en functionele karakteristiek" worden juridisch geregeld via de onderliggende bestemming (A of Aln). Met behulp van de wijzigingsbevoegdheid is het daardoor bijvoorbeeld mogelijk een (deel van een) bosperceel te gebruiken voor uitbreiding danwel vestiging van een agrarisch bedrijf. Daarbij zijn waarden samenhangend met de betreffende houtopstanden één van afwegingscriteria die bij de wijzigingsprocedure een rol spelen. Wanneer houtopstanden verwijderd moeten worden zal, mede in het kader van de herplantingsplicht van de Boswet, zoveel mogelijk als voorwaarde gesteld moeten worden terplekke voor vervangende beplanting te zorgen. Daarbij gaat de voorkeur uit naar gebiedseigen vegetatie (loofhout) in een zelfde omvang en kwaliteit. Dus geen min of meer natuurlijke begroeiing vervangen door produktiebos (sparren, populieren).

7.2.2 Cultuurhistorische waardevolle onverharde wegen

Van oudsher is het buitengebied van Meerlo-Wanssum ontsloten geweest door verschillende wegen. Een aantal hiervan liepen naar omliggende dorpen, de overige hadden voornamelijk een lokale functie. Wegen met een bovenlocale functie zijn onder meer de Geijsterseweg-Maasheseweg, de Ooijenseweg, de Venrayseweg en de Spoorstraat. De Heikampweg, Jenneskeskensstraat/Keuterseweg en Heesweg zijn voorbeelden van oude lokale wegen die voornamelijk de nederzettingen/boerderijen met de omliggende agrarische gronden verbonden.

Met de ontginning van de oude heidevelden in de vorige eeuw zijn in het buitengebied van Meerlo-Wanssum nieuwe wegen toegevoegd. Het wegenpatroon van het jonge ontginningslandschap is veel rechtlijniger van opbouw. Duidelijk is dit waarneembaar ten westen van Meerlo (Meerloseheideweg, Den Staeling, Papendijk).

De kaart "ruimtelijke en functionele karakteristiek" bevat alleen de onverharde wegen die reeds in het begin van deze eeuw bestonden. Uitgangspunt hierbij was figuur 11 uit het onderzoeksrapport (de kaart historische elementen in het landschap). Delen van het wegenstelsel die inmiddels zijn verhard, zijn niet overgenomen. Met het aanbrengen van een verharding, veelal in combinatie met een profielaanpassing, is de oorspronkelijkheid namelijk aangetast. De wel opgenomen weggedeelten dateren deels uit de periode voor ± 1800 en voor het overige uit de 19^e eeuw. De oudere wegen corresponderen grotendeels met het oude agrarische landschap (zone van de oudbouwlanden), terwijl de jongere wegen vooral in het jonge ontginningslandschap zijn te vinden.

De onverharde wegen zullen ook in de toekomst bij voorkeur niet verhard dienen te worden. Dit komt niet alleen de cultuurhistorie ten goede, maar beperkt ook de automobilititeit in het buitengebied.

7.2.3 Steilranden

In het veld zijn op diverse plaatsen duidelijke abrupte hoogteverschillen in de vorm van terreintredes te zien. Dergelijke geomorfologische elementen geven informatie over het ontstaan van Meerlo-Wanssum. Een groot deel van de steilranden zijn van oorsprong ontstaan door het vlechtende watersysteem van de Maas. Verschillende terrastredes markeren de vroegere ligging van oude Maasgeulen. Voorbeelden van deze steilranden zijn te vinden in de nabijheid van de Maas waar de terreintredes de grens van de rivierdalbodem aangeven (zie afb. 5). Ook het dal van de Groote Molenbeek tussen Meerlo en Wanssum wordt door duidelijke steilranden begrenst, hetzelfde geldt voor delen van de oude Maasgeul tussen Gubbelsvijver en Meerlo.

Sommige hoogteverschillen zijn door het opbrengen van plaggen op de oud-bouwlandvelden door de mens versterkt. Zo is de overgang tussen "Op het Looiveld" en de oude Maasgeul bij Legert door de bolle ligging van het oud-bouwlandveld nadrukkelijker geworden. De steilranden hebben dan ook een cultuurhistorische waarde omdat ze de grenzen van de voormalige oud-bouwlandvelden markeren. Omdat ze deels ook begroeid zijn met bossages hebben veel steilranden ook een ecologische functie.

Steilranden dreigen door allerlei cultuurtechnische maatregelen te verdwijnen of te vervagen. Door de kanalisatie van de Groote Molenbeek zijn hier veel steilranden verdwenen. Ook door onzorgvuldig ploegen worden steilranden aangetast.

De steilranden zijn het behouden waard, ze versterken de herkenbaarheid van het landschap en hebben veelal een cultuurhistorische en ecologische waarde. Voor een goed beheer van de steilranden is vooral zorgvuldigheid nodig bij grondwerkzaamheden (ploegen, egalisatiewerkzaamheden e.d.). Een goede afrastering of het aanbrengen van beschermende beplantingen voorkomt veelal verdere afkalving van de steilranden. In het kader van de ruilverkaveling Melderslo zullen een aantal steilranden (o.a. bij Legert) voorzien worden van beplanting.

7.2.4 Waardevolle oever/watervegetaties en waardevolle berm/greppelvegetaties

Op basis van de provinciale vegetatiekartering zijn een aantal waardevolle oevers, oppervlaktewateren, greppels en bermen aangewezen (zie ook kaart 820 A van het onderzoeksrapport)⁹. Deze lijnvormige landschapselementen onderscheiden zich niet alleen door een bijzondere vegetatie maar zijn ook van belang voor kleine zoogdieren en insecten (bijv. vlinders). De watervegetatie is verder van belang voor de visstand (o.a. paaiplaats, dekking en voedsel).

Waardevolle oeervervegetaties zijn onder meer te vinden langs de Groote Molenbeek (o.a. Moerasvergeet-mij-nietje) en de Wolterskamp, deze laatste heeft ook een waardevolle watervegetatie (o.a. Dotterbloem en Gele lis). Bermen en greppels met een waardevolle vegetatie komen in Meerlo-Wanssum maar in beperkte mate voor.

De natuurwaarden in de beken, oevers en bermen zijn in het algemeen gediend bij een extensief berm- en oeverbeheer. Ten aanzien hiervan wordt een beleid ontwikkeld door het betreffende waterschap. Gebruik van meststoffen en bestrijdingsmiddelen moet vermeden worden. Verder zal het maaisel verwijderd dienen te worden waardoor er vershraling op kan treden met een kruidenrijke berm- oeervervegetatie als gevolg. Een meer natuurgericht bermbeheer zou het aantal waardevolle wegbermvegetaties in Meerlo-Wanssum in positieve zin kunnen veranderen.

---

⁹ De oevers, wegbermen e.d. die in de provinciale kartering gewaardeerd zijn met een 1 zijn op de kaart "ruimtelijke en functionele karakteristiek" aangemerkt als waardevol.

DEEL III

RESULTATEN OVERLEG EN PLANPROCEDURE

8 RESULTATEN OVERLEG EN INSPRAAK

Op 21 en 23 maart 1995 werden informatie-avonden gehouden tijdens welke informatie werd verstrekt en er de gelegenheid was vragen te stellen.

Tot 27 april '95 werd de gelegenheid geboden zienswijzen betreffende het plan naar voren te brengen bij het Gemeentebestuur. In het kader van het overleg ex artikel 10 Bro werd het plan ook voorgelegd aan verschillende instanties en de buurgemeenten.

Tijdens bovengenoemde periode werden een 34-tal reacties ontvangen van:

1.	J.H.G. de Swart,	Swolgen
2.	Maatschap P. en E. Maas,	Swolgen
3.	Jenniskens	Wanssum
4.	Familie Tax-Aerts,	Blitterswijk
5.	Familie Bovee-Hendriks,	Swolgen
6.	Erven Verbaarschot-Reijnen,	Blitterswijk
7.	Gemeente Horst,	Horst
8.	B.H.P. Frederix,	Wanssum
9.	Maatschap Hendrickx-Engels,	Wanssum
10.	Volleberg-Gooren V.O.F.,	Wanssum
11.	J.P.J.A. Mertens,	Wanssum
12.	Stichting Rechtsbijstand,	Roermond
13.	Pluimveedrijf v.Leendert,	Tienray
14.	Janssen/Janssen-Mooren,	Swolgen
15.	P.L.Kessels,	Swolgen
16.	Maatschap G.Witlox en M. Pulles,	Tienray
17.	P.G.M. Jacobs,	Swolgen
18.	Gemeente Broekhuizen,	Broekhuizenvorst
19.	LLTB-afd.Meerbroek-W.	Meerlo
20.	Maatschap Aerts-Angenendt,	Meerlo
21.	Baron Weichs de Wenne,	Geijsteren
22.	Peel en Maasvallei,	Venlo
23.	Zuiveringschap Limburg,	Roermond
24.	Volleberg Transporttechniek,	Wanssum
25.	B. Rötjes,	Swolgen
26.	G.J.P.M. Brouwers,	Swolgen
27.	J.P.J.A. Martens,	Wanssum
28.	Maatschap Hendrickx,	Wanssum
29.	Min. van Defensie,	Eindhoven
30.	P.J.M. Janssen,	Wanssum
31.	M. van Dijk b.v.,	Swolgen
32.	Fam. Ruhl-Slots,	Wanssum
33.	L. Keursten,	Swolgen
34.	Landinrichtingscommissie,	Maasbree
35.	gemeente Venray	
36.	Provinciale Planologische Commissie	
37.	Rijkswaterstaat	

Onderstaand volgt samengevat de inhoud van elke reactie en het standpunt van Burgemeester en Wethouders.

1. **Hans de Swart, Gun 4, Swolgen**

Wil op perceel sectie B no. 4005 over enkele jaren een containerveld aanleggen en bebouwing oprichten. Indien hiervoor een bouwvergunning nodig is, verzoekt hij een bouwkaavel op te nemen.

Standpunt

De heer de Swart geeft te kennen over enkele jaren hier agrarische bouwactiviteiten te willen plegen. Indien deze plannen concrete vormen aannemen, is het College van Burgemeester en Wethouders bevoegd ten behoeve daarvan de bestemming "Agrarische doeleinden A" en "Agrarische doeleinden, gebied met landschappelijke en natuurwaarden A1n" te wijzigen in de bestemming "Agrarische doeleinden, bouwperceel A(b)". Daartoe zal de heer de Swart wel de noodzaak voor bedrijfsvestiging moeten aantonen. Met hem kan dan de juiste vorm en afmetingen van de kavel worden besproken. Het is ongewenst reeds nu een kavel op te nemen, terwijl een ontwikkeling daarop nog niet voor 100 procent vaststaat.

2. **P. en E. Maas, Donkerhoek 4, Swolgen**

Opgemerkt wordt dat de oppervlakte van de bouwkavels Donkerhoek 3 en 4 (kavel A 92+93) onvoldoende zijn, dit in verband met een bouwaanvraag.

Standpunt

Bij het bepalen van de kavels A93 en A94 werd rekening gehouden met uitbreidingsmogelijkheden; kavel no. 93 wordt aan de zuid- en westkant begrensd door een waterloop. In verband met de waterschapsbelangen dient er rekening mee gehouden te worden dat de gebouwen 5 meter uit de waterloop worden gebouwd, tenzij hiervan gehoord het waterschap en mits de belangen van de waterhuishouding niet onevenredig worden geschaad, vrijstelling wordt verleend.

Met de betreffende werd onlangs overleg gepleegd over de bouwkaavel, hetgeen resulteerde in een geringe uitbreiding aan de noordzijde van de kavels. Voor kavel 93 werd dit wenselijk geacht, omdat de gehele kavel wordt omsloten door een waterloop, ten opzichte waarvan de genoemde afstand in acht moet worden gehouden.

Door kavel 94 loopt een W.Z.L.-leiding met een beschermingszone. Beide kavels werden in verband hiermee aangepast.

3. **H.J.G.W. en M.A.W.E. en L.H.J. Jenniskens, St. Leonardusweg 19, Wanssum.**

Opgemerkt wordt dat de begrenzing van het plan door de bedrijfskaavel van 8,5 ha loopt. Deze grens is gelegd langs het tracé van de rondweg om Wanssum.

Standpunt

Het is de bedoeling de Provinciale weg, welke thans door Wanssum loopt, te verleggen middels een tracé ten noorden van de kern.

In verband met de schaal waarop dit geregeld dient te worden en omdat het juiste tracé en de bestemming van de resterende gronden nog niet vaststaat, werd dit gedeelte niet opgenomen in het onderhavige bestemmingsplan. Zolang voor dit gedeelte nog geen uitgewerkt plan is opgesteld en rechtskracht heeft gekregen, geldt voor de gronden de bestemming welke hieraan is gegeven in het "Algemeen Bestemmingsplan"

Indien het bestemmingsplan voor de rondweg aan de orde is, zal schadeloosstelling c.q. aankoop aan de orde komen. Een aanpassing van het plan naar aanleiding van deze zienswijze wordt niet noodzakelijk geacht.

4. **Familie Tax-Aerts, Maasweg 7, Blitterswijk.**

Opgemerkt wordt dat alle gronden welke bij het melkveebedrijf in gebruik zijn de bestemming Aln krijgen. Een gedeelte daarvan wordt nader aangeduid als "beekdal/oude Maasgeul". In deze gebieden is een aanlegvergunning vereist voor het blijvend scheuren van grasland en het aanbrengen van drainages. Een en ander staat ook in de Algemeene beschrijving in hoofdlijnen. In de Aln-bestemming is tevens het egaliseren van gronden gebonden aan een vergunning, terwijl in enkele gebieden een peilverlaging van het grondwater niet is toegestaan. Verzocht wordt deze bepalingen te schrappen.

Standpunt

Het bedrijf van de familie Tax ligt aan de Maasweg is het Maasdal, ook het grootste gedeelte van de bij het bedrijf in gebruik zijnde gronden liggen in dit gebied. Dit gebied wordt echter niet aangemerkt als "beekdal/oude maasgeul", zodat de opmerkingen geen betrekking hebben op dit gebied.

5. **J.S.M. Bovee - W.H.D.C. Bovee-Hendriks, Bergsboslaan 16, Meerlo**

Opgemerkt wordt dat op het perceel Megelsum 9 (kavel A77) de bouwgrenzen direct rondom de bestaande gebouwen werden getrokken, terwijl er een uitbreiding op het aangrenzende perceel werd gevraagd. Deze uitbreiding werd niet opgenomen.

Voorts wordt opgemerkt dat bij de Bergsboslaan 16 te Meerlo de bestemming "Natuurgebied N" niet juist is en bestaan er bezwaren tegen de koppeling van beide tegenover elkaar gelegen bouwpercelen.

Standpunt

Bij het vaststellen van de bouwkavels door de bouwkavelcommissie werd voor de kavel aan de overzijde van de weg als uitgangspunt genomen een renovatie c.q. herbouw van de daar gelegen stallen. Daarom werden de bouwgrenzen direct langs de bestaande gebouwen gelegd.

Het wordt echter niet bezwaarlijk geacht de bouwgrens langs de weg te leggen, zodat tussen de bestaande stallen nog een uitbreiding kan plaatsvinden, maar ook de

bestaande stallen gerenoveerd kunnen worden. Een verdere uitbreiding van de kavel wordt nog niet wenselijk geacht, omdat de plannen nog niet concreet zijn en er op de bestaande kavel nog voldoende uitbreidingsmogelijkheden zijn.

De bestemming "Natuurgebied N" betreft niet alleen het gedeelte achter de kavel aan de Bergboslaan, maar sluit aan en maakt deel uit van een groter natuurgebied. Voor de waarde van het natuurgebied mag worden verwezen naar de toelichting pag. Hoofdstuk 2 sub paragraaf 2.1.4 en 7 Hooge Heide en Linkstraat en het onderzoeksrapport Hoofdstuk 4 paragraaf 4.2. De kavel no. 50 aan de Bergboslaan wordt aangepast in die zin dat ter plaatse een manege kan worden gerealiseerd. De kavels aan de Bergboslaan werden gekoppeld, omdat de woning in het verleden ontstaan is als een 2e bedrijfswoning bij het bedrijf.

Deze reactie geeft aanleiding het plan aan te passen voor wat betreft de bouwgrens rondom de bestaande hokken van kavel A 77 en 50 en voor het overige niet aan te passen.

6. De erven Verbaarschot-Reynen, Veerweg 7, Blitterswijk.

Opgemerkt wordt dat de begrenzing van de bestemming "Kampeerterein Rv(k)" aan de noordzijde niet juist is, omdat een perceel dat eigendom is, niet is opgenomen binnen de bestemming. Voorts wil men in de toekomst eventueel 1 of 2 appartementen bouwen.

Standpunt

Alhoewel de oppervlakte van de bestemming kampeerterein strookt met het oppervlak volgens het vigerende bestemmingsplan en eigendom geen aanleiding geeft aan gronden een bepaalde bestemming te geven, is het niet bezwaarlijk het betreffende perceel binnen de bestemming "Kampeerterein Rv(k)" te trekken. Aangezien het betreffende perceel altijd een agrarische bestemming heeft gehad zal er overigens nauwelijks sprake zijn van schade.

In verband met de ligging in de stroombaan van de Maas is het niet gewenst op het kampeerterein appartementen te bouwen. Het is echter niet bezwaarlijk in de thans bestaande gebouwen een 2-tal recreatie-woonverblijven te bouwen. Vergroting van de gebouwen is daarbij niet wenselijk. Overigens moet er rekening worden gehouden met de ligging in het stroomgebied van de Maas. Later is nog een verzoek binnengekomen een perceel aan de zuidzijde dat eveneens eigendom is te bestemmen tot "Kampeerterein Rv(k)".

Deze reactie geeft aanleiding de bestemming "Kampeerterein Rv(k)" in noordelijke en zuidelijke richting uit te breiden en in de voorschriften een vrijstelling op te nemen voor het verbouwen van de bestaande gebouwen tot recreatie-woonverblijven.

7. Burgemeester en Wethouders van Horst.

Deze reactie werd ontvangen in het kader van artikel 10 Bro.

Opgemerkt wordt dat de in dit plan voorgestelde bestemmingen in relatie tot de bestemmingen in het bestemmingsplan "Buitengebied van de gemeente Horst" en de in voorbereiding zijnde kader-nota, geen bezwaren ontmoeten.

Standpunt

Deze opmerking wordt voor kennisgeving aangenomen.

8. B.H.P. Frederix, Het Zandt 9, Wanssum

Hij heeft bedenkingen tegen de rondweg ten noorden van Wanssum en tegen het niet-opnemen van het gebied tussen Wanssum en de geprojecteerde rondweg.

Standpunt

Het bestemmingsplan voor de rondweg is nog niet aan de orde. Indien dit plan in procedure wordt gebracht, kunnen hiertegen opnieuw bedenkingen worden ingebracht. Overigens blijft voor het zgn. witte gebied tussen de rondweg en de kern Wanssum het vigerende "Algemeen Bestemmingsplan" van kracht.

9. M.T.S. Hendrickx-Engels, Krekelkamp 1, Wanssum

Bedenkingen bestaan tegen het opnemen van een bouwgrens, 10 meter uit de naastgelegen zandweg (Dries).

Standpunt

Omdat het een zandweg is, is het niet bezwaarlijk de bouwgrens op 5 meter uit deze weg te leggen. In een later stadium is het verzoek binnengekomen, het bouwvlak in de richting van de Burgemeester Ponjeestraat uit te breiden, omdat men daarin een verkoopruimte wil vestigen voor planten. In verband daarmee werd het bouwvlak gewijzigd en werd aan de bouwkavel een nadere aanduiding "tuincentrum toegestaan" toegevoegd. Teneinde een onevenredig groot tuincentrum te voorkomen werd een maximaal aantal vierkante meter verkoopvloeroppervlak opgenomen, hetgeen reeds aanwezig is.

10. Volleberg-Gooren, Helling 6 te Wanssum

Gevraagd wordt om buiten de handel in eieren, afkomstig van het eigen bedrijf, ook andere agrarische producten te mogen verkopen.

Standpunt

Teneinde een oneerlijke concurrentie met de winkels in de verschillende woonkernen te voorkomen, wordt detailhandel in het buitengebied in principe niet toegestaan. Een uitzondering wordt gemaakt voor de handel in producten die op het bedrijf worden voortgebracht. Ook in dit geval wordt het niet wenselijk geacht van dit standpunt af te wijken. Uit nadere informatie is gebleken dat ter plaatse een pluimveebedrijf aanwezig is maar dat de hoofdzaak van het bedrijf bestaat uit een groothandel in eieren. In verband daarmee werd de bestemming gewijzigd in "Agrarisch hulpbedrijf Ah". Hierdoor wordt de bestemming toegespitst op het feitelijk gebruik.

Deze bedenkingen geven aanleiding het plan dienovereenkomstig aan te passen.

11. S.P.J.A. Martens, Stayerhofweg 30, Wanssum

idem reactie no. 27

(zie standpunt onder 27)

12. J.L.L. Zanders, Over de beek 13, Tienray

Opgemerkt wordt dat geen bouwkaavel is opgenomen voor zijn agrarisch bedrijf. Voorts is de bestemming "Woondoeleinden W" gegeven aan zijn perceel dat te klein is als deze bestemming in stand blijft. Hij wil daarop twee woningen bouwen.

Hij kan zich niet verenigen met de vestiging van een niet-agrarisch bedrijf in een voormalige champignonkwekerij. Voorts dat een bouwvallige loods niet op de bestemmingenkaart is ingetekend en perceel 1085, alsmede 1319 + 1317 + 1318 bestemd zijn tot woondoeleinden, waardoor een beperking voor het agrarisch bedrijf kan optreden. Tenslotte merkt hij nog op dat de aanduiding W3 niet klopt en W5 moet zijn.

Standpunt

Uitsluitend de bedrijven welke nog agrarische producten voortbrengen, dus waaruit nog een inkomen of gedeelte daarvan wordt verworven, werden bezocht.

In dit geval werd ervan uitgegaan, dat ter plaatse geen agrarisch bedrijf werd uitgeoefend, omdat ook geen milieuvergunning meer aanwezig was. De heer Zanders werd inmiddels verzocht aan te geven waaruit zijn agrarische activiteiten bestaan.

Uit een schriftelijke reactie van de heer Zanders d.d. 29-9-95 blijkt, dat hij ter plaatse geen agrarisch bedrijf uitoefent. Hij wil de agrarische bouwkaavel voor een bedrijf dat zich in de toekomst ter plaatse zou willen vestigen.

Uitgangspunt voor het toekennen van een bouwkaavel is wel dat een reëel gedeelte van het inkomen moet worden gewonnen uit de agrarische activiteiten. Dit blijkt ook uit Kroonuitspraken, waarbij de goedkeuring werd onthouden aan bouwkaavels waarop geen reëel agrarisch bedrijf werd uitgeoefend.

De bestemming W wordt gegeven aan alle (burger-)woningen in het buitengebied. De omvang daarvan wordt bepaald aan de hand van luchtfoto's en verkenningen, waarbij de gronden welke direct in gebruik zijn voor het wonen als zodanig worden bestemd. Weliswaar horen burgerwoningen niet thuis in het buitengebied,

maar het wordt niet zinvol geacht deze aan te kopen en ook ontbreken daartoe de financiële middelen

In verband met het agrarisch belang in het buitengebied, worden nieuwe burgerwoningen niet toegestaan.

In de omgeving van het pand Over de Beek 13 zijn geen bedrijven als zodanig bekend, zodat de opmerking niet terecht is.

Het al dan niet op de kaart voorkomen van de bestaande bebouwing is niet direct relevant. Het is echter niet bezwaarlijk de loods op de kaart aan te geven.

Het aantal woningen aanwezig binnen de betreffende bestemming W werd gecontroleerd, hieruit is gebleken, dat er 5 woningen aanwezig zijn.

13. Th. v. Leendert, Mackayweg 4, Tienray

Bedenkingen bestaan tegen de omvang van zijn bouwkaavel, omdat er onlangs een vergroting van de gebouwen heeft plaatsgevonden, waardoor nu geen verdere uitbreiding meer kan plaatsvinden. Onlangs werden gronden aangekocht achter zijn bedrijf en hij verzoekt deze gronden in de kavel te betrekken.

Standpunt

Bij het bezoek aan het bedrijf door de agrarische bouwkaavelcommissie waren de gronden nog geen eigendom. Een van de uitgangspunten bij het toekennen van een bouwkaavel is dat de gronden in eigendom moeten zijn. Verder werd rekening gehouden met een reële uitbreidingsmogelijkheid.

Inmiddels is deze uitbreiding gerealiseerd.

In verband daarmee is het gewenst de kavel te vergroten, zodat een noodzakelijke uitbreiding in de toekomst hierop kan plaatsvinden.

14. A.M.P. Janssen/H.B.M. Janssen-Mooren, Broekhuizerweg 26, Swolgen

Opgemerkt wordt dat binnen de bestemming "kapsalon Do(k)" niet (nog) een woning kan worden gebouwd.

Standpunt

In het verleden werd op de gronden een taxibedrijf gevestigd.

Dit werd geregeld in de 1e partiële herziening van het "Algemeen Bestemmingsplan", vastgesteld d.d. 10-1--86 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten d.d. 10-3-87 no. ROV/GZ Bp 45382. De bestaande situatie werd daarmee vastgelegd, waaronder de bestaande woning.

Inmiddels hebben zich weer nieuwe ontwikkelingen voorgedaan in de vorm van de vestiging van een kapsalon. De bouw van een woning is daarbij niet toegestaan. Een van de uitgangspunten van het buitengebied is het weren van burgerwoningen. Alle bedrijven in het buitengebied moeten daarom aan zeer strenge eisen voldoen om in aanmerking te komen voor een (2e)bedrijfs-woning.

De vestiging van een kapsalon vormt geen aanleiding voor het bouwen van een nieuwe woning. De bestaande woning bij het voormalig taxibedrijf kan als woning worden gebruikt bij de kapsalon. De heer en mevr. Janssen hadden kunnen weten dat het bouwen van een nieuwe woning niet zou worden toegestaan. Het Gemeentebestuur heeft de heer en mevrouw Janssen aangeschreven de illegale bewoning van de bij- en dienstruimten te beëindigen. Tegen deze aanschrijving werd door hen beroep ingesteld bij de Arrondissementsrechtbank te Roermond.

De rechtbank deed hierin een uitspraak d.d. 24-8-95, waaruit blijkt dat het beroep van de heer en mevr. Janssen ongegrond werd geacht. Er bestaat dan ook geen aanleiding het plan op dit punt aan te passen.

15. P. Kessels, Kasteelweg 5, Swolgen

Opgemerkt wordt dat de kalkoenloods niet is ingetekend en dat het bedrijf ook pluimvee omvat. Voorts wordt verzocht na te gaan of ook voor het beekdal in de Legert bij Swolgen de beperkende bepalingen moeten gelden.

Standpunt

De kalkoenloods werd ingetekend en de aanduiding pluimvee werd toegevoegd. Aan de hand van oude historische kaarten werd de omgrenzing van het beekdal nog eens zorgvuldig nagelopen, daarbij is gebleken dat een gebied ten noorden van Legert niet direct tot het beekdal kan worden gerekend.

Op de kaart Ruimtelijke en Functionele karakteristiek werd dit gedeelte aangepast (zie bijlage 9). De gebieden gelegen ten westen en noord-westen daarvan wordt in de Ruilverkaveling Melderslo aangemerkt als gebied met beperkte agrarische inrichting.

Dit wil o.a. zeggen dat drooglegging wordt afgestemd op graslandgebruik. Verdere drooglegging dient te worden voorkomen.

Omdat in de Algemene beschrijving in Hoofdlijnen reeds te kennen wordt gegeven dat ondersteuning wordt gegeven aan de realisering van deze ruilverkaveling, zal een vergunning voor het wijzigen van de grondwaterstand tot grasland-gebruik geen problemen opleveren. Een verdere wijziging van de grondwaterstand zal daarbij aan een vergunning gebonden moeten blijven.

De zienswijzen geven aanleiding het plan op bovengenoemde punten aan te passen. Overigens staat het bestemmingsplan de realisering van de ruilverkaveling in principe niet in de weg.

16. Maatschap G.H.P. Witlox en M.C.L. Pulles, Over de Beek 2, Tienray

Bedenkingen bestaan tegen de uitbreiding van de bouwkaavel, indien het bosje dat in de nabijheid ligt als zuurgevoelig gebied wordt aangemerkt.

Standpunt

De beide bosjes, welke worden bedoeld, zijn in het bestemmingsplan bestemd voor "Bosgebied N(b)". Ze liggen beide op gronden die gevoelig zijn voor verzuring. Ze worden in het bestemmingsplan niet aangemerkt als gevoelig voor verzuring. Volgens de kaart "richtlijn ammoniak en Veehouderij 1991" van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij wordt het bosje ten noorden van het bedrijf, aangemerkt als bos groter dan 2 ha en daarmee als verzuringsgevoelig. Het bosje ten zuiden van de kavel is niet op deze kaart opgenomen, waarschijnlijk omdat het een populierenbos is. Aangenomen mag worden dat dit bosje dus niet gevoelig is voor verzuring. De uitbreiding van het bedrijf is in de richting van dit bosje gepland.

Deze bedenkingen geven geen aanleiding tot aanpassing van de bouwkaavel. Indien t.z.t. blijkt dat een uitbreiding toch in een andere richting noodzakelijk is, kan altijd een beroep worden gedaan op de wijzigingsbevoegdheid voor het College van B. en W.

17. P. Jacobs, Molenstraat 21, Swolgen

Bedenkingen bestaan tegen de bestemming "Woondoeleinden W" gegeven aan het pand Molenstraat 21, omdat ter plaatse een bedrijf wordt geëxploiteerd in aluminium ramen en deuren, alsmede renovatie van woningen.

Standpunt

Een van de uitgangspunten van het bestemmingsplan is, dat alle bedrijven en bedrijfjes een positieve bestemming krijgen, tenzij ze ter plaatse ongewenst zijn en verplaatsing mogelijk is.

In verband daarmee is het ook in dit geval gewenst een gering bestemmingsvlak met de bestemming "Ambachtelijke en verzorgende bedrijven B(a)" op te nemen. Zodra echter voor het bedrijf een milieuvergunning nodig is, zal uitgezien moeten worden naar een locatie op een industrieterrein. De bebouwing dient in verband met mogelijke ongewenste ontwikkelingen beperkt te blijven. Deze bedenking geeft aanleiding het bestemmingsplan aan te passen.

18. Het gemeentebestuur van Broekhuizen

Deze reactie werd ontvangen in het kader van het overleg ex artikel 10 Bro.

Het gemeentebestuur geeft te kennen geen opmerkingen ten aanzien van het plan te hebben.

19. L.L.T.B. afdelingen -Meerbroek + Wanssum-, Hogenbos 14, Meerlo.

Bedenkingen bestaan tegen:

1. het vergunningplichtig zijn van lage boogtunnels (lager dan 1.50 meter);
2. het vereiste van een vergunning voor het blijvend scheuren van grasland voor het gebied ten zuiden van de Kasteelweg tussen Gun en Legert;
3. de toetsingsfunctie welke wordt toegekend aan de Beschrijving in Hoofdlijnen (B.i.H.) ten behoeve van bouw- en aanlegvergunningen;
4. het kiezen van een ruimtelijke vertaling in het bestemmingsplan van intrek- of infiltratiegebied voor aangrenzende bos- of natuurgebieden;
5. beperkte ontwikkelingsmogelijkheden voor de bestaande agrarische bedrijven in verband met de problemen in verband met hoogwater.

Standpunt

- ad 1. de voorgestelde regeling in het b.p. is thans dat in de A-bestemming geen regels worden gesteld ten aanzien van tunnels, tenzij het gebieden zijn waarin de openheid danwel de cultuurhistorie van belang is, terwijl voor het gehele Aln gebied een vrijstelling voor het plaatsen van lage tunnels nodig is. Deze regeling is gebaseerd op de provinciale nota d.d. 22-2-93 "De toepassing van boogkassen in Limburg".
- ad 2. Het betreffende gebied werd aan de hand van historische kaarten nader bestudeerd. Daarbij is gebleken dat een gedeelte direct ten zuiden van de Kasteelweg op de historische atlas uit 1890 het gebied kenmerkt als bouwland. Dit gedeelte wordt in verband daarmee aangepast (bijlage 9). Het overige gebied wordt in de Ruilverkaveling Melderslo als gebied met beperkte agrarische inrichting aangemerkt. De bedoeling is een grondwaterpeilverlaging tot graslandniveau. Volgens de RVK worden deze gronden in de toekomst voornamelijk gebruikt als grasland. In verband daarmee zal het bestemmingsplan voor dit gebied geen beperkingen opleveren bij de uitvoering van het ruilverkavelingsplan.
- ad 3. Volgens de brief van de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal d.d. 17 juli 1995 is het de bedoeling een voorstel tot wijziging van de Wet op de Ruimtelijke Ordening en het Besluit op de Ruimtelijke Ordening in procedure te brengen.
Het voorstel van de evaluatiecommissie om uit te zonderen dat de b.i.h. (rechtstreeks) betrekking kan hebben op de bevoegdheid vergunningen te verlenen, neemt de Minister niet over.
In dat verband werd de b.i.h. wel nog op enkele ondergeschikte punten aangepast.
- ad 4. De infiltratie en intrek van regenwater voor gebieden aangrenzend aan natuur- en bosgebieden heeft geen directe vertaling gekregen in de voorschriften van het bestemmingsplan.

Volgens het onlangs vastgestelde Streekplan voor Noord- en Midden-Limburg is het gewenst infiltratie mogelijk te laten en is daarom een toename van het verhard oppervlak ongewenst.

Ook de vestiging en ruime bedrijfsontwikkeling van intensieve veehouderij, champignon- en glastuinbouwbedrijven kan hierop van invloed zijn.

Uit het onderzoek ten behoeve van het onderhavige bestemmingsplan komen een aantal aspecten naar voren, waarmee rekening moet worden gehouden bij het verlenen van een vergunning. Een daarvan is de infiltratie en intrek van regenwater. In bijlage 3 van de toelichting zijn daarvoor alleen de aandachtsgebieden aangegeven.

- ad 5. de bestaande agrarische bedrijven worden voldoende ontwikkelingsmogelijkheden geboden. Daarbij dient echter wel rekening te worden gehouden met de problemen als gevolg van het hoogwater van de Maas. In verband met de aanleg van de kades werden op enkele punten de bouwkvavels nog aangepast.

20. Maatschap Aerts-Angenendt, Julianastraat 60, Meerlo

Bedenkingen bestaan tegen het plan voorzover het niet in overeenstemming is met de ruilverkaveling en waardoor wellicht beperkingen worden gesteld aan het grondgebruik en de vestigings- en uitbreidingsmogelijkheden.

Standpunt

In artikel 2.01 Beschrijving in Hoofdlijnen, gemeenschappelijk aan alle bestemmingen, wordt het beleid beschreven dat het Gemeentebestuur wil voeren t.a.v. dit plan. Onder de nadere beleidsuitgangspunten, a. Land- en tuinbouw staat onder lid 3 ". Voorzover de Ruilverkaveling Melderslo valt in het plangebied zal ondersteuning worden gegeven aan de realisering van deze ruilverkaveling". Hieruit blijkt dat het Gemeentebestuur het voornemen heeft het bestemmingsplan in overeenstemming te brengen met de ruilverkaveling.

De vrije vestiging van agrarische bedrijven wordt in alle Limburgse bestemmingsplannen uitgesloten.

De uitbreiding van agrarische bedrijven is geregeld middels een wijzigingsbevoegdheid.

De bedenkingen geven geen aanleiding het plan aan te passen.

21. C.W.J. Baron de Weichs de Wenne, Maasheseweg 4, Geysteren.

merkt op dat:

1. de R.K. begraafplaats aan de Wanssumseweg niet als zodanig is bestemd;
2. de agrarische kvavels, Wanssumseweg 12 (kavel 21), Wanssumseweg 14 (kavel 20), Maasheseweg 7 (kavel 22) en St.Wilbertsweg 30 (kavel 23) aangepast moeten worden aan de huidige gebruiksgrenzen;
3. de voormalige boerderij St. Wilbertsweg 28 wordt gebruikt als kampeerboerderij, zodat aanpassing gewenst is;
4. de grens in verband met de uitbreiding bij Geysteren niet geheel klopt;

5. het onderscheid tussen bos- en natuurgebied niet overal duidelijk is;
6. enkele percelen landbouwgrond voorzien zijn van opgaande blijvende beplanting en dus als bosgebied aangemerkt dienen te worden;
7. agrarische doeleinden A aan het Lange Ven en langs de Nieuwlandsestraat, voorzover behorende tot het landgoed de Aln-bestemming dient te krijgen.

Standpunt

- ad 1. De begraafplaats wordt als zodanig bestemd.
Ten behoeve van deze begraafplaats wordt een artikel aan de voorschriften toegevoegd.
- ad 2. de betreffende pachtboerderijen zijn alle bezocht door de agrarische bouwkaveladviescommissie. Na overleg met de pachters en de eigenaar werden de bouwkavels bepaald. Uitbreidingsmogelijkheden zijn in principe nauwelijks aanwezig, wel werden alle gronden, welke volgens de luchtfoto's direct bij het agrarisch bedrijf in gebruik zijn, opgenomen binnen de bouwkavels.
- ad 3. de voormalige boerderij St. Wilbertsweg 28 wordt geregeld middels de bestemming "Kampeerboerderij Rv(b)" ten behoeve van deze bestemming wordt een artikel aan de voorschriften toegevoegd.
- ad 4. de binnen-planse-grens wordt aangepast aan de nieuwe ontwikkelingen;
- ad 5. de bestemmingen werden afgeleid van provinciale gegevens.
Door middel van een na-verkenning werd nagegaan in hoeverre de bestemming aangepast moest worden. Dit resulteerde erin dat enkele natuurgebieden werden bestemd tot bosgebied overeenkomstig het vigerende bestemmingsplan
- ad 6. de als bos beplante gebieden werden als zodanig bestemd.
- ad 7. het gebied aan het Lange Ven werd op de kaart ruimtelijke en functionele karakteristiek nader aangeduid als "Landschappelijk open agrarisch gebied". In verband met de rangschikking onder de Natuurschoonwet 1928 werd over een groot gedeelte langs de grens met de Gemeente Venray, beplanting aangebracht. De nadere differentiatie openheid is hiermee niet meer op zijn plaats en zal dus op de kaart ruimtelijke en functionele karakteristiek komen te vervallen.
In verband met de rangschikking onder de Natuurschoonwet is het de bedoeling de landschappelijke en natuurwaarden op te waarderen.
Daarom is het gewenst de gronden te bestemmen voor "Agrarische doeleinden, gebied met Landschappelijke en natuurwaarden Aln".
Hetzelfde geldt voor het gebied aan de Nieuwlandse weg.

De bedenkingen geven aanleiding het plan op enkele punten, zoals bovengenoemd, aan te passen.

22. Waterschap Peel en Maasvallei, Drie Decembersingel 46, Venlo

De reactie werd ontvangen in het kader van het overleg ex artikel 10 Bro.

Het schap merkt op, dat:

1. de watergangen niet expliciet bestemd zijn en dat het functioneren van de watergang dient te prevaleren boven de andere functies;
2. in de algemene beschrijving in hoofdlijnen meer nadrukkelijk aandacht besteed moet worden aan de taak en de rol van het Waterschap;
3. het waterschap gehoord moet worden bij het verlenen van een aanlegvergunning, indien het activiteiten zijn, welke de waterkwaliteitsaspecten betreffen;
4. nog enkele wateren een specifiek ecologische functie hebben;
5. enkele gebieden in aanmerking komen voor een vergunningenstelsel voor ontwateringsmiddelen;
6. het niet nodig is regels te stellen binnen 5 meter uit de insteek van de watergang;
7. de Groote Molenbeek incl. de Lollebeek de kwalificatie waardevol beekdal moet krijgen;
8. voor het verwijderen van maaisel langs watergangen een beleid wordt ontwikkeld door het waterschap;
9. het tegengaan van verlaging van het grondwaterpeil met name van belang is voor het behoud van de natte milieucondities. Daarom dient gestreefd te worden naar een maximale inzijging en conservering;
10. het niet juist wordt geacht dat de agrarische belangen prevaleren boven de waterhuishoudkundige functies. Dit geldt ook voor de andere bestemmingen;
11. bij de uitzonderingsbepalingen de keur van het waterschap dient te worden opgenomen;
12. het wenselijk is nader aan te geven of de bouwkavel binnen de insteek van de watergang kan worden vergroot;
13. enkele watergangen en landschapselementen in het kader van de ruilverkaveling worden aangelegd en het wenselijk is hierin reeds nu te voorzien;
14. verzocht wordt de kades, in verband met bestrijding van het hoge water, in het plan op te nemen.

Standpunt

- ad 1. Een van de doelstellingen van de Wet op de Ruimtelijke Ordening is om te komen tot een coördinatie van belangen. In verband daarmee kan de Gemeenteraad ingevolge het bepaalde in artikel 14 van de W.R.O. bij het plan bepalen dat het verboden is om binnen een bepaald gebied werken of werkzaamheden uit te voeren in afwijking van een schriftelijke vergunning van Burgemeester en Wethouders. Dit om te voorkomen dat een terrein minder geschikt wordt voor de verwerking of bescherming van de bestemming welke aan de grond gegeven is. Indien het gaat om werken welke de bestemmingen niet frustreren, danwel uit een oogpunt van ruimtelijke ordening niet van ingrijpende betekenis zijn, is de noodzaak voor een aanlegvergunning niet aanwezig.

Voor waterschapswerkzaamheden, zoals het aanleggen, vergroten en dempen van waterlopen, welke door natuur- en bosgebieden en agrarische gebieden met landschappelijke en natuurwaarden lopen is deze afweging

wel van belang. Dit omdat hier ook andere waarden (landschap en natuurwaarden) dan alleen de waterafvoer en de waterhuishouding in het geding zijn.

Indien dus een uitzondering wordt gemaakt voor werkzaamheden ten behoeve van het waterschap, zou dit de in het kader van de Wet op de Ruimtelijke Ordening nagestreefde doeleinden doorkuisen. Het functioneren van de watergang dient dus niet te prevaleren boven de andere functies. Ook hiervoor dient een afweging plaats te vinden.

In het thans in voorbereiding zijnde bestemmingsplan zijn de watergangen (tevens) bestemd middels de verschillende bestemmingen waarin ze voorkomen.

In de bestemming "Agrarische doeleinden A" waarin geen bijzondere waarden voorkomen in verband met de waterlopen worden daarom ook geen vergunningen vereist met uitzondering van de archeologische vindplaatsen.

In verband met de deregulering en de globaliteit, zoals ook wordt aanbevolen in de nota "Bestemmen met beleid" van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, werd afgezien van het specifiek bestemmen van de watergangen. Voor gedetailleerde plannen zou gekozen worden voor een specifieke bestemming, in het buitengebied is mede in verband met de schaal een specifieke aparte bestemming niet gewenst. De watergangen zijn door middel van opname in de doeleindenomschrijving voldoende beschermd c.q. geregeld.

- ad 2. In de beschrijving in hoofdlijnen wordt het beleid beschreven dat het Gemeentebestuur wil voeren met het bestemmingsplan. De keur is een juridisch instrument op sector niveau en geldt los van het bestemmingsplan.
- ad 3. De voorwaarden, opgenomen bij de verschillende bestemmingen, voor het verlenen van een aanlegvergunning zal worden aangevuld met het horen van het betreffende waterschap.
- ad 4. De kaart ruimtelijke en functionele karakteristiek werd aangevuld met enkele wateren met een specifiek ecologische functie.
- ad 5. De inrijingsgebieden waren in het ontwerp Streekplan voor Noord- en Midden-Limburg opgenomen. In het definitieve Streekplan zijn deze aanduidingen grotendeels vervallen.
Ten oosten van de kern Meerlo is nog wel een gebied aangewezen.
Als relevante beleidslijnen gelden:
  - . vermindering aantasting grondwaterkwaliteit;
  - . instandhouding + bevordering infiltratie.

Voor dit gebied zal bij het verlenen van een aanlegvergunning, welke niet strookt met dit beleid, bijzondere aandacht worden geschonken. Het wordt niet wenselijk geacht t.a.v. deze gebieden verdere beperkende bepalingen op te nemen.

- ad 6. Zoals reeds onder ad 1. gesteld beoogt het bestemmingsplan een coördinatie van belangen. Tot deze belangen behoren de waterafvoer/waterhuishouding. Het is daarom gewenst dat in de onderhoudsstroken van 5 meter aan weerszijden van de insteek van de watergang ongewenste ontwikkelingen voorkomen kunnen worden.
- ad 7. Het beekdal van de Groote Molenbeek werd als zodanig aangeduid op de kaart ruimtelijke en functionele karakteristiek.
- ad 8. Pagina 122 van de toelichting werd op dit punt aangevuld.
- ad 9. Het betreffende artikellid werd aangevuld.
- ad 10. De belangrijkste functie voor het buitengebied is de agrarische productie-functie. De waterhuishoudkundige functies zijn daarbij belangrijk maar prevaleren niet boven de agrarische functie. Volgens de doeleindenomschrijving zijn de gronden bestemd voor een 5-tal doeleinden. De waterafvoer en waterhuishouding vallen daaronder. Tussen deze verschillende doeleinden zal een afweging moeten plaatsvinden. Voor het overige mag worden verwezen naar het gestelde onder ad 1.
- ad 11. In artikel 2.05 lid 6A worden watergangen alleen genoemd voorzover ze in een archeologisch monument liggen. In dat geval dient een afweging plaats te vinden.
Verwezen wordt naar het standpunt onder ad 1.
- ad 12. De opmerking is niet terecht omdat het betreffende artikellid niet impliceert dat uitbreiding binnen de insteek niet mogelijk zou zijn.
- ad 13. De watergangen en kleine landschapselementen welke worden aangelegd in het kader van de ruilverkaveling zijn niet op de kaart aan te geven, omdat de exacte ligging nog niet bekend is. Overigens heeft de Landinrichtingscommissie hierover geen opmerking gemaakt.
- ad 14. De kades, welke worden aangelegd in het kader van het weren van hoog water, worden in een aparte wet geregeld. Bij de uitvoering bestaat een gereede kans dat met de situatie nog geschoven wordt. Inmiddels zijn de kades gerealiseerd. In de toelichting werd een kaartje opgenomen waarop de kades zijn aangegeven.

Met het Waterschap werd nog overleg gepleegd d.d. 25-9-95, waarbij in grote lijnen dit standpunt werd onderschreven.

23. Zuiveringschap Limburg, Maria Theresialaan 99, Roermond

Het schap merkt op, dat:

1. in het bestemmingsplan geen rekening is gehouden met de milieuzone rond rioolgemaal. In deze zones dienen milieugevoelige bestemmingen uitgesloten te worden;
2. er verschil zit in de aanduiding voor rioolgemaal;
3. er geen gebouwen toegelaten worden en verzocht wordt de voorschriften aan te passen op basis van bijgevoegde voorschriften;
4. een gedeelte van de rioolwatertransportleiding niet is ingetekend;
5. bij het vereiste van een aanlegvergunning volstaan kan worden met gesloten oppervlakteverhardingen;
6. de rioolgemaal Meerlo en Swolgen niet zijn vermeld;
7. het gewenst is de benaming rioolpersleiding te vervangen door rioolwatertransportleidingen;
8. het aanbeveling verdient ook de beperkingen in samenhang met de beschermingszones in verband met ondergrondse leidingen te vermelden;
9. de oppervlaktewateren niet enkelvoudig positief zijn bestemd;
10. aan enkele andere waterlopen ook een specifiek ecologische functie dient te worden toegekend;
11. het aanbeveling verdient een gedeelte van de Oostrumsebeek aan te geven als beekdal en de Oostrumsebeek in zijn geheel als waardevol element aan te duiden;
12. het wenselijk is in het vervolg een "natte paragraaf" in de toelichting op te nemen.

Standpunt

- ad 1. In de zones rondom de rioolgemaal zijn volgens het bestemmingsplan geen nieuwe milieugevoelige bestemmingen, zoals woningen, scholen, kerken etc toegestaan.
- ad 2. De aanduiding Mo(r) werd gewijzigd in Mn(r).
- ad 3. De voorschriften werden aangepast.
- ad 4. De rioolwatertransportleiding is op de plankaart aangegeven.
- ad 5. Aan artikel 2.31 lid 3 sub A1 werd het woord "gesloten" toegevoegd.
- ad 6. Onder 6.4.9 van de toelichting worden de rioolgemaal van Meerlo en Swolgen vermeld.

- ad 7. De term rioolpersleidingen werd vervangen door rioolwatertransportleiding.
- ad 8. In bijlage 5 van de toelichting worden een aantal bijzondere aandachtspunten genoemd, welke betrekking hebben op de agrarische activiteiten. Het wordt niet zinvol geacht alle activiteiten/beperkingen hierin op te nemen, omdat hiervoor de voorschriften gelden.
- ad 9. Verwezen mag worden naar het standpunt hierover, zoals ingenomen bij het waterschap Peel en Maasvallei.
- ad 10. De opsomming in de toelichting van wateren waaraan een specifiek ecologische functie is toegekend, werd aangevuld.
- ad 11. De afbeelding op blz. 33 van de toelichting is zeer globaal en geeft alleen in grote trekken het ecologisch raamwerk en de agrarische productiefuncties weer. In verband met de schaal kan deze weergave alleen globaal zijn. In het bestemmingsplan is dit nader uitgewerkt.
- ad 12. Voorzover gewenst en passend in de toelichting zal een zgn. "natte paragraaf" in volgende bestemmingsplannen worden opgenomen.

24. W.M.P. Vollenberg, Helling 2, Wanssum

Heeft bedenkingen tegen de omgrenzing van de bestemming welke aan zijn bedrijf werd gegeven.

Standpunt

W. Vollenberg wil naast zijn loods een nieuwe loods bouwen.

Aan dit verzoek kan tegemoet worden gekomen middels een geringe vergroting van de bestemming.

25. Bernd Rotjes, Molenstraat 16, Swolgen

Heeft bedenkingen tegen de omvang van zijn bouwkaavel (no. 183).

Standpunt

Bij het bezoek aan het bedrijf werd reeds rekening gehouden met toekomstige uitbreidingsmogelijkheden. De omvang van de bedrijfsgebouwen kan daardoor verdubbelen. Indien t.z.t. nog een vergroting van de bouwkaavel moet plaatsvinden kan een beroep worden gedaan op de wijzigingsbevoegdheid. De bedenkingen geven geen aanleiding de kavel reeds nu aan te passen.

26. G.J.P.M. Brouwers, Akkerweg 1, Swolgen

Heeft bedenkingen tegen de bestemming "Woondoeleinden W" welke aan zijn pand met gronden werd gegeven, omdat hij een agrarisch bedrijf heeft.

Standpunt

Uit onderzoek is gebleken dat ter plaatse een boomkwekerij aanwezig is. Daarom werd een A(b)-bestemming opgenomen met een uitbreidingsmogelijkheid ten behoeve van dit bedrijf.

27. J.P. Martens, Stayerhofweg 30, Wanssum

Heeft bedenkingen tegen de vorm van de bouwkavel.

Standpunt

Bij het bepalen van de bouwkavel werd rekening gehouden met het winterbed van de Maas.

In verband daarmee werd de uitbreiding van de oostzijde geprojecteerd. Thans blijkt uit nieuwe gegevens van Rijkswaterstaat, dat deze winterbedlijn verder van het bedrijf ligt. In verband hiermee is het niet bezwaarlijk de uitbreiding van het bedrijf, zoals in eerste instantie gevraagd, te projecteren aan de noordzijde.

28. Maatschap Hendrickx, Helling 10, Wanssum

Verzoekt de vorm van de kavel te wijzigen.

Standpunt

De kavel wijkt slechts gering af van de eerder bepaalde bouwkavel. Tegen de wijziging bestaan geen bezwaren.

De kavel wordt aangepast.

29. Ministerie van Defensie, Vestdijk 53, Eindhoven.

Verzoekt het voorontwerp te zenden.

In het kader van het overleg ex artikel 10 Bro werd een reactie ontvangen.

Standpunt

Het voorontwerp werd gezonden en het Ministerie heeft geen opmerkingen ten aanzien van het plan.

30. P.J.M. Janssen, Achterstraat 4, Wanssum

Verzoekt ten behoeve van zijn zoon een bouwkavel op te nemen ter plaatse van een door hem gebouwde machineloods.

Standpunt

Ten behoeve van een zoon van P. Janssen werd een bouwkavel opgenomen aan de Brugstraat. Ter plaatse werd inmiddels een manege gebouwd voor het africhten van

paarden (kavel no. A11). Op het naastgelegen perceel ligt thans een machineloods. Verdere activiteiten vinden nu niet plaats. Indien t.z.t. hierover meer duidelijkheid bestaat, zijn Burgemeester en Wethouders bevoegd ter plaatse de bestemming te wijzigen, zodat een bedrijf zich daar verder kan ontwikkelen. Het verzoek geeft thans geen aanleiding het plan te wijzigen.

31. M. van Dijk, Swolgen

Verzocht wordt de bouwkavel te vergroten ten behoeve van een nieuw containerveld ten noorden van de huidige kavel.

Standpunt

Volgens het nieuwe streekplan voor Noord- en Midden-Limburg dienen voor containervelden bouwkavels opgenomen te worden.

Een van de uitgangspunten bij het toekennen van agrarische bouwkavels is dat de gronden in eigendom van de betreffende agrariër moeten zijn. Omdat zulks nog niet zeker is en er geanticipeerd wordt op de ruilverkaveling, kan (nog) geen bouwkavel worden opgenomen.

Inmiddels zijn gronden aan de overzijde van de weg in eigendom verworven. Verzocht wordt hierop een containerveld aan te mogen leggen en een daarbij behorend gebouw te realiseren. Aan dit verzoek, dat provinciaal reeds werd besproken, wordt tegemoet gekomen.

32. Ruhl-Slots, Kamillepad 15, Wanssum

Heeft bedenkingen tegen de omvang van de bouwkavel en tegen het aangeven van een houtwal omdat deze niet aanwezig is.

Standpunt

Bij het bezoek van de agrarische bouwkavelcommissie aan het bedrijf werd de uitbreiding van het bedrijf gezocht in noordelijke richting. Bij de evaluatie van de bouwkavels met vertegenwoordigers van de provincie bleek dat een groot gedeelte van de uitbreiding in het winterbed van de Maas lag. In verband daarmee werd de noordgrens van de bouwkavel gelijk gelegd met de winterbedlijn en werd de bouwkavel aan de westzijde vergroot.

Volgens de voorschriften mag in het winterbed van de Maas niet gebouwd worden, tenzij van dit verbod vrijstelling wordt verleend. Van dit verbod kan vrijstelling worden verleend indien, gehoord de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat, geen wezenlijke schade wordt toegebracht aan de waterbergende en stroomvoerende functie.

In principe kan dus de uitbreiding van de bouwkavel in noordelijke richting worden opgenomen, daarbij dient wel in acht te worden genomen dat bebouwing gebonden is aan een vrijstelling.

In verband met de recente hoogwaterstanden zullen in het gebied kades worden aangelegd, wellicht dat deze van invloed zijn op de winterbedlijn op het onderhavige punt. Daarom wordt de uitbreiding van de kavel in noordelijke richting opgenomen. De houtopstand werd van de kaart verwijderd.

33. L. Keursten, Donkstraat 9, Swolgen

Heeft bedenkingen tegen de bouwkavel en gaat van de veronderstelling uit dat het weggetje langs de boerderij verdwijnt in het kader van de ruilverkaveling.

Standpunt

De hr. Keursten noemt een aantal redenen voor wijziging van de kavel, daarbij wil hij in de richting van de kern Swolgen de kavel beperken en aan de andere zijde uitbreiden.

Aan dit verzoek kan tegemoet worden gekomen.

34. De landinrichtingscommissie voor de ruilverkaveling "Melderslo", Oude Heldenseweg 4A, Maasbree.

Heeft bedenkingen tegen het vereiste van een aanlegvergunning voor het blijvend scheuren van grasland.

Standpunt

Hiervoor mag worden verwezen naar het standpunt onder de bedenkingen geuit door het landbouwschap.

Het verslag van de inspraakavonden op 21 en 23 maart 1995 geeft geen aanleiding het plan nog aan te passen.

35. Burgemeester en Wethouders van de gemeente Venray

Deze reactie werd ontvangen in het kader van het overleg ex artikel 10 Bro. Opgemerkt wordt dat de bestemmingen zoals gegeven in het onderhavige plan goed aansluiten bij de bestemmingen zoals die gelden in de gemeente Venray. Verzocht wordt bij grensoverschrijdende aspecten tijdig contact op te nemen met de afdeling VROM.

Standpunt

De opmerking wordt voor kennisgeving aangenomen en bij grensoverschrijdende aspecten zal zoals gebruikelijk contact worden opgenomen met de buurgemeenten.

36. De Provinciale Planologische Commissie d.d. 9 juni '95.

Dit advies werd als bijlage bij deze toelichting gevoegd. Ten aanzien van dit advies werden de volgende *standpunten* ingenomen:

2.1. Planbegrenzing

Bij de begrenzing voor de diverse kernen werd in principe uitgegaan van de begrenzing van de verschillende daarvoor geldende bestemmingsplannen. Inmiddels zijn voor de kern Geijsteren en Tienray concept-ontwerp plannen gemaakt voor uitbreiding. In verband daarmee werd de begrenzing aangepast aan deze ontwikkelingen.

Het omleggen van de Provinciale weg N270 (Brugstraat en Venrayseweg) wordt niet alleen vanuit verkeerskundige overwegingen, maar ook in verband met de leefbaarheid van de kern Wanssum belangrijk geacht. Daarom wordt het betreffende gedeelte buiten het plangebied gelaten. Indien mocht blijken dat de aanleg van de weg niet te realiseren is, zal het betreffende gedeelte in een apart plan worden opgenomen.

2.2. Onderzoek en analyse

De voorschriften en toelichting werden meer op elkaar afgestemd.

2.3. Differentiatievlakken

In de bestemming "Agrarische doeleinden A" zijn alleen bouwvoorschriften opgenomen voor ondergeschikte gebouwen met een maximale oppervlakte van 100 m² per agrarisch bedrijf.

In deze bestemming komen de differentiatievlakken landschappelijk open gebied en oud-bouwland voor.

Het bouwen van deze gebouwen in die gebieden is niet verboden. Bij het verlenen van een bouwvergunning moet er naar worden gestreefd dat de voorkomende waarden (openheid + cultuurhistorie) zoveel mogelijk behouden blijven. Omdat deze gebouwen niet expliciet verboden worden, kan niet - zoals bij de aanlegvergunningen - een beperking worden opgenomen. Hetzelfde geldt voor de Aln-bestemming.

2.4. Differentiatievlak beekdal/oude Maasgeul.

Het traject van de Grote Molenbeek ten zuiden van Meerlo werd opgenomen in het differentiatievlak "beekdal/oude Maasgeul", omdat het de bedoeling is het beekdal te herstellen.

3.1. Bijgebouwenregeling

Volgens het advies van de P.P.C. moeten bijgebouwen bij burgerwoningen in het landelijk gebied zoveel mogelijk worden geweerd. Dit standpunt wordt volledig omschreven, daarom werd de onderhavige vrijstelling opgenomen.

In de praktijk komt het erop neer, dat bij burgerwoningen, voornamelijk ontstaan uit bedrijfswoningen van agrarische bedrijven, grotere oppervlakken voormalige bedrijfsgebouwen staan. Deze bedrijfsgebouwen vallen onder het overgangsrecht voorzover de oppervlakte boven de 70 m² ligt. Deze worden normaal gesproken niet afgebroken, terwijl ook het onderhoud minimaal is. Veelal vormen ze een storend element. Om te bevorderen dat deze verdwijnen wordt de genoemde vrijstelling opgenomen. In zekere zin wil het Gemeentebestuur een premie geven voor afbraak. Het alternatief is, dat de voormalige bedrijfsgebouwen zeker niet verdwijnen.

3.2. Woondoeleinden

In het buitengebied komen panden voor welke cultuurhistorische waarden bezitten. Deze panden zijn in gebruik ten behoeve van een agrarisch bedrijf., danwel zijn in het verleden in gebruik geweest voor agrarische bedrijven. Deze laatste worden thans over het algemeen gebruikt voor wonen.

Een van de uitgangspunten is de cultuurhistorisch waardevolle panden te behouden. De bedrijfsgebouwen vormen veelal een onlosmakelijk deel van het gebouwencomplex en dienen eveneens behouden te blijven. Het onderhoud van deze bedrijfsgebouwen vergt een financiële inspanning, terwijl dit voor het gebruik in feite niet nodig is.

Volgens het advies kan voor (voormalige) cultuurhistorisch waardevolle agrarische bebouwing de genoemde wijziging wel mogelijk zijn. In dit geval

betreft het allemaal voormalige agrarische bedrijfsgebouwen, welke in aanmerking komen voor deze regeling. Overigens achten wij het niet juist dat voor cultuurhistorische complexen, welke thans voor wonen worden gebruikt, geen wijzigingsbevoegdheid wordt opgenomen, immers het kan financieel een te grote belasting zijn de bedrijfsgebouwen in goede staat te houden, terwijl dit wel gewenst is. In dat geval moet eveneens de mogelijkheid aanwezig zijn deze te laten verbouwen tot (één) woning. Het onderscheid tussen gebouwen welke thans nog voor agrarische doeleinden worden gebruikt en welke thans voor wonen worden gebruikt, maar in het verleden voor agrarische doeleinden, wordt niet juist geacht. Het tijdstip waarop het bestemmingsplan wordt gemaakt kan in dit geval niet als maatstaf worden genomen. Het behoud van het cultuurhistorisch waardevol gebouwencomplex staat voorop.

- 4.1. R.B.O./R.B.N. gebieden
Voor de R.B.O. (Regeling Beheersovereenkomst 1993) en de R.B.N. gebieden (Regeling Begrenzing Natuurontwikkelingsprojecten) werd een wijzigingsbevoegdheid opgenomen in algemene zin. Dit wil zeggen dat Burgemeester en Wethouders na het volgen van een procedure, de bestemming Aln kunnen wijzigen in de bestemming "Natuurgebied" voorzover de gronden, worden opgenomen in het "Begrenzingsplan Noord-Limburg-West" en het Begrenzingsplan Maasdal-Noord".
- 4.2. Ruilverkaveling Melderslo
De reservaats- en natuurontwikkelingsgebieden aangegeven in het ontwerpplanwijziging Ruilverkaveling "Melderslo", liggen vast en werden dienovereenkomstig aangegeven op de kaart.
- 4.3. Bestaand Natuurgebied
De bestaande natuur/bosgebieden volgens het beheersplan Melderslo werden bestemd tot Natuurgebied, voorzover aansluitend aan de bestemming "Natuurgebied N". De vrijliggende boscomplexen werden bestemd tot "Bosgebied N(b)".
- 5.1. Bouwperceel
Het betreft een bouwperceel aan de Megelsum.
Uitbreiding van de kavel waarop het woonhuis met de bedrijfsgebouwen liggen, is niet mogelijk omdat de direct aangrenzende gronden geen eigendom zijn. Gekozen werd daarom voor een uitbreiding op $\pm \pm 100$ meter van het bestaand bedrijf. Een andere uitbreidingsrichting is niet mogelijk.
- 5.2. Bouwperceel op maat
De maximale bouwperceelgrootte opgenomen bij de Wijzigingsbevoegdheid in de bestemming A en Aln zijn vervallen. In de algemene beschrijving in Hoofdpijnen werd als beleidslijn geformuleerd dat bij vestiging van een nieuw bedrijf danwel uitbreiding van een bedrijf een "bouwperceel op maat" zal worden toegekend. Daarbij werd dus aangesloten bij het vastgestelde Streekplan Noord- en Midden-Limburg.
- 5.3. Vrijkomende agrarische bebouwing
De criteria voor de wijziging van vrijkomende agrarische bebouwing zijn in overeenstemming met de Handleiding Plannen Buitengebied. Dat de bedrijfsactiviteit geen verkeersaantrekkende werking mag hebben, werd aan de criteria toegevoegd.
De toelichting werd, voor wat betreft de cultuurhistorisch waardevolle complexen te laten verbouwen tot verblijfsrecreatie etc., aangepast.

5.4. Bouwen buiten het bouwvlak

De agrarische bedrijven zijn bestemd middels een bestemmingsvlak "agrarische doeleinden, bouwperceel A(b)".

Binnen dit bestemmingsvlak zijn bouwvlakken aangegeven. Daardoor worden de bestemmingsvlakken verdeeld in een te bebouwen gedeelte en een gedeelte dat onbebouwd moet blijven. De voornoemde vrijstelling geeft de mogelijkheid om, onder voorwaarden, van deze bebouwingsgrens af te wijken. Dit kunnen uitsluitend geringe afwijkingen zijn. In tegenstelling tot het advies van de P.P.C. kunnen dus geen nieuwe kassen of gebouwen worden gebouwd, maar alleen bestaande gebouwen in geringe mate worden vergroot.

Wellicht wordt er in het advies vanuit gegaan dat het bestemmingsvlak middels deze vrijstelling kan worden vergroot. Zulks is echter niet het geval, want hierdoor wordt de aangrenzende bestemming gewijzigd, waarvoor de vrijstelling geen mogelijkheid biedt.

6.1. Kapsalon

De kapsalon was in het verleden in gebruik bij een taxibedrijf, een wijziging van dit gebruik wordt toelaatbaar geacht.

Voor het overige mag worden verwezen naar het gestelde in punt 14 van de inspraakreacties.

6.2. Bouwgrenzen

In de praktijk zal het erop neerkomen, dat de gebouwen zoveel mogelijk geconcentreerd worden gebouwd.

Echter voor kampeertreinen gelden bepalingen dat sanitaire voorzieningen op beperkte afstand van de kampeerplaatsen moeten liggen.

Dit heeft tot gevolg dat het concentreren van de gebouwen niet mogelijk is. Dit geldt, weliswaar in geringere mate, ook voor sportvelden. In verschillende gevallen zijn hierbij sanitaire gebouwen voor de verschillende sportclubs nodig, welke in één complex hun sport beoefenen.

Voorzover het betreft de maatschappelijke doeleinden ('t Raayke) liggen reeds verspreid over het terrein, verschillende gebouwtjes. Daarbij kan nog worden gesteld dat indien voor 't Raayke gebouwen nodig zijn op enige afstand van de hoofdgebouwen het Gemeentebestuur hieraan zeker medewerking wil verlenen.

Een regeling voor het concentreren van de gebouwen wordt daarom niet doelmatig geacht.

7.1. Camping 't Karrewiel

De sportvelden aan de zuidzijde zijn niet geregeld in een bestemmingsplan. In feite zijn deze in gebruik genomen in strijd met het bestemmingsplan. De bestemming Sportvelden wordt toegevoegd.

De eigenaar van de camping heeft te kennen gegeven, de gronden welke aan de noordkant liggen, niet meer direct voor het plaatsen van caravans en tenten te willen gebruiken, omdat deze gronden over het algemeen te nat zijn

door kwelwater. In verband daarmee heeft hij verzocht aan de oostzijde zijn camping te mogen uitbreiden. Aan dit verzoek werd tegemoet gekomen.

- 8.1. Bestemming "Wegverkeer Vw"
De weg "Over de Beek" werd in zijn geheel bestemd voor verkeersdoeleinden.
- 9.1. Bodemkwaliteit
Bij de wijzigingsbevoegdheid opgenomen in artikel 2.05 en 2.06 werd het vereiste van een bodemonderzoek opgenomen bij uitbreiding en nieuwvestiging. Voorts werd dit onderzoek, voorzover noodzakelijk, ook toegevoegd bij alle andere wijzigingen.
- 9.2. Geluidhinder
Volgens de Handleiding Plannen Buitengebied is het voldoende om binnen de stiltegebieden versturende gebruiksvormen uit te sluiten. Middels de bestemmingen worden deze versturende gebruiksvormen uitgesloten. Opname op de bestemmingskaart is daarbij niet meer nodig.
- 9.3. Water
Voor wat betreft dit gedeelte wordt verwezen naar het standpunt ten aanzien van de inspraak door het waterschap, Peel en Maasvallei.
- 9.4. Archeologie
De archeologische monumenten werden gebaseerd op gegevens van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek. Met de afdeling welzijn van de R.O.V. werd contact opgenomen en voorzover nodig werden de omgrenzingen aangepast.
- 11.1. Wijzigingsbevoegdheid Agrarische doeleinden, bouwperceel A(b)
Het vereiste van een goed woonmilieu was reeds opgenomen in lid 7 A2 onder f van het betreffende artikel.
- 11.2. Vrijstelling Agrarisch bouwperceel
Het betreft lid c in lid 6A sub 1 van artikel 2.02 is vervallen.
- 11.3. Vrijstelling boogtunnels
Het horen van de "adviescommissie" bij het verlenen van een vrijstelling voor tunnels, is komen te vervallen in de bestemming "agrarische doeleinden, gebied met landschappelijke en Natuurwaarden AIn".
- 11.4. Vrijstellingen bestemming Natuurgebied
Ook in dit geval werd het horen van de "adviescommissie" achterwege gelaten.
- 11.5. Bouwvoorschriften

In artikel 2.05 Agrarische doeleinden A lid 4A sub 2 werd een koppeling gemaakt met artikel 2.06 lid 7 A sub 1a, terwijl dit gekoppeld werd met artikel 2.05.

- 11.6. Ambachtelijke en verzorgende bedrijven B(a)
De bestemming werd in de gevraagde zin aangepast.
Alle bedrijven hebben daarmee een specifieke bestemming gekregen en middels een vrijstelling kunnen andere bedrijven worden toegelaten.
Daardoor kan er een betere afweging plaatsvinden.
- 11.7. Zomerhuisjesterrein Rv(z)
Permanente bewoning wordt uitgesloten.
- 11.8. Kampeerterrein Rv(k)
De vrijstelling voor de bedrijfswoning werd gekoppeld aan een verklaring van geen bezwaar van Gedeputeerde Staten.
- 11.9. Algemene voorschriften omtrent bebouwing
In artikel 3.02 is lid 3 vervallen.
De aanleg van kades is thans in volle gang. Aangenomen mag worden dat ze gerealiseerd zijn voordat het plan wordt vastgesteld.
Overigens kunnen via aanlegvergunningen ook in de toekomst nog kades worden aangelegd.
Door de aanleg van kades zullen de locaties, waar een overstromingsrisico bestaat, wijzigen. De Algemene beschrijving in Hoofdlijnen wordt in verband met het hoogwater-vrij bouwen aangevuld in die zin, dat bij de vestiging van nieuwe agrarische bedrijven er rekening mee moet worden gehouden dat er hoogwater-vrij wordt gebouwd.
- 11.10. Algemene wijzigingsbevoegdheden
De bedoeling van deze wijzigingsbevoegdheid is een verschuiving van de agrarische bouwkavel mogelijk te maken. Een zeer geringe vergroting, welke blijkt uit de verschuivingen, dient daarbij tot de mogelijkheden te behoren. In verband hiermede kan lid b vervallen en wordt lid 1 als volgt gewijzigd "waarbij gelijktijdig een nagenoeg gelijk gedeelte van de aangrenzende bestemming wordt gewijzigd" etc.
Omdat de wijziging gebonden is aan een procedure genoemd in de Algemene wet bestuursrecht en gebonden is aan de goedkeuring door Gedeputeerde Staten zijn er voldoende waarborgen voor deze regeling aanwezig.
Aanvullend werden nog een 6-tal opmerkingen inzake juridische aspecten ontvangen. Deze hebben aanleiding gegeven de voorschriften nog op enkele punten aan te passen.

37. Het Directoraat-generaal Rijkswaterstaat d.d. 23 juni '95.

Deze reactie werd ontvangen in het kader van het overleg ex artikel 10 Bro.

Opgemerkt wordt dat:

- a. akkoord wordt gegaan met de bestemming "Waterweg Vw(s)", welke aan het zomerbed van de Maas werd gegeven;
- b. het wenselijk is de bestemming "tevens winterbed van de Maas" te veranderen in "tevens stroomvoerend winterbed van de Maas";
- c. de begrenzing van het stroomvoerend winterbed op enkele plaatsen niet juist is aangegeven;
- d. de aanduiding "stroombaanbegrenzing" op de plankkaart kan worden weggelaten;
- e. het wenselijk is om in alle bestemmingen, die samenvallen met de bestemming "tevens stroomvoerend winterbed van de Maas" te verwijzen naar deze bestemming;
- f. de overstromingskaarten, waarop aangegeven het overstromingsgebied bij een afvoer van 3000 m³/s en 3800 m³/s, niet geheel juist zijn;
- g. het gewenst is de te realiseren kades op te nemen in het plan middels een positieve bestemming;
- h. het Provinciaal interimbeleid betreffende het bouwen in het overstromingsgebied in de beschrijving in Hoofdpijnen op te nemen.

Standpunt

- ad b. de benaming werd gewijzigd;
- ad c. de begrenzing was gebaseerd op eerdere kaarten welke van Rijkswaterstaat werden ontvangen. De begrenzing werd aangepast aan de nieuwe kaarten;
- ad d. de begrenzing werd in verband met de gewenste duidelijkheid niet weggehaald;
- ad e. in het plan komen meer dubbel-bestemmingen voor.
Deze zouden dan ook genoemd dienen te worden bij alle bestemmingen. Dit zal de duidelijkheid niet bevorderen. Daarbij bestaat ook de mogelijkheid dat bij een bestemming de verwijzing wordt vergeten. Omdat de dubbelbestemming op de bestemmingenkaart is aangegeven en geregeld is in de voorschriften wordt afgezien van de verwijzing in elke bestemming;
- ad f. de overstromingskaarten werden aangepast. Daarbij wordt in acht genomen dat deze kaarten na het aanleggen van de kades ook niet meer zullen kloppen.
T.z.t. zal met de nieuwe begrenzing rekening worden gehouden;
- ad g. in de toelichting is een kaartje opgenomen waarop de betreffende kades zijn aangegeven;
- ad h. de beschrijving in Hoofdpijnen werd aangevuld, in die zin dat geen woningen en bedrijfsgebouwen mogen worden opgericht op locaties waar een overstromingsrisico aanwezig is. Daarvan werden uitgezonderd ondergeschikte gebouwtjes zoals schuilgelegenheden e.d..

Van de Provinciale Planologische Commissie werden ook nog enkele opmerkingen betrekking hebbende op de voorschriften ontvangen welke inmiddels werden verwerkt.

9 PLANPROCEDURE

Het bestemmingsplan "BUITENGEBIED" van de gemeente Meerlo-Wanssum zal voordat het onherroepelijk wordt goedgekeurd diverse stadia doorlopen. Tijdens de planvaststellingsperiode krijgen burgers/betrokkenen en andere overheidsinstanties verscheidene malen de mogelijkheid om hun mening te geven over het bestemmingsplan. Voordat de officiële vaststellingsprocedure van start gaat met het ter visie leggen van het ontwerpbestemmingsplan heeft er in het kader van art. 10 Bro op een meer informele basis overleg plaatsgevonden. Dit gebeurde onder meer met de PPC. Ook de burgers kregen de mogelijkheid invloed uit te oefenen op de inhoud van het bestemmingsplan (zie hoofdstuk 8).

Het ontwerpbestemmingsplan werd met ingang van 11 januari 1996 ter visie gelegd. In verband met de hoogwaterproblematiek werd de procedure niet doorgezet. Tegen dit ontwerpplan werden wel een 16-tal zienswijzen ingebracht ten aanzien waarvan onderstaand een standpunt werd ingenomen.

Zienswijzen tegen ontwerp bestemmingsplan 11 januari 1996.

De wettelijke termijn gedurende welke deze zienswijzen ingebracht konden worden liep vanaf 11 januari 1996 tot 8 februari 1996. Een 2-tal zienswijzen zijn 21 februari 1996 ingekomen, dus ruimschoots buiten de termijn en in feite dus niet ontvankelijk. Omdat het bestemmingsplan niet binnen de gestelde termijn werd vastgesteld zullen deze wel worden behandeld.

Zienswijzen werden ingebracht door:

1. A&A Accountants en Adviseurs bv, Meterikseweg 4, 5961 CW Horst, namens L.J. Bartels, Beekveld 5, 5864 CK Meerlo.
2. Stichting Rechtsbijstand, Postbus 981, 6040 AZ Roermond, namens J.L.L. Zanders, Over de Beek 13, 5865 AD Tienray.
3. Stichting Rechtsbijstand, Postbus 981, 6040 AZ Roermond namens de maatschap O.E.L. Aerts-Angenendt, Julianastraat 60, 5864 AR Meerlo.
4. Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat, Postbus 25, 6200 MA Maastricht.
5. N.S. Railinfrabeheer, Postbus 2025, 3500 HA Utrecht.
6. M.J.J. Vissers, Oude Heerweg 54, 5863 AG Blitterswijk.
7. W. Janssen, Hoofdstraat 46, 5808 AV Oirlo.
8. R.B. Visser, Plimus 8, 5864 CC Meerlo.
9. Bosschap, Postbus 769, 3700 AT Zeist.
10. C.W.J. Baron de Weichs de Wenne, Maasheseweg 4, 5862 AB Geysteren.
11. B.H.P. Frederix, Het Zandt 9, 5861 CW Wanssum.
12. J. Bovee/W. Bovee-Hendriks, Postbus 1400, 5864 ZG Meerlo.
13. C. Versteeg, G. Houbenstraat 48, 5861 CD Wanssum.
14. Waterschap Peel en Maasvallei, Postbus 3390, 5902 RJ Venlo.
15. J.W. Falize, Groenweg 4a, 5866 CK Swolgen.
16. G.M. Mes, Kortebos 9, 5864 CW Meerlo.

Onderstaand volgt zeer in het kort de inhoud van de zienswijze waarna het standpunt van het college wordt opgenomen. De reclamanten zullen in kennis worden gesteld van het ingenomen standpunt en hun wordt medegedeeld dat binnenkort het bestemmingsplan opnieuw ter inzage wordt gelegd en zij opnieuw een zienswijze kunnen indienen, indien aan hun zienswijze niet of onvoldoende tegemoet wordt gekomen.

Reclamant 1 verzoekt de bouwkaavel A121 Beekveld 5 met een diepte van 30 meter aan de zuid- en oostzijde te vergroten.

Standpunt

Bij het bedrijf behoort 6.6 ha landbouwgrond waarvan 2.75 ha in gebruik is ten behoeve van tuinbouw en voort zijn 24 schapen aanwezig. De toegekende bouwkaavel met daarop aanwezige gebouwen heeft een zodanige omvang dat voor het uitoefenen van de huidige activiteiten en een toekomstige uitbreiding ruim voldoende mogelijkheden aanwezig zijn. Volgens het Streekplan Noord- en Midden-Limburg moet een bouwkaavel “op maat” worden gegeven. De voorgestelde uitbreiding gaat ver uit boven de behoefte. Voorts wordt in het bestemmingsplan de mogelijkheid geboden, middels een wijzigingsbevoegdheid en indien aangetoond kan worden dat hieraan behoefte bestaat, de bouwkaavel te vergroten.

De zienswijze geeft thans geen aanleiding het plan aan te passen.

Reclamant 2 wenst dat de bestemming woondoeleinden wordt gelegd over perceel C 1084 en de bestemming gelijk wordt getrokken met de bestemming op de naastgelegen percelen en ook in de breedte wordt vergroot. Voorts wil hij bestaande gebouwen kunnen verbouwen tot 2 woningen en wenst hij geen positieve bestemming voor de naast gelegen percelen. Tenslotte verzoekt hij de bestaande loods op de kaart in te tekenen.

Standpunt

Het betreffende gebiedje is blijkens de luchtfoto in gebruik bij de woning, zodat het redelijk is de bestemming woondoeleinden W over dit gedeelte te leggen. Een van de uitgangspunten van het bestemmingsplan, alsmede van Rijks- en Provinciaal beleid, is het weren van nieuwe burgerwoningen in het buitengebied. Daarom zal het verbouwen van bestaande gebouwen tot woningen niet worden toegestaan. De naastgelegen panden krijgen een positieve bestemming omdat de financiële middelen ontbreken voor aankoop en daartoe ook geen aanleiding bestaat. Dit laatste is de consequentie indien niet voor een positieve bestemming wordt besloten. De bestaande loods wordt op de kaart aangegeven.

De zienswijze geeft aanleiding de grond achter de woning tot woondoeleinden te bestemmen.

Reclamant 3 heeft problemen met de AIn-bestemming gegeven aan enkele percelen welke hij in eigendom heeft, gelegen in het beekdal/oude Maasgeul. Voorts is hij van mening dat de regeling voor de A(b)-kavel een continuering van de bedrijfsvoering kan frustreren en het bestemmingsplan niet strookt met het ruilverkavelingsplan “Melderslo”. Tenslotte kan hij er zich niet mee verenigen dat de percelen 253/ 254/255 niet in het bestemmingsplan “Buitengebied” zijn opgenomen.

Standpunt

De hoofddoelstelling van het bestemmingsplan is het streven naar de instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van een duurzame agrarische productiefunctie en de natuurlijke-, landschappelijke- en cultuurhistorische waarden. De beekdalen en maasgeulen zijn mede bepalend voor de natuurlijke- en landschappelijke waarden. Het uitvoeren van sommige werkzaamheden kan van grote invloed zijn op het behoud van deze waarden. Daarom is het noodzakelijk werkzaamheden te binden aan een vergunning. Bij het al of niet verlenen van de vergunning moet er een afweging plaatsvinden tussen de eerder genoemde waarden en de agrarische gebruikswaarden. Overigens zal bij een goede agrarische bedrijfsvoering tijdig de noodzaak van het blijvend scheuren van grasland danwel het aanbrengen van drainages c.q. een grondwaterstand wijziging bekend zijn. De A(b) bestemming is bedoeld om de agrarische bedrijven goed te kunnen laten functioneren. Daarom werd ná overleg met de betreffende agrariërs de agrarische bouwkavels vastgelegd, maar wel zodanig dat een uitbreiding, welke de eerste jaren noodzakelijk is, kan plaatsvinden. Ook de bouwkavel van reclamant biedt voldoende mogelijkheden. Het bestemmingsplan staat een uitvoering van de ruilverkaveling niet in de weg, maar de toedeling van gronden staat los van dit bestemmingsplan. Overigens is nieuw vestiging van agrarische bedrijven op grond van het vigerende bestemmingsplan in de AG-HL-bestemming, welke overeenkomt met de Aln bestemming ook uitgesloten.

De percelen D 253/254/255 zijn bestemd tot "Agrarisch gebied AG-Z" volgens het d.d. 14-05-1984 vastgestelde en d.d. 16-04-1985 goedgekeurde bestemmingsplan "kern Meerlo". Als deze bestemming wordt veranderd kan reclamant hiertegen bezwaar maken.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot planaanpassing.

Reclamant 4 merkt op dat het bestuurlijk overleg met betrekking tot de hoogwaterproblematiek moet worden vertaald in de voorschriften van het plan.

Standpunt

Op 10 april 1998 is in werking getreden het besluit van 6 maart 1998 houdende wijziging van het besluit van de 24 februari 1916 tot toepassing van de Rivierenwet. Op grond hiervan wordt de regeling, voorgesteld door het provinciaal bestuur, in de voorschriften opgenomen.

De zienswijze geeft aanleiding de betreffende regeling op te nemen.

Reclamant 5 merkt op dat de spoorlijn wellicht verdubbeld moet worden en verzoekt hiervoor voldoende ruimte in het plan te reserveren.

Standpunt

In een aanvullend schrijven verzoekt Railinfrabeheer de strook spoorwegdoeleinden met enkele meters te verbreden, zodat een spoorverdubbeling of elektrificatie kan plaatsvinden.

De zienswijze geeft aanleiding de bestemming Spoorwegdoeleinden te verbreden.

Reclamant 6 verzoekt na te gaan of perceel F 153 in aanmerking komt voor bebouwing.

Standpunt

Het betreffende gedeelte is geregeld in het bestemmingsplan “Buitengebied” met de bestemming “Agrarische doeleinden, gebied met landschappelijke en natuurwaarden Aln”. Een van de uitgangspunten van het bestemmingsplan “Buitengebied” is geen nieuwe burgerwoningen in het buitengebied. Er bestaat geen aanleiding hiervan af te wijken. Voort moet worden opgemerkt dat voor de kern Blitterswijck op 28 mei 1994 een bestemmingsplan werd vastgesteld. In dit plan is een woningbouwcapaciteit aanwezig van 42 woningen op 01-01-1994. Dit wil zeggen dat het plan tot 2003 in de behoefte kan voorzien. Voorlopig bestaat er geen aanleiding aan de Beetezijweg enkele woningen te laten bouwen. Bij een toekomstige verdere woonuitbreiding van de woonkern Blitterswijck kan dit gebied wel in de overwegingen betrokken worden.

De zienswijze geeft geen aanleiding het plan te wijzigen.

Reclamant 7 kan niet instemmen met de bestemming woondoeleinden gegeven aan het pand Mgr. Jenneskensstraat 15.

Standpunt

De bestemming “Agrarische doeleinden bouwperceel A(b)” wordt alleen gegeven aan gronden en gebouwen in gebruik bij een agrarisch bedrijf. Uit nader onderzoek blijkt dat ter plaatse geen agrarisch bedrijf aanwezig is, zodat de bestemming woondoeleinden waarvoor de gebouwen thans worden gebruikt, terecht is.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot planaanpassing.

Reclamant 8 kan niet instemmen met de bestemming woondoeleinden gegeven aan het pand Pilmus 8.

Standpunt

Het betreft eenzelfde zienswijze als reclamant no. 7, zodat voor wat betreft ons standpunt naar het standpunt onder no. 7 wordt gewezen.

Reclamant 9 merkt in een aanvullende reactie op dat:

1. ernstig bezwaar bestaat tegen de opvatting dat het kappen van bomen over een groter oppervlak dan 1 ha aaneengesloten vanuit ecologisch oogpunt niet gewenst zou zijn;
2. het gewenst is nog enkele begripsbepalingen op te nemen en is van mening dat de beschrijving in hoofdlijnen op gespannen voet staat met art. 2 en 3 van de Boswet;

3. het schap zich niet kan vinden in de tekst van de bestemming Natuurgebied opgenomen in de beschrijving in hoofdlijnen onder a. en verzoekt ook de houtproductiefunctie op te nemen;
4. het gebruik van meststoffen in het bosgebied niet wordt geregeld.

Standpunt

- ad.1. de bedoeling van deze regeling is te voorkomen dat de ecosystemen ernstig worden aangetast. Dit standpunt geldt nog altijd, maar kan ook worden bereikt door de tekst van dit sub lid te vervangen door: “bij de houtproductie zal ernaar worden gestreefd dat de waardevermindering van de andere functies zo gering mogelijk zal zijn”;
- ad.2. tegen het opnemen van de begripsbepalingen bestaat geen bezwaar;
In het bosgebied komen gedeelten voor welke niet bebost zijn, maar in gebruik zijn als bouw- of grasland, stuifzand, moeras, vijvers en vennen etc. Het is de bedoeling deze open gedeelten te handhaven. Herplantplicht op grond van artikel 3 van de Boswet geldt hiervoor niet. Overigens is de Boswet van hogere orde en zijn de regels van het bestemmingsplan hieraan ondergeschikt.
- ad.3. Hoofddoel voor het natuurgebied is het behoud en de ontwikkeling van de voor het gebied kenmerkende milieu's en levensgemeenschappen. In het natuurgebied kan plaatselijk nog naaldhout voorkomen ten behoeve van de houtproductie. Het streven is erop gericht dit naaldhout te vervangen door loofhout. Afweging dient daarbij plaats te vinden bij de herplantplicht. Toevoeging van het voorgestelde gedeelte zou betekenen dat de houtproductie een belangrijk onderdeel van de bestemming vormt hetgeen niet het geval is. Overigens wordt de beschrijving in hoofdlijnen wel aangepast.
- ad.4. Het is voorgekomen dat mest werd gedumpt in het bosgebied. Daarom is het wenselijk de gebruiksbepaling op dit punt uit te breiden

De reactie geeft aanleiding het plan op enkele punten aan te passen.

Reclamant 10 heeft bezwaren tegen een aantal bestemmingen omdat het huidige gebruik niet met deze bestemming overeenkomt. Het betreffen voornamelijk de bestemmingen “Natuurgebied N”, “Bosgebied N(b)” en Aln-gebied, waarvoor een onderlinge verwisseling gewenst is.

Standpunt

Het is wenselijk dat het huidige gebruik in overeenstemming is met de bestemming tenzij andere belangen zich hiertegen verzetten. Dit laatste is niet het geval zodat de plankaart werd aangepast.

Deze zienswijze geeft aanleiding het plan aan te passen.

Reclamant 11 merkt op dat enkele gebieden niet in het onderhavige plan worden opgenomen. Het betreffen gebieden bij de rondweg. Verder verzoekt hij de zogenaamde A, B en C gebieden uit de 2e fase van het Ammoniakreductieplan in dit bestemmingsplan op te nemen.

Standpunt

Het staat het gemeentebestuur vrij de grens van het bestemmingsplan te bepalen. Omdat het tracé voor de rondweg bij Wanssum nog niet bekend is werd dit gedeelte uit het plan voor het buitengebied gelaten. Te zijner tijd zal dit gedeelte in een apart bestemmingsplan geregeld worden. Overigens blijft de bestemming volgens het vigerende plan voor dit gebied gelden en kan deze bestemming alleen gewijzigd worden middels een nieuw bestemmingsplan. De A, B en C gebieden zijn gebaseerd op de milieuwetgeving en worden apart geregeld. De zienswijze geeft geen aanleiding het plan aan te passen.

Reclamant 12 brengt in een aanvullende reactie naar voren dat:

- de trainingshal geen positieve bestemming heeft gekregen;
- de bouwkaavel op de locatie Megelsum 9 helemaal volgebouwd is en er behoefte is aan uitbreiding.

Standpunt

Voor de trainingshal werd inmiddels een bouwvergunning afgegeven. Het voorschrift wordt aangevuld. Wel wordt voorkomen dat ter plaatste een manege ontstaat omdat daarvoor, reeds op andere plaatsen in de gemeente, wordt voorzien. Het betreffende perceel ligt niet in een centrumgebied voor intensieve veehouderij. Weliswaar worden de grenzen van deze gebieden niet op een meter nauwkeurig getrokken, maar de afstand tussen de grens van het centrumgebied en het onderhavige bedrijf bedraagt $\pm$ 300 meter zodat niet gesproken kan worden van een geringe afstand. Het gemeentebestuur wil meewerken aan de verdere uitbreiding van agrarische bedrijven, voorzover de noodzaak daartoe aanwezig is. In dit geval wordt de bestaande kavel vergroot. Daarbij dient wel in acht te worden genomen dat de uitbreiding ligt in het gebied dat tevens als waterbergend winterbed van de Maas wordt aangemerkt. In verband daarmee zal tevens getoetst moeten worden aan de beleidslijn "Ruimte voor de Rivier".

De zienswijze geeft aanleiding het plan op enkele punten aan te passen.

Reclamant 13 kan zich niet verenigen met de aanleg van een rondweg en een mogelijke uitbreiding van de haven. Voorts dienen de landschappelijke elementen in hun geheel beoordeeld te worden, bezit een gedeelte wel landschappelijk waarde en wordt de bufferzone tussen natuurgebied en bebouwing te gering.

Standpunt

Het eerste gedeelte van deze zienswijze is gelijk aan de zienswijze van reclamant no. 11, zodat voor wat betreft dit punt naar ons standpunt onder no. 11 wordt verwezen. De landschappelijke elementen worden middels de kaart ruimtelijke en functionele karakteristiek in hun geheel bekeken. Daarbij is het niet anders dan dat gedeeltes, welke buiten het bestemmingsplan vallen, niet worden meegewogen. De grens ter plaatse van de rondweg wil niet zeggen dat de tussenliggende gronden voor (woon-)bebouwing in aanmerking komen. Dit moet blijken uit een nog op te stellen bestemmingsplan voor dit gebied, waartegen te zijner tijd zienswijzen ingebracht kunnen worden.

De zienswijze geeft geen aanleiding het plan aan te passen.

Reclamant 14 brengt, naar aanleiding van het standpunt met betrekking tot de inspraakreactie in een zienswijze, naar voren:

2. dat bestemmingsplanvoorschriften geen derogerende werking hebben ten aanzien van ge- en verbodsbepalingen in de keur;
4. dat ervan uit wordt gegaan dat de genoemde wateren, ook opgenomen in het Provinciaal Waterhuishoudingsplan Limburg, zijn opgenomen;
5. dat het wenselijk is de Hydrologische Systemanalyse Noord- en Midden Limburg 1994 als basis te hanteren;
6. dat het overbodig is afgewogen belangen opnieuw in ge- en verbodsbepalingen vast te leggen;
7. dat alleen het benedenstrooms deel van het beekdal (Meerlo-Wanssum) als zodanig is aangeduid, terwijl het gehele tracé waardevol is;
13. dat de juiste situering van watergangen en kleine landschapselementen bekend zijn en dus opgenomen kunnen worden;
14. dat het kaderplan zover gevorderd is dat de trace's vastliggen.

Standpunt

- ad.2. de bestemmingsplanvoorschriften hebben geen derogerende werking ten aanzien van bepalingen in de keur, wel hebben deze voorschriften een aanvullende werking. Daarmee wordt bereikt dat waarden, welke in het gebied aanwezig zijn en welke vanuit een oogpunt van de ruimtelijke ordening bescherming verdienen, worden beschermd.
- ad.4. de watergangen zijn digitaal overgenomen van het Waterschap.
- ad.5. het Provinciaal Waterhuishoudingsplan Limburg betreft een onderzoek op streekplanniveau naar de grondwaterstroming en de relaties tussen grond- en oppervlaktewater. Het geeft een beeld van het totale hydrologische systeem. Omdat het een detaillering mist werd gebruik gemaakt van een onderzoek hydrologische bufferzones, kwelgebieden, infiltratiegebieden en stroomgebied-en.
- ad.6. in dit geval zijn de belangen nog niet afgewogen voorzover het betreft de ruimtelijke ordening. Deze afweging dient plaats te vinden bij de planuitvoering.
- ad.7. In de nota "Evaluatie en Actualisering Waterhuishoudingsplan Limburg 1991-1995" wordt de Groote Molenbeek voorzover gelegen in de gemeente Meerlo-Wanssum aangemerkt als een water met een "specifiek ecologische functie in onderzoek". Tot het moment van vaststelling van het WHP-II worden voor deze wateren geen maatregelen genomen. Een zeer klein gedeelte van de Lollebeek heeft een specifiek ecologische functie. Overigens wordt verwezen naar de toewijzigingscriteria voor het differentiatievlak beekdalen zoals deze zijn opgenomen in de toelichting.
- ad.13. hierover wordt overleg gevoerd met de betreffende ruilverkavelingscommissie en aan de hand van dit overleg wordt bepaald of kleine landschapselementen worden opgenomen.
- ad.14 de kades worden op de bestemmingenkaart nader aangeduid.

De zienswijze geeft aanleiding het plan op enkele punten aan te passen.

Reclamant 15 brengt naar voren dat hij vergunning heeft voor het maken c.q. plaatsen van een botenhelling en vlaggemast en tussen 1 april en 1 november voor het plaatsen van een toiletgebouw en 2 steigers.

Standpunt

Het bezwaar tegen “het besluit tot weigering van de afgifte van een verklaring van geen bezwaar” werd afgewezen. De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing.

Reclamant 16 merkt op dat hij een stoeterij runt en dus de woonbestemming niet juist is.

Standpunt

Ter plaatse heeft zich een agrarisch bedrijf gevestigd, zodat de bestemming woondoeleinden nu als een agrarische bouwkavel A(b) wordt opgenomen.

Alle indieners van zienswijzen hebben van het standpunt een kopie ontvangen.

In april 1996 publiceerde de ministeries van Verkeer en Waterstaat en van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer een gezamenlijke beleidslijn, getiteld “Ruimte voor de Rivier”. Deze beleidslijn moest verwoord worden in de betreffende bestemmingsplannen. De exacte belijning (stroomvoerend en waterbergend) werd daarbij niet aangegeven. Omdat de bouwmogelijkheden in het betreffende gebied nagenoeg geheel zouden komen te vervallen werd het standpunt ingenomen het bestemmingsplan niet aan te passen totdat duidelijk was waar de winterbedlijnen zouden liggen. De nieuwe winterbedlijnen werden bij Koninklijk Besluit d.d. 6 maart 1998 vastgesteld (inwerking 10 april 1998). Het bestemmingsplan werd aangepast aan dit besluit en tevens werden enkele wijzigingen aangebracht in verband met de zienswijzen welke in 1996 werden ingebracht alsmede werden wijzigingen aangebracht in verband met tussentijds ingekomen verzoeken.

Het plan werd met ingang van 8 april 1999 op grond van artikel 32 WRO gedurende 4 weken ter inzage gelegd. Met betrekking tot het ontwerpplan werden een 34-tal zienswijzen ingebracht. Betrokkenen werden in de gelegenheid gesteld hun zienswijzen nader mondeling toe te lichten. Op 31 augustus 1999 werd het plan door de gemeenteraad vastgesteld. In verband met de zienswijzen werden in de stukken wijzigingen aangebracht. Voor de overwegingen en motivering wordt verwezen naar het betreffende raadsvoorstel en besluit.

Het bestemmingsplan doorloopt nu het vervolg van de procedure welke samengevat het volgende behelst.

- binnen uiterlijk 4 weken na de datum van de vaststelling wordt het bestemmingsplan voor eenieder ter inzage gelegd;
- voorafgaand aan deze ter-visie-legging wordt in een of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huis bladen of op een andere wijze kennis gegeven van de ter inzage legging van het bestemmingsplan, met vermelding van de zakelijke inhoud. Tevens wordt de kennisgeving in de Staatscourant geplaatst;

- gedurende deze 4 weken kan degene die tijdig zijn zienswijze bij de Gemeenteraad kenbaar heeft gemaakt bij Gedeputeerde Staten bedenkingen inbrengen tegen het bestemmingsplan. Ook kunnen bedenkingen worden ingebracht tegen wijzigingen door de Raad aangebracht bij de vaststelling;
- het plan dient binnen uiterlijk 4 weken na de vaststelling aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten onderworpen te worden;
- Gedeputeerde Staten beslissen omtrent de goedkeuring binnen twaalf weken na afloop van de termijn van ter-visie-legging van 4 weken, als er geen bedenkingen zijn ingebracht en binnen 6 maanden indien dit wel het geval is;
- Gedeputeerde Staten maken hun besluit binnen 2 weken bekend aan de Gemeenteraad en aan hen die bedenkingen tegen het plan hebben ingebracht;
- met ingang van de 6e week na de bekendmaking door Gedeputeerde Staten wordt het besluit met het bestemmingsplan ter gemeentesecretarie voor eenieder ter inzage gelegd voor de duur van 6 weken;
- van te voren wordt hiervan weer op de gebruikelijke wijze kennis gegeven;
- tegen het besluit van Gedeputeerde Staten kan door degene die zich tijdig tot Gedeputeerde Staten hebben gewend, een beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State;
- nadat het plan onherroepelijk is geworden, ligt het voor eenieder ter inzage. Hiervan wordt op de gebruikelijke wijze kennis gegeven en deze kennisgeving wordt eveneens in de Staatscourant geplaatst.

Voor de juiste procedure wordt verwezen naar artikel 23 e.v. van de W.R.O. en de Algemene wet bestuursrecht.

BIJLAGEN

Bijlage 1:

NIEUWE AGRARISCHE BEDRIJVEN IN HET BUITENGEBIED

In deze bijlage zal de rol van de gemeente bij de behandeling van verzoeken tot nieuwvestiging van agrarische bedrijven nader worden toegelicht. Het doel hiervan is meer duidelijkheid te verschaffen in de wijze waarop een dergelijk verzoek behandeld dient te worden. De nadruk ligt hierbij op de ruimtelijke afwegingen. Aan de orde komen onder meer:

- de verschillende toetsingscriteria:
  - de beschrijving in hoofdlijnen;
  - de bestemmingsvoorschriften;
  - het beleid met betrekking tot de differentiatievlakken.
- de rol van de provinciale (agrarische) adviescommissie (A.A.V).
- enkele potentiële vestigingsplaatsen voor agrarische bedrijven.

INLEIDING

Hoewel het aantal agrarische bedrijven de laatste tientallen jaren gestaag afneemt, komt het toch nog regelmatig voor dat nieuwe bedrijven zich in het buitengebied willen vestigen. Deels kan dit gaan om bedrijven die om planologische, milieuhygiënische en/of bedrijfsmatige redenen verplaatst worden uit andere delen van de gemeente Meerlo-Wanssum. Ook komen er vestigingsverzoeken binnen van agrariërs van buiten de gemeente.

De vestiging van een agrarisch bedrijf in het buitengebied dient zorgvuldig afgewogen te worden. De bouw van nieuwe bedrijfsgebouwen is veelal een grote landschappelijke ingreep. Daarnaast dient ook rekening gehouden te worden met de wijze van bedrijfsvoering van het nieuwe bedrijf. Een grondgebonden veehouderijbedrijf heeft andere effecten op zijn omgeving dan bijv. een glastuinbouwbedrijf.

Volgens de nieuwe plansystematiek is er geen sprake meer van een vrij vestigingsrecht, nieuwvestiging dient altijd te geschieden door middel van toepassing van de wijzigingsbevoegdheid. Daar tegenover staat dat, met uitzondering van de als differentiatievlak "beekdal/oude Maasgeul aangeduide gebieden, op voorhand geen enkel agrarisch gebied wordt uitgesloten als potentiële vestigingslocatie. Het wel of niet toelaten van een nieuw bedrijf zal met argumenten dienen te geschieden waarbij gebruik kan worden gemaakt van de gegevens uit het onderzoeksrapport en de toelichting. In ieder geval zal conform de voorschriften gehandeld dienen te worden.

In deze bijlage zal allereerst ingegaan worden op de rol van de gemeente als planuitvoerder. Deze situatie treedt op wanneer een agrariër bij de gemeente gaat informeren waar hij eventueel een bedrijf zou mogen vestigen. Dit is als de meest ideale situatie te beschouwen

omdat de gemeente dan meer sturend kan optreden en daarmee ongewenste locaties op voorhand kan vermijden. In de praktijk wordt de gemeente echter veelal pas achteraf betrokken, namelijk op het moment van de indiening van een concrete bouwaanvraag. In dat geval kan de gemeente de gewenste vestigingslocatie alleen nog maar toetsen aan het beleidsuitgangspunten voor het buitengebied. Een dergelijke toetsing kan tot gevolg hebben dat de gemeente in principe aan het vestigingsverzoek tegemoet wil komen (eventueel onder bepaalde voorwaarden), maar het is ook mogelijk dat dit verzoek niet strookt met het bestemmingsplan en daarom wordt afgewezen. In het eerste geval wordt tevens de agrarische adviescommissie geraadpleegd.

De GEMEENTE ALS ADVISEUR

Om als gemeente zoveel mogelijk sturend te kunnen optreden is het van belang in een zo vroeg mogelijk stadium contact te krijgen met diegenen die het voornemen hebben om een agrarisch bedrijf in het buitengebied te vestigen. Wanneer een agrariër nog niet precies weet waar hij zijn bedrijf wil vestigen kan de gemeente hierop inspelen door te adviseren. Uiteraard zal de gemeente met de uitgangspunten van het buitengebiedplan in het achterhoofd vooral moeten letten op de planologische aspecten. De financiële en bedrijfsmatige afwegingen zullen veeleer door de agrariër zelf genomen moeten worden.

Om de agrariër zinvol te kunnen adviseren moet de gemeente zich in ieder geval van de volgende aspecten bewust zijn:

- Er zal bij de gemeente zelf duidelijkheid moeten zijn over het te voeren beleid in het buitengebied (zie volgende paragraaf). De gemeente moet haar eigen prioriteiten kennen; waar zal wel gebouwd kunnen worden en waar niet. Argumenten hiervoor kunnen deels uit het bestemmingsplan buitengebied afgeleid worden. Echter ook dient rekening te worden gehouden met andere relevante gemeentelijke beleidslijnen zoals het milieubeleid.
- De gemeentelijke adviezen moeten de agrariër voldoende ruimte bieden voor zijn eigen afweging. Het heeft geen zin de vestigingsalternatieven zo zeer te beperken dat er geen keus voor de agrariër overblijft. Bedacht moet ook worden dat de agrariër niet overal grond kan verwerven; het aanbod van grond is vaak gering. Het zal de agrariër dan vaak ook niet lukken grond te verwerven in de uit ruimtelijk oogpunt meest geschikte gebieden. De gemeente zal daarom ook oog moeten hebben voor alternatieve locaties. Deze locaties dienen echter niet in strijd te zijn met de hoofdlijnen van beleid.
- Bedrijfsmatige argumenten van de agrariërs zijn voor de gemeente niet altijd even makkelijk te beoordelen. Advies inwinnen bij deskundigen kan dan ook geen kwaad. Het landbouwschap en de standorganisaties dienen dan ook zonedig geraadpleegd te worden. Daarnaast is ook de provinciale adviescommissie van belang (zie verder).
- Het geven van adviezen aan agrariërs heeft consequenties voor de latere afhandeling van aanvraag voor een bouwvergunning. Wanneer een agrariër de adviezen van de gemeente heeft opgevolgd kan naderhand een bouwvergunning moeilijk geweigerd worden. De gemeente heeft zich immers deels geconformeerd aan de locatiekeuze. Het is dan ook van belang dat de adviezen duidelijk geformuleerd worden zodat er geen misverstanden ontstaan waardoor later alsnog een bouwvergunning geweigerd moet worden.

De situatie dat een agrariër eerst naar de gemeente gaat alvorens zich nader te oriënteren in het buitengebied is als het meest ideaal te beschouwen, veelal echter wordt de gemeente geconfronteerd met concrete bouwaanvragen. De agrariër heeft reeds zelf (na lang zoeken) een locatie op het oog, en heeft misschien al onderhandelingen gevoerd met de huidige eigenaren. Voor de gemeente resteert dan niet veel meer dan de aanvraag te toetsen aan onder meer de beleidsuitgangspunten/voorschriften van het bestemmingsplan. In het vervolg van deze bijlage zal toegelicht worden op welke wijze de gemeente dit verzoek moet behandelen. Indirect kan hieruit ook worden afgeleid hoe de gemeente moet adviseren in het geval dat de agrariër wel contact opneemt alvorens hij zich nader gaat oriënteren in het buitengebied van Meerlo-Wanssum.

Advies: Agrariërs in een zo vroeg mogelijk stadium van de besluitvorming adviseren. Hierdoor kunnen toekomstige planologische conflictsituaties veelal voorkomen worden. Ook de agrarische standorganisaties kunnen hierbij van belang zijn door de agrariërs te stimuleren met de gemeente contact op te nemen zodat de gemeente de agrariër nader kan inlichten omtrent het gemeentelijk beleid voor het buitengebied.

TOETSING BOUWAANVRAAG

Bij de behandeling van een aanvraag voor bedrijfsvestiging zal getoetst moeten worden aan de volgende bestemmingsplanonderdelen (voorschriften/toelichting):

- Het algemeen gemeentelijk beleid voor het buitengebied zoals is omschreven in artikel 2.01 **Beschrijving in hoofdlijnen, gemeenschappelijk aan alle bestemmingen**;
- Het beleid dat van toepassing is voor de gebieden bestemd als "Agrarische doeleinden A" en "Agrarische doeleinden, gebied met landschappelijke en natuurwaarden AIn". Alleen in deze gebieden kan immers een agrarisch bedrijf gevestigd worden. De **voorschriften behorende bij de bestemmingen A en AIn** geven nadere voorwaarden omtrent de vestiging van een agrarisch bedrijf. In deze voorschriften is ook het beleid voor de differentiatievlakken opgenomen.

Beschrijving in hoofdlijnen gemeenschappelijk aan alle bestemmingen

De bouwaanvraag wordt als eerste getoetst aan art. 2.01 omdat hierin de hoofdlijnen van beleid zijn verwoord. Een verzoek tot vestiging dat duidelijk in strijd is met de hoofdlijnen van beleid zoals geformuleerd in art. 2.01 dient niet gehonoreerd te worden. Omdat de beschrijving in hoofdlijnen vooral kwalitatieve, globale uitspraken bevat is er vaak ruimte voor nadere interpretatie, waardoor niet altijd eenduidig is te achterhalen of een bouwaanvraag strookt met het ruimtelijk beleid voor het buitengebied. Toch zijn er een aantal uitgangspunten te formuleren waaraan een agrarisch bedrijf zal moeten voldoen wil het in aanmerking komen voor een vestiging in de gemeente Meerlo-Wanssum.

Een belangrijk toetsingspunt is de vraag in hoeverre de vestiging van een nieuw bedrijf voldoet aan de vereiste van een **duurzame agrarische productiewijze**.

Belangrijke vragen hierbij zijn:

- is er sprake van een volwaardig agrarisch bedrijf danwel is het te verwachten dat het bedrijf zich hier naartoe ontwikkeld. Wil een bedrijf goede toekomstmogelijkheden hebben dan zal het een bepaalde minimum omvang moeten hebben. Om te voorkomen dat het buitengebied opgevuld wordt met bedrijfsgebouwen van bedrijven die na verloop van tijd toch niet levensvatbaar bleken te zijn, is het gewenst een drempel aan te houden. De provinciale adviescommissie zal uitsluitsel kunnen geven over de mate van volwaardigheid van een agrarisch bedrijf.
- is er sprake van een milieutechnisch verantwoorde bedrijfsvoering. Met name bij de vestiging van een intensieve veehouderijbedrijf danwel een champignonbedrijf zal rekening moeten worden gehouden met de uitstoot van ammoniak (verzuring en stankhinder). Dergelijke bedrijven kunnen alleen gevestigd worden als deze voldoen aan de vereisten van de milieuwetgeving, zonodig aangevuld met het eigen gemeentelijk milieubeleid. Voldoen deze bedrijven hier niet aan dan kan niet meer gesproken worden van een duurzame agrarische produktiewijze, en zal aldus geen bouwvergunning verleend dienen te worden.

In de beschrijving in hoofdlijnen wordt ook gesteld dat rekening moet worden gehouden met de **ruimtelijke en functionele karakteristiek van het buitengebied** van Meerlo-Wanssum. Dit betekent dat de typerende eigenschappen van de gemeente zoals vermeld in artikel 2.01 zoveel mogelijk beschermd dienen te worden. In dit verband is afb. 10 uit deze toelichting van belang, aangezien hierop het ecologisch raamwerk en de agrarische productieruimtes staan aangegeven. Dit betekent onder meer dat rekening moet worden gehouden met:

- het verschil in **actuele en potentiële landschappelijke en natuurwaarden**. De gebieden die om die reden als eerst in aanmerking komen als vestigingsgebied zijn de gronden bestemd als "Agrarisch gebied A", deze gebieden zijn in afb. 10 als agrarische productieruimte aangemerkt. Bij de AIn-gebieden zijn meer landschappelijke/natuurwetenschappelijke waarden in het geding waardoor nieuwvestiging eerder tot conflicten kan leiden. Overigens moet de als "Agrarische doeleinden A" bestemde gebieden niet gelijkgesteld worden met de vroegere vrije-vestigingsgebieden. Ook in deze gebieden zal een zorgvuldige afweging moeten plaatsvinden en rekening worden gehouden met de niet-agrarische aspecten (openheid, oudbouwland, waardevolle elementen).
- de **bestaande bos/natuurgebieden** (de bossen van: Landgoed Geysteren, de Hooge Heide, de Galgenberg, de Tienrajsche en Swolgender heide; en de natte lager gelegen beekdalen/oude Maasgeulen: tussen Gubbelsvijver en Meerlo, het Megelsums Schuitwater, het Kapelaans Schuitwater) **en de nabijgelegen gronden** zoveel mogelijk vrijwaren van nieuwe bedrijven. Gedeeltelijk gaat het hierbij om gebieden die in afb. 10 zijn opgenomen in het ecologisch raamwerk. Met name bedrijven die hoge eisen stellen aan hun produktiegronden (waterhuishouding e.d.) danwel weinig foerageermogelijkheden bieden aan het wild in de bossen/natuurgebieden (kassen,

boomteelt) zullen niet nabij genoemde gebieden gevestigd moeten worden. Gronden die op de kaart "ruimtelijke en functionele karakteristiek" zijn aangemerkt als "beekdal/oude Maasgeul" komen in geen geval in aanmerking als potentiële vestigingslocatie. Gelet op hun belangrijke positie in het ecologisch raamwerk is het ongewenst hier bedrijven te vestigen (zie ook par. 7.1.3 van de toelichting). Ook dient gelet te worden op de provinciale kaarten die betrekking hebben op de uitwerking van de ecologische hoofdstructuur (kaart 4c van het onderzoeksrapport). Nieuwvestigingen in gebieden die in aanmerking komen als relatienotagebied/natuurontwikkelingsgebied moet worden vermeden.

- behoud van de **openheid** van de op de kaart "ruimtelijke en functionele karakteristiek" als "landschappelijk open agrarisch gebied" aangemerkte gebieden. In par. 7.1.2 van de toelichting wordt uitgebreid ingegaan op het gewenste ruimtelijk beleid voor de open gebieden. Samengevat kom het er op neer dat slechts in uitzonderingssituaties (vestiging langs de randen) bepaalde type bedrijven (grondgebonden bedrijven met veel cultuurgrond in het differentiatievlak) toegelaten mag worden. Met name de vestiging van grootschalige bedrijfsgebouwen (waaronder kassen) dient zoveel mogelijk buiten de open gebieden plaats te vinden.
- behoud van de cultuurhistorische waarden van de **oud-bouwlandvelden**. Met name de oud-bouwlandvelden die als zodanig zijn aangemerkt op de kaart "ruimtelijke en functionele karakteristiek" dienen zoveel mogelijk gevrijwaard te blijven van nieuwe agrarische bebouwing. In par. 7.1.1 van de toelichting wordt het beleid voor de oud-bouwlandvelden nader uitgewerkt. Ook hier gelden globaal dezelfde uitgangspunten als hierboven genoemd bij de open gebieden.
- het zoveel mogelijk beperken van nieuwe bebouwing. Waar mogelijk zou bij nieuwvestiging gebruik gemaakt moeten worden van bestaande, niet meer als zodanig in gebruik zijnde agrarische bedrijfsgebouwen. Wanneer deze niet meer aan de moderne eisen voldoen kan bekeken worden of sloop en nieuwbouw terplekke een alternatief is. Hierdoor neemt de bebouwing in vergelijking met nieuwbouw op een locatie waar nog geen bedrijf aanwezig was veel minder toe. Aangezien deze benadering niet altijd mogelijk is, is dit beleidsuitgangspunt als minder "hard" te beschouwen dan de hiervoor genoemde aandachtspunten.
- het zoveel mogelijk aansluiten bij bestaande bebouwingsstroken. Door de agrarische bebouwing te concentreren wordt vermeden dat het buitengebied gelijkmatig overdekt wordt met bedrijfsgebouwen. Dit zou ten koste gaan van de landschappelijke verschillen en de éénvormigheid bevorderen.
- het door middel van groenstroken visueel afschermen van nieuwe agrarische bebouwing. Het aanbrengen van groensingels (boom- en struiklaag) rond nieuwe agrarische vestigingen kan de negatieve invloeden op landschap en natuur beperken. Gebiedseigen groen (loofhout) zal daarbij de voorkeur moeten hebben.

Voorschriften behorende bij de bestemmingen A en Aln

In de voorschriften van de bestemmingen A en Aln worden nadere voorwaarden geformuleerd die van belang zijn bij de nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf. Omdat een nieuwvestiging alleen middels een wijzigingsbevoegdheid mogelijk is, zijn de in onder lidnr 8 van beide bestemmingen genoemde regels van belang. In de toelichting wordt bij beide bestemmingen nader uitleg gegeven over de wijze waarop gebruik gemaakt dient te worden van de wijzigingsbevoegdheid. Ook dient rekening te worden gehouden met de beschrijving in hoofdlijnen van beide artikelen. Wat hierbij opvalt is dat bij de Aln-bestemming de niet-agrarische belangen nadrukkelijk moeten worden meegenomen bij de afweging. In de gebieden bestemd als "Agrarische doeleinden A" zijn afgezien van de differentiatievlakken en de waardevolle elementen geen niet-agrarische belangen in het geding waardoor nieuwvestiging veelal met minder problemen te verwezenlijken is.

In alle gevallen dient gestreefd te worden naar een zo min mogelijke visuele aantasting van het landschap door de bedrijfsgebouwen. Een goede landschappelijke aankleding van het bouwperceel door een groensingel is in bijna alle gevallen noodzakelijk. De visuele overlast van bedrijfsgebouwen kan ook beperkt worden door kritisch te kijken naar de wijze waarop de gebouwen gegroepeerd worden op de bouwkaavel. Gestimuleerd dient te worden om de gebouwen zo compact mogelijk in het veld te plaatsen. Ook de massaliteit van de gebouwen (hoogte en breedte) is een punt van aandacht.

ROL VAN DE PROVINCIALE ADVIESCOMMISSIE (A.A.V.)

Wanneer een bedrijf en de gekozen locatie voldoet aan diverse toetsingscriteria, dan dient de gemeente een dergelijk vestigingsverzoek positief beoordelen. In dat geval zal nog advies gewonnen moeten worden bij de provinciale adviescommissie (A.A.V.), onder meer in verband met het beantwoorden van de vraag of er sprake is van een volwaardig bedrijf. De samenstelling van de A.A.V. staat garant voor een afgewogen oordeel, waarbij alle belangen betrokken worden.

Het uitgangspunt in deze procedure is dat de gemeente Meerlo-Wanssum voor zichzelf reeds heeft uitgemaakt dat een vestigingsverzoek gehonoreerd zou moeten worden. Wanneer het voor de gemeente duidelijk is dat vestiging op de gevraagde locatie niet gewenst is, dan wordt de A.A.V. niet geraadpleegd. Wanneer de gemeente wil afwijken van het standpunt van de A.A.V. zal dit gemotiveerd moeten worden.

In alle gevallen zal bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheid de procedure opgenomen in artikel 3.05 doorlopen moeten worden hetgeen onder andere inhoudt dat van G.S. een verklaring van geen bezwaar ontvangen dienen te worden.

ENKELE POTENTIËLE VESTIGINGSLOCATIES

Hiervoor zijn een aantal overwegingen opgesteld waarmee rekening moet worden gehouden bij de vestiging van een nieuw agrarisch bedrijf. Terwille van de duidelijkheid worden hier een aantal potentiële vestigingslocaties concreet benoemd. Binnen de geselecteerde gebieden moet het redelijkerwijs mogelijk zijn een planologisch goede

vestigingslocatie te vinden. Uiteraard zal ook hier zorgvuldig naar de diverse belangen gekeken dienen te worden, waarbij onder meer gedacht moet worden besteed aan de milieuhygiënische aspecten.

In de volgende gebieden is nog ruimte voor de vestiging van één of meerdere agrarische bedrijven:

- Het gebied tussen Blitterswijck en Wanssum, voor zover gelegen ten zuiden van het open rivierlandschap en buiten het als differentiatievlak "oud-bouwland" aangegeven gebied ten oosten van de Groote Molenbeek. Hoewel van oorsprong een oud-bouwlandveld, is hier geen sprake meer van duidelijke cultuurhistorische waarden. Nieuwe wegen en de uitbreiding van Blitterswijck hebben reeds tot versnippering van het landschap geleid. Een verdere verdichting van de bebouwing is hier mogelijk met name langs de Blitterwijckseweg.
- Het jonge ontginningslandschap in het westelijk deel van de gemeente Meerlo-Wanssum en ten zuiden van Holstraat. Dit gebied bezit naast de verspreid liggende bosjes weinig natuurwaarden. Voor dit gebied is de gele koers van de Vinex van toepassing, waardoor intensivering van het agrarisch gebruik mogelijk is. Vestigingsmogelijkheden liggen vooral langs de Cocq van Haftenstraat en de Mackayweg. De overige wegen zijn overwegend onverhard, en veelal ontbreken ook de nutsvoorzieningen (gas en elektriciteit). Mocht in het kader van de ruilverkaveling Melderslo onverharde wegen verhard worden dan zouden er meer potentiële vestigingslocaties in dit gebied ontstaan.
- Op diverse locaties zijn er incidentele vestigingsmogelijkheden. Het gaat hierbij vooral om een verdere verdichting van een reeds bestaande bebouwingsstructuur. Voorbeelden hiervan zijn de "agrarische" kernen Legert, Gun en Megelsum. Hierbij moet wel vermeden worden dat de agrarische bebouwing uitwaaiert langs de uitvalswegen over de oud-bouwlanden waardoor er een ongewenste lintbebouwing ontstaat.

SLOTCONCLUSIE

Vanuit planologisch oogpunt zal bij nieuwvestiging de voorkeur moeten uitgaan naar:

- vestiging in gebieden die in afb. 10 van de toelichting aangeduid zijn als als agrarische productieruimte, en dan met name die delen die bestemd zijn als "Agrarische doeleinden A";
- in de gebieden bestemd als "Agrarische doeleinden A" is vestiging buiten de differentiatievlakken "landschappelijk open agrarisch gebied" en "oud-bouwland" beter inpasbaar. Binnen de differentiatievlakken zal alleen onder bepaalde voorwaarden nieuwvestiging mogelijk zijn;
- ruimtelijke concentratie van de agrarische bedrijven;
- benutting van bestaande niet meer in gebruik zijnde agrarische bedrijfsgebouwen;
- een goede landschappelijke aankleding van het bouwperceel.

De volgende gebieden zouden niet of slechts in bepaalde gevallen in aanmerking moeten komen voor de vestiging van een agrarisch bedrijf:

- het ecologisch raamwerk zoals is afgebeeld in afb. 10 van de toelichting;
- binnen het ecologisch raamwerk komen de gebieden die als differentiatievlak "beekdal/oude Maasgeul" zijn aangeduid niet in aanmerking voor vestiging van agrarische bedrijven;
- de randgebieden van de belangrijke natuur- en bosgebieden uit het ecologisch raamwerk alsmede de uitwerkingsgebieden van de ecologische hoofdstructuur.

De **provinciale agrarische adviescommissie** alleen inschakelen wanneer de gemeente zelf van mening is dat bedrijfsvestiging aanvaardbaar is. Wanneer uit de gemeentelijke toetsing de conclusie wordt getrokken dat vestiging op de aangevraagde locatie niet mogelijk/wenselijk is, dan is inschakeling van de A.A.V. niet zinvol.

Bijlage 2:

AANDACHTSGEBIEDEN BESCHERMING INFILTRATIE REGENWATER

De hierboven aangeduide gebieden zijn hoger gelegen landbouwgronden grenzend aan lager gelegen, overwegend natte/vochtige natuurgebieden danwel landbouwgronden met (potentiële) natuurwaarden. In het bijzonder gaat het hierbij om de oude Maasgeul tussen Gubbelsvijver en Meerlo en om het Megelsums Schuitwater. Om de vochtige milieucondities in genoemde gebieden te behouden is het van belang dat de aanwezige kwelsituaties blijven bestaan. Hiervoor zal het neerslagoverschot in de directe omgeving in de bodem moeten kunnen infiltreren. In de aangeduide gebieden zal daarom zoveel mogelijk vermeden moeten worden dat de gronden permanent afgedekt worden¹⁰. Dit kan bereikt worden door een terughoudend beleid te voeren bij:

- het afgeven van een aanlegvergunning voor het aanbrengen van verhardingen;
- het toepassen van de vrijstellingsregel voor het plaatsen van boogtunnels;
- de vestiging van nieuwe agrarische bedrijven met een groot bebouwingsoppervlak (o.a. glastuinbouwbedrijf en intensieve veehouderijbedrijf).

Bovenstaande wil niet zeggen dan in de aangeduide gebieden in geen enkel geval een toename van het verhardingsoppervlak mag plaatsvinden. Vermeden zal echter moeten worden dat de gronden in grote aaneengesloten gebieden afgedekt worden.

---

¹⁰ Alleen landbouwgronden zijn opgenomen aangezien voor bos- en natuurgebieden al een terughoudend beleid van toepassing is bij het aanbrengen van verhardingen. Ten opzichte van de te beschermen natte natuurwaarden is een zone van gemiddeld ongeveer 200-300 meter breed aangehouden. Daar waar de hoger gelegen landbouwgronden (=infiltratiegronden) een smallere zone omvatten is ook het aandachtsgebied smaller geworden.

Bijlage 3:

TOETSING BESTEMMINGSPLAN AAN STREEKPLAN NOORD- EN MIDDEN LIMBURG

In deze bijlage zal op hoofdlijnen worden aangegeven in hoeverre het bestemmingsplan overeenkomt met het streekplan Noord- en Midden Limburg, danwel hiervan afwijkt. In eerste instantie zal hiervoor de bestemmingenkaart en de kaart "ruimtelijke en functionele karakteristiek" vergeleken worden met de 3 plankaarten van het streekplan. Uit deze vergelijking zal moeten blijken of de hoofdcontouren van het streekplan in voldoende mate gedekt worden door passende bestemmingen en differentiatievlakken. Aanvullend zullen nog enkele voorschriften worden besproken waaronder de regeling voor de agrarische bouwblokken.

In december 1995 is door G.S. van Limburg het nieuwe Streekplan voor Noord- en Midden Limburg vastgesteld. Omdat het bestemmingsplan "Buitengebied" van de gemeente Meerlo-Wanssum pas in de loop van 1995/1996 vastgesteld kan worden, zal het nieuwe streekplan daarbij als toetsingskader worden gebruikt.

Hoewel de gemeente als autonoom bestuursorgaan binnen bepaalde marges een eigen ruimtelijk beleid kan ontwikkelen is bij het opstellen van het bestemmingsplan al zo veel mogelijk rekening gehouden met het provinciaal beleid zoals is vastgelegd in het streekplan. Omdat een groot deel van de voorbereidende werkzaamheden van het bestemmingsplan reeds voltooid, danwel in een ver gevorderd stadium waren voordat er een ontwerp van het streekplan bekend was, zijn niet alle beleidslijnen van het provinciaal beleid letterlijk terug te vinden in het voorontwerp-bestemmingsplan. Om een aantal redenen zullen de verschillen niet groot blijken te zijn:

- het provinciaal beleid is deels een uitvloeisel van het rijksbeleid (o.a. Vinex en Natuurbeleidsplan, Nota Landschap) en als zodanig geen donderslag bij heldere hemel;
- ter voorbereiding op de algehele streekplanherziening is in 1992 de provinciale nota "Ruimte voor kwaliteit" verschenen waaruit het toekomstig provinciaal ruimtelijk beleid op hoofdlijnen viel te destilleren;
- bij het opstellen van het bestemmingsplan is onder meer gebruik gemaakt van inventarisatiemateriaal dat door de provincie in het kader van de voorbereiding voor het streekplan is verzameld;
- diverse provinciale notities waaronder die voor boogtunnels en het kamperen bij de boer zijn op tijd verschenen om nog meegenomen te kunnen worden in het voorontwerp-bestemmingsplan.

Op een aantal punten zal het bestemmingsplan blijken af te wijken van het streekplan, dit is deels het gevolg van een afweging tegen gemeentelijke belangen/waarden en deels omdat het streekplanbeleid op een aantal punten nog onvoldoende was uitgewerkt.

1 Hoofdopzet streekplan en bestemmingsplan

Aan zowel het bestemmingsplan als aan het streekplan ligt de gedachte ten grondslag dat het landelijk gebied een multifunctioneel gebruik kent waarbij de land- en tuinbouw, natuur en landschap en de openluchtrecreatie de belangrijkste gebruiksvormen zijn. Een duurzaam beheer is gewenst zodat economische en niet-economische belangen op elkaar afgestemd dienen te worden waarbij het milieu en de waterhuishouding expliciet meegewogen dienen te worden. In het bestemmingsplan "Buitengebied" is deze lijn onder meer verwoord in de beleidsnota (zie hfd. 4 toelichting) en in de overkoepelende beschrijving in hoofdlijnen.

Bij de uitwerking van de hoofddoelstelling is overeenkomstig het provinciaal- en ook rijksbeleid gestreefd naar een (beperkte) ruimtelijke scheiding van conflicterende functies waarin de belangrijkste natuurwaarden in de vorm van een ecologisch raamwerk zijn gebundeld (zie figuur 10 van de toelichting) met daarbuiten de agrarische produktieruimten. Het ecologisch raamwerk bestaat in hoofdzaak uit de bestaande bosgebieden op de stuifzandgronden en de lagere (nattere) beekdalgronden en oude Maasgeulen. Buiten het ecologisch raamwerk wordt daarnaast gestreefd naar het behoud van de verspreid liggende kleine landschapselementen en de oud-bouwlanden en landschappelijk open agrarische gebieden. In vergelijking met het streekplanbeleid zoals staat aangegeven op de plankaarten levert dit het volgende beeld op:

- de gronden die liggen in het landschappelijk-en ecologisch raamwerk van het streekplan (plankaart 1), dat bestaat uit de natuurgebieden, multifunctionele bosgebieden, ecologische ontwikkelingszones en ecologische verbindingzones, zijn in voldoende mate beschermd door de toegekende bestemmingen, differentiatievlakken en het daarbij behorende beleid:
  - * alle nog in agrarisch gebruik zijnde gronden hebben een Aln-bestemming gekregen met deels een wijzigingsbevoegdheid om de bestemming om te zetten in "Natuurgebied N" (relatienotagronden);
  - * ter behoud van de hydrologische condities is een groot deel van de lagere gronden aanvullend beschermd middels het differentiatievlak "beekdal\oude Maasgeul". Aanzienlijke delen van de op plankaart 2 aangegeven kwelgebieden en natte gebieden zijn hierin opgenomen met uitzondering van de natuur- bosgebieden (hebben reeds voldoende beschermende voorschriften) en enkele percelen langs de Grootte Molenbeek ten zuiden van Meerlo (huidig gebruik duidt niet meer op natte condities). De natte gronden langs de Maas zijn ook niet met een differentiatievlak aangemerkt, actuele natuurwaarden zijn hier nog maar beperkt aanwezig en door het overstromingsrisico is een intensivering van het grondgebruik hier niet waarschijnlijk. Het relatienotabeleid zal hier op termijn zorg dragen voor een versterking van de natuurwaarden;
  - * de bossen en natte natuurterreinen (broekbosjes e.d.) in het ecologisch raamwerk zijn als "Bosgebied N(b)" danwel als "Natuurgebied N" bestemd en voorzien van passende beschermende voorschriften. Daarbij zijn de Galgenberg en de Leeberg/Nieuwlandsche bossen als natuurgebied bestemd terwijl ze op plankaart 1 van het streekplan als multifunctioneel bosgebied zijn aangemerkt. Het omgekeerde is het geval met delen van de Tienraijsche en Swolgender heide die als "Bosgebied N(b)" zijn bestemd terwijl ze in het streekplan als natuurgebied worden aangemerkt. Aangezien de voorschriften voor bos- en natuurgebieden grotendeels identiek zijn is de mate van bescherming nagenoeg gelijkwaardig. In de als "Bosgebied N(b)"

bestemde gebieden is alleen geen aanlegvergunning nodig voor houtkap in het kader van de houtproductie.

- De op plankaart 1 aangegeven (agrarische) productieruimtes hebben in het bestemmingsplan allen een agrarische bestemming gekregen waarbij in de voorschriften voor de verschillende hoofdbedrijfstypen zgn. centrumgebieden worden aangegeven. Dit laatste is in overeenstemming met het nieuwe streekplan (zie onder 2).

In het streekplan geldt daarnaast voor nagenoeg het gehele grondgebied van Meerlo-Wanssum beperkingen m.b.t. de bouwmogelijkheden. Deze gebieden staan op plankaart 3 vermeld als "agrarisch gebied met weinig bebouwing" danwel "agrarisch gebied met gereguleerde bebouwingsmogelijkheden". Ook in het bestemmingsplan gelden voor grote delen van het agrarisch gebied aanvullende voorwaarden voor de vestiging van nieuwe agrarische bedrijven danwel voor de uitbreiding van de bestaande bouwkaavel. In verband met de aanwezigheid van visueel landschappelijke en cultuurhistorische waarden (openheid resp. oud-bouwland) gelden in bepaalde delen aanvullende voorschriften. In deze met differentiatievlakken aangemerkte gebieden gelden overeenkomstig de intentie van het streekplan aanvullende regels voor onder meer het toevoegen van gebouwen (uitbreiding en nieuwvestiging van agrarische bedrijven). Afgezien van de differentiatievlakken worden ook op andere manieren de agrarische bouwmogelijkheden in het buitengebied beperkt, langs de Maas is dit bijvoorbeeld het geval binnen de winterbedlijnen. Verder zal bij de vestiging van nieuwe agrarische bedrijven met een aantal factoren rekening moeten worden gehouden, zo zal een nieuw agrarisch bedrijf bij vestiging enige afstand tot de bos- en natuurgebieden dienen aan te houden (zie par. 6.3.3: wijzigingsbevoegdheid).

Al met al zijn in het bestemmingsplan genoeg waarborgen ingebouwd om bouwactiviteiten in het buitengebied af te stemmen op visuele-landschappelijke, cultuurhistorische en ecologische belangen.

Conclusie:

De hoofdcontouren van het streekplan (de plankaarten) en het voorontwerp-bestemmingsplan (de bestemmingen en differentiatievlakken) stemmen grotendeels overeen. In beide plannen wordt onderscheid gemaakt in een gebundelde concentratie van natuur- en bosgebieden in de vorm van een ecologisch raamwerk met daarbuiten agrarische productiegebieden. In de agrarische productiegebieden gelden aanvullende regelingen ter bescherming van de landschappelijke waarden in het gebied en de natuurwaarden in het aangrenzende ecologisch raamwerk.

2 Toetsing voorschriften aan het streekplanbeleid

De voorschriften van het bestemmingsplan regelen uiteindelijk in grote mate de gebruiksmogelijkheden van het buitengebied en daarmee de mate van overeenstemming met het streekplanbeleid. Behalve met de plankaarten zullen de voorschriften ook vergeleken dienen te worden met de in de toelichting van het streekplan vermelde beleidslijnen en de in de bijlage van het streekplan opgenomen gebiedsgerichte maatregelensets.

Hiervoor zijn de bestemmingen en daarmee impliciet ook de voorschriften al vergeleken met de plankaarten. Hieruit kan de conclusie getrokken worden dat op dit het punt het bestemmingsplan grotendeels in overeenstemming is met het streekplan.

Wat betreft de maatregelensets uit het streekplan moet worden opgemerkt dat een groot deel van de in het streekplan genoemde maatregelen niet door een bestemmingsplan kunnen worden afgedwongen zoals bijv. het aanleggen van kleine landschapselementen en het herstel van het natuurlijk karakter van een beekloop. Dergelijke maatregelen zullen eerder via landinrichtingsprojecten e.d. gerealiseerd moeten worden. In het algemeen staan de voorschriften actieve inrichtingsmaatregelen door andere instanties niet in de weg. Wat betreft de maatregelen die een passief beschermend ruimtelijk beleid vergen zoals het behoud van cultuurhistorische patronen en behoud van de openheid kan gesteld worden dat voorschriften dergelijke overwegingen ook voorschrijven middels o.a. de differentiatievlakken maar ook via de algemene beschrijving in hoofdlijnen.

De regeling wat betreft de bouwkwelgroottes stemt overeen met datgene wat in het streekplan wordt voorgesteld. In par. 3.10.3 van het (ontwerp)streekplan staan de volgende richtlijnen

Produktierichting	Overig agrarisch gebied max. bouwkwavels	Centrum gebied max. bouwkwavels
Melkveehouderij	1,5 ha	1,5 ha
Opengrondstuinbouw	3,0 ha	6,0 ha
Boomteelt	3,0 ha	6,0 ha
Intensieve veehouderij	1,5 ha	4,0 ha
Champignonteelt	1,5 ha	4,0 ha
Glastuinbouw	3,0 ha	10,0 ha

(Oppervlakte inclusief stallen, loodsen, bedrijfswoningen, silo's, kassen, containervelden en tunnels hoger dan 1,50 m.)

Bovengenoemde kavelgroottes zijn maxima waarbij het niet de bedoeling is om aan alle bedrijven dergelijke bouwkwavels toe te wijzen. Uitgangspunt moet zijn de bestaande bedrijven een bouwkwavel op maat te geven. Bij uitbreidingen (danwel nieuwvestiging) zouden wel grotere bouwkwavels moeten kunnen ontstaan, rekening houdend met de omgevingskwaliteiten.

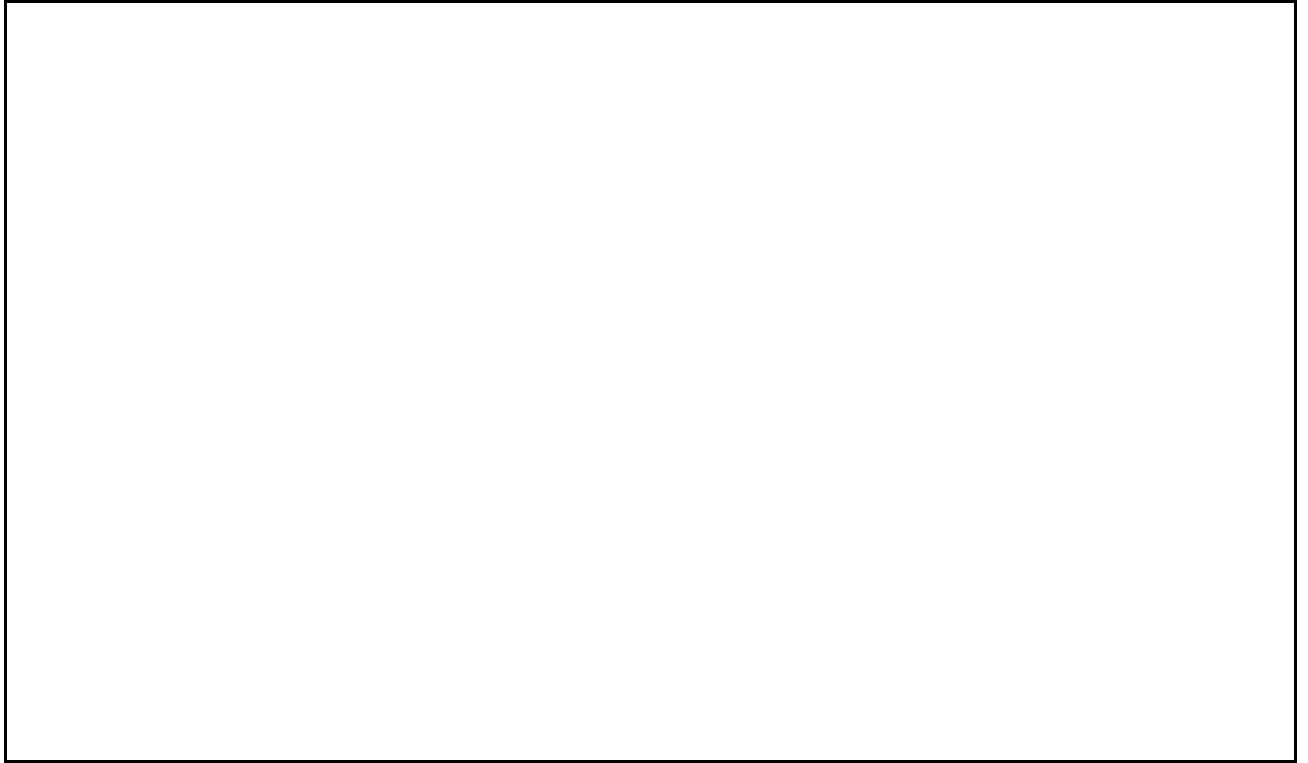
In dit bestemmingsplan zijn de bouwkavelgroottes uit het streekplan overgenomen met dien verstande dat voor de glastuinbouw geen centrumgebied is aangewezen. In het streekplan is in Meerlo-Wanssum slechts een klein gebiedje ten westen van de Mackayweg als centrumgebied voor de glastuinbouw aangewezen. Dit deelgebiedje maakt onderdeel uit van een groter centrumgebied voor de glastuinbouw dat nagenoeg geheel in de gemeente Horst is gelegen. In Meerlo-Wanssum ligt binnen het in het streekplan aangewezen centrumgebied voor de glastuinbouw echter geen glastuinbouwbedrijf, bovendien is langs de Mackayweg nauwelijks plaats voor een glastuinbouwbedrijf groter dan 3 ha. Om deze redenen is afgezien van het aanwijzen van de omgeving van de Mackayweg als centrumgebied voor de glastuinbouw.

Activiteit (niet uitputtend)	Juridische regeling
Agrarische bouwkavels	
Nieuwvestiging agrarisch bedrijf	wijzigingsbevoegdheid bij bestemming A en Aln, wijziging in de bestemming A(b) (art. 2.05 lid 8 en art. 2.06 lid 8)
Vergroting bouwkavel	wijzigingsbevoegdheid bij bestemming A en Aln, wijziging in de bestemming A(b) (art. 2.05 lid 8 en art. 2.06 lid 8)
Nieuwe functie	wijzigingsbevoegdheid bij de bestemming A(b), wijziging in de bestemming W, B(a) en Ah en omliggende bestemmingen (art. 2.02 lid 7)
Plaatsen van kampeermiddelen	vrijstelling bij bestemming A(b) (art. 2.02 lid 7 sub 7)
Activiteiten buiten de agrarische bouwkavel en buiten de bos- en natuurgebieden	
bouw van ondergeschikte gebouwtjes	Bouwvoorschriften bij de bestemming A en vrijstelling bij de bestemming Aln (art. 2.05 lid 4A en art. 2.06 lid 7A sub 4)
plaatsen van lage boogtunnels (< 1,50 meter) (boogtunnels > 1,50 meter alleen op de bouwkavel)	Vrijstelling in: - A-gebieden met een differentiatievlak "oud bouwland" en "landschappelijk open agrarisch gebied" (art. 2.05 lid 7 sub b) - alle Aln-gebieden (art. 2.06 lid 7 sub 4) Vrij gebruik: - op de bouwkavel - in de overige A-gebieden
scheuren van grasland	Aanlegvergunning in differentiatievlak "Beekdal\oude Maasgeul" (art. 2.06 lid 6A sub 9)
draineren van de grond, stuwen van water e.d. t.b.v. wijzigen grondwaterstand	Aanlegvergunning in differentiatievlak "Beekdal\oude Maasgeul" (art. 2.06 lid 6A sub 9)
het ophogen, afgraven en egaliseren van gronden	Aanlegvergunning in: - alle Aln-gebieden (art. 2.06 lid 6A sub 3) - A-gebieden met dif.vlak "oud-bouwland" (art. 2.05 lid 6A sub 4)
het aanleggen, verharderen of verwijderen van wegen paden of parkeergelegenheden, het aanbrengen van verhardingen	Aanlegvergunning in alle A en Aln-gebieden (art. 2.05 lid 6A sub 2 en art 2.06 lid 6A sub 1)
het vellen of rooien van houtgewas danwel het ernstig beschadigen van houtgewassen	Aanlegvergunning in alle A en Aln-gebieden (art. 2.05 lid 6A sub 1 en art 2.06 lid 6A sub 6)
bebossen van gronden en aanbrengen van houtwallen	Aanlegverg. in gebieden met dif.vlak "landschappelijk open agrarisch gebied" (art. 2.05 lid 6A sub 3 en art. 2.06 lid 6A sub 8)
plaatsen van kampeereenheden buiten de bouwkavel	Vrijstelling in gebieden met de bestemming A en Aln en alleen in combinatie met de aanwezigheid van een agrarisch bedrijf (art. 2.05 lid 7 sub c en art. 2.06 lid 7A sub 2)

Bijlage 4: Regeling van een aantal in het buitengebied voorkomende activiteiten

Aandachtspunten (niet uitputtend)	Uitleg in toelichting
<ul style="list-style-type: none"> - volwaardigheid bedrijf - alternatieve locaties (planologische noodzaak) - bouwkaavel op maat - kwaliteiten omgeving (nabijheid natuur-bosgebieden) - inpassen in landschap - milieu-aspecten (o.a. invloed op woonmilieu) 	<ul style="list-style-type: none"> - bijlage 1 en 4 - 6.3.2 wijzigingsbevoegdheid - 6.3.3 wijzigingsbevoegdheid - 7.1.1 gewenst ruimtelijk beleid - 7.1.2 gewenst ruimtelijk beleid
<ul style="list-style-type: none"> - bouwkaavel op maat - kwaliteiten omgeving - inpassen in landschap 	<ul style="list-style-type: none"> - 7.1.1 oud-bouwland - 7.1.2 landschappelijke openheid
<ul style="list-style-type: none"> - ongeschikt zijn voor een nieuwe agrarische functie - max. aantal woningen - milieu-aspecten 	<ul style="list-style-type: none"> - 6.3.1 wijzigingsbevoegdheid - 6.4.4 wijzigingsbevoegdheid bij historisch gebouwencomplex
<ul style="list-style-type: none"> - kwaliteit omgeving - milieu-aspecten 	<ul style="list-style-type: none"> - 6.3.1 vrijstellingen
<ul style="list-style-type: none"> - agrarische noodzaak - max. oppervlakte per bedrijf - inpassen in landschap 	<ul style="list-style-type: none"> - 6.3.2 bouwvoorschriften - 6.3.3 vrijstellingen - 7.1.1 gewenst ruimtelijk beleid - 7.1.2 gewenst ruimtelijk beleid
<ul style="list-style-type: none"> - agrarische noodzaak - cultuurhistorische en visueel-landschappelijke waarden - ecologische waarden - hydrologische aspecten 	<ul style="list-style-type: none"> - 6.3.2 vrijstellingen - 6.3.3 vrijstellingen
<ul style="list-style-type: none"> - agrarische noodzaak - aandeel grasland - tijdsduur - toekomstig gebruik 	<ul style="list-style-type: none"> - 7.1.3 gewenst ruimtelijk beleid
<ul style="list-style-type: none"> - agrarische noodzaak - de invloed op hydrologisch gevoelige vegetatie 	<ul style="list-style-type: none"> - 7.1.3 gewenst ruimtelijk beleid
<ul style="list-style-type: none"> - cultuurhistorische waarden - geomorfologische waarden - landschappelijke waarden 	<ul style="list-style-type: none"> - 7.1.1 gewenst ruimtelijk beleid - 7.2.3 steilranden
<ul style="list-style-type: none"> - cultuurhistorische waarden - landschappelijke waarden - hydrologische aspecten - verkeerskundige aspecten 	<ul style="list-style-type: none"> - 6.3.2 aanlegvoorschriften - 7.2.2 cultuurhistorisch waardevolle onverharde wegen
<ul style="list-style-type: none"> - landschappelijke waarden - ecologische waarden - compenserende maatregelen 	<ul style="list-style-type: none"> - 7.2.1 houtopstanden
<ul style="list-style-type: none"> - visuele waarden (behoud openheid) - cultuurhistorische waarden 	<ul style="list-style-type: none"> - 7.1.1 gewenst ruimtelijk beleid - 7.1.2 gewenst ruimtelijk beleid
<ul style="list-style-type: none"> - mogelijkheden op de bouwkaavel - kwaliteiten omgeving - inpassen in landschap - consequenties voor omliggende agrarische bedrijven 	<ul style="list-style-type: none"> - 6.3.3 vrijstellingen - 6.4.4 geen vrijstelling bij niet-agrariërs

GEMEENTE MEERLO-WANSSUM

Vastgesteld d.d. 31-08-1999

BESTEMMINGSPLAN

“BUITENGEBIED”

- TOELICHTING -

<p>HOEBENS BRO</p> <p>Venloseweg 2, 5931 GT Tegelen</p>	<p>Datum : augustus 1999 Projectnr. : 92001 Gebied : MW-Bp1 Bladnr. : 828</p>
---	---